

2006
Bybelse
Dagboek
Woordspieël

Redaksie

Ds PJ van der Merwe (redakteur)

Ds FJC Oosthuizen

Ds PJ Snyders

Voorwoord

Vanjaar ontvang u die Almanak en Bybelse Dagboek in 'n feesgewaad ter viering van die honderdjarige bestaan van die Almanak. Vir 'n groot deel van hierdie honderd jaar het die Bybelse Dagboek die Almanak vergesel in 'n gesamentlike bundel. Aanvanklik is die twee publikasies saamgebundel om finansiële redes. Sporadies het pleidooie opgegaan om die twee publikasies te skei. Na deeglike oorweging het die redaksie van die Almanak en Sentik besluit om hierdie broederskap tussen die twee publikasies te bly behou. Miskien was dit 'n wyse besluit, want nou het die lidmaat vir min of meer dieselfde koste beide publikasies in die hand. Die bestaan van die twee publikasies is so in mekaar verstrengel dat die een se wel en wee die ander raak.

Die redaksie van die Bybelse Dagboek is saam met die res van die kerk dankbaar dat die Almanak hierdie jaar sy honderdste verjaarsdag kan vier. Mag die eeu wat verby is, die eerste wees van eeue wat gaan volg!

Met die samestelling van hierdie Bybelse Dagboek is gepoog om die leser met 'n *voëlvlug* deur die meeste boeke van die Bybel te neem. Waar met die kerklike jaar rekening gehou moes word, is soms afgewyk van die Bybelboekvolgorde.

Dit is elke jaar die redaksie se begeerte om aan u 'n bruikbare bundel van dagstukkies te voorsien met die oog op

u daaglikse huisgodsdienst. Indien u kommentaar op 'n bepaalde dagstukkies het, kontak gerus die skrywer daarvan.

Dit mag moontlik die eerste jaar in die bestaan van die Bybelse Dagboek wees dat die persklaarheid daarvan vroegtydig afgehandel kon wees. Dít is veral aan twee faktore toe te skryf:

- Die toegewydheid en akkuraatheid van die ander twee redaksielede, di Frans Oosthuizen en Flip Snyders, wat te midde van hulle normale gemeentewerk baie tyd moes afstaan vir die versameling en proeflees van dagstukkies.

- Die paneel van skrywers wat met enkele uitsonderings by die beoogde spertye gehou het. Aan elkeen van hierdie predikante, 'n woord van hartlike dank!

Ds Piet van der Merwe
Redakteur

Redaksie

Ds Piet van der Merwe (redakteur)
Ds Frans Oosthuizen
Ds Flip Snyders

Januarie

Prof JP Oberholzer

Ds APJ Beukes

Dr FJ Boshoff

Dr HJ Botes

Ds MCE Botes

Genesis 1: 1-13; Johannes 1: 1-18

In die begin staan die daad van God. Genesis 1 sê 'die daad was dat God gesê het. Hy het gesê en so het Hy geskep. Psalm 33: 9 sê: *Hy het gepraat en dit was so, Hy het beveel en dit was daar.* God het die aarde bewoonbaar gemaak. Toe Hy klaar geskep het, kon die mens tuis wees in die wêreld. Daar was lig en ruimte, water en grond en plante, tyd en diere. Die mens het dit alles nodig om te lewe. Die heelal is die omgewing van die mens, die aarde is sy tuiste.

Die evangelie begin volgens Johannes soos Genesis: *In die begin.* Die evangelie is 'n boodskap wat goeie nuus bring. Maar daar lê 'n hele lang stuk gekiedenis tussen Genesis en Johannes. Die aarde het intussen 'n harde tuiste geword. Daar is onkruid en oorlog en rampe. Die donker het teruggekom. Die goeie nuus wat Johannes bring, is dat die woord waarmee God in die begin geskep het, nie opgehou het om te werk nie. Maar daardie woord is nou die Woord wat mens geword het en tussen die mense kom woon het.

Johannes praat van lewe en lig en die reg om kinders van God te wees. Hy praat van genade en waarheid en van glo. Dit beteken om tuis te wees in die skepping van God op 'n ander manier. Om te glo, is om die Woord wat gekom het, aan te neem. As jy dit gedoen het, het jy 'n pelgrim geword. Jy is in die wêreld, maar jy is op reis. Jy gaan na 'n bestemming toe. Jy het jou oorsprong in 'n daad van God, en jy lewe nou as sy kind, jy is op pad na sy ewige huis toe.

Gesang 255: 1-3

Prof JP Oberholzer
Emeritushoogleraar

Die ritme van die tyd

Genesis 1: 14-19; Openbaring 21: 22 – 22: 5

Dag en nag, aand en môre, seisoene en jare. Hulle is van die begin af daar. Hulle gee die ritme waarin die diere en die mense lewe. Die nag is vir die mens die tyd van rus en slaap, vir die roofdiere is dit die tyd van jag. Die dag is vir die mens die tyd van werk. Psalm 104: 23 sê: *Dan gaan die mens na sy werk toe, en hy werk tot die aand.* Die son en die maan en die sterre is daar om die ritme van die lewe te verseker vir die diere en vir die mense. Hulle is deel van die omgewing van die mens, hulle help verseker dat die aarde sy tuiste is. Die son en die maan en die sterre is tekens van die tye.

Een ster was 'n besondere teken. Hy was eenmaal daar, en hy was die teken van 'n nuwe tyd wat gekom het. Hierdie ster het mense gelei na die plek waar die Kindjie was. Dit beteken dat die ritme van die tyd nie eindeloos is nie. Die tyd het vol geword. God wat geskep het, skep weer. Openbaring praat van hierdie nuwe skeping. Die oue gaan verby, en God maak alles nuut. *Daar sal nie meer nag wees nie*, ook nie 'n son en 'n maan nie. Die ritme van die tyd voer na die eindpunt toe, wanneer God alles sal wees vir almal wat aan Hom behoort. Hyself sal hulle tempel wees en hulle lig, hulle lewe.

Daarom: Elke nuwe dag bring ons nader na ons bestemming toe. Ons is pelgrims deur die dae en die jare heen. Ons weet waarna toe ons gaan.

Gesang 571: 1, 4

Prof JP Oberholzer
Emeritushoogleraar

Lewe onder die seën van God

Genesis 1: 20-29; Matteus 25: 14-30

Lig, water, grond, plante, tyd, diere, en toe mense. So het die aarde geword wat hy is, 'n woonplek vir mense. Toe die ruimte en die tyd klaar daar was, toe het die diere gekom, en toe die diere klaar daar was, toe het die mense gekom. Van hierdie laaste twee word gesê dat die Skepper hulle geseën het. Die beteken dat Hy aan hulle die moontlikheid gegee het om hulleself voort te plant, om die woonplek wat Hy aan hulle gegee het, vol te maak.

Van die mens word gesê dat hy 'n baie besondere posisie inneem. Hy het volmag gekry om te heers oor die diere, die seën beteken vir hom dat hy die aarde moet bewoon en bewerk. Teenoor die aarde en die diere op die aarde is die mens die verteenwoordiger van die Skepper. Hy moet ontgin en regeer. Maar hy moet dit doen in verantwoordelikheid teenoor die Skepper. Dit beteken dat hy nie net moet ontgin nie maar ook moet onderhou. Hy moet seker maak dat die aarde 'n tuiste kan bly vir diere en vir mense, tot in die verste geslagte. Hy is regeerder maar hy bly afhanklik van die Skepper en Gewer. Hy het volmag ontvang maar hy bly afhanklik van dié Een wat die volmag gee.

En daarom kom daar 'n oordeel: Daar is goeie en getroue slawe wat sal deel in die vreugde van die Heer en daar is slegte en lui slawe wat in die diepste duisternis sal beland.

Gesang 584: 1, 4

Prof JP Oberholzer
Emeritushoogleraar

Die sewende dag

Genesis 1: 31 – 2: 4; Kolossense 2: 16-23

God het gerus ná al sy skeppingswerk. Dit beteken nie dat Hy moeg was nie. Dit beteken dat Hy klaar was met die skeppingswerk en dat Hy met voldoening gekyk het na alles wat Hy gemaak het.

Die Sabbatdag was vir die Israeliete 'n rusdag en 'n feesdag. As die Israeliet net kon terugkyk op wat hyself die vorige week gedoen het, sou hy seker nie altyd voldoening gehad het nie. Daar het immers 'n ander stuk geskiedenis bygekom ná die skepping, die geskiedenis wat vertel van die gebrokenheid. Daarvan lees ons in Genesis 3. Die Israeliet wat die Sabbatdag gevier het, moes terugkyk op die skeppingswerk van God, so staan dit in die Tien Gebooie volgens Eksodus 20. Hy moes dink aan die volmaakte werk van God en sy eie onvolmaaktheid besef, en hy moes vorentoe dink aan 'n tyd wanneer God miskien sal herstel wat gebroke geword het. Of volgens Deuteronomium 5 moes hy terugdink aan die slawetoestand in Egipte en die redding daaruit, die vryheid wat hy ontvang en weer verloor het, en hy moes vorentoe dink aan 'n tyd wanneer God miskien weer sou bevry.

Die herstel en die bevryding het gebeur, op 'n besondere wyse. Die opstanding van die Gekruisigde het bekend geword op die dag ná die Sabbat. Daar het 'n nuwe feesdag gekom, die eerste dag van die week. Dit is die dag waarop die kerk feesvier oor die volmaakte werk van God, die herstel van die verhouding tussen Hom en die mens. Die kerk vier nie die Sabbatdag nie, dis deel van die geskiedenis wat verby is. Die Sondag bring die mens elke maal weer voor die wonder van die bevryding, dit laat hom sing en jubel ter ere van God, dit maak hom stil voor die boodskap van bevryding en herstel.

Gesang 590: 1-2

Prof JP Oberholzer
Emeritushoogleraar

Die verlore tuin

Genesis 3: 1-24

Daar was 'n boom van kennis en 'n boom van lewe. Die mens het gekies vir die boom van kennis. Hy het die vermoë ontvang om alles te kan ken.

Maar met kennis en al is hy 'n mens wat swaarkry en sterf. Hy is 'n mens buite die tuin en hy lewe nie altyd nie. Die Skepper het die mens uitgedryf en weggestuur uit die tuin. Maar dit beteken nie dat die mens weg van God is nie. Hy bly mens voor God, maar mens wat sondaar is en wat daarom swaarkry en sterf. Hy vlug vir God, hy kruip weg met sy naaktheid, maar God los hom nie. God roep die mens en Hy laat die mens voor Hom staan en Hy straf die mens. God laat die mens nie vlugteling bly nie, Hy laat hom nie tuis wees in die opstand teen sy Skepper nie. Daar begin die geskiedenis van die Kruis en die Graf. Uiteindelik bring die Skepper self die offer van versoening. Hy bevry die mens van dood en swaarkry en sonde, Hy skep nuwe lewe op 'n nuwe aarde onder 'n nuwe hemel.

Gesang 190: 2-3

Prof JP Oberholzer
Emeritushoogleraar

Die stedebouers

Genesis 4: 1-24

Die Bybel sê die eerste moordenaar is die eerste persoon wat 'n stad gebou het. Om 'n stad te bou, vereis kennis, vaardigheid en tegniek. Die mens het die kennis ontvang, en ook wanneer hy 'n bedorwe wese is, behou hy sy kennis. In hierdie vertelling oor Kain skyn iets deur van 'n negatiewe oordeel oor die stad en sy bouers. En inderdaad vind ons dit telkens in die Bybel. Die stad as beliggaming van die boosheid maak sy verskyning in Babel, Nineve, Tirus en Damaskus, en ook in Jerusalem. Dink maar aan die uitsprake van die profete in Jesaja 13-23 en op ander plekke. Histories is die puinwording van hierdie en ander stede 'n feit wat daar is vir almal om te sien. Die oordeel van God het swaar op hulle geval.

Daarom is die uitsig op die laaste tye soveel merkwaardiger. Want in Openbaring 21: 1 – 22: 5 is die hemel nie 'n tuin van Eden wat herstel is nie, maar 'n stad. Dit is 'n nuwe Jerusalem wat uit die hemel neerdaal en die hemel afbring op die nuwe aarde. Die heilsame teenwoordigheid van God en die Lam by die mense, is in 'n stad. Dit betuig die volkome oorwinning oor die menslike verset, die absolute bevryding van die toestand van sonde. Dit sê dat die geskiedenis wat by Kain begin het, oorwin is. Die kennis en die tegniek vind plek in die herstel van die verhouding tussen God en die mens.

Gesang 602: 2, 4

Prof JP Oberholzer
Emeritushoogleraar

Geslagte wat kom en gaan

Genesis 5: 1-32

Hierdie hoofstuk, en ander soortgelyke hoofstukke elders in die Bybel, is nie aantreklike leesstof nie. 'n Mens slaan hulle liever maar oor. Dit wek die indruk van 'n golwende gang van verwekking, geboorte en dood. Jy word gebore, jy word die ouer van kinders, jy gaan dood. Wat in hierdie hoofstuk besonders is, is dat dit begin met die mens wat geskep is en eindig met die mens wat die groot oordeel van die sondvloed oorleef het. Dit sê vir ons dat hierdie alte menslike geskiedenis van gebore word, pa of ma word, en sterf, nie 'n geskiedenis sonder God is nie. Intendeel, dit is geskiedenis wat deur Hom gelei en begelei word. Omdat mense leef onder die seën van God, daarom plant hulle voort, daarom is daar telkens 'n nuwe geslag van mense voor God. En naas die seën is daar die oordeel. Daarom kom daar 'n breuk in die geskiedenis, eers met die beperking van die lewensduur van die mens soos dit in Genesis 6: 3 gestel word, en dan met die sondvloed. Daar is 'n begin van die geskiedenis, toe God geskep het, en daar is ook 'n einde aan die geskiedenis.

In Matteus 1 en Lukas 3 is daar ook geslagsregisters. Al twee wil vir ons sê dat die tyd 'n voleinding gekry het in die koms van Christus, en dat ons nou lewe in die spanning van die tyd, tussen sy koms en sy wederkoms.

Gesang 571: 1, 4

Prof JP Oberholzer
Emeritushoogleraar

Geen menseverheerliking

Genesis 6: 1-4

Wie kan hierdie hemelwesens tog wees? Dit is 'n vraag wat ons al baie gevra en gehoor het. In die Kanaänitiese godsdienste van destyds was dit nogal 'n algemene gebruik om in uitsonderlike gevalle aan mense 'n bomenslike of goddelike vermoë toe te ken. Hulle was eintlik half mens, half god. Dit lyk vir ons of die skrywer van Genesis by hierdie tradisie aansluit, maar nou met 'n verskil. Deur hierdie verhaal wil hy juis vir ons sê dat so iets nie kan nie en ook nie mag nie. Mense, hoe groot en goed hulle ook al mag wees, is maar net mense van vlees en bloed. Daarom sê God sal sy Gees nie meer lank in hulle bly nie en is hulle sterflik, ja, sal hulle hoogstens honderd en twintig jaar oud word. Al was hulle reuse, sterk manne en mense van naam, bly hulle nietig en gaan hulle ook ten gronde.

Daarmee sê die Bybel eintlik vir ons dat menseverheerliking nie tuis hoort by 'n gelowige nie. Dit beteken dat jou ouers, geliefde, rolprentster, sportheld of politieke figuur nie so verheerlik mag word dat hulle amper soos 'n god word nie. Alhoewel ons sulke mense mag respekteer en hulle selfs mag vereer, bly hulle swak en nietige mense. Ons toekoms is nie van hulle afhanklik nie. God sorg vir ons en ons toekoms hang van Hom af. Die grens tussen respekteer en vereer aan die een kant en menseverheerliking aan die ander, is soms maar baie klein. Ons behoort almal daarop bedag te wees om die regte balans te behou.

Gesang 499: 1-2

Ds APJ Beukes
Swartkop

Droefheid en genade

Genesis 6: 5-22

Aan die begin van Genesis met die skeppingsverhaal het ons gelees dat God na die skepping van alles gesien het dat dit goed was. Nou, na verloop van tyd, sien Hy dat die mens in groot verdorwenheid verval het. Hier lees ons van God se emosie: Hy was diep gegrief en Hy was bedroef dat Hy die mens ooit gemaak het. God se droefheid is oor sy eie skeppingswerk wat misluk het. Nou kan die mens nie meer op God se hulp staatmaak nie. God bly altyd dieselfde, maar sy verhouding met die mens bly nie altyd dieselfde nie omdat die mens voortdurend verander. Wanneer God se houding teenoor die mens verander, noem die Bybel dit God se droefheid. Dit is nie hoe God dit wil hê nie, maar dit is waartoe die mens Hom dryf.

Al besluit God om die mens van die aarde af weg te vee, toon Hy tog ook genade in die persoon van Noag. Dit beteken nie dat Noag die volmaakte heilige en sonder sonde is nie. Hy het hom egter nie aan die growwe sonde van sy tydgenote skuldig gemaak nie. Hy het onberispelik naby aan God geleef. God wil genade betoon aan dié wat in toewyding naby aan Hom leef. Dit is mense wat onvoorwaardelik gehoorsaam aan God bly, soos Noag wat die ark bou terwyl daar nie 'n teken van reën of water is nie. 'n Mens wil amper vra: Wie van ons sou dit waag om te midde van die gespot van mense so gehoorsaam te wees? In Hebreërs 11: 7 word dit 'n geloofsaad van Noag genoem. In die Noaggeskiedenis ontdek ons God se genade, waar Hy altyd weer 'n nuwe begin met die mens wil maak.

Gesang 233

Ds APJ Beukes
Swartkop

Een klein spikkeltjie

Genesis 7

In Genesis speel die diep waters 'n simboliese rol. Dit verteenwoordig die chaosmagte. Aan die begin met die skepping word gesê dat die aarde onbewoonbaar was as gevolg van die diep waters. God orden alles deur die waters en die droë grond te skei. Noudat die mens in verdorwenheid verval het, bring God die diep waters terug om daarmee dit wat Hy geskep het weer ongedaan te maak. Die chaos wat die water bring, sê vir ons iets van God se oordeel. Dit is omvangryk en totaal. Alles wat op aarde was, mense, diere en voëls, het omgekom.

En tog, op hierdie watermassa was daar een klein spikkeltjie as teken van God se genade en sy nuwe begin met die mens. Noag en die inhoud van die ark verteenwoordig eintlik God se genade. Dit is asof die waarborg opgesluit is in die feit dat God self die ark agter Noag toegesluit het. Met die vloed word hierdie ark 'n drywende teken van hoop op 'n see van water. Waar die mens geen beheer het nie, bewaar God hom veilig om weer 'n nuwe begin te maak. Eintlik bevestig die verhaal ook weer dat God nie afhanklik is van mense nie. Mense is afhanklik van God. So het God ook in Jesus Christus met ons 'n nuwe begin gemaak. In Christus het Hy ook weer herskep ter wille van 'n gesonde verhouding tussen mens en God. Ook in dié verhouding is ons totaal afhanklik van God.

In hierdie verhaal word nie geskryf oor wat alles binne die ark gebeur het nie. Dit wat buite die ark met die vloed gebeur, oorweldig alles. God en sy grootsheid maak 'n mens stil en beskeie. Dit maak ons nederig en dankbaar.

Psalm 107: 1

Ds APJ Beukes
Swartkop

'n Nuwe begin

Genesis 8

Nadat die oordeel van God deur die vloed voltrek is, kom 'n nuwe begin. Dit is asof 'n herskepping plaasvind. Soos aan die begin, vat God die waters weg wat verhoed dat lewe kan voortgaan. God het die wind oor die aarde laat waai en die waters het teruggetrek. Die mens is van die natuur afhanklik en as die natuur ly, ly die mens ook. Wanneer God die natuur herstel, glimlag en leef die mens weer. Die nuwe verhouding tussen God en mens is ook tot voordeel van die natuur.

God maak 'n nuwe begin met die mens ten spyte van die mens se bose natuur. In vers 21 sê God dat die mens van sy jeug af net slegte dinge bedink, maar dat Hy ten spyte daarvan nie weer al wat lewe sal laat omkom nie.

Dié nuwe begin word ingelei met 'n dankoffer deur die mens. Dit is nie maar net 'n leë ritueel nie, want van die skaars diere word nou geoffer om die mens se dankbaarheid teenoor God te betoon. God het die offer aanvaar en beloof normaliteit van seisoene. Dit beteken nie dat daar nooit weer oorstromings en droogtes en ander natuurrampe sal wees nie, maar dit sal nie weer lei tot die uitdelging van die hele mensdom nie. God het gesien dat sulke rampe die mens nie noodwendig tot ander insigte bring nie. Die mens is in sy hele wese sondig. Tog begin God elke keer weer die pad met die mens stap soos met Noag en sy mense.

Gesang 436: 1-3

Ds APJ Beukes
Swartkop

Respekteer lewe

Genesis 9: 1-19

Alles begin weer oor. Net soos met die skepping, kry die mens weer opdrag om oor God se skepping te heers en van die opbrengs daarvan te leef, om vrugbaar te wees en die aarde te vul. God skep 'n behae in lewe, maar dan 'n geordende lewe. Daarom die opdrag om nie die vleis van diere met hul lewe in, dus met hul bloed in, te eet nie. Bloed is destyds gelykgestel met lewe, tereg ook, want niemand kan sonder bloed lewe nie. 'n Dier moes eers doodgemaak word voordat jy hom kon eet.

Die lewe van mense moet gerespekteer word, nie net omdat die lewe self so wonderlik is nie, maar omdat God dit geskep het. God self skep die lewe, en daarom sal Hy self daaroor besluit. Ter wille van God moet die mens sy medemens respekteer. God verbied dus moord. God sê dus hard en duidelik ja vir die lewe. God het die mens gemaak as sy verteenwoordiger, as sy beelddraer, en daarom moet die mens respek hê vir die lewe.

God sluit nou met al die lewende dinge, mens en dier, 'n verbond wat Hy beloof om altyd te hou. Die lewende wesens sal nie weer deur 'n oorstroming vernietig word nie. Die reënboog wat Hy as verbondsteken gee, is eintlik 'n teken vir God self, om Hom aan sy beloftes te herinner. Wanneer die mense dit sien, gee dit ons groot vrymoedigheid om met vertroue die toekoms in te gaan. Dit herinner ons ook tegelykertyd om ons verantwoordelikheid teenoor die skepping só na te kom dat ons nie net gebruikers van die aarde sal wees nie, maar dit ook só sal oppas en bewaar dat al die geslagte wat nog gaan kom dit sal kan geniet.

Gesang 464: 1-2

Ds APJ Beukes
Swartkop

Eerbied, selfs in swakheid

Genesis 9: 20-29

'n Mens voel om te sê: Ag nee, hou dit dan nie op nie! Skaars het God 'n nuwe begin met die mens gemaak of die sonde vier alweer hoogty. Dit is amper soos 'n herhalende krag wat weer en weer plaasvind. Eers was dit man en vrou, Adam en Eva, wat mekaar die verderf inlei. Toe was dit broer teen broer, Kain wat vir Abel vermoor. Nou is dit pa en seun, Noag en Gam; Noag wat dronk is en Gam wat sy pa verneder. Die een sonde regverdig egter nie 'n ander sonde nie. Die feit dat Noag dronk geword het, gee Gam nie die reg om sy pa te verneder nie.

Hierdie gedeelte verkondig eintlik aan ons eerbied teenoor ons ouers. Selfs al is hulle swak en doen hulle verkeerde dinge, ja, miskien juis in sulke tye, vra dit van ons die nodige eerbied. Wanneer ouers weerloos is soos Noag in sy dronkenskap, vra dit van 'n kind om tot sy ouers se hulp te kom soos wat Sem en Jafet gedoen het. 'n Vernederde persoon word nie gehelp deur hom of haar verder te verneder nie. Menswaardige en beleefde behandeling is nou nodig. Te midde van ons swakheid vra God van ons eerbied teenoor ons ouers. As ons dit nie gehoorsaam nie, kan so baie vir 'n mens skeefloop. Dit kan selfs politieke gevolge hê, soos Gam wat Jafet se slaaf moes word en dus sy onafhanklikheid moes prysgee. Deur eerbied aan ons ouers te betoon, doen ons dit eintlik ook teenoor God.

Gesang 249: 5

Ds APJ Beukes
Swartkop

Toring van Babel

Genesis 11: 1-9

Die sonde van die toringbouery in Babel kan tog nie wees oor die eenheid tussen die mense nie, die feit dat hulle een taal en een ideaal gehad het nie. Die Bybel roep ons dan dikwels tot eenheid op. Man en vrou is een in die huwelik, die kerk is die liggaam van Christus en as sodanig behoort die liggaam nie verdeel te wees nie, maar moet dit 'n eenheid vorm. Die sonde is eerder opgesluit in die doel wat die mense met die toring van Babel gehad het. Hulle wou vir hulle 'n naam maak en nie oor die hele aarde versprei soos die opdrag van die Here was nie. Die mense wou eintlik deur dit wat hulle doen soos God word. Hulle wil in beheer wees. Dit wat die mense gedink het groot is, was eintlik maar baie klein, want toe God die projek sien, het Hy afgekom om te kyk wat die mense doen.

Toe God die potensiaal raaksien van wat die mense besig was om te doen, skep Hy die taalverwarring, nie as 'n seën nie, maar om die mense te beperk. God se oordeel beperk die mens se ydele sug na roem. Hierdie negatiewe saak van verskillende tale gebruik God egter positief om die mense daaraan te herinner dat God in beheer van alles is. Soos wat Jakob mank geloop het na die nag by Pniël, lê die ruïnes van die toring van Babel as bewys en teken dat die Here die mens se slegte gedagtes ken en hulle daarvan wil bewaar. Die aandag verskuif van wat die mens doen na wat God doen. So word ons opgewonde gemaak oor 'n nuwe begin. So begin God ook weer in Jesus Christus opnuut 'n pad met ons loop. Dit doen God ten spyte van die mens en sy selfsugtige bedoelinge.

Gesang 493

Ds APJ Beukes
Swartkop

Genesis 11: 27 – 12: 9

Na die gedeelte oor die oer- of eerste geskiedenis, begin hier 'n nuwe stuk geskiedenis. Hierdie geskiedenis begin met wat gewoonlik genoem word: Die roeping van Abram.

Ons verneem van ingrypende gebeure wat plaasvind in die lewe van Abram. Abram kry van die Here die opdrag om uit sy land en uit sy omgewing en van sy familie af weg te trek. Abram moes trek na 'n onbekende bestemming in 'n nuwe en ver land. Behalwe hierdie vreemde opdrag hoor Abram ook 'n belofte, 'n vreemde belofte. Abram hoor dat sy nageslag 'n groot nasie sal word en dat daar uiteindelik groot seën sal wees, nie net vir sy nageslag nie, maar vir al die volke van die aarde. Abram het in sy lewe byna niks van hierdie belofte sien waar word nie, want hy en sy vrou was kinderloos. Later is daar tog vir hulle net een seun gebore. Abram is selfs ook uit die land gedwing en hy moes rondswerf.

Abram kon maklik die indruk gekry het dat die Here heeltemal van hom vergeet het, want al wat hy gehad het, was die Here se woord, met 'n opdrag en 'n belofte. Abram moes die keuse maak: Verwerp ek dit alles of bly ek die woord gehoorsaam glo? Abram het gekies om die woord met die belofte te glo, al het hy persoonlik niks daarvan gesien nie.

Mag ons elkeen uit hierdie geskiedenis leer dat God wel sy beloftes waar maak, al duur dit eeue, en mag ons elkeen God se woord gehoorsaam glo.

Gesang 255: 1-2

Dr FJ Boshoff
Ermelo-Suid

Verlore geloof

Genesis 12: 10-20

Vroeër het 'n bruidegom aan die vader van sy bruid geskenke gegee uit dankbaarheid vir sy bruid. In gevalle waar daar nie meer 'n vader was nie, het haar broer die geskenke ontvang.

Abram se bedrog en leuen dat Sarai nie sy vrou is nie maar sy suster, het vir hom toe 'n besondere materiële hupstoot beteken. Die Egiptiese farao het onwetend Sarai as sy vrou geneem. Toe swaar plaë die farao tref, het hy waarskynlik in 'n droom (Gen 20: 6) ontdek dat hy deur Abram bedrieg is. Die farao het Abram uit Egipte uitgesit en Abram moes Egipte in oneer verlaat.

Ons loop Abram, ook genoem die vader van die gelowiges, hier raak waar hy bang word en in ongeloof begin lieg en bedrieg. In ongeloof maak Abram sy eie planne, probeer hy sy eie toekoms uitwerk.

Weens hierdie ongehoorsaamheid en ongeloof verdien Abram dus dat God sy hand van hom sou wegneem... maar dit is nie wat gebeur nie. God gryp in omdat Hy self getrou bly. Al val Abram, die uitverkorene, die gelowige, God bly getrou.

Elkeen van ons worstel ook in hierdie stryd. Baie kere voel God vir ons so ver, sy woord so dof en sy belofte so vaag. Hierdie stukkie geskiedenis van Abram waarsku ons om nie, uit vrees of paniek of ongeduld, sonder God 'n eie koers in te slaan nie.

Ons troos is dat God die liefdevolle en getroue God bly ondanks ons val, ons sonde, ons ongeloof.

Gesang 476: 1-2

Dr FJ Boshoff
Ermelo-Suid

Die seën van Melgisedek

Genesis 14: 11-20

In Genesis se veertiende hoofstuk verneem ons van die woelinge, die bondgenootskappe en die magstryd wat daar al destyds in die Midde-Ooste gewoed het.

Twee belangrike momente word beklemtoon. Eerstens word vertel dat Lot, die broerskind van Abram wat hom in Sodom gaan vestig het, gevange geneem is. Abram het daarvan verneem en dadelik sy manne bymekaar gemaak, hulle bewapen en Lot gaan bevry. Abram kon ook al die gesteelde besittings terugkry.

Die tweede belangrike gebeurtenis het plaasgevind tydens Abram se terugkeer. Twee persone het Abram tegemoet gekom. Die een was die koning van Sodom wat waarskynlik aan Abram dankie wou sê vir die terugbring van al sy besittings. Die tweede was Melgisedek, 'n besondere figuur omdat hy nie net die koning in Jerusalem was nie, maar ook die priester van God die Allerhoogste.

Melgisedek is die eerste persoon van wie ons verneem dat hy tege-lyk koning en priester is. Later sou dit ook van Jesus Christus gesê word. Melgisedek word die eerste wat die seën van die Here God oor Abram verder voer. Die seën van Melgisedek het ingehou dat God die Almagtige Abram sou beskerm teen vyande en dat Hy altyd teenwoordig sou wees.

Hierdie seën van Melgisedek word verder getrek, by Abram verby tot by ons waar ons vandag deel is van die groot nageslag van Abram wat in Jesus Christus geseën word.

Psalm 67: 1-2

Dr FJ Boshoff
Ermelo-Suid

Beloftes aan Abram

Genesis 15: 1-21

Abram spreek sy bekommernis teenoor die Here uit. Hy sê dat die eerste belofte, dié van 'n nageslag, dalk anders waar sal word as wat hy gedink het. Hy is immers steeds kinderloos. Die nageslag sal dus waarskynlik moet voortkom uit een van sy slawe, soos die gebruik wel in so 'n geval in daardie tyd was.

Die Here het die belofte egter opnuut bevestig toe Hy Abram buitentoe geneem het. Abram moes kyk hoeveel sterre daar is. Die Here het toe beklemtoon dat sy nageslag ook soveel sou wees. Abram het weer rustig geword en toe in die Here geglo.

Die Here het ook die tweede belofte, dié van 'n eie land om in te woon, herhaal. Weer is Abram onseker en vra: *Hoe sal ek weet...?* Hierdie keer gee die Here aan Abram, behalwe net sy woord, ook 'n teken. Abram moes verskillende diere voorberei. Terwyl Abram daar gewag het, het die Here die belofte, sy woord, bevestig dat sy nageslag, na 'n periode van onderdrukking, die nuwe land as bevrydes sou ontvang. Dié bevestiging kon Abram sien toe daar 'n oond wat rook en 'n fakkels wat brand tussen die stukke vleis deurgaan.

Net soos slegs die verlostes uit Egipte die nuwe land kon binnegaan, net so sal net die verlostes, gelowige sondears uiteindelik die nuwe koninkryk van God binnegaan. Omdat God weet van die swaakheid in óns geloof, vandag nog, het Hy nog sigbare tekens gegee, Doop en Nagmaal, om die geloof in sy woord te bevestig. Mag van ons gesê word: Ons het toe ook in die Here geglo.

Gesang 459: 1, 4

Dr FJ Boshoff
Ermelo-Suid

Die geloofspendulum

Genesis 16: 1-16

Abram swaai heen en weer aan die geloofspendulum. Hy het getwyfel of die Here sy belofte van 'n groot nageslag waar sou kon maak. Die pendulum swaai na die ongeloofskant. Nadat die Here Abram weer verseker het dat sy nageslag soveel sal wees soos die sterre aan die hemel, het Abram in die Here geglo. Die pendulum swaai terug na die geloofskant.

Die gebeure rondom Hagar dui weer op 'n swaai na die ongeloofskant. Abram en Sarai bly kinderloos. Hulle besluit om self in te gryp en te sorg vir 'n nageslag. Sarai gee haar slavin, Hagar, aan Abram sodat hy 'n kind kan verwek. Hagar word swanger.

'n Engel van die Here kondig aan dat sy 'n seun in die wêreld sou bring. Sy naam moes Ismael wees. Dit beteken *God hoor*. Hagar en Abram se seun is gebore en hulle het hom Ismael genoem, maar dit was nog nie die vervulling van die belofte aan Abram nie. Die Here word hier as't ware gekonfronteer met 'n nuwe situasie wat nie in sy beplanning was nie, naamlik die verkeerde seun van Abram.

Die Here God bly egter genadig en gee ook aan hierdie seun en sy nageslag lewensruimte, terwyl die Here getrou bly aan sy belofte en aan die tyd van die belofte. Die regte seun, die beplande seun, sou nog gebore word.

Ons kry hier die versekering dat al twyfel ons ook en al dwaal ons ook hóé ver af, die Here ons van daar af weer by Hom kan uitbring, want God hoor vandag nog. Ons moet net met die pendulum terugswaai tot by die geloofskant.

Psalm 54: 1, 3

Dr FJ Boshoff
Ermelo-Suid

Die pad van die Here

Genesis 18: 16-33

Ons kry hier 'n kykie in die raadsplan van die Here, want ons verneem van die gedagtes van die Here. Dit is asof die Here wonder of Hy vir Abraham te kenne moet gee wat Hy met Sodom en Gomorra beplan.

Hier word baie duidelik gesê wat die posisie en verantwoordelikheid van Abraham as uitverkorene sou wees. Uitverkiesing het nooit beteken dat dit met die uitverkorene net goed sal gaan, of dat hy ryk en voorspoedig sou wees nie. Nee, uitverkiesing het altyd 'n doel en 'n taak. Om uitverkies te wees, het vir Abraham beteken dat hy sy kinders sowel as sy nageslag sou moes leer. Abraham sou hulle moes leer om op die pad van die Here te bly. Dit het behels dat sy nageslag moes doen wat goed en reg is. Hulle moes gehoorsaam wees aan die gebooie van die Here. Abraham en sy nageslag word dus uitverkies om in die wêreld en teenoor die wêreld gelowig te lewe.

Abraham het vermoed dat die dae van Sodom en Gomorra getel is. Waarskynlik was Abraham onrustig oor sy broerskind, Lot, wat in Sodom gebly het. Daarom pleit Abraham dat die Here tog nie gelowiges saam met die ongelowiges sal verdelg nie. Die Here het toe telkens sy genade uitgebrei vanaf vyftig, al minder en minder, totdat Hy uiteindelik gesê het: *Ook oor tien sal Ek dit nie verdelg nie.*

Vandag nog kan ons onthou dat die toorn van God oor sonde telkens oorskadu word deur sy genade oor sondaars. Dit is ook ons behoud.

Gesang 510: 1, 2, 4

Dr FJ Boshoff
Ermelo-Suid

Abraham moet vir Isak offer

Genesis 22: 1-19

Hierdie vertelling oor Abraham wat sy seun Isak moes offer, laat baie vrae ontstaan. Hoe is dit moontlik dat God so 'n eis aan Abraham kon stel om nie net 'n kind nie, maar sy enigste seun te moes offer? Kon die gebruik om enigsins mense te offer, God se goedkeuring weggedra het?

Dit gaan hier egter oor die besondere gehoorsaamheid van Abraham. Hy ontvang 'n byna onmoontlike opdrag: *Vat jou seun, jou enigste, Isak wat jy liefhet... en offer jou seun as brandoffer...* Die pendulum swaai sterk na die geloofskant toe, want Abraham bly gehoorsaam. Hy dink nie meer aan sy eie omstandighede of belange nie. Hy aanvaar dat sy taak is om gehoorsaam en gelowig te bly, al lyk dit sinloos. Daarom maak hy gereed en vertrek hy op hierdie verskriklike sending. Dit word nog erger toe Isak vra: *Hier is vuur en hout, maar waar is die lam om te offer?* Gelowig antwoord Abraham: *God sal sy eie offerlam voorsien.*

Dit is presies wat gebeur. Daar was, volgens die vertelling, 'n skaapram aan sy horings vas in die bos.

Tot vandag toe is dit die manier waarop God steeds voorsien. Dit is nooit vooraf sigbaar wat die Here se plan met ons is nie. Ons word ook geroep om die Here se pad te loop en gelowig aan te hou. Hoeveel keer kon ons nie ook terugkyk en raaksien dat die Here ook in ons lewe op merkwaardige wyse voorsien het nie?

Kom ons stap vandag op die pad van die Here, gehoorsaam en gelowig.

Gesang 392: 1

Dr FJ Boshoff
Ermelo-Suid

Jakob bedrieg Esau

Genesis 27: 1-45

Hierdie stuk geskiedenis van Jakob wat sy broer Esau bedrieg het, bevestig dié waarheid: Daar is niks nuut onder die son nie. Om ander mense te bedrieg en te belieg, van besittings en van eer te beroof, is eie aan die menslike natuur.

Almal van ons, klein en groot, was al die een of ander tyd uitgelewer aan oneerlike en agterbakse optrede. Miskien het ons ons ook al die een of ander tyd skuldig gemaak aan bedrog. Ja, eintlik is alle mense Jakobskinders. Bedrieërs, dit is wat die naam Jakob ook inderdaad beteken.

’n Bedrieër het altyd meelopers wat hom om die een of ander rede bystaan. In Jakob se geval was dit sy ma, Rebekka. Sy het saam met Jakob gekonkel om Esau te benadeel, vanweë haar sieklike beheptheid met haar seun Jakob wat sy voorgetrek het ten koste van sy tweelingbroer Esau.

Opmerklik is Jakob se skynvroomheid as hy in die naam van God sy vader Isak om die bos lei. Ken ons dit nie goed nie? Mense wat dikwels met skynheilige vroom woorde hoog opgee oor hulle Christenskap ten einde goedgelowiges te bedrieg.

’n Lewe by grasia van valsheid bring geen geluk nie. Daar is net een weg tot lewensvreugde, en dit is dat mense hulle van ’n leuenagtige bestaan sal bekeer. Bekeer tot Jesus Christus, wat die Weg en die Waarheid en die lewe is. Jakob beteken bedrieër. Jesus beteken Verlosser. Hy is God se Seun wat vir ons Jakobskinders gesterf het sodat leuens en valsheid ons lewens nie hoef te domineer nie.

Gesang 393: 1

Dr HJ Botes
Naboomspruit

Jakob vlug

Genesis 27: 46 – 28: 22

Bedrog, oneerlikheid en valsheid deug nie. Dit veroorsaak baie ellende en smart. Vanweë Jakob se bedrog jeens Esau, is Esau se hart 'n brandende kuil van haat. Rebekka, op haar beurt, verkeer in 'n toestand van angs en stres. Sy self is die oorsaak daarvan vanweë haar deelname aan Jakob se bedrog. Jakob, die bedrieër, word as gevolg van sy oneerbare optrede gedwing om te vlug na sy oom Laban.

Op sy vlugtelingstog na Laban verskyn God in 'n droom aan Jakob. 'n Mens sou verwag dat God hom sou oordeel vir sy sondige optrede, maar dan gebeur die teenoorgestelde. God bevestig sy verbond wat Hy met Abraham en Isak, en dus ook Jakob, gesluit het. Jakob word dus deur God geseën en van sy liefde verseker.

God openbaar Hom aan Jakob as die Verbondsgod. Oor God se verbond kan 'n mens maar net in verwondering peins... God bly aan sy verbond getrou, ten spyte van mense se ontrou. Hy laat vaar nie die werk van sy hande nie. Hy wil diegene wat in sy verbond ingesluit is, behou deur seën en straf heen. Daarom straf Hy in die volheid van die tyd die sonde en ontrou van die Jakobskinders aan sy Seun op Golgota, sodat Jakobskinders bevry kan word van hulle sonde en skuld om in eerlikheid Hom te dien.

Gesang 395: 2-3

Dr HJ Botes
Naboomspruit

Bedrog op bedrog

Genesis 29 en 30

In Genesis 29 en 30 het ons te make met 'n uitgerekte sage van 'n voortdurende bedrieëry. Met Jakob se aankoms by Laban is Laban se dogter Ragel die eerste persoon van die familie wat hy ontmoet. Met die eerste oogopslag is hy verlief op haar. Hy is selfs bereid om sewe jaar lank vir Laban te werk as betaling vir haar.

Toe die troue aanbreek, word Jakob op 'n gemene manier deur Laban bedrieg. Volgens gebruik is die bruid teen die aand aan die bruidegom gegee. In 'n donker tent, waar geen woord gespreek word nie, kon Jakob nie sy bruid herken nie. Eers die volgende dag ontdek Jakob dat Laban sy oudste dogter Lea in plaas van Ragel aan hom gegee het. Daar was vir Jakob nie omdraaikans nie, want hy het Lea reeds as sy vrou aanvaar.

Wanneer Jakob uiteindelik vir Ragel as vrou kry, is daar 'n senuter-gende wedywing tussen sy twee vrouens om sy liefde. Daar is selfs sprake van omkoopgeskenke.

Uiteindelik besluit Jakob om Laban te verlaat en na sy eie land en familie terug te trek. Met die voorbereiding van die trek kom dit aan die lig hoe hy en Laban mekaar bedrieg met vee. Weereens is dit God wat die uitkoms van die menslike knoeiwerk bepaal.

God is die God van die geskiedenis wat ook die onreg en knoeiwerk van mense kan gebruik om sy doel te bereik. So gaan God as die Soewereine sy goddelike gang, teen ons reëls, verwagting en hoop in.

Psalm 146: 1, 3

Dr HJ Botes
Naboomspruit

Vertrou slegs op God

Genesis 31

Uiteindelik breek die dag aan van Jakob se terugkeer na sy vaderland. Net soos wat God destyds met Abraham gedoen het, roep Hy Jakob om te trek. Deur menslike knoeiwerk en hartseer heen het God bepaal dat Jakob wel kon trek.

Die trektoeg van Jakob het egter helaas 'n vlugtoeg geword, omdat Ragel haar pa se afgodsbeeldjies gesteel het. Die beeldjies is beskou as gelukbringers. Gevolglik het Laban Jakob agterna gesit.

Wanneer Laban Jakob se trek inhaal, gee Jakob Laban die reg om sy goed te deursoek. Ragel bedrieg egter haar pa op 'n slinkse wyse en so word die afgodsbeelde nie gevind nie.

Dit is eintlik 'n humoristiese gebeurtenis. Ragel het die beeldjies gesteel sodat dit haar moet beskerm. Sy het egter die beeldjies waardeeloos gemaak. Volgens die opvatting van daardie tyd het enigiets waarop 'n vrou in haar menstruasietyd sou sit, onrein geword. Al sou Ragel die waarheid gepraat het, sou Laban onreine afgodsbeeldjies in ontvangs moes neem!

Die gebeurtenis hou 'n grootse les in vir alle tye: Afgode is betekenisloos. Afgode word deur mense geskep en deur mense met gewaande mag bekleed. Slegs die God van die Bybel kan 'n mens beskerm en jou lot en heil bepaal. Hy wat die God van die Verbond is, Vader, Seun en Heilige Gees, mag vertrou word.

Gesang 308: 1-5

Dr HJ Botes
Naboomspruit

'n Nuwe mens

Genesis 32

Op sy pad terug na sy vaderland het Jakob oplaas vrede met sy skoonpa, Laban, gemaak. Nou moes hy nog net vrede maak met sy broer Esau, wat hy jare vantevore uit sy erfporsie gekul het.

In die nag voor die ontmoeting het die listige Jakob 'n plan uitgewerk om te voorkom dat Esau hom en sy geselskap met mag sou oorweldig. Dit het onder meer ingehou dat Jakob in die nag met sy familie en besittings deur die Jabokrivier moes trek ten einde in 'n gunstige posisie te wees, in geval Esau weerwraak sou neem.

Nadat Jakob sy familie en besittings deur die rivier geneem het, het hy alleen agtergebly. En daar, in die donkerte van die nag, het hy in 'n geveg met *iemand* betrokke geraak. Die een kon die ander nie oorweldig nie. In die geweldige stoeiery wat tussen Jakob en die *Onbekende* plaasgevind het, vra Jakob dat die *Onbekende* hom moet seën met die oog op die ontmoeting met Esau.

Dan besef Jakob dat dit God is met wie hy worstel. God gee hom 'n nuwe naam: Israel. Jakob, die bedrieër, word nou: *Die een met wie God worstel* (die betekenis van Israel). 'n Nuwe naam dui in die Ou Testament op 'n nuwe mens. Op die koop toe ontvang Jakob nie net 'n nuwe naam nie, maar ook 'n teken van die Een met wie hy geworstel het. Die teken wat hy ontvang, is dat hy mank geslaan is. Sy mankheid is dus die teken dat hy nie meer die mens is wat hy was nie.

Ons het ook van God 'n teken ontvang dat ons nuwe mense is. Ons dra die teken van die Doop wat ons verseker ons behoort aan God. Die vraag is of ons soos tekendraers van die Ewige God leef?

Gesang 287: 1, 3

Dr HJ Botes
Naboomspruit

Die mens wik maar God beskik

Genesis 33

Na 'n veelbewoë lewe en baie omswerwinge kom Jakob uiteinde-lik by Sigem in die land Kanaän aan, die land waarheen God hom opdrag gegee het om te trek.

God het strykdeur by sy verbondsbelofte van *Ek sal by jou wees* gehou. Ten spyte van Jakob se ontrou en bedrieglike aard het God hom vasgehou. Deur al Jakob se pogings heen om self sy eie heil uit te werk, het God hom in die rigting gestuur waarheen Hy wou hê dat Jakob moes gaan. Op 'n stuk grond wat God aan Jakob voorsien het in die beloofde land, bou Jakob 'n altaar en hy erken: *Die God van Israel is God.*

Alhoewel Jakob van vroeg af geweet het van God, wou hy maar altyd sy eie lot beseël. Voortdurend het hy listige planne gemaak om self te sorg dat sake in sy guns sou verloop. Noudat hy aan die einde van sy trektog gekom het, bely hy dat God die Here in be-heer was en is van sy lewe.

Mag die Here God gee dat ook ons tot die heerlike ontdekking sal kom dat Hy die Stuurman van ons lewe is. Dan sal ons ook met woord en daad bely: die drie-enige God is die enigste Here.

Gesang 499: 1-3

Dr HJ Botes
Naboomspruit

Aanpas by die heidene?

Genesis 34

Die verhaal van die moord op die Sigemiete is weersinwekkend, maar moet in die regte perspektief gesien word. Na 'n lang tyd in *ballingskap* kom Jakob tuis. Die groot gevaar wat Jakob en sy mense bedreig het, was dat hulle sou aanpas by die gewoontes en lewenswyses van die heidene in Kanaän. Dit sou Israel se uitsonderlike karakter verlore laat gaan. Die Sigemiete nooi Jakob se kinders uit om met hulle te verbroeder (Gen 34: 9). Dit kon straks daarop uitloop dat die God van Israel en Baäl as dieselfde God bely word. Dit was die groot risiko.

Een ding wat Genesis 34 ons op die hart wil druk: Niemand kan gedwing word om gelyk aan ander te word nie. Geen mens, geen volk, nie Israel en ook nie die heidene nie. Vir beide Israel en die heidene is daar ruimte in God se wêreld. Vir beide, in hul verskil en ongelykheid. So ook vir manne en vroue in hul verskil en gelykheid. Vir oues en jonges, vir armes en rykes. Vir Oos en Wes, vir kinders en volwassenes, vir almal in hul anderswees. Die God van Israel trek 'n streep deur ons gelykheidsidees en filosofieë.

Ons moet daarteen waak dat ons as Christelike kerk nie die geheim van ons andersheid gelykskakeel aan 'n moderne heidendom nie. As ons dit doen, sal ons einde net so verskriklik wees soos dié van die Sigemiete.

Psalm 33: 4

Dr HJ Botes
Naboomspruit

Mense bewerk hulle eie ellendes

Genesis 37: 1-36

In Genesis 25: 28 lees ons: *Isak het vir Esau voorgetrek, want Isak het van wildsvleis gehou. Rebekka het weer vir Jakob voorgetrek.* Jakob het die gevolge van so 'n voortrekkery in sy eie lewe ervaar, maar hy doen presies dieselfde met sy seun Josef as hy vir hom lang klere met moue laat maak omdat hy vir hom die liefste van al sy kinders is. Josef se broers het nie van hom gehou nie.

Toe Josef vir sy broers vertel van die drome wat hy droom, haat hulle hom nog meer, want Josef gee te kenne dat hy beter is as hulle. Daarom gebruik hulle die geleentheid, as Jakob vir Josef na sy broers toe stuur, om hom uit die weg te ruim. Aanvanklik wil hulle hom doodmaak, maar uiteindelik word Josef in Egipte verkoop aan Potifar, die hoof van die lyfwag van die farao se paleis.

In Josef se jong lewe het sy ouers, hyself, sy broers, die handelaars en Potifar elkeen 'n aandeel gehad. Verskillende mense, en veral Josef self, het bygedra tot die ellende waarin hy hom bevind.

Vir hoeveel van ons ellende is ons self verantwoordelik? Hoe dra ons by tot die lewensomstandighede van ander mense, soms selfs tot hulle swaarkry en ellende? Dit gebeur wanneer ons verkeerde keuses maak, wanneer ons gesindheid en optrede teenoor ander nie is volgens God se wil nie. Die enigste waarborg dat ons nie ons eie en ander mense se lewens omkrap nie, is gehoorsaamheid aan God op alle terreine van die lewe.

Gesang 276: 1-2

Ds MCE Botes
Nelspruit

Bedrog, ontrou, skynheiligheid

Genesis 38: 1-30

Juda is die broer van Josef wat gekeer het dat sy ander broers hom doodmaak. Sy eie seun Er was in die oë van die Here 'n slegte man. Toe Er kinderloos sterf, is dit die plig van sy broer Onan om volgens die gebruik kinders by sy broer se weduwee te verwek sodat Tamar versorg is en Er se naam kan bly voortbestaan. Onan doen dit nie, en hy sterf.

Juda se jongste seun, Sela, is nog te jonk, maar Juda maak 'n belofte dat hy Sela as man aan Tamar sal gee wanneer Sela groot genoeg is. Juda voer egter nie sy belofte uit nie.

Tamar verlei Juda langs die pad deur soos 'n prostituut op te tree. Omdat hy nie kan betaal nie, vra sy vir 'n pand en Juda gee vir haar sy seëling met die ketting en sy kiere. Toe Juda later die prostituut wil betaal en sy seëling en kiere wil terugkry, kan hulle haar nêrens opspoor nie. Toe hy later hoor die weduwee van sy seun is swanger, vergeet hy van sy eie bedrog en veroordeel hy vir Tamar. Hy spreek 'n verskriklike straf oor haar uit: sy moet verbrand word. Eers wanneer sy hom ontmasker met sy seëling en sy kiere, erken hy hy het nie sy woord gehou nie.

Juda was skynheilig, met een stel reëls vir homself en 'n ander stel reëls waarmee hy Tamar veroordeel het. Ons veroordeel mekaar ook baie maklik terwyl ons self vol sonde en ongehoorsaamheid is en ontrou is aan ons eie beloftes. Kom ons pas dieselfde reëls wat ons vir ander mense het, ook op onself toe.

Gesang 235: 1-2

Ds MCE Botes
Nelspruit

God bly in beheer

Genesis 39: 1-23

God se Raadsplan ontvou al meer wanneer Josef in Egipte as slaaf aan Potifar verkoop word. *Die Here was by Josef en dit het baie goed gegaan met hom* (Gen 39: 2).

Josef word as die hoof van Potifar se hele huishouding aangestel. Die seën wat op Josef gerus het, het selfs uitgebrei na sy eienaar toe en Potifar ontvang ongekende seën uit die hand van die Here.

Josef se keuse as Potifar se vrou hom wil verlei, bevestig dat hy 'n dienskneg van die Here is en die regte pad wil loop. Maar hierdie regte keuse van Josef bring 'n nuwe krisis in sy lewe, want hy word in die tronk gegooi. Ook in die tronk seën God. *Terwyl Josef daar in die tronk was, was die Here by hom, en Hy het Josef sy troue liefde laat ondervind...* (vers 20). *Wat Josef ook al aangepak het, die Here het dit laat slaag* (vers 23). Die tronkbewaarder was Josef goedgesind en alles wat Josef gedoen het, was suksesvol.

So gebruik God Josef se teleurstelling om sy Raadsplan verder te ontvou. God laat nooit sy kinders in die steek nie.

Kyk 'n bietjie in jou lewe terug op die afgelope week, of die eerste maand van die jaar wat verby is. Kan jy sien dat God deur sukses en deur mislukking in jou lewe sy Raadsplan laat ontvou?

God bly in beheer, ook wanneer dit vir ons voel of ons uitgelewer is aan die grille en giere en onreg van ander mense. Vertrou op die Here. Hy is ook met jou en jou lewe op pad om sy Raadsplan te ontvou.

Gesang 275 : 1, 3, 5

Ds MCE Botes
Nelspruit

Februarie

Ds MCE Botes

Ds TJ Botha

Ds EC Eckard

Ds P Eckard

Ds PS Esterhuizen

God se teenwoordigheid

Genesis 40: 1-23

Josef se tronkstraf was onregverdig. Hy het gevlug van Potifar se vrou en haar versoekings, maar hy beland in die tronk. Ons ervaar ook dikwels dat God en die lewe onregverdig is. Dinge gebeur met ons waaroor ons dikwels geen beheer het nie.

Maar Josef hou aan God vas. As die bakker en die skinker bedruk is omdat hulle nie weet wat die drome wat hulle gedroom het beteken nie, sê Josef vir hulle: *God ken julle drome se uitleg.*

In daardie tyd was dit waarsêers en mense wat in uitlegkunde opgelei was wat drome kon uitleë, maar Josef vra die skinker en die bakker om hulle drome vir hom te vertel. God se Raadsplan ontvou binne drie dae soos wat Josef dit uitgelê het. Die hoof van die skinkers onthou egter nie Josef se versoek om, wanneer hy weer vry is, aan Josef te dink en hom te help om self ook uit die tronk uit te kom nie.

Dit is in sulke tye dat ons die tekens van God se teenwoordigheid moet soek. Die posisie wat Josef in die gevangenis bekleë het, was 'n teken van God se teenwoordigheid in sy lewe. Die feit dat Josef die drome kon uitleë en dat dit vervul is, bevestig dat God hom nie vergeet het nie, maar steeds met hom besig was.

Wat het vandag in jou lewe gebeur wat bevestig dat God in jou lewe aan die werk is? Kan jy die tekens van God se teenwoordigheid en genade raaksien? 'n Werksgeleentheid, gesondheid, kos en klere, familie... Put krag uit die teenwoordigheid van die Here in jou lewe. Hy laat nooit ons hand los nie.

Gesang 357: 1-3

Ds MCE Botes
Nelspruit

God se plan gaan in vervulling

Genesis 41: 1-57

God se planne neem dikwels langer om in vervulling te gaan as wat ons wil duld. Twee jaar nadat die skinker vrygelaat is, en wanneer niemand die drome van die farao kan uitleë nie, onthou die skinker van Josef en word hy ontbied. Josef bevestig sy afhanklikheid van die Here en sê: *Nie ek nie! God gee dié goeie antwoord vir u* (vers 16).

Die twee drome van die farao het dieselfde boodskap en bevestig dat God se plan uitgevoer word: Die hongersnood is onafwendbaar. Josef se raad aan die farao om 'n verstandige man aan te stel om die voorbereidings te tref vir die sewe jaar van oorvloed, en Josef se aanstelling deur die farao, is verdere vervulling van God se Raadsplan met Josef en sy verbondsvolk Israel. God gebruik elke mens en elke gebeurtenis, want alles staan onder sy heerskappy.

Wanneer die hongersnood kom, word Josef die dromer se drome van jare gelede vervul. Die drome van die farao word ook vervul, want dit is alles deel van die vervulling van die Raadsplan van die lewende God.

Het jy al gekyk hoe die Raadsplan van God tot hier toe in jou lewe vervul is? Deur dinge wat gebeur het waaroor jy geen beheer gehad het nie? Niks, nie mense of natuurgebeure of tyd, keer die vervulling van die Raadsplan van God in my en jou lewe nie. Wees tot die beskikking van die Here, want Hy wil ons gebruik.

Gesang 579: 1-3

Ds MCE Botes
Nelspruit

God se plan is volmaak

Genesis 42 – 45

Die hongersnood tref wyd, en mense van ver kom koop koring by Josef. Jakob stuur ook sy seuns. 'n Mens besef: God is altyd teenwoordig en in beheer. Hy is altyd besig om mense en gebeure só te gebruik dat sy plan in vervulling gaan. Dit was nie net waar in Jakob en Josef en sy broers se lewens nie, dit was ook waar in die lewe van die Kind wat in die stal in Betlehem gebore is, en Wie se ouers moes vlug toe Herodus die seuntjies laat doodmaak het. Dit was ook waar in die latere lewe van Jesus wat onskuldig gevange geneem en gekruisig is.

As Josef homself uiteindelik aan sy broers bekendmaak, is hulle bang, maar hy sê vir hulle: *God het my voor julle uit gestuur om lewens te red* (Gen 45: 5). Josef verstaan iets van die groter geheel van God se plan.

Ons verstaan nie altyd die groter plan van God in en met ons lewens nie, want ons kyk vas teen ons eie omstandighede. Omdat Jesus Christus die volkome plan van God vir sondears geken het, kon hy in die tuin van Getsemane sê: *Moet nogtans nie doen wat Ek wil nie, maar wat U wil* (Mark 14: 36).

God se volmaakte plan met Josef en sy volmaakte plan met Jesus Christus is reeds voltooi. God se volmaakte plan met ons gaan nog elke dag in vervulling. Wees tot beskikking van die Here!

Gesang 308: 1, 5

Ds MCE Botes
Nelspruit

Alles kom tot 'n einde

Genesis 46 – 50

Die verhuising van Jakob met sy hele familie en al hulle besittings, Jakob se ontmoeting met sy seun Josef en sy ontmoeting met die farao, bevestig dat God se plan tot in die fynste besonderhede uitgewerk is.

Josef vervul sy roeping wanneer hy Jakob belowe dat hy hom in die graf van die aartsvaders by sy vrou Lea sal begrawe. Wanneer dit verby is, en Josef se broers met nuwe vrees voor hom staan oor die onreg wat hulle hom aangedoen het, sê Josef: *Moenie bang wees nie. Ek is nie God nie. Julle wou my kwaad aandoen, maar God wou daarmee goed doen: Hy het gesorg dat 'n groot volk nou in die lewe gebly het* (Gen 50: 21).

Die verhaal begin by 'n sewentienjarige seun wat drome droom en eindig wanneer Josef in die ouderdom van honderd en tien jaar sterf. Hoe lank is die verhaal van jou lewe al aan die gang – 10 of 20 of 50 of 80 jaar?

Nie een van ons is 'n god nie, maar elkeen van ons leef in die hand van die Here en uit die hand van die lewende God. Ons leef in die hand van die Here, want Hy beskerm ons en laat sy Raadsplan vir ons ontvou. Ons leef uit die hand van die lewende God, want Hy sorg, ook in tye van geestelike hongersnood. Die Raadsplan van God word ten volle vervul op die dag dat Jesus Christus weer kom om ons te kom haal sodat ons ook kan wees waar Hy is: in die koninkryk van die ewige lewe.

Ons lewenspad mag dalk anders loop as wat ons beplan, maar een ding staan vas: God is in beheer, tot die einde.

Gesang 489: 1-2

Ds MCE Botes
Nelspruit

Eerste gebod: Geen ander God

Eksodus 20: 3; Matteus 22: 34-40

Wanneer ons die Tien Gebooie lees, lyk dit asof ons met 'n onge-naakbare God te doen het. Maar die Wet is eintlik niks anders nie as die evangelie van Jesus Christus. Die tema van die Tien Gebooie is: *Jy is myne*.

God het eerste liefgehad en wanneer Hy in sy Wet iets van ons vra, wys Hy ons eers wat Hy gedoen het: *Ek is die Here jou God wat jou uit Egipte uitgelei het*. Hy vra wederliefde. Daar mag niks in ons lewe bo of naas God staan nie.

God alleen, sê die eerste gebod. Hy stel die eis: *geen ander gode*. Dit is 'n verbod. God verbied ander gode, en daardeur word ons tot God gedryf sodat Hy ons kan help om sy gebooie na te kom.

Wanneer God sy gebooie gee, wil Hy 'n tydigte waarskuwing in liefde aan sy volk rig. In Kanaän sou hulle met afgode te doen kry, en Hy wou nie dat hulle die gode saam met Hom aanbid nie, want Hy is 'n *jaloerse God*. Dit is óf die enige waaragtige God óf die afgode.

Afgode is volop in ons lewens. Enigiets wat vir ons 'n belemmer-nis in ons gereelde godsdiensoefening word, is 'n afgod: dit kan geld wees, of sport, of my naweekplasia... Is dit te moeilik om die gebod na te kom? God het self deur die Heilige Gees die liefde in ons harte uitgestort. En waar daar liefde is, is dit maklik en 'n vreugde om die gebod te gehoorsaam.

Gesang 499: 1

Ds TJ Botha
Postmasburg

Tweede gebod: Geen afbeelding

Hebreërs 1: 1-4; Eksodus 20: 4-6

Wanneer ons hierdie gebod vinnig lees, lyk dit nie asof dit verskil van die eerste een nie. In die eerste gebod het ons egter geleer dat God alleen gedien en geëer moet word, terwyl God ons in die tweede wil leer hoe ons Hom moet dien.

Ons dink dikwels dat ons ons eie voorstelling van God kan dien, maar Hy wil gedien word soos wat Hy Hom in sy Woord aan ons bekendmaak. Die tweede gebod sê vir ons: Hierdie een, ware God mag nie in 'n beeld vasgevang en so aanbid word nie.

Met ons swakhede kan ons net 'n karikatuur, 'n spotbeeld skep. God skep sy beeld vir ons in die Bybel. Ons sien dit in elke eien-skap. Hy is die grote God wat Hom diep neerbuig soos 'n vader en 'n moeder vir sy kinders. Die hoogtepunt van God se bekend-making van Homself aan ons is as Hy sy Seun mens laat word. Wie Hom gesien het, het die Vader gesien.

Treffend stel die Heidelbergse Kategismus hierdie gedagte: Ons moet nie wyser as God wees nie, wat sy Christene nie deur stomme beelde nie, maar deur die lewende verkondiging van sy Woord wil laat onderrig. Ware godsiens is 'n Woorddiens.

Gesang 499: 2

Ds TJ Botha
Postmasburg

Derde gebod: Hoogheilig sy Naam

Eksodus 20: 7

In die derde gebod gee God aan ons die opdrag om sy Naam te heilig. Daarmee wil Hy sê: Jy, mensekind, is myne op grond van jou uitredding uit Egipte; daarom verwag Ek van jou die nodige eerbied en ontsag soos wat 'n aardse vader dit van sy kind kan verwag.

In die Bybel is 'n naam die uitdrukking van die wese van die genoemde. Ten opsigte van Jesus lees ons in Matteus 1 dat Maria 'n Seun sou baar en dat sy Hom Jesus, dit beteken Verlosser, moes noem.

In die derde gebod word gesê dat ons God se Naam nie verkeerdt mag gebruik nie. Dink maar hoe dikwels word God se Naam as 'n kragwoord gebruik. God spreek 'n oordeel uit oor die misbruik van sy Naam. Lees maar weer Levitikus 24: 16 oor die verskriklike oordeel wat uitgespreek word oor die verkeerde gebruik van sy Naam.

Agter hierdie gebod lê daar ook die heiliging van God se naam. In die Onse Vader het Jesus sy dissipels so geleer, en in Handeling lees ons dat die verlossing deur niemand anders is nie en dat daar geen ander naam onder die mense gegee is waar deur hulle gered kan word nie.

Aan hierdie gebod wil die Here ook 'n heerlike belofte toevoeg. In Maleagi 4: 2 lees ons: *Maar vir julle wat eerbied het vir my Naam, sal die son van redding skyn met genesing in sy strale.*

Gesang 169: 1-2

Ds TJ Botha
Postmasburg

Vierde gebod: 'n Heilige dag

Eksodus 20: 8-11

In die vierde gebod openbaar God Hom as die God wat ingryp in die reëlmattige ritme van ons daaglikse arbeid. Die Sabbat is 'n dag wat wesensverskillend is van al die ander dae, 'n dag wat God vir Hom afgesonder het, 'n dag wat aan Hom gewy moet word.

Daar is twee hoofmomente in hierdie gebod: Die eerste is dat ons beveel word om die dag te heilig. In die Ou Testament dra *heilig* die betekenis van uitgesonder of afgesonder wees van die gewone en alledaagse gang van die lewe. Dit beteken dat ons hierdie dag moet gebruik vir ons diens aan die Here. Die eerste wat God in hierdie gebod van ons vra, is dus die onderhouding van die erediens waar die Woord sentraal moet staan. Hierin het Jesus ons ook voorgedaan omdat Hy gewoon was om op die eerste dag na die sinagoge te gaan.

Die tweede hoofmoment is dié van rus. Die Hebreeuse woord vir rus beteken klaar wees met iets of tot rus kom. In Egipte was die volk slawe en was daar weinig tyd vir rus. So sorg God met hierdie gebod vir sy eiendom.

Dit is ook vir ons 'n evangelieboodskap in hierdie gejaagde lewe, 'n boodskap wat ons nie meer raaksien nie. In plaas van planne maak om die kerkgang te sistap, moet ons God eerder dank vir die rusdag!

Psalm 84: 1, 2, 5
(Totiusbelyding)

Ds TJ Botha
Postmasburg

Vyfde gebod: 'n Heerlike belofte

Sprenke 23: 18-24; Eksodus 20: 12

In die vyfde gebod openbaar God Hom as die Een wat intree in die intieme huiskring, daar waar die regte verhouding tussen ouer en kind sigbaar moet wees. Maar dit kring baie wyer uit. Die vyfde gebod vra ook eerbied teenoor alle instansies wat God in sy voorsienigheid oor ons gestel het.

Eerstens vra dit eerbied teenoor ons ouers waar dit uiting vind in die liefde vir en erkenning van die ouerlike gesag en onderwerping aan hulle tug.

Tweedens vra dit eerbied en onderwerping aan die owerheid op staatkundige gebied, dus alle gesag wat oor ons gestel is. God het die owerheid daargestel en die mag gegee om sy kinders so te regeer dat hulle 'n stil en rustige lewe kan lei en hulle godsdienste kan uitleef.

Derdens vra dit eerbied teenoor die kerklike owerheid waar geregeer en geleef word ooreenkomstig die Woord van God.

Op al hierdie gebiede moet almal wat in 'n bepaalde gesagsposisie verkeer, hulle goddelike roeping waardig wees. Die vyfde gebod is ook die eerste gebod met 'n heerlike belofte: *Dat jou dae verleng mag word in die land wat die Here jou God vir jou gee.*

Wat 'n heerlike evangelieboodskap straal daar nie uit die vyfde gebod nie! Ons mag weet dat God in sy groot liefde in 'n verwarde wêreld vir ons kom orde skep het en dat daar sin en betekenis gekom het.

Psalm 127: 1, 3, 4

Ds TJ Botha
Postmasburg

Sesde gebod: Geen doodslag

Eksodus 20: 13; Genesis 4: 1-14

Ons kry dikwels die gevoel dat hierdie gebod net vir moordenaars geld. Ons maak ons mos nie skuldig aan moord of doodslag nie.

Elke Sondag word die Wet in die erediens as 'n spieël vir ons voorgedien. Almal kyk in daardie spieël en so kom ons op die hoogte van hoe dikwels ons elke dag die geboorte oortree.

In die sesde gebod gaan dit om die lewe. Martin Luther merk op dat ons met hierdie gebod uitgetree het uit die huislike kring en na ons bure gaan. In die besoek by ons bure is die eerste werklikheid wat ons raakloop die kosbare besit van die menslike lewe.

God wil ja sê teenoor die lewe. In Genesis 9: 6 lees ons: *Wie die bloed van 'n mens vergiet, deur 'n mens sal sy bloed vergiet word. God het die mens gemaak as sy verteenwoordiger.*

Maar God sê ook ja tot die lewe van die mens ná die sondeval: in ons Verlosser Jesus Christus. Sy lewe, lyding en sterwe is die ja vir die lewe. God wil nie dat die goddelose sal sterwe nie, maar dat hy hom sal bekeer en lewe.

God sê ook ja as Vernuer en Voleinder teenoor die lewe, teenoor ons lewe wat deur Hom herskape is. Sy groot ja is wat die Bybel die ewige lewe noem.

Gesang 250: 1-2

Ds TJ Botha
Postmasburg

Sewende gebod: Geen egbreuk

Eksodus 20: 14; Matteus 19: 3-9

Volgens die sewende gebod moet ons God se beskikkingsreg oor die huwelik erken. Watter verreikende gevolge het die verbreking van hierdie gebod egter nie al op ons samelewing gehad nie?

Ons moet hier op 'n paar sake let. Die eerste is dat die formulier vir die bevestiging van die huwelik begin met 'n verwysing na eerbaarheid wat in die huwelik 'n belangrike rol speel. Die huwelik is 'n instelling van God waarin Hy 'n behae het. So het daar 'n besondere eenheid tussen man en vrou ontstaan, 'n eenheid wat so heilig is dat die liefde en trou wat die egpaar teenoor mekaar moet openbaar, gebruik word as beeld van die liefde van Jesus Christus en sy gemeente.

Die tweede saak is dat daar 'n groeiende ewigheidselement van liefde tussen man en vrou sal wees. Dit is 'n verhouding wat steeds in diepte moet toeneem. Daarmee saam loop ook die waarskuwing dat daar nie voor die vleeslike luste geswig sal word nie.

Die derde saak is die probleem van egskeiding. Die Fariseërs het Jesus gekonfronteer oor die rede vir egskeiding. In sy antwoord gryp Jesus terug na die skeppingsverhaal, want wat God saamgevoeg het, mag geen mens skei nie.

Die vervulling van die gebod lê daarin dat ons mekaar sal liefhê omdat Christus ons eerste liefgehad het.

Gesang 535: 1, 2

Ds TJ Botha
Postmasburg

'n Geslagsregister

Eksodus 1

Eksodus 1 begin met 'n geslagsregister, iets wat ons dikwels vervelig vind. Maar hierdie geslagsregister het 'n baie spesifieke doel, naamlik om aan te dui dat die hele volk in Egipte swaargekry het. Al die kinders van Jakob was daar. Die kinders was ten spyte van die slawewerk, ten spyte van die swaarkry, besig om te vermeerder. Hulle het so baie geword dat die land vol was van hulle nasate.

God was dus nie weg nie – God het nie in Israel agtergebly nie. Nee, God was seënend aanwesig in Egipte. As bewys daarvan word gesê dat die Israeliete vermeerder het. God was in Egipte besig om vir Hom 'n volk te skep. Al het dit sekerlik vir die Israeliete gevoel asof God hulle alleen gelos het, was daar in werklikheid 'n noue band tussen God en sy mense.

God gebruik gewone mense, soos die vroedvroue Sifra en Pua, om te verhinder dat die farao sy beplande moord op die seuntjies uitvoer. Dié vroue het God ten spyte van swaarkry en gevaar gedien. God het die vroue voorspoedig gemaak.

Ons beleef dikwels swaarkry, alleenheid, siekte, smart. Soms voel dit asof die Here ver is. Dié verhaal leer ons weer eens dat God naby is.

Gesang 518

Ds EC Eckard
Koster

Moses word gespaar

Eksodus 2: 1-10

Die verhaal van Moses, wat vir sy ma so mooi was dat sy nie wou hê dat hy moet sterf nie, is 'n verhaal wat ons van kleins af leer.

Die farao gee opdrag dat die seuntjies in die Nyl gegooi moet word – Moses word juis in die Nyl weggesteek! Die farao wil die Israelitiese seuns dood hê – juis sy dogter red hierdie seuntjie.

Iets of iemand was besig om die farao se planne in die wiele te ry. Die plek waar die seuntjie moet sterf, word juis sy plek van redding. Wie hom wil dood hê se woonplek word die plek waar hy opgroei. Die aartsvyand van die farao word, buite sy beheer, sy aangenome kleinkind.

So werk God in mense se harte en selfs deur die natuur om sy doel te bereik. Die mens beplan, en dikwels lyk die oormag vir ons te groot, te magtig. Niemand kan iets aan my situasie verander nie, die noodlot bepaal my toekoms. Nee! God gryp in. Die farao wik, maar God beskik. Hy neem beslag van ons lewe. Hy vorm ons en maak ons volgens sy wil.

Gesang 528

Ds EC Eckard
Koster

'n Hopelose situasie?

Eksodus 2: 11-25

Moses word groot onder die farao se dak. 'n Paar jaar later raak hy met die slawe deurmekaar. Eers beskerm hy een van sy eie mense wanneer hy deur een van die farao se mense aangeval word. En mens besef, hier gaan iets gebeur. Moses slaan die Egiptenaar dood. Hy neem die kant van die Israeliete. Sou hy hulle uit slawerny red?

Dan gebeur die onverwagse. Sy eie mense jaag hom weg. Hulle verklik hom by die farao. Sou God se wonderbaarlike verlossing van Moses uit die Nyl verniet wees? Word God se plan verydel deur juis die mense wat hy wil red?

Die man wat hulle kan red, word 'n vlugteling. Hy vlug na Midian. Toevallig Midian? Toevallig is daar 'n priester se dogters by die put en toevallig is dit vir 'n priester basiese etiket om 'n vreemdeling huis toe te nooi! Nee, geen toevallighede nie. Soos wat hy nie deur mense se toedoen gered is nie, so word hy nie vanuit sy vlugteling-wees deur die toedoen van mense gered nie.

Dit is nie deur menslike planne dat die bevryding van Israel bewerkstellig word nie. Bevryding kom direk van God af. Waar menshandle wel betrokke is, is dit deur God se toedoen. Selfs daar waar mense verkeerd doen en dit lyk of die plan misluk, is God steeds in staat om sy doel te bereik.

Gesang 480

Ds EC Eckard
Koster

God is betrokke

Eksodus 2: 23-25

Israel het gesug, gekreun en geroep om hulp. God het hulle gehoor, gesien en ter harte geneem. Die gekerm van die mense wat swaarkry onder die sweepslae en die harde werk het die hemel bereik.

God sien dit alles, want Hy is nie ver nie, maar aanwesig. God sien egter nie net die verdrukking nie, Hy tree ook op. Hy besluit om in te gryp wanneer Hy die gebede hoor, want God het aan sy verbond met Abraham gedink en Israel geken. Hierdie woord *geken* is 'n verbondsterm. God het sy verpligting teenoor sy volk nagekom, want Hy het Homself met 'n eed daartoe verbind.

Dit wat God belowe, kom Hy na. Hy gaan nie terug op sy woord nie. God kan vertrou word. God skaam Hom nie vir sy volk nie, al is hulle slawe. God besluit om sy volk te verlos. Die volk word nie hier weer die Hebreërs genoem soos in die voorafgaande gedeelte nie. Vir die Egiptenaars was hulle die Hebreërs, 'n swerwersvolk, 'n slawevolk. Maar vir God was hulle die Israeliete, sy volk, die Verbondsvolk aan wie Hy Hom verbind het.

God sien en hoor en verhoor ons smekinge. In Jesus Christus verlos Hy ons van ons sonde en maak ons sy kinders.

Gesang 514

Ds EC Eckard
Koster

'n Profeet geroep

Eksodus 3: 1-11

God het die hulpgeroep van die Israeliete gehoor. 'n Mens verwag dat iets onmiddellik moet gebeur. Dan is dit half teleurstellend om te lees dat Moses steeds in Midian, in die vreemde is. Maar God is besig om Moses daar voor te berei om as leier op te tree. Daar is baie figure in die Bybel wat hulle eers afsonder en daarna hulle roeping uitvoer.

Ons moet onthou dat die Eksodusverhaal eers gelees is in die sesde eeu voor Christus toe die Israeliete in ballingskap was in Babilonië. Hulle was in totale twyfel. Waarom het dit met hulle gebeur? Waarom is die tempel verwoes? Waar was God? Wie is God? Waar kom Israel vandaan? Dit is die vrae wat hulle geteister het. Hierdie gedeelte bring aan hulle die boodskap dat God 'n profeet geroep het om die Israeliete van ouds te rig en te lei en te waarsku. Soos God vir Samuel later sou roep met die woorde *Samuel! Samuel!* so roep God *Moses! Moses!* En net soos Samuel antwoord hy: *Hier is ek!*

God stel iemand daar om sy volk te help. Hy laat hulle nie alleen nie. Hy praat deur die brandende doringbos. Al is die tempel verwoes, kan God op ander maniere met sy volk praat. Die verhaal moes vir die ballinge troos bied. Ons kry ook hierin troos, maar ook 'n waarskuwing: Enige persoon kan God op enige plek ontmoet. God is nie afwesig in mense of in volke se lewe nie. Hy openbaar Hom op die bestemde tyd.

Gesang 519

Ds EC Eckard
Koster

God hoor ons nood

Eksodus 3: 12-22

God het sy volk se nood gehoor en gesien en medelye gehad. Nou gaan dit nog verder. God neem nie net waar nie, Hy praat nie net nie, Hy kom self in die midde van sy onderdrukte volk om hulle te bevry.

Hy het *afgekom* om hulle te bevry en Hy bied 'n alternatief. Hy bied die teenoorgestelde van 'n slawehuis. Hy gee 'n vrugbare land van melk en heuning, nie 'n luilekkerland nie maar 'n land waar hulle in vryheid kan woon en werk.

God gee aan Moses die opdrag om die volk te bevry, maar Moses het 'n beswaar. Hy sê: *Wie is ek?* Hy ag homself te gering vir die taak. Herken jy jouself in hierdie beswaar? God antwoord hom en ons. Hy sal self by Moses wees. En God belowe dat Israel by Horeb die Here sal aanbid.

Dan opper Moses 'n tweede beswaar. Wie moet hy sê het hom gestuur? In 'n land soos Egipte met al sy gode, waar selfs die farao as 'n god beskou is, sou dit nodig wees om God se Naam te noem.

God gee nie sy Naam nie, Hy gee genoeg sodat hulle sou weet Hy is die God van die aartsvaders, maar hulle moet ook besef dat hulle nooit die wese van God kan omvat in 'n naam nie. Ook ons moet klein word, nederig voor die almag van God.

God gee egter die versekering dat die bordjies verhang sal word. Waar die Israeliete nou swaarkry, sal hulle binnekort klere, silwer en goud van die Egiptenaars ontvang. By God is alles moontlik.

Gesang 521

Ds EC Eckard
Koster

Besware

Eksodus 4: 1-17

Moses is steeds bang en onseker. Hy kom met nog 'n beswaar. Veronderstel die Egiptenaars wil nie na hom luister nie? Die Here gee hom drie tekens. Eerstens sal Moses se kiere of herderstaf, wat 'n simbool van leierskap is, in 'n slang, wat simbool van wysheid is, verander. Tweedens sal God sy almag toon deur Moses se hand eers melaats te maak en dan weer te genees. Derdens sal die Nyl se water, wat almal nodig het om te lewe, in bloed verander.

Steeds is Moses nie tevrede nie en hy kom met nog 'n beswaar: Hy kan nie goed praat nie. Maar hoe is dit moontlik? God roep 'n leier maar een wat nie kan praat nie! God gebruik mense met tekortkominge, gebreke, kleingeloof en selfs ongeloof. God gebruik ook ons. En Hy rus ons toe met alles wat ons nodig het. Vir Moses gee God wondertekens en die hulp van Aäron. Bowenal belowe God om by Moses te wees.

God verwag nie van ons om dinge te doen wat bo ons vermoë is nie. Die genade is dat God ons wil gebruik. Hy gee aan ons gawes en talente, vriende en medegelowiges en Hy belowe ook dat Hy ons nie alleen sal laat nie: *Ek is by julle* (Matt 28: 20).

Gesang 524

Ds EC Eckard
Koster

God keer Moses

Eksodus 4: 18-31

God stuur Moses terug Egipte toe, maar onderweg na Egipte gebeur daar iets vreemds. Dieselfde God wat hom so pas geroep het, keer hom. Daar staan die onverwagse woorde: Die Here wou hom doodmaak. En Sippora, sy vrou, het hulle seun besny en Moses met die bloed aangeraak, en hom so deel gemaak van die besnydenis.

Om die gedeelte te verstaan, moet ons weet hoe besnydenis in daardie tyd gesien is. Besnydenis was iets wat uitgevoer moes word om die oorgang van een staat van lewe na 'n ander moontlik te maak. Verder is dit gesien as iets wat van 'n kind 'n volwassene maak. Wie nie die oorgang meemaak nie, plaas sy lewe op die spel. So moes Moses van een fase van sy lewe, as voortvlugtige, oorgaan na 'n nuwe fase as bevryder. Die bloed dui ook op die lewe wat Moses kry en dat God hom nie meer wil doodmaak nie. So sal ons later lees dat bloed lewe sou bring vir die Israeliete.

Wanneer Moses by die oudstes kom, glo hulle hom dadelik. Hulle besef dat hy 'n goddelike opdrag het en buig in aanbidding voor God. So het God Moses voorberei. God se geduld en empatie ten spyte van halsstarrigheid maak dat Moses verander van 'n vlug-tende moordenaar wat agter sy spraakgebrek wou skuil, in 'n gehoorsame instrument in die hand van die Here. Hoeveel teenstand bied ons wanneer die Here ons wil gebruik?

Gesang 575

Ds P Eckard
Beroepafwagting

Laat my volk trek

Eksodus 5 – 6: 26

'n Lang en uitgerekte reeks onderhandelings vind plaas tussen die farao en Moses en Aäron. Moses en Aäron begin die gesprek met die tema: Laat my volk trek. Die farao weier nie net hulle versoek nie, maar verwerp ook vir God. Dit is duidelik dat hy God nie ken nie, nie vereer nie en ook nie sy gesag erken nie.

Dit gaan in die verhaal nie net oor die redding van 'n volk in nood nie, maar om die erkenning dat God in beheer is, dat Hy almagtig is.

Selfs toe die farao ingelig is dat God die God van die Hebreërs is en aan hom gesê word dat sy hardkoppigheid tot siekte en geweld kan lei, steur hy hom nie daaraan nie. Inteendeel, hy verdruk die volk nog meer.

Hoe dikwels gebeur dit nie dat mense ten spyte van teregwyding steeds kies om die verkeerde pad te loop. Hardkoppigheid en eiewysheid rig baie keer ons optrede. En Moses, wat sy onvermoë om te praat as beswaar geopper het om nie die profetewerk te doen nie, is fluks aan die woord om God te beskuldig dat Hy niks doen om die volk te red nie. Is sy beskuldiging geregverdig? Nee, noudat die farao sy hart verhard het, kan God voortgaan om sy volk te verlos.

Gesang 578

Ds P Eckard
Beroepafwagtend

Wie is die Here?

Eksodus 6

Die farao is deur die mense en ook deur homself gesien as 'n god. Die farao sê: Wie is die Here? Ek ken die Here nie, en ek sal Israel ook nie laat trek nie.

Wie is die sterkste, die farao of die God van die Hebreërs? In elk geval kan ons vra: Hoe moes die farao weet wie God is? Die farao moes maar net sy oë en ore oophou. Die Here stel Homself bekend. Hy sê Hy is die Almagtige, die God van die aartsvaders, en Hy sal nou bewys dat Hy die naam Almagtige waardig is. Hy is ook die God van die verbond. Hy het as Verbondsgod aan Israel 'n ryke nageslag en 'n land belowe. God bly by sy verbintenis. Hulle het nou 'n groot nageslag. Hulle is so baie dat die farao hulle wil minder maak! God skenk sy beloftes in oorvloed. Hy sal sy volk bevry. Deur sy daade wys Hy: Ek is die Here.

Wanneer Moses egter probeer om die boodskap aan die volk te bring, is hulle te moedeloos om daarop ag te slaan. Hulle luister skaars. Ook Moses is moedeloos as hy sê: *Ek praat juis nie maklik nie*. Tog, genadiglik, het God geduld met hulle. Dan, onverwags, 'n geslagsregister. Wat sou die bedoeling en die boodskap van die lys name wees?

Eerstens word die spanning verhoog, aan die ander kant word die volk gewys: So baie is julle, God kom sy belofte na. Verder is Moses uit die geslag van Levi, hy is dus 'n profeet. Julle toekoms is in goeie hande.

Gesang 579

Ds P Eckard
Beroepafwagtend

Die tien plae

Eksodus 7-8

Die tien plae het ons van kleintyd af geleer. Water word bloed, paddas, muggies, steekvlieë, pes onder die vee, swere, hael, sprinkane en drie donker dae. Waarom hierdie swaarkry vir die Egiptenaars? Sodat die farao God se mag kan aanskou, sodat hy sal besef wie die Here is. Keer op keer, tien keer gee God hom geleentheid om tot inkeer te kom. God is aanvanklik nie besig om Egipte te straf nie, maar besig om in Egipte te werk, om Hom aan Egipte bekend te stel deur die dinge wat gebeur.

God gebruik die natuur om die farao te wys wie Hy is. Maar toe die Nyl, wat die Egiptenaars se lewensaar is, bloed word, het die farao omgedraai en huis toe gegaan. Toe die paleis vol paddas is, erken hy dat God die mag het om dit weg te vat. Hy erken egter nie dat God die enigste God is nie.

Daar gebeur elke dag dinge, soms baie klein, waarin ons die almag van God kan sien. Maar dikwels draai ons ook om en loop onaangeraak weg. Ons skryf dit toe aan toeval of die noodlot. Wanneer iets te erg raak, bid ons, en glo selfs dat dit sal verander, maar die oomblik as ons gebed verhoor word, is ons terug op ons ou weë, net soos die farao keer op keer belowe dat die Israeliete kan trek as die pes weggeneem word. Tog verhard hy elke keer sy hart.

Die farao glimlag agter sy hand. Hy bly dink dat hy groter as God is. Doen ons nie dieselfde nie?

Gesang 580

Ds P Eckard
Beroepafwagtend

Hoe lank hou God aan?

Eksodus 9: 13

'n Totale oes wat uitgewis word. Hier en daar 'n halmpie wat bly staan. Dit is die vrees van enige boer.

Hael kom nie baie in Egipte voor nie. God waarsku die farao deur Moses. Die vorige plaë was klein, maar as hy nie die Israeliete laat trek nie, sal die volgende plaag baie groter wees. Sake raak nou ernstig. Die plaag sal so erg wees dat almal sal besef dat daar niemand soos die Here is nie.

Nie net is die Here by magte om 'n haelstorm te stuur wat alles uitwis nie. Hy is ook by magte om die storm te laat ophou. Dié keer erken die farao dat hy verkeerd is en weer eens gee hy toestemming dat die volk trek. En tog, toe die storm bedaar, is hy weer eens hardkoppig.

Wat neem dit om iemand tot inkeer te bring? Hoeveel teregwysings, hoeveel preke, terugslae, gesprekke? Hoe lank hou God aan met iemand? God gee die farao nog 'n kans: sprinkane.

Die farao moet hom aan God onderwerp. Selfs die amptenare pleit by hom. Weer dieselfde verloop: die farao gee in, net om weer hardkoppig te raak.

Hoeveel keer in 'n mens se lewe is jy nie 'n dwaas nie? Hoeveel keer weier ons om ons lewe te verander en te buig voor die almag van God?

Gesang 231

Ds P Eckard
Beroepafwagtend

Tot uiterstes

Eksodus 10: 21 – 12

Die belangrikste Egiptiese god was Amun-Re, die songod. Met drie dae duisternis bewys God sy almag. Donkerte is gesien as 'n element van chaos, dit wat voor die skepping geheers het. Steeds bly die farao hardkoppig. Die farao jaag Moses weg. Nege keer was Moses en Aäron onsuksesvol, en Moses antwoord sarkasties: *U sal my nie weer sien nie*. Dan word die rede vir die tiende plaag aangekondig: Die farao sal Israel na die tiende plaag sonder voorbehoud laat gaan.

Israel moet voorberei, van die Egiptenaars goud en silwer vra. In teenstelling met die hardvotige farao is die Egiptenaars meer positief. Almal behalwe die farao besef wat aan die gang is. Die eersgeborenes van Egipte sterf, want Israel, God se eersgeborene (Eks 4: 22), is geteister met verdrukking en dood. God het geen ander keuse nie as om die hele bevolking tot insig te bring. God trek daardie nag self deur Egipte. Die Israeliete moes binne bly en die Pasga vier. Presies om middernag het God Egipte getref.

Die Egiptenaars smee die Israeliete om te trek. Met die brood nog ongesuur, haas die volk hulle om uit die land te kom.

Wat moet God doen om iemand tot insig te bring? Op so baie maniere sien ons sy handewerk elke dag, besef ons dat Hy ons bewaar, rig en lei. Laat ons met ons hele hart bely dat Hy die enigste waaragtige almagtige God is.

Gesang 238

Ds P Eckard
Beroepafwagtend

Halsstarrigheid

Eksodus 14

'n Mens kan dit nie glo nie. Na alles wat gebeur het, na al die onderhandelings en tien plaes, steeds weier die farao om te erken dat hy nie teen God kan veg nie.

Hy besluit om die Israeliete agterna te sit en hulle terug te bring Egipte toe. God stuur die Israeliete met 'n ompad, maar uiteindelik kom hulle voor die Rietsee te staan. Wat nou? Sou hulle aan die almag van God wat Hy so pas op soveel maniere aan hulle geopenbaar het, vashou? Nee! Hulle kla en kerm en verwyt en begeer om terug te gaan na Egipte! Dit gaan mens se verstand te bowe. Hoe kan hulle so kleingelowig wees? En ons? Hoe maak ons in kleingeloof en ongeloof?

Moses se woorde gee aan hulle en ons bemoediging: Moenie bang wees nie. Staan vas, kyk hoe die Here julle vandag gaan red. Bly kalm. Die Here sal vir julle veg. En hoe het God nie vir hulle geveg nie! Die see gaan oop vir die Israeliete, maar die Egiptenaars verdrink.

En hoe het God nie vir ons geveg nie! Sy Seun aan die kruis betaal vir ons sonde en oorwin die dood. Kan ons anders as om in dankbaarheid klein te word voor die almag van God?

Gesang 241

Ds P Eckard
Beroepafwagtend

Wat gee ek?

Lukas 16: 19-31

In sy aardse omwandeling het Jesus Christus in woord en daad die wese van God aan die mensdom geopenbaar. Deur sy gelykenisse en wonderwerke het hy die sluier gelig oor die barmhartigheid, liefde en ontferming van God.

Die gelykenis handel nie oor rykdom en armoede as sodanig in die sin dat armoede 'n deug is en rykdom 'n sonde nie. Dit gaan oor verhoudinge. Daarom moet die ryk man se verkeerdheid nie gesoek word in sy rykdom nie, maar in sy houding teenoor Lasarus. Die ryk man se probleem was dat hy net vir homself geleef het. Ons leer ons kinders van kleins af om onafhanklik te wees. Die uiteinde is dat ons ons van mense distansieer en baie kere ook van God.

Hoe pas ons dié gelykenis op ons eie lewe toe? Dit roep ons as gelowiges op om bewus te word van die toestand waarin armes hulle bevind. Die toets is of ons God se bevel gehoorsaam en die lewens van die Lasarusse in ons lewens verbeter. Die Here het opgestaan en ons ellendige toestand totaal verander. Is ons besig om die gebeure van Paasfees maar net as feite te beleef, of is daar 'n egte Paasgeloof in my lewe aanwesig? Die Here het my hele lewe kom herskryf. Die afstand wat die sonde tussen my en God gebring het, het Hy kom uitwis. Golgota en die leë graf is 'n bewys van wat God vir ons voel. Die Nagmaaltafel is 'n herinnering daaraan.

Roem ons soos Lasarus daarop dat ons niks het nie, maar wel vir God, of soos die ryk man wat alles het maar nie vir God nie?

Gesang 308: 1-5

Ds PS Esterhuizen
Wonderboom

Die ekstra kilometer

Matteus 5: 38-42

Toe Jesus Christus op aarde was, was die Romeinse Ryk aan bewind. Die Romeinse soldate het dikwels gewone mense op straat gedwing om hulle swaar sakke vol wapenuitrusting rond te dra. Dit was beslis nie 'n aangename taak nie. Sou jy weier, kon jy in die tronk gegooi word.

Met hierdie gebruik in gedagte het Jesus Christus sy dissipels in Matteus 5: 41 geleer: *As iemand jou dwing om sy goed een kilometer ver te dra, dra dit vir hom twee kilometer.*

Jesus spreek die woorde uit in die bergrede. In die Ou Testament het die reël gegeld van 'n oog vir 'n oog en 'n tand vir 'n tand. As iemand jou leed aandoen, het jy die reg gehad om hom ook leed aan te doen. Ons noem dit vergelding.

Jesus Christus draai Hom nou na sy dissipels en sê: *Maar Ek sê vir julle...* Kyk wat gebeur! Jesus draai die beginsel om. Hy verwyder die reg wat ons het om te vergeld. Hy gee ander voorstelle.

Een van die dinge wat Jesus van sy navolgers verwag om te doen, is die woorde van ons teksvers. Jesus verduidelik waarom jy, wanneer iemand jou dwing om sy goed een kilometer ver te dra, dit sommer twee kilometer ver vir hom moet dra. Ons mag nie wraak neem nie, ons moet diens lewer.

Ons moet onthou dat die ekstra kilometer nie deel is van ons gewone daaglikse take nie. Dit is iets wat jy uit vrye wil doen. Jy doen dit sonder dat jy enige voordeel daaruit kry.

Gesang 528: 1-3

Ds PS Esterhuizen
Wonderboom

Wat verwag God van my?

Lukas 5: 1-11

In die Bybel roep God dikwels mense om bepaalde opdragte uit te voer. Sekere eise word gestel, soos Abraham wat bereid moes wees om sy seun te gaan offer. In die leeu kuil, in die aangesig van die dood, huiwer Daniël nie om God te bely nie. In Paulus se lewe roep God hom om die Woord uit te dra.

So leer ons ook uit die roeping van Petrus wat God van ons verwag. God vra van Petrus drie baie belangrike dinge: tyd, goedere en talente.

Petrus was 'n visserman. Hier sien ons Petrus-hulle waar hulle die hele nag werk. Juis in dié omstandighede kom Jesus en sê vir Petrus: Los eers die nette. Help met die werk van die koninkryk. So maak God vandag nog met sy kinders. Hy maak aanspraak op ons tyd. Ons tyd is kosbaar; maar al ons tye is in God se hand. Gee Hom wat Hy vra.

Die Here Jesus het daardie môre 'n skuit nodig gehad. Die skare was te groot en Hy wou hulle toespreek. Daarom vra God vir Petrus: Leen my jou skuit. Geliefdes, God vra van ons ook om Hom te dien met ons besittings, met ons loopbane. Met alles wat ek is en het, moet ek God dien.

Petrus was moeg, maar God neem hom saam. Hy moet hoor en luister en gevorm word. God vra ook van jou al jou vermoëns. Sy Woord is jou toerusting.

Gesang 577: 1, 2, 5

Ds PS Esterhuizen
Wonderboom

Maart

Ds PS Esterhuizen

Ds EG Fourie

Dr JA Beukes

Prof JD Gericke

Ds PJ van der Merwe

Wat is vergifnis?

Matteus 18: 21-35

Met die gelykenis van die onbarmhartige skuldeiser wil God die gemeentelike lewe orden. Die ooglopende aanleiding vir die gelykenis is Petrus se vraag oor vergifnis, en Jesus antwoord daarop. Beide in die vraag en antwoord kom 'n interessante getallespel na vore. Met die getal 7 wil Petrus vergifnis rek tot waar die mens nie meer kan vergewe nie, waar dus in alle billikheid gesê kan word dat die een wat vergewe sy deel gedoen het. Jesus se antwoord van 70 x 7 intensifiseer vergifnis tot oneindigheid. Daar mag dus nooit 'n punt kom dat hy nie bereid sal wees om sy broer te vergewe nie.

In die gelykenis kan die koning nie alles behartig nie en stel hy bestuurders aan. Van tyd tot tyd moes hulle verslag doen. Die eerste amptenaar se skuld was so groot dat hy dit nie kon betaal nie. Die bevel van die koning is: Verkoop alles, betaal jou skuld. Die gevolg sou wees dat sy hele lewe verwoes sou word. Die amptenaar smee vir geduld en lankmoedigheid by die koning. Dit is dus nie deur die toedoen van die amptenaar dat hy vrygeskeld word nie, maar weens die vergewensgesinde houding van die koning. Toe hy buite kom, loop hy 'n mede-amptenaar raak wat hom geld skuld. Hy gryp hom en wurg hom oor die skuld.

Die Evangelis Matteus wil die skerp kontras uitlig. Uit sy optrede blyk die onwrikbare, selfgesentreerde houding van die amptenaar. Die amptenaar word weer deur die koning ingeroep en gelas om alles te betaal wat die koning hom 'n rukkie gelede vrygeskeld het.

God vergewe ons alles. Vergewe ons mekaar?

Gesang 245: 1

Ds PS Esterhuizen
Wonderboom

Deur Jesus Christus seek God my

Lukas 15: 1-10

In albei die gelykenisse gaan dit om iets wat seek geraak het. Wanneer die gesoekte item gevind is, nooi die vinder sy of haar vriende uit om in die vreugde te kom deel.

In die gelykenis van die verlore skaap word gesê: *die skaap wat verlore was...* Die klem word gelê op die toestand waarin die skaap hom bevind. Die herder kan dit nie oor sy hart kry dat een van sy kudde in so 'n toestand moet verkeer nie. Met erbarming het die herder gaan seek en hom gevind, hom weer teruggebring.

Die gelykenis van die verlore muntstuk laat ons die jubeling sien oor 'n verlore skat wat weer gevind is, 'n verlies wat herstel is. Die vrou sê: *die penning wat ek verloor het*. Die klem lê dus op iets wat met haar gebeur het, op haar toestand van ontbering en gemis. Dan die verligting en die fees oor die verlies wat herstel is.

Deur Jesus het God ons opgesoek, gevind en feesgevier. Ons moet die Vaderhart bly maak deur gehoorsaam aan Hom te lewe.

Gesang 514: 1

Ds PS Esterhuizen
Wonderboom

Matteus 5: 3-12

Ek is vir God belangrik. Hy soek my op. Ons het gehoor dat God in my belangstel vir wat ek is en nie vir wat ek doen nie. Vir God gaan dit oor die innerlike, watter soort mens ek is.

Geseënd is dié wat weet hoe afhanklik hulle van God is, want aan hulle behoort die koninkryk van die hemel. Geseënd is die teenoorgestelde van verlore. Geseënd berus op die regte verhouding tot God. Dit stroom uit 'n hart wat reg is met God. Hierdie geseëndheid is 'n gawe van God wat net by en deur Jesus Christus gekry kan word. Hier staan nie geseënd is die armes nie. Hier word nie stoflike armoede bedoel nie. Arm mense kom nie in die hemel net omdat hulle arm is nie. Die wat *arm van gees* is, is diegene wat hulle eie geestelike armoede ontdek, hulle voor God neerwerp en om genade smEEK.

Die eerste karaktertrek van 'n Christen is geestelike armoede. Jy is soos 'n geestelike bedelaar. Jy is volkome afhanklik van God wat gewillig is om te gee. Hierdie is die eerste stap na Christenwees. God sê: Geestelike bedelaars word koningskinders en erfgename. Maar wat is die koninkryk van die hemele? Geen aardse ryk nie. Die koninkryk van God of van die hemele is daar waar die wil van God as die enigste wet geld en gedoen word.

Gesang 207: 1, 5

Ds PS Esterhuizen
Wonderboom

Evangeliese sagmoedigheid

Matteus 5: 3-12

Geseënd is die sagmoediges, want hulle sal die nuwe aarde ontvang. Die woord vir *sagmoedig* is deur die Grieke gebruik as hulle gepraat het van 'n wilde dier wat mak gemaak is en 'n huisdier geword het – 'n dier wat geleer het om bevele te gehoorsaam of met 'n toom gestuur te word, dus 'n dier wat beheerbaar was. Daarom is die sagmoedige mens die mens wat volkome onder beheer van God is. Sy ou sondige natuur is dood, die ou mens met sy selfsug, drifte en drange is gekruisig. Nou leef die Saligmaker in hom. Christus is op die troon van sy hart.

Die sagmoedige mens is die mens wat so volkome aan homself gesterf het, dat hy nooit iets vir homself opeis nie. Altyd gewillig om op die agtergrond te staan. Hy maak nooit aanspraak op sy regte nie. Hy weet dat hy net voorregte het wat God hom uit genade skenk. Hardnekkigheid, koppigheid, liggeraaktheid en nukkerigheid sal jy nooit by so 'n mens kry nie. Sagmoedigheid is nie 'n swak eienskap nie, dit maak nie van jou 'n swakkeling nie. Wie was die grootste sagmoedige? Jesus Christus! Want vir Jesus Christus het dit nie oor sy eie eer en belange gegaan nie, maar oor sy Vader in die hemel.

Wat is die sagmoediges se loon? Hulle sal die nuwe aarde beërwe. Hulle sal die weldade wat die Messias bring, besit. Hulle sal alles ontvang wat God sy kinders belowe het.

Gesang 601: 1, 4

Ds PS Esterhuizen
Wonderboom

Vader, vergeef hulle...

Lukas 23: 26-34

Ons gaan in die week wat voorlê, die tweede Lydensweek, kyk na die sewe kruiswoorde van Jesus.

Die sewe kruiswoorde word uitgespreek op seker die heel moeilikste dag van Jesus se bestaan as mens op aarde, dié dag waarop Hy gekruisig is. Dit was 'n dag waarop Hy verrai is, gemartel is, verwerp is, gespot is, 'n dag van pyn, 'n dag van eensaamheid. Ook ons beleef moeilike dae in ons lewens, al kan dit nooit so erg wees soos Jesus dit moes deurmaak nie. Ons word opgeroep om ons kruis in die lewe op te neem en Jesus te volg.

Jesus sê: *Vader, vergeef hulle, want hulle weet nie wat hulle doen nie.* Jesus bid vir vergifnis vir die mense wat Hom kruisig – die Joodse leiers en volk wat aangedring het dat dit gebeur, ook die soldate wat die teregstelling uitvoer. Toegepas op ons situasie, sou ons dan kon sê dat, om swaarkry te bowe te kom aan die hand van die kruiswoorde, ons almal wat ons lewe wil vernietig, moet vergewe. Doen ons dit, voer ons die opdrag van Efesiërs 4: 32 uit: *Wees goedgesind en hartlik teenoor mekaar, en vergewe mekaar soos God julle ook in Christus vergewe het.*

Daar is 'n ou gesegde wat beduie dat slegs wanneer ons kan leer om te vergewe en te vergeet, kan ons gemoedsrus geniet, selfs onder die moeilikste omstandighede. Ons kry gemoedsrus, want ons is besig om God se wil te doen. Dit is nooit maklik nie, want om waarlik te vergewe, vra baie van 'n mens, maar ons kan dit doen omdat ons weet dat Jesus aan die kruis gesterf het juis om ons te vergewe!

Gesang 532: 1-3

Ds EG Fourie
Kempton

Vandag sal jy saam met My in die paradys wees...

Lukas 23: 35-43

Jesus word gekruisig tussen twee misdadigers. Die een dryf die spot met Jesus, die ander bely sy skuld en beroep hom op Jesus. Jesus sê vir dié misdadiger: *Ek verseker jou: Vandag sal jy saam met my in die paradys wees.*

Jesus is nie blind vir dié man wat langs Hom besig is om self pynlike marteling te ondergaan nie. Jesus is nie so gefokus op sy eie pyn, sy eie moeilike omstandighede dat Hy nie 'n oog en 'n oor het vir iemand anders se nood nie. Jesus is, selfs in sy sterwens-oomblikke, toeganklik vir die nood van ander om Hom!

Dis baiekeer so anders met ons: Wanneer ons swaarkry, raak ons so opgevang in ons eie situasie dat ons dikwels nie die nood van ander raaksien nie, veral nie as ander presies dieselfde moeilikheid as ons deurmaak nie. Jesus wys aan die kruis vir ons dat ons ook verby ons eie moeilikheid moet probeer kyk. Doen ons dit, sien ons dat ander se nood baiekeer groter is as ons eie. Om ander te help, word dan terapie vir ons eie gemoed.

So word die woorde van 2 Korintiërs 1: 4 en 5 waar vir ons: *In elke moeilikheid bemoedig Hy ons. Daarom kan ons ook ander bemoedig wat in allerlei moeilikhede verkeer. Ons kan hulle bemoedig met dieselfde bemoediging waarmee God ons bemoedig, want net soos daar vir ons 'n oorvloed van lyding is ter wille van Christus, is daar ook vir ons 'n oorvloed van bemoediging deur Christus.*

Gesang 284

Ds EG Fourie
Kempton

Maart

Daar is u seun... Daar is jou moeder

Johannes 19: 17-27

Die derde punt uit Jesus se kruiswoorde wat ons kan help om swaarkry te bowe te kom, is dat jy moet seker maak dat jy omgesien het na dié wat na aan jou is.

Terwyl Hy aan die kruis hang, sien Jesus sy moeder en die dissipel vir wie Hy baie lief was (dit was heel moontlik Johannes). As Jesus vir Maria sê *Daar is u seun*, bedoel Hy dat die liefingdissipel van daardie oomblik af Jesus se plek moet inneem as dié een wat Maria beskerm en versorg. Met die woorde *Daar is jou moeder*, word hierdie verantwoordelikheid bevestig. Van daardie dag af het die liefingdissipel aan Maria onderdak gegee en ook aanspreeklikheid aanvaar vir haar versorging. Al ondergaan Hy die bitterste pyniging denkbaar, maak Jesus steeds seker dat dié wat naby aan Hom is, steeds versorg sal word.

Vir almal se beswil, veral om die situasie vir onself meer draaglik te maak, sal dit soveel beter wees as ons kan leer om, juis in tye van swaarkry, baie goed seker te maak dat ons omsien na die liggaamlike en geestelike welstand van die mense naby aan ons.

Gesang 526

Ds EG Fourie
Kempton

My God, my God, waarom het U My verlaat?

Matteus 27: 45-56

In sy sterwensoomblikke roep Jesus die woorde van Psalm 22: 2 uit. Die straf wat Jesus moet dra vir die sonde van die mensdom, is dat God Hom verlaat. Jesus stel sy verlatenheid in 'n vraag, 'n vraag wat Hy tot God rig: *My God, my God, waarom het U My verlaat?*

Die les wat ons uit hierdie kruiswoord kan leer om moeilike omstandighede te bowe te kom, is om ons moeilike vrae tot God te rig en nie aan mense nie. In die donkerste ure van die lewe is daar gewoonlik geen mens wat bevredigende antwoorde kan gee nie. 'n Antwoord soos *God is besig om jou te beproef* of *Dis jou skuld*, bevredig nie en is baiekeer ver van die waarheid af. Slegte dinge gebeur; ons is immers nog deel van 'n gebroke wêreld. Dit kom egter natuurlik om in moeilike tye vrae te wil vra. Ons moet net leer om heel eerste hierdie moeilike vrae tot God te rig.

In Jeremia 12: 1-4 sien ons dat Jeremia selfs baie skerp vrae van God vra, vrae gebore uit erge frustrasie omdat dit lyk of regverdige mense swaarkry terwyl goddelose mense voorspoedig is. Die Here antwoord Jeremia (verse 5-17). Ons kry nie altyd antwoorde nie. As ons ons toevlug tot God en sy Woord neem, kry ons dalk nie die antwoord wat ons soek nie, maar ons word oor en oor verseker dat niks ons van die liefde van God kan skei nie. Is dit nie al wat ons eintlik moet weet nie?

Gesang 576: 1-2

Ds EG Fourie
Kempton

Ek is dors

Johannes 19: 28-37

Met die uitroep *Ek is dors* roep Jesus die woorde op van Psalm 69: 22: *...toe ek dors was, wou hulle my asyn laat drink*. Hy wys so dat dit wat met Hom gebeur, vervulling is van wat in die Skrif gesê word oor die gesant van die Here. Ook wys hierdie uitroep van Jesus vir ons dat Hy, Seun van God, ook ten volle mens was en die volheid van 'n mens se nood, pyn en behoeftes deurgemaak het toe Hy aan die kruis gehang het. Jesus huiwer nie om hierdie liggaamlike behoeftes te erken nie.

Dit is die les wat ons kan leer uit die vyfde kruiswoord, as ons oorweeg hoe dié woorde van Jesus ons kan help om moeilike situasies te bowe te probeer kom. Ook ons moet onthou om aandag te gee aan ons liggaamlike behoeftes, veral in moeilike tye. Dit gebeur alte maklik as dit regtig met ons sleg gaan dat ons óf glad nie eet nie óf heeltemal te veel eet; óf ons slaap aanmekaar, óf lê nag na nag slaaploos rond. Ons raak so vasgevang in ons probleme dat ons ons liggame skade aandoen. Ons maak baiekeer ook nie ons behoeftes bekend nie en ons sny ons so af van ander mense se bystand, bystand wat soms net die ding is wat mens nodig het om jou deur 'n moeilike tyd te kry. Eintlik doen ons die mense wat naby aan ons is en graag wil help 'n baie groot onguns aan, want ons ontnem hulle van die geleentheid om vir ons 'n naaste te wees! Miskien ons ons liggaamlike behoeftes in tye van moeilikheid, help ons daarom nóg onself nóg die mense wat vir ons lief en dierbaar is.

Gesang 387: 1-2

Ds EG Fourie
Kempton

Dit is volbring

Johannes 19: 28-37

Jesus is ten volle in beheer van die situasie as Hy gekruisig word. Hy het Hom gewillig in hegtenis laat neem, laat martel en laat kruisig, sonder om Hom een keer teen te sit. Ons sou die afleiding kon maak dat dit so is omdat Hy geweet wat die doel van sy lyding is en ook geweet het dat daar op 'n punt 'n einde sou kom aan dié lyding. Die uitroep *Dit is volbring* (wat ook vertaal kon word met *Dit is afgehandel, dit is voltooi*) is nie 'n uitroep van wanhoop soos *Dit is nou klaarpraat, verby* nie. Dit is veel eerder 'n triomfantelike uitroep omdat Jesus se pad van opofferende lyding nou 'n hoogtepunt, 'n eindpunt bereik. Jesus sterf in die volle wete dat God Hom gaan opwek uit die dood en dat gelowiges daarom ook deel kry aan die nuwe lewe wat Hy aan die kruis bewerkstellig het.

Hierdie sesde kruiswoord leer ons dat Jesus se kruisdood die punt geplaas het na die straf op die sonde. Deur sy kruisdood is die rekening wat die sonde by God geopen het ten volle betaal. Daar bly vir ons niks anders meer oor om te doen nie, dit is volbring. Ons kan maar net met 'n blye dankbaarheid daarop reageer.

Gesang 385: 1-2

Ds EG Fourie
Kempton

Vader, in u hande gee Ek my gees oor

Lukas 23: 44-49

'n Mens sou kon dink dat die laaste kruiswoord, Vader, *in u hande gee Ek my gees oor*, getuig van moeë gelatenheid: Dis nou oor, laat nou maar gebeur wat moet gebeur... Veel eerder getuig hierdie woorde van Jesus, volgens Lukas die laaste woorde wat Hy aan die kruis uitspreek, van 'n ontsaglike groot vertroue in sy hemelse Vader. Jesus gee die beheer oor sy lewe oor in die hande van sy hemelse Vader in die volle vertroue dat God in beheer is en in beheer bly.

Die verhaal word vertel van 'n man wat gegly en oor 'n afgrond geval het. Terwyl hy val, kry hy 'n boomtak beet en klou toe vir al wat hy kan. Hy begin toe bid dat God hom van 'n gewisse dood moet red. Skielik hoor hy 'n stem wat na hom roep. Hy vra toe: *Wie's daar?* Die antwoord kom: *Dis Ek, die Here. Vertrou jy My?* Die man antwoord: *Natuurlik vertrou ek U volkome, Here!* Die stem sê vir hom: *As jy My vertrou, laat los dan die tak!* Die man het vir 'n lang tyd gedink en toe met 'n benoude stemmetjie gevra: *Is daar dalk iemand anders daar bo?*

In moeilike tye klou ons ook baiekeer vas aan ons eie spreekwoordelike ou takkie. Die laaste kruiswoord wys ons dat ons moet leer om los te laat en God te vertrou. Terwyl ons vasklou, maak ons te veel staat op ons eie beperkte vermoëns. Dis eers wanneer ons laat gaan dat ons leer om ten volle op God te vertrou, in die wete dat Hy in beheer is en in beheer bly!

Gesang 382: 4

Ds EG Fourie
Kempton

Is jou lewe vir jou 'n las?

Matteus 11: 25-30; Jesaja 53: 4-7

'n Juk is 'n stuk houtgereedskap wat aan 'n trekdier se nek gesit is. So is die diere aan mekaar verbind en het hulle saam die las getrek. 'n Juk was 'n ongemaklike ding, en soms het dit die diere se nekke seergemaak.

Hoekom wil die Here hê ons moet 'n juk dra? Is dit só swaar om 'n Christen te wees? Nee, 'n juk het nie 'n dier se las swaarder gemaak nie; dit het dit ligter gemaak. In plaas van alleen te dra, het die ander diere saamgedra.

Jou lewenslas kan soms 'n kolossale las word. Spanning, werkdruk, gesinskrisse... Maar die Here bied jou 'n juk wat lig is. Hy nooi ons elke Sondag uit sodat ons na mekaar kan omsien. In die ere-diens leer ons om saam te funksioneer, saam te dra...

Jesus sê ook: *Leer van My, want Ek is sagmoedig en nederig.* Sodra ek ander in ag neem, sien ek my las is nie noodwendig die swaarste nie. Jesus het ons sonde, ons vrees vir die dood, ons angs vir God se oordeel, ons slegte gewetens op Hom laat laai. Met dit alles wég, en met ander wat saam met my die res optel en begin dra, kan 'n mens die pad aandurf en weer lig sien vorentoe.

Gesang 393: 1-2

Dr JA Beukes
Bethal

Hoe afskuwelik!

Deuteronomium 21: 22-23; Markus 15: 21-32

Jesus het gely en is gekruisig. Sy lyding was egter baie meer as net sy kruis. Wat 'n vernedering: God, die Almagtige, moes as 'n baba deur mense versorg word. Gebore in 'n stal! Hoekom? Dis my skuld, dis jou skuld. Al ons duisende onsedelike dae en gedagtes en woorde, ons ontelbare onetiese optredes. Al die duisende goed wat ons nagelaat het om te doen. Jy moes baie meer liefde betoon het en baie meer vir die armes en eensames gedoen het; baie meer kere opgetree het as mense God se naam misbruik het of ander beskinder het; baie meer kerk toe gekom het... Met elke verkeerde ding en met elke ding wat ek nagelaat het, ruk ek 'n wond in God se hart, verskeur ek sy siel, slaan ek 'n spyker in sy hand. God laat kom dit op Jesus neer en lei dit van ons af weg.

Christus het God se woede en straf wat oor ons moes kom, kom opvang sodat God se guns en seën weer ons s'n kon word. Ons ewige verdoemenis word vervang deur die ewige lewe, ons ewige vervloeking deur 'n ewige seën.

Na die sondeval sê God vir die mens: *...die aarde is deur jou toedoen vervloek*. Nou word ons uiteinde: Die genade van ons Here, Jesus Christus, die liefde van God die Vader en die troosvolle gemeenskap van die Heilige Gees sal met julle almal wees.

Gesang 397: 1, 3

Dr JA Beukes
Bethal

Liefde wat doodmaak

Numeri 21: 4-9 ; Johannes 3: 12-18

Die Joodse leiers en die gewone Jode in die straat het Jesus gehaat, want Hy het hulle skynheiligheid, hulle jaloesie en die gif in hulle harte uitbasuin... Toe skreeu hulle: *Kruisig Hom! Kruisig Hom!* Hy is dood en hulle haat is weg.

Ons lees in Numeri dat die Israeliete God verwyd en Moses haat omdat daar nie kos en water is nie. God straf toe hulle haat. Giftige slange het hulle doodgepik. Tóe is hulle jammer. Tóe pleit hulle. Die Here laat maak 'n koperslang wat Hy aan 'n paal laat ophang. As die gifdeurdrenkte Israeliete opgekyk het na die slang aan die paal, dan het hulle geleef.

Ons haatlikheid, ongevoeligheid, kwaadpraterij en ons vingerwysings na God laat ons ook krul van die pyn. Hierdie Paastyd kan vir jou goed of sleg wees. Sleg as jy weier om op te kyk na Golgota, weier om te sê: *Here, vergewe my.*

Kyk op as verwerping en twyfel jou laat wanhoop, as jou beste bedoelings en jou edelste dade steeds nie goed genoeg is nie, as jy moeg is vir almal en alles om jou.

Kyk op na die kruis waar al die haat van die wêreld op Christus se skouer beland het. God se liefde vir jou het sy Seun doodgemaak. Laai nou al die haat en seer en ellende wat tans nog jou lewe vergiftig op Hom. Hy vat alles weg.

Gesang 334: 1, 3

Dr JA Beukes
Bethal

Is jy saam met Christus?

Johannes 15: 5-10; Romeine 6: 1-8

In Romeine 6 word kort-kort gesê: *Saam met Christus*. Dit beteken ons is saam met Jesus gekruisig, het saam met Hom opgestaan, is saam met Hom in die hemel en saam met Hom lewe ons.

Toe Jesus aan die kruis gehang het, het Hy nie alleen daar gehang nie. Jy het mos al gehoor die Bybel sê ons is die liggaam van Christus. Hy was mos nie sonder sy liggaam aan die kruis nie, het nie sonder sy liggaam opgestaan nie en is ook nie sonder sy liggaam hemel toe nie. Oral is sy liggaam, sy kerk, ek en jy, saam met Hom. In 'n geestelike sin beteken dit Jesus het ons oral saam met Hom gevat.

Dit het geweldige implikasies vir ons. Dit beteken jy hoef nie wéér en jy hoef nie méér vir jou sonde gestraf te word nie. Dis afgehandel. Die kruis het sy werk vir jou gedoen, want jy was klaar saam met Jesus aan die kruis. Ons is selfs saam met Hom in die hemel, in God se koninkryk. Dit is die beste nuus wat 'n mens ooit kan kry.

In Johannes 15 vergelyk Jesus hierdie *saam met* met 'n druiwestok en sy lote. Dit het nuwe implikasies. Jesus, die druiwestok aan Wie jy vas is, dra nou vrugte deur jou. Jy kan nie aan Jesus verbind wees sonder dat dit jou lewe aanraak nie. Jy is dood vir die sonde en lewend vir Christus. Saam met Jesus het jy gesterf; saam met Hom lewe jy.

Gesang 377: 1, 3

Dr JA Beukes
Bethal

Was jy al dood?

Markus15: 33-37; Efesiërs 2: 1-10

Die Bybel sê sommer so terloops, lyk dit vir ons: *Julle was dood en nou lewe julle weer*. Dood beteken in die Bybel om weg van God af, sonder God te wees. Dit is om daar te wees waar daar nie liefde, vreugde of begrip is nie, daar waar jy met die duiwel te doen het, waar net seer en ellende en hopeloosheid is.

Oor 'n paar weke is dit weer Paasfees. Ons gaan die dood en die opstanding van Jesus herdenk. Waarin gaan jou vreugde oor hierdie Paasgebeure lê? Gaan jou Paasnaweek met die Here Jesus gevul wees of met iets anders? Oor Paastyd wil die Here van jou 'n mens maak wat vreugde vind in nuwe lewe.

Laat die Here in hierdie tyd toe om jou te laat voel hoe dit is om liefgekry te word, om vrede te hê, om verlos te wees. Dit is waaroor die kruis en die leë graf gaan. As die oordenking daarvan met 'n gepaardgaande vreugde nie die hoofsaak vir jou gaan wees oor Paasnaweek nie, het die Here sy bloed vir jou gemors.

Lewe beteken om die Here by jou te hê. Gaan jy daar wees waar Hy by jou wil wees?

Psalm 116: 1-2

Dr JA Beukes
Bethal

Liefde... die allerbeste!

Matteus 28: 1-7; 1 Korintiërs 13

Op Goeie Vrydag gaan ons dink aan Jesus se wrede dood. Wat het ons opskrif met die wrede dood van Jesus te doen?

Dit is wat Golgota vir ons wil sê: Uit die verskriklikste gebeurtenis kom die wonderlikste gevolge. Golgota was nie die laaste woord in die Bybel nie. In Matteus 28 lees ons hoe die bebloede, verwronge gesig van Jesus van die vorige Vrydag verander in die gesig wat vir sy mense sê: Moenie bang wees nie. Ek het selfs dit wat vir julle die ergste gelyk het, oorwin. Die dood verander in lewe. Wanhoop verander in hoop. Haat verander in liefde.

Paasmôre het ná Golgota gevolg. God se liefde vir die lewe is groter as die werklikheid van die dood. Uit die dowwe, raaiselagtige beeld van jou bestaan, wys Hy jou wat die allerbeste is: die liefde. Liefde het Golgota se prentjie verander.

Die versekering van God se liefde beur ons nie net op nie, dit skep ook 'n waarde in ons. Jy wat liefgekry is, kan ander ook nou liefhê. Ons pyn en seer is groot, maar nie altyd die grootste nie; as ek in liefde uitreik om 'n ander se las te dra, sien ek hy steek sy hand uit en help my om myne te dra.

Kom ons leer hierdie Paasfees: God se liefde wat jy ontvang, gaan jou dra oor die troebel van die hede met al sy raaiselagtighede; die liefde wat jy gaan gee, gaan ander aanmoedig om saam met jou jou las te dra.

Gesang 530: 1-3

Dr JA Beukes
Bethal

Vergifnis... die allerlekkerste

Johannes 19: 17-30

Iemand het op 'n keer langs sy seun se siekbed gesê hy weet hoe-kom God sy Seun vir ons laat sterf het: Dis die ergste wat oor enige mens kan kom. Dit sal baie makliker wees om self te sterf as om jou kind te sien sterf. Dit is die offer wat God vir ons gebring het. Hy laat die ergste gebeur, sien toe dat sy Seun in ons plek sterf, sodat ons van ons ergste, van al ons misdade verlos kan word. Die ergste waaraan jy skuldig kan wees, al jou sondes, dis afgehandel. Daar is geboet daarvoor, dis vergewe. Dis so goed of jy het self aan die kruis op Golgota gehang.

Aan die kruis het Jesus 'n totale omkeer in jou lewe gebring. Dit impliseer dat almal wat jou belydenis elke Sondag hoor, moet weet dat jy hulle ook vergewe het. Jy is 'n nuwe mens, met 'n nuwe gesindheid teenoor ander.

Ons staan in nuwe verhoudings met mekaar – met jou kind, jou ouers, jou man, jou vrou, jou werknemer en werkgever... Nie veroordelend nie, die oordeel is mos klaar voltrek op Golgota; nie haatlik nie, ons haat is mos van ons afgehaal en aan die kruis vasgespyker; nie verwyttend nie, alles waaroor ek wil verwytt, is uitgewis deur die wonde van die Here, Jesus Christus.

Mag ons almal in die tyd wat kom deel aan die goeie boodskap van Goeie Vrydag: Ons sonde is alles vergewe, deur God, deur almal hier om my en almal in my huis en almal oor die hele wêreld wat saam met my hierdie dag herdenk. Soos ek vergewe is, gaan ek ook vergewe.

Gesang 245: 1-3

Dr JA Beukes
Bethal

8

Maart

Jesus se lyding deel van ons lewe

Johannes 9: 1-34

Wanneer ons die gedeeltes in die Bybel lees wat oor die lyding, sterwe en opstanding van Jesus Christus handel, kan dit nie anders nie as dat elke insident ons intens raak – die pyn, verwerping, teleurstelling en eensaamheid, maar ook die redding en verlossing wat daaruit voortspruit. Ons is nie net daarby betrokke nie, dit het 'n wesenlike invloed op ons lewens. Die verwerping en teleurstelling wat Jesus op sy lydensweg sou ervaar, het in 'n mindere mate in die lewe van die eertydse blinde man gestalte gekry.

Jesus genees 'n man wat van sy geboorte blind was. Dit is vanselfsprekend dat die man baie bly en opgewonde was toe hy weer kon sien. 'n Mens kan verwag dat hy sy vreugde met almal wat hy gesien het, wou deel. Groot moes die teleurstelling wees toe sy ouers, die bure en ander geen blydskap en dankbaarheid getoon het nie. Hulle het moontlik niks van God se betrokkenheid in die lewe van die geneesde man ervaar nie. Omdat hulle geestelik blind was, het hulle nie die gesonde mens raakgesien nie. Nóg die man se getuigenis nóg die uitwerking wat Jesus op sy lewe gehad het, het vir hulle 'n verskil gemaak.

Hierdie geestelike blindheid van die mens en die onverskillige optrede wat daaruit voortspruit, het Jesus telkens in sy lewe ervaar. Die vreugde waarmee sy geboorte aangekondig is, het nie lank in die ore van die mense weerklink nie. Agterdog en vyandskap het spoedig die vreugde verdryf. Maar, soos die lig die blindheid van die blinde man oorskadu het, het die Goddelike lig die donkerte van die graf oorweldig – ook vir ons.

Gesang 387: 1, 2, 4

Prof JD Gericke
Setlaars

Blywende getuienis

Johannes 18: 1-14; 19-24

Een van die uitstaande kenmerke van die Evangelie van Johannes is die klem wat hy op die getuienis van Jesus Christus plaas. Treffende voorbeelde vind ons in hoofstuk 5: 30-47. Na die voete-wassing sê Hy vir die dissipels: *Julle noem My julle leermeester en Here, en julle is reg, want Ek is dit.* Vir Tomas sê Hy: *Ek is die weg en die waarheid en die lewe. Niemand kom na die Vader toe behalwe deur My nie.* Wanneer Jesus sy dissipels verseker dat Hy hulle nie as weeskinders sal agterlaat nie, sê Hy: *My vrede gee Ek vir julle. Die vrede wat Ek vir julle gee, is nie die soort wat die wêreld gee nie.*

Tydens Jesus se verskyning voor Pilatus is dit asof sy getuienis 'n hoogtepunt bereik. Voor almal verklaar Hy: Ek is 'n koning. Ek moet oor die waarheid getuienis aflê. Hiervoor is Ek gebore, en hiervoor het Ek na die wêreld toe gekom. Voordat Hy aan die kruis vasgespyker gaan word, moet Hy bekendmaak waarom sy Vader Hom na die wêreld gestuur het, naamlik om te getuig dat God die wêreld so liefgehad het dat Hy sy enigste Seun gegee het, sodat dié wat in Hom glo, nie verlore sal gaan nie maar die ewige lewe sal hê.

In Johannes 18: 21 sê Jesus vir die hoëpriester: Ondervra dié wat gehoor het wat Ek vir hulle gesê het. Hulle weet wat Ek gesê het. Almal wat die getuienis gehoor het en tot bekering gekom het, moet oor die waarheid getuig.

Ook ons, die gelowiges, die gemeente en die kerk van Jesus Christus moet van hierdie waarheid getuig. Die wêreld daarbuite hunker na hierdie getuienis.

Gesang 485: 1-3

Prof JD Gericke
Setlaars

Lukas 22: 47-62; Lukas 23: 13-25

Met die lees van Lukas 22 en 23 kom ons onder die indruk van die groot onreg wat mense teenoor Jesus Christus gepleeg het: die wete dat die een wat Hom sou verraaï by die Nagmaal teenwoordig was, en dat Petrus Jesus drie maal sou verloën. Daar is ook die worsteling met sy Vader in Getsemane en die onbetrokkenheid van die dissipels. Seker die grootste teleurstelling was toe Pilatus 'n keuse aan die volk gestel het: Wie wil julle hê moet ek vir julle loslaat: Jesus Barabbas of Jesus wat Christus genoem word? Dan die antwoord wat Jesus seker baie seergemaak het: *Barabbas!* opgevolg deur die aanhoudende uitroep: *Kruisig, kruisig Hom!*

Benewens die feit dat dit 'n tragiese verhaal is, sê dit iets van die mens, naamlik dat hy binne 'n kort bestek bykans vernietig het wat God tot stand gebring het. Dit sien ons op talle plekke in die Bybel. Nadat God die mens na sy beeld geskape het, keer die mens sy rug op God. Terwyl Jesus in die krip gelê het, beplan Herodes om Hom dood te maak. Daar was die voortdurende aanslae van die Fari-seërs, familiehoofde en skrifgeleerdes. Uiteindelik kry die mens sy sin: Jesus word gevange geneem, verhoor en gekruisig.

Dit is vir die mens makliker om iets stukkend te breek as om dit heel te maak, makliker om te vernietig as om te skep. Gelukkig het Jesus deur sy lyding, dood en opstanding herstel wat die mens afgebreek het. Dit is die teken van sy onbegryplike liefde jeens die mens.

Gesang 239: 1, 3, 4

Prof JD Gericke
Setlaars

Belydenis sonder begrip

Matteus 16: 13-23

Die betrokke Skrifgedeelte is 'n goeie voorbeeld van voortreflike kategeese. Die doel is om die katkisanter (dissipels) te leer wie die Kategeet (Jesus Christus) is en wat met Hom moet gebeur. Die eerste vraag was gerig op die Jode in die algemeen. Die antwoord moes Jesus baie ontstel het, want ten spyte daarvan dat Hy by sy mense was en dat Hy die koninkryk van sy Vader aan hulle verkondig het, word Hy onder andere as een van die profete aangesien.

Die tweede vraag is meer persoonlik. Dit is gerig op die dissipels. Petrus laat nie op hom wag nie. Sy antwoord is in die kol: *U is die Christus, die Seun van die lewende God*. Hiermee bely hy dat Jesus die beloofde Messias is. Sy pragtige antwoord was egter nie die gevolg van 'n skerp intellek of menslike insig nie. Dit was God wat dit aan hom geopenbaar het, want alleen Hy weet wie Jesus regtig is.

Petrus se antwoord/belydenis het die weg gebaan tot verdere kategeese, want nou kon Jesus die dissipels inlig oor die lydensweg wat Hy moet gaan. Maar ten spyte van Petrus se belydenis is dit duidelik dat hy nog nie die doel van God se plan met sy Seun verstaan nie. Dinge moet verloop soos Petrus dit wil hê en nie soos God dit wil hê nie. Hy weier ook om in te sien dat die lyding van Jesus onlosmaaklik deel is van sy Messiasskap. Daarom is hy 'n struikelblok op Jesus se weg na die kruis.

Tog word Petrus se belydenis dat Jesus die Seun van God is die fondament waarop Jesus Christus sy kerk gebou het.

Gesang 510: 1-4

Prof JD Gericke
Setlaars

'n Lewe vol teenstrydighede

Lukas 23: 33-43

Die lewe van Jesus Christus was vol ironie en paradokse. Hy was 'n koning, die Seun van God, maar tog is Hy nie as 'n koning en die Seun van God geag nie. Hy was 'n Koning maar Hy is nie in 'n paleis gebore nie. Hy het nie soos ander konings 'n kroon en koninklike klere gedra nie. Hy was met Goddelike wysheid bekroon, maar tog het baie nie hierdie wysheid eerbiedig nie. Hy wou die ware lewe gee, maar die mens het die aardse lewe verkies.

Die grootste ironie tref ons by die kruis aan. Bokant Jesus se kop was geskryf: *Dit is die koning van die Jode*. Dit is waar! Hy is Koning – nie net van die Jode nie, maar van die ganse wêreld. Dit word deur een van die gekruisigde misdadigers beaam wanneer hy sy gesig na Jesus draai en sê: *Jesus, dink aan my wanneer U in u koninkryk kom*. Hy het iets in die opskrif raakgesien wat talle ander nie sou ontdek nie. Hy het die Koningskap van Jesus ontdek waarmee Pilatus en ander die spot gedryf het. Meer nog, hy het tot die besef gekom dat Jesus die dood in lewe kan omskep.

Jesus se antwoord is inderdaad 'n opheffing van die ironie in die opskrif bokant sy kop. Hy kan so iets sê omdat Hy werklik Koning is en omdat Hy weet dat Hy selfs in die dood by sy Vader sal wees – vry van smart en lyding.

Ongelukkig is hierdie ironie nog onder ons teenwoordig. Deur die Heilige Gees openbaar God Homself aan ons, maar dit wil voorkom asof Hy dikwels nie raakgesien word nie. Kom, laat ons die boodskap in die wêreld verkondig: *Jesus is Koning!*

Gesang 280: 1-3

Prof JD Gericke
Setlaars

Voldoende verwagtings

Lukas 18: 31-43

Wense en verwagtings maak 'n groot deel van ons lewens uit. Die lewe van Jesus was geen uitsondering nie. Hy het verwag dat Hy as die Seun van God aanvaar sou word. In plaas van aanvaarding het Hy teenstand, onbegrip, liefdeloosheid, agterdog en selfs haat ervaar.

Wanneer Jesus en sy dissipels Jerigo nader, roep 'n blinde man skielik uit: *Jesus, Seun van Dawid, ontferm U oor my!* Uiteindelik word daar op die lydensweg aan sy verwagtings voldoen. Iemand verstaan! Iemand weet wie Hy is! Hierdie insig van die blinde veroorsaak egter spanning en selfs vrees, want die waarheid, dat Jesus die Seun van Dawid is, sou woede by die skrifgeleerdes en priesterhoofde veroorsaak. Daarom beveel hulle die man om liewers stil te bly. Die waarheid word egter vir 'n tweede keer geproklameer: *Seun van Dawid, ontferm U oor my!*

Alhoewel Jesus op pad was om gekruisig te word, deel Hy sy liefde en genade uit – ook aan die blinde man, want in die blindheid en duisternis waarin hy geleef het, het hy die Lig gesien wat na die wêreld gekom het. Nog belangriker, omdat hy geglo het dat Jesus die Seun van God is, het hy geweet dat Hy hom kan genees. Die blinde man word ryklik beloon. Hy word van sy blindheid genees. Sy reaksie op die wonderwerk was merkwaardig – hy is bereid om die Seun van Dawid op sy lydensweg te vergesel.

Doen ons wat Jesus van ons verwag – om Hom raak te sien soos Hy Homself aan ons openbaar? Ons sal aan hierdie verwagting voldoen as daar 'n lewende verhouding en 'n sterk liefdesband tussen ons en Jesus bestaan.

Gesang 502: 1, 3, 5

Prof JD Gericke
Setlaars

4

Maart

'n Soeke na sin en betekenis

Lukas 19: 28-44

Omstandighede dwing ons dikwels om oor die dinge wat in ons lewens gebeur na te dink. Dan kyk ons krities na onself. Ons soek opnuut na sin in 'n soms sinlose wêreld. Ons soek ook na betekenis omdat baie dinge betekenis verloor het. Veral wanneer ons die berigte oor Jesus se lyding en sterwe lees en daaroor nadink, probeer ons om die sin agter die optrede van die mense raak te sien. Alles kom egter so sinloos voor – die verraad, onkunde en die kruisiging.

Die gedeelte in Lukas 19 is 'n goeie voorbeeld. Aan die een kant is daar die eerbetoon wat ons laat terugdink aan sy geboorte en die lofprysing van die engele: *Eer aan God in die hoogste hemel...* Terwyl Hy Jerusalem binnery, is dit net die woorde wat anders is: *Loof die Koning, Hy wat in die Naam van die Here kom!* Aan die ander kant is daar die nederige kneg van God wat op die rug van 'n eenvoudige pakkier ry. Hy sit nie eens in 'n gerieflike saal nie. Dan was daar die Fariseërs wat nie die lofprysing wou hoor nie. Hulle sou later hulle sin kry toe die gejubel in haatkrete verander het: *Kruisig Hom! Kruisig Hom!*

Na ons oordeel het die mens baie dinge aan Jesus gedoen wat nie sin maak nie. Ons sal selfs sê dat dit dwaasheid is. Dit is egter hoe ons daaroor dink. Vir God was daar geen alternatief nie. Slegs deur Jesus Christus se lyding en sterwe kon daar verlossing vir ons kom. Wat vir ons sinloos voorkom, is vir God sinvol.

Gesang 521: 1-2

Prof JD Gericke
Setlaars

Wil julle nie ook weggaan nie?

Johannes 6: 60-71

Statistiek toon dat kerkbesoek gedurende die lydenstyd en Paastyd die swakste vir die jaar is. Daar kan baie redes daarvoor wees, soos die Paasvakansie en die vakansiegees. Die hoofrede sal egter telkens wees: 'n gebrek aan entoesiasme oor wat God ons in die lyde en sterwe van Jesus Christus skenk!

Johannes 6 begin met meer as vyfduisend mense rondom Jesus. Dit eindig met net twaalf by Hom, en dan ook nog met bymotiewe. Hoekom volg mense Jesus? Die massas in Johannes 6 het Hom gevolg omdat Hy vir hulle op wonderbaarlike wyse kos gegee het. Die dissipels het Hom gevolg omdat hulle gedink het dat Hy hulle nodig het. Massas volg Jesus vandag nog vir die stoflike seëninge. Baie behoort ook aan die kerk met die gedagte dat die kerk hulle nodig het!

Met 'n ontnugterende vraag vra Jesus hulle: *Wil julle nie ook weggaan nie?* Die koninkryk van God is nie afhanklik van mense se betrokkenheid nie! God het nie mense nodig nie! Dit is nie mense wat van God God maak nie! Trouens, die aarde en alles wat daarop is, die wêreld en dié wat daar woon, alles behoort aan die Here. Julle kan maar gaan as julle wil! In elk geval gaan Judas Hom nog verraa en gaan Petrus Hom nog verloën! Ons is nie daar vir God nie, God kom vir ons na ons toe. Skielik verstaan Petrus dit en dit ontper by hom die uitroep: *Here, na wie toe sal ons gaan? U het die woorde wat ewige lewe gee.* Waar gaan jy op Goeie Vrydag wees? Waar gaan jy die Paasnaweek deurbring? Die kerk berei voor om aan jou die woorde van die ewige lewe te verkondig.

Gesang 388

Ds PJ van der Merwe
Zoutpansberg

Efesiërs 5: 6-20

Bykans 300 000 mense het gesterf tydens die tsoenami aan die Oossee in 2004. Dit was een van die grootste rampe wat die wêreld nog ooit getref het, en dit kon voorkom gewees het as daar betyds 'n alarm afgegaan het.

Die mense wat jaarliks 'n geestelike dood sterf se getalle is veel meer verbysterend! In die tyd waarin die jong gemeentetjie in Efese geleef het, was die wêreld besig om 'n geestelike dood te sterf. Die ganse wêreld was vasgevang in die besef van die Prediker: *Dit is alles tevergeefs*.

Van vroeg af het die Egiptenaars liggame gebalsem om as mummies soveel moontlik van hierdie lewe in die dood te behou. Die Grieks-Romeinse wêreld het probeer om met hoogs ontwikkelde wysheid en filosofieë te ontkom aan die sinloosheid van hulle bestaan. Tog het dié hoogs ontwikkelde kulture geëindig in monumentale ruïnes.

Die gemeente in Efese word nou opgeroep om vir hierdie sterwende wêreld 'n alarm te laat afgaan! In Jesus Christus het God se woord vlees geword. Alleen deur die geloof in Hom as die gekruisigde en die opgestane Heer kom daar weer sin en ewigheids-waarde in jou lewe.

Dit is nie rykdom of geleerdheid of populariteit wat sin aan ons lewe gee nie, dit is die geloof in Jesus Christus soos Hy Hom in hierdie wekroep aan die wêreld bekendmaak.

Gesang 481

Ds PJ van der Merwe
Zoutpansberg

Hoekom is ons godsdienstig?

1 Timoteus 6: 1-10

Daar is verskillende redes hoekom mense kerk toe kom, bid, Bybel lees en bydraes gee. Godsdienste gee 'n mens dikwels 'n sekerheidsgevoel. Want as ek God dien, staan Hy onder die verpligting om mooi na my en my belange te kyk!

Wanneer Paulus die woorde van ons teks skryf, dink hy in alle waarskynlikheid aan Simon die Towenaar wat uit die Christelike geloof wou geld maak. Hy het selfs die apostels geld aangebied om ook die gawe om wonderwerke te doen, te mag ontvang.

Die Christelike geloof word reeds eeue lank misbruik. In die vroeë kerkgeskiedenis moes jy aan die kerk behoort om in aanmerking te kom vir paggrond. Dit het natuurlik tot grootskaalse valsheid gelei. Mense behoort dikwels aan die kerk om allerlei persoonlike redes, selfs al stem hulle lankal nie meer met die kerklike leer saam nie.

Paulus vermaan ons nou om op te hou om God deur Jesus Christus met valse motiewe te wil dien. Die godsdienst het net waarde as iemand tevrede is met wat hy het. Dit moet nie vir jou 'n hefboom wees om jouself stoflik te wil verryk of jou gesond te wil laat bid of dit met jou goed te laat gaan nie. Die doel van godsdienste is om al hoe meer die barmhartigheid van God in Jesus Christus te ontmoet. Wie in sy godsdienst die rykdom van God se genade in en deur Jesus Christus gevind het, sterf ryk. Hoewel hy net soos al die ander mense van al sy besittings afstand moet doen, het hy die ontwyfelbare belofte van 'n onmeetbare groot skat wat vir hom by God die Vader gereed lê.

Gesang 573

Ds PJ van der Merwe
Zoutpansberg

My lewe is in u hande

Lukas 23: 44-49

Jesus het hard uitgeroep: *Vader, in u hande gee ek my gees oor!* Die woorde *Vader, in u hande gee ek my gees oor* was oorspronklik deel van die vrome Israeliet se aangebede voordat hy bed toe gaan. In die sesde vers van Psalm 31 vorm dit ook deel van die gebed van die psalmis. Met hierdie woorde het die bidder hom veilig gevoel vir die donker nag wat met sy onbekende gevare voorlê. Met *gees* word eintlik *asem* en daarmee *lewe* bedoel. Tereg lees ons in Psalm 31: 6 : *In u hande gee ek my lewe oor*. Die oorspronklike woord wat met *gee* vertaal is, kan ook met *deponeer* vertaal word. Vir die donker nag wat voorlê, deponeer die bidder as't ware sy lewe in God se hande om dit met die daeraad weer in ontvangs te neem. Die bidder sien God as Een met hande. Hande kan vashou, hande kan beskerm, hande kan skep, hande kan liefhê en hande kan vertroetel.

Wanneer Jesus aan die kruishout hang om só vir ons sonde te sterf, sterf Hy soos 'n kind wat eers sy aangebede doen. Hy vertrou sy lewe aan die Vader toe in die vertrouwe en sekerheid om op 'n nuwe môre sy lewe weer in veiligheid terug te ontvang.

Oor bietjie meer as twee weke vier ons Goeie Vrydag. Die inhoud en die troos van Goeie Vrydag word in hierdie laaste kruiswoorde van die sterwende Jesus saamgevat. Ons leef in 'n onseker en gevaarlike wêreld. Tog kan ons as gelowiges elke aand met gemoedsrus, met kalmte en met vrede in die hart gaan slaap, want al sou ons die nag nie oorleef nie, anderkant die dood wag die Vader ons in, 'n Vader wie se toorn oor die sonde gestil is deur die lyde en sterwe van Jesus Christus.

Gesang 476

Ds PJ van der Merwe
Zoutpansberg

Wie kan dan gered word?

Lukas 18: 18-30

Veral in die huidige tydsgewrig is dit vanuit teologiese debatte duidelik dat heelwat mense probleme het om die wonders in die Bybel te glo. So is daar mense wat Jesus se maagdelike geboorte verwerp, asook sy opstanding uit die dood. Omdat dit medies onmoontlik is, is die geloof daaraan vir hulle onaanvaarbaar. Is dit billik om van 'n mens te verwag om alles in die Bybel sonder enige teenstribbeling te aanvaar? Die feit is egter dat geloof in God, soos Hy Hom in die Bybel bekendmaak, nie net vir 'n mens moeilik is nie, dit is vir die mens totaal onmoontlik! Daarom sê Jesus dat dit makliker is vir 'n swaargelaaide kameel om deur die oog van 'n stopnaald te gaan as vir 'n ryk mens om in die koninkryk van God te kom. Met *ryk* kan baie dinge bedoel word: ryk aan geld, roem, geleerdheid, selfvertroue, hoogmoed... Omdat dit alle mense raak, vra die dissipels Hom: *Maar wie kan dan gered word?*

Jesus antwoord deur te sê dat dit vir mense onmoontlik is om gered te word. Mense kan op grond van hulle eie verstaan van die Bybel nie gered word nie. Die moontlikheid om gered te word, lê nie in die mens nie, dit lê in God. Daarom sê Jesus: *Wat vir die mense onmoontlik is, is vir God moontlik*. Daardie moontlikheid word werklikheid wanneer Jesus uit die dood opstaan, ten hemele vaar en die Heilige Gees aan ons geskenk word om die so ongeloofbare Woord vir ons geloofbaar te maak. Nou vra ons nie meer hoe dit alles moontlik is nie. Nou dank ons God vir 'n geloof wat ons in staat stel om alles onvoorwaardelik as waar te aanvaar.

Gesang 516

Ds PJ van der Merwe
Zoutpansberg

Hoogste verraad

Johannes 13: 18-30

Hoewel Judas gekies is om dissipel te wees, mis hy die ewige lewe. Jesus sê op 'n keer: *Baie is geroep, maar min is uitgekies*. Judas is 'n tipiese voorbeeld van iemand wat die kerk tot sy eie voordeel misbruik het. Op die oog af het hy nie van die ander dissipels verskil nie. Vir die grootste gedeelte van sy dissipelskap het hy nie juis tekens getoon dat hy die verraaier gaan wees nie.

God was nie vir Judas minder goed as vir die ander elf nie. Hy is ook toegelaat om vir 'n tydperk van om en by drie jaar in 'n noue verbintenis met die Here te leef. Wat het met Judas skeefgeloop dat hy die ewige lewe mis? 'n Mens lees nêrens van Judas dat hy gebid het nie. Vir die diens van barmhartigheid het hy ook geen hart gehad nie. Toe Maria die duur nardusolie as parfuum op Jesus se voete uitgooi, maak hy beswaar onder die voorwendsel dat die reukolie verkoop kon word en die geld vir die armes gegee word. Die Bybel vermeld egter dat hy gelieg het – as kassier was hy van plan om die geld te steel!

Judas het sy eie ondergang en verderf verdien deur geen begeerte te hê om deur die soenverdienste van Jesus Christus gered te word nie. As hy maar wou doen waartoe sy Heer hom uitgenooi het: *Soek en julle sal vind, klop en vir julle sal oopgemaak word...*

Wie nie meer bid nie, sal buite bly, en dan word hoogverraad teen God maklik. Dan is 30 geldstukke vir jou belangriker as om met God versoen te leef en te sterf.

Psalm 146: 1-3
(Totiusberyming)

Ds P] van der Merwe
Zoutpansberg

April

Ds PJ van der Merwe

Dr AJ Groenewald

Ds J Groenewald

Ds CJA Simpson

Ds AW Kleynhans

Ds JR Kramer

Sal Jesus geloof op aarde vind?

Lukas 18: 1-8

Maar sal die Seun van die mens by sy koms nog geloof op die aarde vind? Dit is 'n ontstellende vraag wat Jesus hier vra. Wil Jesus dan hierdeur insinueer dat die lewe en werk van die kerk by voorbaat gedoem is? Dui hierdie vraag by voorbaat daarop dat niemand die hemel sal haal nie? Nee, dít is nie Jesus se bedoeling nie. Met hierdie vraag wil Jesus ons dwing om weer te besin oor die kwaliteit en inhoud van ons geloof.

Vir Jesus is geloof meer as net 'n instemmende belydenis. Vir Hom is geloof 'n lewenslange stryd van volharding, van worsteling in die gebed met God. Gister het ons juis gesien dat dit die groot leemte in Judas se lewe was: Hy het nie gebed nie.

Jesus vertel 'n kort gelykenis van 'n verontregte weduwee. In die Bybelse tyd was weduwees dikwels die prooi van gewetenlose uitbuiters. So was dit met hierdie weduwee: Kaal besteel van al haar besittings en eer wend sy haar tot die regter van die stad. Hy is ook maar 'n booswig, hy het van die begin af geen simpatie met haar nie. Hy wil haar nie eens toelaat om haar saak te stel nie.

Sy treiter hom met die enigste wapen tot haar beskikking en dit is om knaend by hom aan te hou neul. Op 'n dag gee die hardvotige regter haar haar sin.

Met hierdie gelykenis wil Jesus ons volharding in die gebed leer. God wil die diepte van ons geloof toets. 'n Geloof wat gou handdoek ingooi, is maar dieselfde as ongeloof.

Gesang 231

Ds PJ van der Merwe
Zoutpansberg

Wie was Jesus?

Matteus 1

In die eerste eeu het jou geslagsregister gesê wie en wat jy is. Eer en skande was die riglyne van die samelewing. Jy kon eer hê deur uit 'n goeie familie gebore te wees of dit verkry deur jouself goed te handhaaf in die samelewing.

Wanneer ons hier in Matteus 'n geslagsregister vind, moet ons weet dat dit belangrik is vir die skrywer om iets van Jesus te sê. Matteus en Lukas verskil aansienlik in die aanbieding van die geslagsregister van Jesus. Vir Lukas is dit belangrik om vir sy lesers te sê dat Jesus eer het deur geboorte. Matteus beklemtoon weer dat Jesus die verwagte Messias is uit die lang voorgeslagte van die geskiedenis van Israel.

Matteus wil ook aan sy lesers sê dat God nie gebind is aan die reëls van mense nie. So is daar in Jesus se geslagsregister die name van 'n paar skandemakers. Vrouens is ook nooit vermeld in geslagsregisters nie, maar in Jesus se geslagsregister kom die name van vier vrouens voor, naamlik Tamar, Ragab, Rut en Maria. Daar is ook 'n indirekte verwysing na 'n ander, Batseba, *as die vrou van Urija*. Hierdie vrouens se verhale was allesbehalwe rooskleurig.

God is egter genadig. Hy kies om uit hierdie geslag van Dawid soos dit lank tevore al voorspel is, die Verlosser van die wêreld te laat kom. God kyk met ander oë na die mens – oë wat gevul is met onvoorwaardelike liefde! Liefde wat selfs bereid is om vir ander te sterf.

Gesang 348: 1-3

Dr AJ Groenewald
Midrand

April

Jesus is die ware Koning

Matteus 2: 1-12

Jesus se koningskap word beklemtoon as die Seun van Dawid wat in Betlehem gebore sou word. Hierteenoor word koning Herodus gestel as die onnatuurlike koning wat deur die Romeine aangestel is as koning. Jesus kom uit 'n rasegte Joodse nageslag, terwyl Herodus 'n half-Jood is, 'n baster van Edumese afkoms. Herodus is deur die Romeine benoem as koning van die Jode, terwyl Jesus deur God aangewys is.

Terwyl die sterrekykers vanuit Persië en Babilonië kom om aan Jesus hulde te bewys, is Herodus hewig ontsteld. Herodus was bekend as 'n wrede en hardvotige heerser wat met die geringste suspisie enige iemand wat hom van die troon af kon kry, summier doodgemaak het. Hy was bekend as 'n kindermoordenaar wat sy eie kinders Aleksander, Aristobulus en Antipater doodgemaak het.

Ons sien ook iets van Herodus se persoonlikheid. Hy is suspisies en roep in die geheim mense bymekaar sodat hy die kindjie kan vind. Daarenteen word Jesus beskryf as 'n herder en 'n leier vir die volk.

Jesus is die ware Koning met goddelike eer wat vir ewig regeer, teenoor Herodus se aardse koningskap wat verganklik is! Jesus is die Koning wat sy lewe vir ander sal opoffer.

Gesang 350: 1-3

Dr AJ Groenewald
Midrand

Jesus is die verwagte Messias

Matteus 2: 13-23

Hier kom vervullingsitate uit die Ou Testament voor. In die eerste gedeelte word Josef gewaarsku om dringend na Egipte te gaan, want Herodus soek Jesus om Hom dood te maak. Egipte was buite die magsgebied van koning Herodus. Die verwysing uit die Ou Testament kom uit Hosea 11: 1. Hier verwys *seun* na die volk Israel wat uit Egipte gered is. Israel is hier 'n beeld van die Messias. Dit word nou vervul in wat met Jesus as die unieke Seun van God gebeur.

Die tweede gedeelte gee die gevolge van Herodus die Grote se geaardheid. Hy is 'n kindermoordenaar wat opdrag gee dat al die seuntjies van twee jaar en jonger in die omgewing van Betlehem doodgemaak moet word. Daar is 'n duidelike verband tussen hom en die farao in Eksodus 1: 15-22, en ook parallelle tussen Jesus en Moses. Die verwysing kom uit Jeremia 31: 15-17 waar Ragel die stammoeder van Josef en Benjamin se nageslag is. Sy huil oor Juda en Israel se ballingskap. Dit word hier in verband gebring met die vrouens wat huil in Betlehem.

In die derde gedeelte is 'n inspelings op die verhaal van Moses in Eksodus 4. Wanneer Herodus die Grote sterf, volg sy seun Agrippa hom op as heerser oor Judea, Samaria en Edom, en nog 'n seun, Herodus Antipas, as heerser oor Galilea en Perea. Agrippa was net so wreed soos sy pa. Daarom gaan Josef op aanbeveling van die engel eerder na Galilea. Galilea was die gebied waarop al die Jode neergesien het.

God het gesorg dat geen koning sy planne deurmekaarkrap nie!

Gesang 354: 1-4

Dr AJ Groenewald
Midrand

April

Jesus is Seun van God

Matteus 3: 13-17

In vers 13 is dit duidelik dat Jesus doelbewus na Johannes gaan om gedoop te word. Johannes besef dat Jesus sy meerdere is en weier om Jesus te doop. Hy behoort eerder deur Jesus gedoop te word. Tog blyk dit dat Johannes nie heeltemal verstaan wie Jesus regtig is nie. Vers 15 is Jesus se eerste woorde in Matteus. Hy sê dat Johannes hom moet doop omdat God dit so gewil het. Jesus onderwerp hom as 'n sondelose aan die Doop omdat Hy gekom het om die sondes van ander te verlos. Johannes stem in. Jesus word direk aangespreek deur die stem uit die hemel. Johannes is getuie van die hemel wat oopskeur en die stem wat praat. Dit is van belang dat Jesus nou aangedui word as Seun van God volgens Psalm 2: 7, en by implikasie as die dienaar van die Here (Jes 42: 1).

Die toerusting van Jesus deur God se Heilige Gees lui die begin van sy openbare optrede in. Matteus sê onomwonde aan sy lesers: Daar kan geen twyfel meer wees nie, Jesus is die Seun van God. Hy is toegerus om God se verteenwoordiger op aarde te wees.

Baie charismatiese en ander kerkgroepe haal hierdie gedeelte aan as 'n voorbeeld van die Grootdoop. Dit is egter nie die bedoeling daarvan nie. Matteus probeer nie om die Doop as sodanig te verduidelik nie, maar die feit dat Jesus die Seun van God is. Buitendien kan Jesus nie as 'n voorbeeld gebruik word nie omdat Hy sondeloos was. Die Protestantse kerke het nie 'n saak of jy klein of groot gedoop is nie. Wat van belang is, is dat die Doop 'n teken is dat God ons in Jesus Christus aanvaar het en ons deur sy Gees met geloof toerus.

Gesang 292: 1-2

Dr AJ Groenewald
Midrand

Jesus is die groot leermeester

Matteus 5: 1-3

Tipies van 'n rabbi in daardie tyd gaan sit Jesus om hulle te onder-rig. Die eerste woord wat hier gebruik word, is *makarios*, wat beteken *geseënd*. Dit beteken nie gelukkig of salig nie, dit dui nie op 'n innerlike gelukstoestand nie, maar op Jesus wat gesag het om mense se lewens met sy woorde te verander.

Jesus sê in vers 3 dat die heil belowe word aan die armes van gees. In die Ou Testament het God dit as 'n vereiste gestel dat die armes versorg moes word. Hy het hierdie opdrag in die besonder aan die konings gegee. Matteus sluit sterk aan by Jesaja 11: 4 waar gesê word dat dit ook die opdrag van die Messias is. Wanneer Jesus hier praat van armes, sê Hy eintlik dat Hy die vervulling is van die Ou Testament se profesieë.

Daar is twee betekenisse vir die Griekse woord wat hier vir *arme* gebruik word. Die eerste verwys na 'n bedelaar, iemand wat in die uiterste vorm van sosiale armoede verkeer, iemand wat nie eens in staat was om onafhanklik te werk nie en gevolglik moes bedel. Die tweede was iemand wat moes werk om te oorleef. Hier verwys Jesus na die eerste betekenis, die bedelaars. Hy sê geseënd is die bedelaars wat niks anders het as die genade van God nie, mense wat in alles afhanklik is van God, wat weet en beleef dat God vir hulle sorg. Aan hulle behoort die koninkryk van die hemel.

In die hele bergrede beteken dit die heerskappy van God. Dit het reeds aangebreek met die koms van Jesus. Elkeen wat glo in Jesus Christus se lyding, sterwe en opstanding is deel daarvan.

Gesang 380: 1-2

Dr AJ Groenewald
Midrand

Geseënd is dié wat huil

Matteus 5: 4

Die koninkryk behoort ook aan dié wat treur. Die Griekse woord wat hier vir *treur* gebruik word, is dieselfde woord wat ook in Jesaja 61: 2 voorkom. In Jesaja kom dit voor in die konteks van verdrukking. In Lukas kom die woorde *armes*, *ootmoediges* en *treundes* in dieselfde verband as in Matteus voor. In die Nuwe Testament het treur voorgekom by gevalle van dood, as 'n teken van sondebesef, verootmoediging en in 'n toestand van vervolging. In hierdie verband sluit dié vers aan by vers 11.

Jesus bedoel hier dat diegene wat treur as gevolg van hulle neerdrukkende omstandighede, ter wille van Hom geseënd is. Hulle het reeds die koninkryk. Maar ons moet ook treur hier verstaan as 'n teken van verootmoediging voor God. Dié wat hulleself voor God verootmoedig en hulleself in lyding op God verlaat, sal in die toekoms getroos word deur God. En die toekoms, sê Matteus, het reeds aangebreek.

Ons as gelowiges moet altyd verseker wees van God se teenwoordigheid in ons situasies van swaarkry en verdriet. Hierdie aarde is nie ons bestemming nie, maar 'n middel tot 'n heilige doel!

Gesang 512: 1-3

Dr AJ Groenewald
Midrand

Geseënd is die barmhartiges

Matteus 7: 7

Vers 7 vertel vir ons hoe die lewe lyk van iemand wat regverdig verklaar is deur God. So een se lewe getuig van barmhartigheid. Wat beteken barmhartigheid in hierdie konteks? Weereens moet ons na die Ou Testament gaan om 'n antwoord te kry. In Psalm 37: 11 word die regverdiges ook barmhartig genoem. Die Griekse woord wat hier vir barmhartigheid gebruik word, kom net hier en in Hebreërs 12: 17 voor ten opsigte van Jesus Christus. Die konsep barmhartigheid kom in die res van die Bybel in twee verbande voor, naamlik barmhartigheid teenoor enige een wat in nood en lyding verkeer, en barmhartigheid teenoor iemand wat oortree het.

In hierdie geval beteken dit die barmhartigheid van God en die barmhartigheid wat Hy van sy kinders verwag. Hierdie barmhartigheid moet alle wettiese voorskrifte van die Fariseërs en die skrifgeleerdes oortref. Dié barmhartigheid beteken om na God toe te gaan in enige situasie van lyding. Dit is 'n oproep tot navolging, want God is die enigste Een wat kan help. Omdat God so aan die gelowiges barmhartigheid bewys het, naamlik om die gelowige te vergewe vir sy oortredinge, moet die gelowige dit ook aan ander bewys.

Diegene wat nou reeds hierdie barmhartigheid van God in Jesus Christus belewe, sal ook eendag in die finale oordeel barmhartigheid ontvang. Barmhartigheid gaan ten diepste oor vergewing. As ons ander wat teenoor ons oortree nie kan vergewe en hulle slegte daade teenoor ons vergeet nie, moet ons nie van God barmhartigheid verwag nie! Daarom moet ons na God toe gaan om ons te help, sodat ons in Hom die krag kry om ons vyande te kan vergewe.

Gesang 513: 1-3

Dr AJ Groenewald
Midrand

April

Ek was my hande in onskuld

Matteus 27: 15-26

Pilatus het gesê: *Ek was my hande in onskuld...* Ons lees in die Ou Testament dat dit 'n gebruik onder die volk was om hul hande te was as hulle wil aandui dat hulle onskuldig is. Pilatus voer hierdie simboliese handeling uit om aan te dui dat dit nie sy goedkeuring wegdra dat Jesus oorgelewer word om gekruisig te word nie, maar dat hy nie die skare kan keer om dit te doen nie. Dit sal dus ander mense se hande wees wat die spykers deur Jesus se polse aan die kruis vaskap, ander hande wat woedend in die lug geslinger word terwyl hulle skree: *Kruisig Hom, kruisig Hom!*

Later het Jesus sy twee stukkende hande opgelig en die mense gesien. Hy het by wyse van spreke vir hulle gesê: *Wees julle nou my hande op hierdie aarde totdat Ek weer kom.*

Daardie opdrag geld steeds vir ons. Ons moet ons hande uitsteek na ander, hulle nadertrek en deel maak van die geloofsfamilie van God. Ons moet ons medegelowiges wat beproewings beleef se hande vat en hulle bystaan, ons moet ons familieleden met wie ons onvrede het die hand gee en vrede maak, ons moet altyd beskikbaar wees om 'n handjie by te sit by die kerk, om God se werk hier op aarde te doen.

Jesus het nie omgee om sy hande vuil te maak en selfs te laat versplinter ter wille van ons nie. Kom ons wees nie toeskouers wat op 'n afstand staan en ons hande in onskuld was van al die verkeerde dinge wat in die wêreld aan die gang is nie. Kom ons gryp in en maak 'n verskil!

Gesang 308: 2

Ds J Groenewald
Johannesburg-Wes

Help jou naaste

Lukas 10: 25-37

Op 'n wetgeleerde se vraag oor wat hy kan doen om die ewige lewe te verkry, vertel Jesus die verhaal van die barmhartige Samaritaan. Die Jode het die Samaritane gehaat, omdat hulle geglo het dat die Samaritane 'n onrein volk was.

'n Man wat van Jerusalem na Jerigo gereis het, word op dié gevaarlike pad van 27 km wat kronkelend tussen rotse en woestynagtige dele gestrek het, deur rowers aangeval. Terwyl hy halfdood daar lê, kom 'n priester en 'n Leviet verby. Albei het in die tempel gewerk. Hulle steur hulle nie aan die halfdooie nie, want as hulle aan hom raak en hy is dalk dood, sal dit hulle onrein maak. Dan sal hulle nie in die tempel kan werk nie. Hulle het hul werk in die tempel belangriker geag as die welsyn van 'n erg beseerde mens.

Toe kom 'n Samaritaan verby. Hy het die beseerde man jammer gekry en sy wonde behandel. Daarna laai hy hom op sy rydier, neem hom na 'n herberg en betaal vir sy versorging.

Jesus vra toe vir die wetgeleerde wie dan nou die beseerde man se naaste is, en hy antwoord: *Die man wat aan hom medelye bewys het.* Jesus gee dan die opdrag dat die wetgeleerde – en daarom ook ons – dieselfde moet gaan doen.

Selfs al is diegene wat ons moeg en moedeloos langs die lewenspad teëkom ons vyande, mag ons nie maak of ons hulle nie raaksien of onself verontskuldig dat dit nie ons plig is om hulle op te help nie. Elkeen wat besef uit watter diep modder Jesus ons kom optel het met sy kruisdood, doen dieselfde aan ander langs die pad. God laat ons nie om dowe neute in 'n bepaalde rigting loop nie...

Gesang 232: 1-2

Ds J Groenewald
Johannesburg-Wes

April

Wees 'n lig vir die wêreld

Matteus 5: 13-15

Oor die algemeen sal mense vandag die wêreld waarin ons lewe as *donker* beskryf. Daar gebeur soveel onaangename en wrede dinge, en niemand is gevrywaar daarteen nie. Dit het baie keer tot gevolg dat ons as Christene opstandig raak teenoor God of selfs begin twyfel in God se bestaan. Dit is egter 'n verkeerde reaksie. Jesus sê vir ons dat ons die sout vir die aarde en die lig vir die wêreld moet wees.

Wat beteken dit? Die doel van sout is om smaak aan kos te gee – dit maak 'n *verskil* aan hoe die kos proe. Die sout wat in die Nuwe-Testamentiese tyd gebruik is, was nie volkome suiwer nie, en het na 'n rukkie verslaan. Sout wat verslaan het is weggegooi, want dit het geen doel gedien nie. Hierdie beeld impliseer dus dat mense wat hulleself Christene noem en nie 'n verskil maak in die wêreld nie, nie hulle doel dien nie.

Om 'n lig vir die wêreld te wees, kom op dieselfde neer. Jesus sê 'n mens steek nie 'n lamp op en sit dit onder 'n maatemmer nie – die doel van 'n lamp is tog om lig te maak. 'n Lamp wat nie lig maak nie, beteken niks. Dit is ons taak as Christene om die lig in hierdie donker wêreld te wees. Ons kan 'n verskil maak in die mense rondom ons se lewens, selfs deur klein dingetjies wat in ons eie oë nie so belangrik is nie.

Onthou: Selfs al is dit pikdonker, laat die vlammetjie van 'n enkele kers die donkerte onmiddellik verdwyn. As almal van ons wat onsself Christene noem ons ligte laat skyn, sal hierdie wêreld nie 'n donker plek kan bly nie!

Gesang 488: 1, 3

Ds J Groenewald
Johannesburg-Wes

Die storms van die lewe

Matteus 14: 22-33

Jesus se dissipels het na die oorkant van die see van Galilea gevaar. Hy loop toe op die water na hulle toe. Natuurlik skrik hulle, maar Hy verseker hulle dat dit Hy is. Petrus is skepties en sê hy sal dit glo as Jesus hom ook op die water laat loop. Jesus nooi Petrus om dit te doen. Aanvanklik gaan dit goed, maar toe Petrus om hom rondkyk en besef wat besig is om te gebeur, begin hy sink.

Hoekom? Solank Petrus sy oë op Jesus gerig gehou het, kon hy dit regkry om op die water te loop, maar die oomblik toe hy sy oë van Jesus afgehaal het en gefokus het op sy omstandighede, het hy begin twyfel.

Net so werk dit met ons. As ons ons oë gevestig hou op Jesus, sal ons enige iets kan regkry, selfs dit wat vir ons onmoontlik voel. Maar sodra ons ons oë van Jesus afhaal en fokus op wat rondom ons in die wêreld aan die gang is, op al ons probleme en moeilikhede, sal ons begin twyfel.

Selfs toe Petrus getwyfel het en uitgeroep het na Jesus, het Jesus onmiddellik sy hand uitgesteek en hom opgehelp. As dit soms gebeur dat ons twyfel, dat dinge vir ons heeltemal te veel raak om te hanteer, en ons besef ons moet maar net by God gaan aanklop om hulp, sál Hy sy hand uitsteek om ons op te help.

In die Bybelse tyd was die see vir die mense 'n teken van chaos en boosheid. Wanneer Jesus sonder enige vrees op die water loop, wys Hy dat Hy groter is as alles wat by die mens vrees kan inboesem.

Gesang 478: 1, 3

Ds J Groenewald
Johannesburg-Wes

Kry jou prioriteite reg

Lukas 10: 38-42

In die tyd waarin Marta en Maria geleef het, was daar nie eintlik geld of materiële dinge beskikbaar nie. 'n Goeie naam was egter goud werd. Die samelewing was in twee duidelike kategorieë verdeel – die publiek was die mans se terrein en die huishouding die vrouens s'n. Niemand sou dit ooit waag om 'n voet buite hulle terrein te plaas nie, aangesien dit 'n slegte naam tot gevolg sou hê.

Hier is Marta dus die een wat korrek optree volgens die reëls van haar samelewing. Sy was 'n goeie vrou wat haar pligte geken en dit na die beste van haar vermoë uitgevoer het. Haar huis was altyd skoon en haar gaste altyd gerieflik. Maria het haar egter op die mans se terrein gewaag, want net mans was toegelaat om aan die voete van hul leermeester te sit. Sy was dus ongehoorsaam, en kon op hierdie manier groot moeilikheid vir haar en haar familie veroorsaak.

Jesus het ook die reëls van die samelewing geken, en daarom vra Marta Hom om Maria aan te spreek oor haar ongehoorde optrede. Anders as wat Marta verwag het, spreek Jesus nie vir Maria aan nie, maar vir háár! Jesus sê nie vir haar dat dit beter is om 'n slegte gasvrou te wees en die reëls van die samelewing te ignoreer nie, maar Hy sê vir haar dat daar partykeer dinge is wat belangriker is as wat die mense rondom jou van jou verwag, soos jou verhouding met God. Maria het dit besef. Kort na hierdie gebeure is Jesus gekruisig.

Niks is belangriker as 'n mens se verhouding met God nie. As God ons eerste prioriteit is, sal die ander dinge in ons lewens in die regte plekke val.

Gesang 528: 1-3

Ds J Groenewald
Johannesburg-Wes

Die kruisiging

Markus 15: 6-41

Die feit dat die hele skare skree *Kruisig Hom, kruisig Hom!* slaan mens stom. Wat het geword van sy ondersteuners, die mense wat elke dag so getrou na sy leringe kom luister het?

Is dit nie skrikwekkend hoe beïnvloedbaar mense kan wees nie? Die een oomblik lees ons nog van mense wat aan Jesus se lippe hang, die volgende oomblik is hulle stemme vermeng met die skare s'n.

Die skare het hulle sin gekry en Jesus is gekruisig. Toe Jesus sy laaste asem uitblaas, sê die Romeinse offisier wat met die kruisiging behulpsaam was en alles gesien en gehoor het: *Hierdie man was werklik die Seun van God*. Is dit nie ironies nie? Jesus se eie mense verraai Hom, verlaat Hom, verloën Hom, maar 'n wildvreemde heiden sien raak wie Jesus werklik is.

Jesus het aan daardie kruis gehang, stoksielalleen, sodat elkeen van ons gered kan word. Hy het namens ons al daardie pyn en lyding verduur. Ons moet uit dankbaarheid daaroor altyd lewe soos wat God van ons verwag. Ons moenie dieselfde fout maak as Jesus se eerste volgelinge en ons deur groepsdruk laat meesleur en dinge doen waaroor ons later gaan spyt wees nie.

Kom ons gaan met oop oë deur die lewe, sodat ons kan raaksien wat God elke dag vir ons doen.

Gesang 387: 1, 2, 4

Ds J Groenewald
Johannesburg-Wes

4

April

'n Nuwe mens!

Matteus 9: 14-17

Jesus het opgestaan uit die dood, en so redding vir elke gelowige bewerkstellig. Hy het van ons nuwe mense kom maak. Dit het bepaalde implikasies. 'n Nuutgemaakte mens moet lewe soos 'n nuutgemaakte mens, want ons ou lewens is totaal en al verby.

Jesus sê dat niemand ou klere lap met ongekrumpte materiaal, of nuwe wyn in ou velsakke gooi nie. Die mense het destyds min besittings gehad, en het nooit met enige iets gemors nie. As jou jas geskeur het, het jy dit gelap, en wyn is in sakke gestoor wat van bokvel gemaak is. Gooi jy egter nuwe wyn wat nog moet gis in 'n ou sak wat al hard geword het, gaan die sak bars, en dan is jy die wyn en die sak kwyd!

Net so, sê Jesus, moet ons lewens lyk. Ons is nuwe mense in Christus. As ons daarop aanspraak wil maak dat ons Christene is, moet ons ontslae raak van al die dinge wat deel was van ons ou lewens.

'n Mens is óf 'n nuwe mens óf 'n ou mens. Christus het gekies om almal van ons nuut te maak met sy dood en opstanding.

Gesang 464: 1-4

Ds J Groenewald
Johannesburg-Wes

Verwondering word geloof

Lukas 24: 1-12

Een van die grootste ellendes van die mens is dat hy so gou vergeet wat hy gesien, beleef en gehoor het. Dit is so asof ons maar net nie vandag se ervaring kan meet en toets aan wat ons weet nie. Daarom raak mense maklik mismoedig en soms selfs verskrik. Dit is presies wat met die volgelingen van Jesus gebeur het. Hulle wat drie jaar lank saam met Hom geleef en gewerk het, alles gesien het wat Hy gedoen het, wonderwerke beleef het en met hulle eie ore gehoor het wat Jesus oor die Seun van die mens verkondig het, beskou die rapport van Jesus se opstanding as onsin en glo dit nie. Selfs Petrus deel in die ongeloof en spring weg om self te gaan kyk. Toe hy die doeke in die leë graf sien lê, is hy terug huis toe, vol verwondering oor wat gebeur het.

Gelukkig het dit nie by verwondering gebly nie. Jesus het later self by die see van Tiberias persoonlik met Petrus gepraat en hom die opdrag gegee om die Heer se volgelingen op te pas en te versorg.

Wanneer ons die verhaal van Jesus se opstanding lees, word ons ook met verwondering vervul. Ons wonder hoe dit kon gebeur en hoe ons dit moet verklaar. Dit is nie nodig om al die vrae te vra nie. Jesus oortuig ons op sy eie manier. Deur die evangelie wat ons hoor en vanweë die werk van die Heilige Gees glo ons dat die wonder gekied het dat Jesus leef. Meer as dit, ons is nou vervul met die hoop dat ons net soos Hy die dood sal oorwin omdat ons deur ons geloof in Hom deel het aan sy dood en opstanding.

Gesang 419: 1-2

Ds CJA Simpson
Randburg

Wie sal die klip vir ons wegrol?

Markus 16: 1-16

Almal wat al by 'n begrafnis was, sal weet hoe finaal en onherroepelik die dood sy teenwoordigheid bevestig as die grond en kluite op die kis neerplof. Al wat ons dan kan doen, is om 'n grafsteen op te rig en blomme ter herinnering aan ons geliefdes op die graf te plaas.

In die tyd van Jesus was die groot ronde klip wat voor die ingang tot 'n grafkelder gerol was 'n soortgelyke finale ervaring van skeiding tussen die lewendes en die dooies.

Wie sal die klip vir ons wegrol? Met hierdie vraag wou hulle die grens tussen die lewendes en die dooies oorbrug. Hulle wou vanuit hierdie lewe die gestorwe liggaam van Jesus met reukolie balsem en so vanuit hulle beperkte vermoëns verdere verderf en ontbinding van sy liggaam beperk. Daarmee openbaar hulle eintlik hulle onmag om Hom terug te bring. Balseming van 'n gestorwe liggaam bevestig die finaliteit van die dood.

Hulle vraag word beantwoord met 'n magsdaad van God. Hulle vind die klip weggerol en sien voor hulle 'n leë graf, en in die leë graf twee boodskappers met 'n boodskap wat hulle eers nie begryp en verstaan nie: Jesus wat gekruisig is, is uit die dood opgewek. Hy is nie hier nie, maar julle sal Hom in Galilea vind soos Hy vir julle gesê het. Dit is hierdie waarheid wat ons vandag en elke Sondag vier. Ons vier die oorwinning oor die dood, want ons glo dat die Here Jesus ook ons graf 'n deurgang tot die opstanding en die ewige lewe gemaak het.

Gesang 425: 1

Ds CJA Simpson
Randburg

Die Emmausgangers

Lukas 24: 13-35

Ons is dikwels net soos die Emmausgangers waarvan ons in Lukas 24: 13 lees: *Hulle was in gesprek met mekaar oor al hierdie dinge wat gebeur het. Terwyl hulle so gesels en gedagtes wissel, het Jesus self nader gekom en met hulle saamgeloop.* Toe vertel hulle Hom alles wat hulle weet en voeg by: *Ons het so gehoop dat dit Hy is wat Israel sou verlos.* Toe sê Jesus vir hulle: *Wat 'n gebrek aan begrip en wat 'n traagheid van gees! Glo julle dan nie al die dinge wat die profete gesê het nie?*

Om alles van Jesus te weet, baie oor Hom te praat, dinge in sy Naam te doen en selfs wonderwerke te verrig, beteken alles niks as ek Hom nie as my Here en Verlosser erken en volg nie. Dan bly ek by Jesus verbykyk en sien ek nie die boodskap van sy dood en opstanding raak nie. Die wonder is egter dat Jesus self ons oë by die breek van die brood oopmaak. So is die herinneringsmaal van die Here Jesus se dood en opstanding meer as 'n maaltyd waartydens ons aan Hom dink. Dit word inderdaad 'n ontmoetingsplek tussen ons en Hom. By die breek van die brood ontvang ons die tekens wat die Here ons gee om ons geloof te voed en ons kommer weg te neem. Deur die eeue heen was die sakramente die tekens van vergewing sodat ons kan glo dat ons sonde vergewe is. Vanuit hierdie versekering kan ons soos die Emmausgangers getuienes word dat Jesus waarlik uit die dood opgestaan het en lewe.

Gesang 402: 1-4

Ds CJA Simpson
Randburg

3

April

Lukas 18: 31-43

Misverstande veroorsaak dikwels groot probleme in die lewe. Daarom moet ons duidelik praat en verduidelik ons uitvoerig en breedvoerig. Misverstande moet te alle tye voorkom of uit die weg geruim word. As daar egter wel soms 'n misverstand ontstaan, kan 'n mens miskien nog verskoon word. Daar is egter iets veel erger as 'n misverstand. Die Bybel praat hier van onverstand of, anders gestel, domheid en dwaasheid of insigloosheid. Ons lees dat Jesus met sy dissipels gepraat het oor wat met Hom gaan gebeur en wat dit alles beteken. Maar hulle, so lees ons, het net mooi niks daarvan verstaan nie. Die woorde was vir hulle duister en daarom moes hulle later geleer word wat dit alles beteken. Miskien was dit 'n gebrek aan kennis of, erger nog, 'n oormaat eie verwagtinge en oortuigings wat in die pad gestaan het.

Dit is vandag by die moderne mens nog steeds die rede vir baie onbegrip oor die saak van die Here. Ons eie idees staan dikwels in die pad van die Woord. Daarom moet dit eers uit die weg geruim word. Om te kan *hoor* wat die Woord van die Here vir ons wil sê, is 'n stuk genade. Eintlik is die *verligting* of, anders gestel, die leiding en lig van die Heilige Gees nodig om 'n mens in staat te stel om iets van die omvang van God se genade te kan raaksien. Is ons op net ons eie insig aangewys, sien ons niks daarvan raak nie en bly ons voortploeter in onkunde en onverstand.

Gesang 337: 1-2

Ds CJA Simpson
Randburg

Wees op julle hoede

Markus 13: 1-13

Jesus praat hier van misleiding. Daar sal baie onder sy Naam en vaandel kom wat sal sê: *Dit is ek!* Hulle sal die mense mislei. Wie is hierdie mense wat mislei word? Dit is hulle wat mislei wíl word. Daarom kom die waarskuwing van Jesus: *Julle moet teen julleself op julle hoede wees.* Waak teen julle eie gedagtes en opinies, sienswyses en vrese, gevoelens en uitgangspunte. Soos 'n mens dink, so doen jy, so tree jy op, so leef jy en so moet jy die gevolge van jou keuses en optredes aanvaar. Geloof in die Here het altyd 'n koste-aspek. Om te glo, beteken altyd dat jy iets moet prysgee. Om die Here te volg, verg altyd opoffering en moeite. Dit kos prysgawe van jouself.

Die Bybel leer ons dat nie alles wat in die Naam van die Here gedoen word, van die Here kom nie. Nie alles wat kragdadig plaasvind, is die werk van die Heilige Gees nie. Nie alles wat onder die vaandel van Christus bedryf word, word deur Christus bekragtig nie. So staan die Antichris nie altyd teenoor Christus nie, maar soms aap hy Christus na deur hom soos die Here aan te bied en soos die Here voor te doen.

Hoe sal ons dan op ons hoede kan bly? Deur nie sonder meer elke gees van vernuwing aan te hang en na te volg nie, maar die rigting-wysers waarmee ons grootgeword het op te soek en in die lig van die Skrifte opnuut te herwaardeer en as bakens vir ons en ons kinders voor te hou. Hierin is die huisgodsdien een van die fondamentstene van 'n geloofslawe waarbinne ons op ons hoede kan bly.

Gesang 489: 1

Ds CJA Simpson
Randburg

Hoorders en daders

Lukas 10: 38-41

Mense hou hulle dikwels so besig met die dinge van die Here dat hulle nooit by die Here van die dinge uitkom nie. Op die oog af lyk dit lofwaardiger om jou eerder met die Here van die dinge besig te hou as met die dinge van die Here. Maar is dit regtig waar? Is dít wat God werklik van ons verwag, om ons net met Hom besig te hou? Kom ons kyk na die saak uit 'n ander hoek. Daar is mense wat hulle so met die Woord van die Here besighou dat hulle nooit by die Here van die Woord uitkom nie. Desgelyks is daar mense wat hulle so met die Here van die Woord besighou dat hulle nooit by die Woord van die Here uitkom nie. Daar is mense wat die stem van die Here hoor, maar nooit na die Here van daardie stem luister nie.

Al hierdie gedagtes klink na oorpeinsing van slagspreuke wat mooi op die oor is, maar weinig vir die bevordering van die koninkryk van God beteken. Die kern van die saak is dat geloof nie net 'n saak van die hart is nie, maar ook 'n saak van die hand. Wie daarom net oor die Woord van die Here nadink, dit verkondig en aan ander voorhou, beteken weinig. Die apostel Paulus stel dit so: Al wat werklik van belang is, is dat die liefde vir die Here in daad oorgaan (Gal 5: 6). Dit is daarom nie net hoorders en belyers van die Woord van God wat die opstanding uit die dood sal ontvang nie, maar dié wat die Woord wat hulle gehoor het, gehoorsaam het deur te doen wat die Woord jou leer.

Gesang 190: 1-5

Ds CJA Simpson
Randburg

'n Goeie gewoonte

Lukas 4: 14-30

Jesus rig aan elkeen van ons die waarskuwing dat ons ons geesteswaardes nie moet verloor nie. Die vraag is: Hoe sal 'n mens die berowing van jou geestelike rykdom teëwerk of voorkom?

Ons teksvers gee ons die antwoord: *...soos sy gewoonte was, het Jesus op die Sabbatdag na die sinagoge toe gegaan.*

Maar mense sal dadelik antwoord: Nee, dis tog verkeerd, 'n mens gaan tog nie uit gewoonte na die erediens toe nie. Dit moet immers 'n saak van toewyding en erns wees. Om uit gewoonte kerk toe te gaan, is mos nie reg nie! Dieselfde geld vir die teendeel. Gewoonte beteken in hierdie konteks dieselfde as *gebruik* of manier van lewe of etos. Jesus het dus soos sy lewenstyl, sy gebruik, sy manier van lewe was, op die Sabbat na die sinagoge, wat plek van samekoms beteken, gegaan. Hy het daarheen gegaan om God te eer en uit die Bybel van destyds te lees. Die mense het bymekaar gekom om fees te vier – die fees van die bevryding uit die slawehuis van Egipte, die bevryding om God in vrede en in vryheid te kan loof en prys omdat Hy die genadige en goeie God is wat aan mense die lewe en al sy moontlikhede gee.

Jesus het nie uit gewoonte na die sinagoge, die plek van byeenkoms, gegaan nie. Nee, hy het soos dit sy gewoonte was na die sinagoge gegaan om uit die aanhoor van die Woord gesterk en gestig te word, sodat sy lewenstaak nie te swaar sou word nie. Is ons gebrek aan aanbidding nie miskien die rede waarom ons so gou moeg word om die pad van geloof te loop nie?

Gesang 294

Ds CJA Simpson
Randburg

Die Here dwing ons nie

Levitikus 1: 1-7

Wanneer een van julle vir die Here 'n offer wil aanbied, kan hy dit aanbied... (Lev 1: 2). Wie gedwing word, is nie vry nie, hy is 'n slaaf. God praat hier met mense wat Hy juis uit die plek van slawerny bevry het (Eks 20: 2). Hulle is vrygemaak en dien nou die Here. Hulle is sy volk en Hy is hulle God. In hulle diens aan die Here kan die behoefte ontstaan om 'n offer vir Hom te bring. Israel het in 'n besondere verhouding met God gestaan. Hy het eerste tot hulle gespreek en Hy wou ook hê hulle moes antwoord. Om te offer, was dan een van die maniere waarop die volk kon antwoord op God se bemoeienis met hulle.

Daar is naas die verskeidenheid offers ook 'n groot aantal sake waaruit gekies kan word as iemand 'n offer wil aanbied. Daar word rekening gehou met die stemming en gevoelens van die mens, maar ook met die middele wat die mens tot sy beskikking het. Vir ryk én arm word daar moontlikhede geskep. Die Here verwag van ons dat ons gawes, offers vir Hom moet bring, maar Hy laat die verantwoordelikheid van wat ons gee aan ons oor. Eerstens moet ons onself aan Hom gee (2 Kor 8: 5), en daarna moet ons uit eie beweging, volgens ons vermoë en met oorvloedige vrygewigheid bydra vir die werk van die Here. In ons lewe as kerklidmate moet ons bly wees vir die voorreg om deur ons offergawe God met ons dank te bereik. Ons kan Hom nooit vergoed vir sy weldade nie, maar ons kan ons dankbaarheid sigbaar maak met ons offergawes. Mag ons bede elke dag wees: *Neem my lewe, laat dit Heer, U gewy wees meer en meer!*

Gesang 308

Ds AW Kleynhans
Melville

Hou die vuur aan die brand!

Levitikus 6: 8-18

Die vuur op die altaar word aan die brand gehou; dit mag nie doodgaan nie (Lev 6: 12). Hierdie vuur is simbolies van die toewyding aan die Here. Die toewydingsvuur moes aanhou brand op die altaar. Die priesters durf dit nie laat doodgaan nie. Elke môre moes dit opnuut gepak word sodat dit kon bly brand. Toewyding aan die Here is 'n belangrike kenmerk van 'n kind van die Here. Die merkwaardige is dat die Here self hierdie vuur aanhelp as die toewyding vir Hom aanneemlik is. In Levitikus 9: 24 lees ons dat Aäron drie offers op die altaar geoffer het volgens die voorskrif wat die Here gegee het. Toe het die Here sy magtige teenwoordigheid aan almal geopenbaar deur 'n vuur te stuur om die oorblyfsels op die altaar te verbrand.

God laat nie ons swak pogings ongesiens verbygaan nie. Hy kom ons tegemoet, al is daar baie kommer in ons harte. Hy kom telkens deur sy Woord en die werking van sy Gees en bring weer vastigheid en sekerheid in ons gemoed. Deur elke erediens en deur die sakramente kom blaas Hy weer ons geloofsvlam aan sodat ons harte ook weer warm klop vir Hom én vir ander. Met nuwe toewyding kan ons dan leef tot sy eer! Mag ons toewydingsvuur en geloofsvlam nooit geblus word nie!

Gesang 309

Ds AW Kleynhans
Melville

4

April

Nederig voor God ...

Levitikus 16: 1-19

Toe die ark met sy besondere deksel (Eks 25: 17-21) gemaak moes word, het die Here vir Moses beloof: *Dáár sal Ek jou ontmoet. Ek sal met jou praat van die deksel af...* (Eks 25: 22). Ofskoon onsigbaar vir die menslike oog, was die Here in sy alomteenwoordigheid op 'n besondere manier aanwesig by die deksel van die ark. Wie Hom daar wou ontmoet, hetsy deur 'n offer aan Hom te bring of om te kom luister na wat Hy vir die volk wou sê, moes besef dat die Here self by die deksel teenwoordig is.

God het selfs nie eens vir Moses toegelaat om sommer so oopop na Hom te staan en kyk nie (Eks 33: 18-23). Wie in sy teenwoordigheid kom, moet dit in eerbied doen. 'n Mens mag nooit voorbarig wees in jou omgang met die Here nie. Selfs die twee priesterseuns wat gewy was vir die diens van die Here kon nie na eie sin optree nie. Die mens moet besef dat die Here God is; Hy is heilig en voor Hom is die mens klein en eintlik onwaardig.

Wie dit in gedagte hou, sal in eerbied voor die Here buig; met ontsag na Hom luister; in nederigheid met Hom praat. Dan eers besef 'n mens hoe groot God se liefde vir ons en sy genade teenoor ons is. Hy veroorloof ons die reg om Hom *Vader* te noem en om in Jesus Christus sy kinders te wees. Tereg sê Paulus dat daar nie rede is om op enigiets te roem nie. Alles is genade. Ons het niks wat ons nie ontvang het nie. Eerbiedige nederigheid en dankbaarheid is die sleutel vir ons toenadering tot die Here. Doen ons dit nog so?

Gesang 171

Ds AW Kleynhans
Melville

Jesus is nie daar agtergelaat nie

Levitikus 16: 20-34

In Levitikus 1 lees ons dat 'n persoon wat 'n offerdier as offer aanbied, sy hand op die offerdier se kop sit (Lev 1: 4). So vereenselwig die persoon hom, met sy sonde en al, met die offerdier wat geslag word en wat as versoening aangebied word. Met die bok in ons gelese gedeelte is dit egter anders. Aäron, die hoëpriester, tree hier op as die verteenwoordiger van die hele volk; die hele volk is hier as't ware in sy persoon saamgevat. Hy lê sy twee hande op die kop van die bok en bely al die oortredinge en opstandigheid en al die sonde van die volk en dra dit só oor op die bok. Hy is dus die sondebok. Dan word die bok in die woestyn ingejaag. Sodoende dra hy al die sonde van die volk na die onherbergsame woestyn toe, na die simboliese plek van die dood. Daar bly die bok, want die sonde ken net een eindpunt: die dood. So heers die dood oor die bok. Dit het een maal 'n jaar in die lewe van die volk gebeur op die jaarlikse versoening wanneer die priesters en die hele volk weer opnuut aan die Here gewys is.

Wat die bok elke jaar vir die volk gedoen het, het Jesus net een maal, en daarmee vir áltyd, vir ons gedoen. Hy het ons sonde, die sonde van die hele wêreld, vrywillig op Hom geneem toe Hy aan die kruis gesterf en die dood, die eindpunt van die sonde, ingegaan het. Maar Hy is nie in die woestyn, in die dood, agtergelaat nie. Die dood was nie by magte om oor Hom te heers nie. Deur sy opstanding het Jesus die dood oorwin. Daarom kan ons sing: *Jesus lewe en daarom wek Hy ons tot nuwe lewe*. As kind van die Here het ons reeds deel aan hierdie ewige, oorwinnende lewe. Ons moet elke dag gebruikmaak van hierdie gawe wat in genade aan ons gegee is. Ons moet hier en nou die nuwe lewe leef!

Gesang 415

Ds AW Kleynhans
Melville

'n Lewe om 'n lewe te red

Levitikus 17: 1-16

Die wet van straf is: 'n lewe vir 'n lewe, 'n oog vir 'n oog, 'n kneusplek vir 'n kneusplek (Eks 21: 23-25). Die reël is dus: betaal terug in gelyke munt! Dit is ook die wet van die sonde en dit lei tot die dood...

Hierteenoor staan die wet van die liefde, gedra deur God se genade: 'n Mens gee sy lewe om 'n ander se lewe te red. So was die gebruik in die Ou-Testamentiese tyd dat 'n offerdier met sy lewe moes boet om die lewe van sy eienaar te red; die lewe van die dier sit in sy bloed. Indien die bloed van die offerdier geëet of gedrink sou word, sou die bewys van die offer daardeur vernietig word. Daarom dan ook die verbod op die eet van bloed.

Ná die sonde met die goue kalf wil Moses sy lewe gee indien die Here nie sy volk wil vergewe nie (Eks 32: 32-33), maar die Here aanvaar nie die aanbod nie. In Jesaja 43: 4 word belowe dat die Here mense in ruil vir die lewe van sy volk sal gee, omdat hulle (sy volk) vir Hom kosbaar is en Hy hulle liefhet. In Jesaja 53: 1-12 ly die dienaar van die Here en gee hy sy lewe as skuldoffer, sodat sy nageslag nog lank sal lewe.

Jesus het sy lewe gegee sodat ons nie die doodstraf vir die sonde hoef te dra nie. Hier het die wet van genade en liefde oorwin, want niemand het 'n groter liefde nie as Hy wat sy lewe vir sy vriende aflê (Joh 15: 13). Wie deur liefde uit die dood oorgegaan het tot die ware lewe, moet alle haat en wraak oorboord gooi en in die liefde bly! Dit is waartoe elkeen van ons geroep is!

Gesang 252

Ds AW Kleynhans
Melville

Wraak roei die liefde uit

Levitikus 19: 1-18

... jy moet jou naaste liefhê soos jouself (Lev 19: 18). Toe Jesus gevra is na die grootste gebod in die wet, het Hy hierdie woorde gebruik om die tweede grootste gebod, wat gelykstaan aan die eerste, aan te kondig. Om die volle trefkrag van hierdie liefdesgebod te begryp, is dit goed om te onthou dat dit in Levitikus 19: 18 volg op die opdrag dat 'n mens nie mag wraak neem of 'n grief mag koester teen 'n volksgenoot nie.

Van die begin af is dit duidelik dat die Here nie wil hê dat mense moet wraak neem vir 'n onreg wat hulle aangedoen is nie. Straf, vergelding en wraak het Hy uit die mens se hande geneem, want Hy weet hoe 'n mens se wraakgedagtes aanhou groei en groei en nooit volledig bevredig word nie. Hy weet dat wraak alle liefde doodmaak en uiteindelik alles vernietig.

Die Here eien die reg om te straf en te oordeel vir Homself toe. In plaas van wraak, wil die Here ons lewens vul met liefde! 'n Liefdesdaad teenoor iemand op wie jy sou wou wraakneem, maak hom vuurrooi van skaamte (Spr 25: 22; Rom 12: 20). Wie sy vyand dien in liefde, sal hom ook kan seën, en so word die bose kringloop van haat-wraak gebreek en vervang met 'n ander ketting – die ketting van liefde. Ons as kinders van God is geroep om die slegte met die goeie te oorwin!

Gesang 525: 3

Ds AW Kleynhans
Melville

3

April

Leef op 'n besonderse manier

Levitikus 20: 10-27

*Ek het julle afgesonder uit die volke om aan My te behoort (Lev 20: 26). Vir die mens wat nie in God glo nie, is enige daad veroorloof. Vir so 'n mens is daar net een wet: sy eie wet wat hom toelaat om te doen wat hy wil. Dit is ook die kenmerk van die mens se sondige natuur soos Paulus dit in Galasiërs 5: 19-21 beskryf: **Onsedelikheid, onreinheid, losbandigheid en uitspattigheid is deel van die praktyke van die mens se sondige natuur.** Die heidene uit wie se midde God sy volk as't ware geruk het, se godsdienstige praktyke het hierdie dinge toegelaat.*

Die Here het egter die Israeliete vir Hom afgesonder, hulle geheilig en aan Hom gewy omdat Hy heilig is. Daarom verwag die Here 'n sekere lewenstyl van hulle. Hy verwag 'n lewenstyl waarin niks van hierdie afskuwelike praktyke van die heidene voorkom nie. Hy verwag 'n lewenstyl wat sal vertel dat hulle aan die Here behoort. Die gelowige moet sy lig so laat skyn voor die mense dat hulle daardeur ingetrek sal word in God se familie in. Die Christen moet te alle tye 'n brief van Christus wees sodat mense daarin van God sal lees. Ons moet sy heerlijkheid weerspieël. Dit geld alle vlakke van ons lewe.

Gesang 271

Ds AW Kleynhans
Melville

Son, staan stil!

Josua 10: 7-15

'n Geweldige wonderwerk: Die son staan stil en die maan kom tot rus! Hoe aangrypend moes dit nie vir Josua gewees het nie! Die grootste wonder van hierdie dag lê egter nie in die gebeure van die son wat stilgestaan het nie, maar ongetwyfeld in dit wat in Josua se hart plaasgevind het. Die oorsprong van die gebeure moet gesoek word in Josua se hart, dit moet gesoek word in die geloofswonder wat in hom plaasgevind het. Geloof bring wonders na vore, geloof vermag die onmoontlike. Die wonderwerk van die dag het geskied deur God se almag.

Die offisiere was die namiddag op die hoogtes van Bet-Goron en het begin besef dat die oorwinning besig is om uit hulle hande te gly. As die dag maar net 'n bietjie langer kon wees... Die uurglas het uitgeloop. Nee, tog nie. Josua was reeds besig met 'n geloofsfantasie. Hy kon homself reeds voorstel dat God hierdie dag sou kon verleng, dat God die son sou kon laat stilstaan. Die offisiere het na Josua gekyk toe hy vir God gevra het om die son te laat stilstaan, maar Josua het na God gekyk terwyl hy sê: *Son, staan stil!*

Deur die geloof het Josua die son laat stilstaan en deur die geloof het die mure van Jerigo geval. Wat kan daar nie alles gebeur deur geloof nie!

Gesang 499: 1

Ds JR Kramer
Elsburg

April

Mei

Ds JR Kramer

Ds EJA van Baalen

Ds JH van Heerden

Ds BC Oberholzer

Dr BJ van Wyk

Die geheim

Josua 10: 7-15

Die geheim van hierdie wonderwerk lê in die feit dat Josua se spreke met die son begin het met sy gesprek met die God van die son. Die son is die bron van alle lig en energie. Hoe groot moet die almag van God dan nie wees aan wie die son onderworpe is nie, dat selfs die son gehoorsaam is aan God.

Wanneer Josua die son gebied om stil te staan, is dit nie aanmatigend teen die Opperwese nie. Hy lewer geen bydrae in die voltrekking van die wonderwerk nie. Nêrens in die Skrifgedeelte kom die woordjie *ek* voor nie en van towery is daar ook nie sprake nie. Soos wat Dawid na die reus Goliat gekom het, so het Josua na die son gekom: Hy het gekom *in die naam van die Here*.

Agter Josua se geloofswerk lê dus die verborge en stille omgang met God. Die geheim van alles begin met 'n gebed. So het al die geloofshelde dit nog altyd gedoen. Die geheim van *om met sonne te kan praat*, lê in gesprek met God. Eers word daar met God gepraat, dan volg die gesprek met mense en met dinge. Dit is die goeie orde van die geloof.

Praat ons ook altyd eers met God of word ons lewens eerder gekenmerk deur spreke met die wêreld en met mense? Hoe groot mag die wonder in ons lewens tog nie wees nie, as ons eers met God praat.

Gesang 513: 1

Ds JR Kramer
Elsburg

In teenwoordigheid van Israel

Josua 10: 7-15

Josua se geloofsdaad vind plaas in die teenwoordigheid van die volk. Hy sou seker ook hierdie geloofsdaad in afsondering kon laat gebeur deur alleen die berg op te gaan om op 'n stil plekkie met die son en met God te praat. Hy sou dan eers kon seker maak of dit gaan werk, of sy geloof werklik 'n resultaat sou oplewer. As dit nie suksesvol was nie, sou niemand daarvan geweet het nie.

Maar Josua spreek sy geloofswoord in teenwoordigheid van die volk. Hy doen sy geloofsbelydenis in almal se teenwoordigheid met die Here as enigste waarborg. Dit word dus 'n vreeslike waagstuk. Die hele volk hoor wat nou gaan gebeur. Josua waag dit met God en met homself, so seker is hy van sy saak en van sy diepge-wortelde geloof in God! Meer nog, deur hierdie openbare geloofs-daad word die hele volk betrek. Israel word so deel van die gebed en deel van Josua se geloof.

Soos Josua, moet ons ook nie skaam wees om ons geloof te laat lewe voor almal nie. Gebed en geloof en geloofsdurf hoef nie net in die geheim plaas te vind nie. Geloof behoort in teenwoordigheid van almal geleef en beleef te word. Ons hoef ook nie bang te wees dat geloof niks sal oplewer nie. Josua is hierin juis vir ons die voor-beeld van geloofsoorwinning.

Gesang 516: 1

Ds JR Kramer
Elsburg

Mei

Dit gebeur!

Josua 10: 7-15

Die gebeure en die spreke van Josua het seker tot geweldige spanning gelei. Sou die son nie stilstaan nie, sou daar ook nie meer tyd en daglig wees om die oorwinning te kon behaal nie. Sal God sy gebed verhoor? Dit is kragtige geloofspanning, dieselfde spanning wat ter sprake is wanneer Simson begin trek aan die groot pilare. Ja, as God nie gereageer het nie, sou die pilare bly staan het. As God nie gereageer het nie, sou die son nie stilgestaan het nie.

Met God as bron van en antwoord op geloof, gebeur daar altyd iets. Teenoor alle rasonale denke staan daar duidelik geskrywe, en dit word drie keer herhaal: Die wonder het gebeur! Die son het stilgestaan! God het nog 'n gebed verhoor!

Die wonder het nie daar opgehou nie. Dit gaan voort wanneer God ons die wonder laat aanskou en ons dit glo. God is steeds die wonderbaarlike God wat ons ore rig op wonderwerke, wat ons geloof gee.

Hoe arm is ons tog nie as ons nie naby die wonders van God leef nie! Dan bly daar niks anders oor as om deur ons eie verstand te lewe nie, wat onmiddellik ons lewe en alles daarin beperk. Ons kan nie die lewe net deur die verstand beoordeel nie. Dan word ons soos 'n masjien, soos 'n staalkonstruksie, en dan sterf die siel.

Gelukkig is die mens wat die ingryping van God in hierdie wêreld verstaan.

Gesang 509: 1

Ds JR Kramer
Elsburg

Ons en die son

Josua 10: 7-15

Ons moet altyd die Woord van God op onself van toepassing maak. Ook hierdie woord is deur die Heilige Gees tot ons lering en bemoediging en vertroosting geskryf, sodat ons kan weet hoe ontsaglik baie ons deur die geloof kan doen.

Die verhaal herinner ons daaraan dat daar wel nog sonne is wat in ons eie lewe kan stilstaan. Dit vertel dat geloof 'n middel is waarmee ons baie en kragtige dinge kan verrig. Met geloof kan ons vele struikelblokke wegneem op ons pad na God se koninkryk. Met geloof kan ons die wêreld uit die modder en die vuil oplig.

Ons hoef maar net met die Here deur gebed uit te klaar wat ons mag en moet doen. Dan moet dit ook gebeur. Dié gedeelte wil ons aanspoor en herinner dat ons ook 'n roeping het om berge te versit en om sonne te laat stilstaan. Ons noem dit geloofswerklikheid.

Hierdie geloofswerklikheid in ons lewens sê ten spyte van ons ellende is ons bewus van en glo ons in die moontlikhede by God. Daar is sekerheid by ons dat daar geen grense is aan die mag van God nie. Ons weet en glo dat geen saak by God onmoontlik is nie.

Deur geloof word alles diensbaar gestel aan die ryk van God.

Gesang 505: 4

Ds JR Kramer
Elsburg

Waarom mag dit nie weer so wees nie?

Josua 10: 7-15

So 'n dag was daar nie voorheen of daarna nie, toe die Here vir 'n mens geluister het (Jos 10: 14). Sou dit dan beteken dat die Here ons nie verhoor nie?

God se liefde en genade het nie verander sedert die tyd van Josua nie. God wil steeds na ons luister en die sonne en mane vir ons laat stilstaan. Alles hang af van die stem waarmee ons met God praat. Getuig ons spreke van God nog van geloof en geloofsvertroue? Wat in die tyd van Josua gebeur het, het deur geloof plaasgevind. Lees ons nie ook in die Nuwe Testament dat Jesus soms geen kragte kon bewerk vanweë mense se ongeloof nie? Nee, as ons God nie deur die geloof vra nie, laat hy geen sonne stilstaan nie.

Waarom nie? Omdat ons geloofsdade verander het in menslike gedragspatrone. Omdat ons bang is vir die leeukuil en bang is om soos klein arendjies uit die nes geskop te word en self te leer vlieg. Ons wil in ons geloof eerder wees soos die vlermuis wat laag oor die grond vlieg en nie seerkry nie. Ons wil eerder op 'n afstand bly en maar hoop dat alles goed sal uitwerk.

Ons wil dit nie altyd waag met die kruis van Jesus Christus nie. Ons is te bang vir die openbare geloofsbelydenis waardeur ons ons lewe in God se hande moet neerlê. As ons nie geloofsoortuigend lewe nie, sal daar nooit weer 'n dag wees soos dié dag in die tyd van Josua nie. Opregte geloof kan ook vandag en môre en oormôre God die sonne en mane laat stilstaan in ons lewens.

Gesang 597: 4

Ds JR Kramer
Elsburg

Die son agter die kruis

Josua 10: 7-15

Kan ons regtig glo dat God vir ons die son tot stilstand sal bring? Is dit die moeite werd om nog te glo?

Die geskiedenis van Josua wys duidelik wat geloof kan vermag. Voor Josua die son aangespreek het, het hy eers met God gepraat en die wonder het gebeur.

God het 'n tweede keer die son laat stilstaan in hierdie wêreld. Agter die gebeure van die kruis het Hy vir ewig die son van sy liefde en genade laat stilstaan as 'n ewige teken vir die gelowige dat Hy met die mens en by die mens is.

Soos Josua deur die stilstaan van die son oorwinning kon kry oor die vyand, laat God ons die oorwinning oor die sonde vind deur die gebeure aan die kruis. Die ewige son wat skyn agter die kruis en die kruis verlig in 'n donker wêreld, is die teken dat God van die mens 'n oorwinnaar maak. Ja, deur die son van die kruis, deur die lig wat God in Jesus aangesteek het vanaf die kruis, begin ook ander sonne stilstaan, begin ook dit wat donker was weer lig kry deur die sonstrale van God se liefde.

God kan steeds ingryp en alles anders maak en oorwinning bewerk. Hy doen dit deur die oorwinning oor die dood en hel en sonde. Hy is nie net Josua se God nie, Hy is ook ons God. Hy is ook in beheer van ons lewens, liefdevol in beheer!

Gesang 502: 1

Ds JR Kramer
Elsburg

Mei

Die verbond word herbevestig

Josua 1: 1-9

Israel staan op die punt om die beloofde land binne te trek. Josua het pas oorgeneem as leier van Israel. Dit was 'n onsekere tyd in die geskiedenis van Israel. Die volk Israel is bang en onseker oor hul toekoms.

In hul onsekerheid en bangheid onthou die volk niks van die groot versekering wat hulle van God self het nie, naamlik die verbond wat God met Abraham, Isak en Jakob gesluit het. Nogtans kom God en bevestig sy verbond opnuut met die kleingelowige volkie. Wanneer God in gesprek tree met 'n bang en benoude Josua, is dit juis sy teenwoordigheid en sy sorg wat Hy bevestig. God sê vir Josua: *Moenie bang wees nie, want soos Ek by Moses was, sal Ek ook by jou wees. Ek sal jou nie in die steek laat nie.*

In ons lewens breek daar ook onsekere tye aan. God se verbond met Abraham, Isak en Jakob is vandag nog net so geldig vir ons as geloofskinders van Abraham. God kom nie na Josua toe met 'n klomp vereistes nie. God bevestig eers sy teenwoordigheid en sy liefde – 'n liefde wat sigbaar word vir ons as kinders as Jesus aan die kruishout hang.

Eers as God sy liefde en trou aan Josua bevestig het, kom die opdrag: *Wees sterk, wees vasberade, want deur God se genade is niks onmoontlik nie!* Daarmee saam gee God sy wet as 'n riglyn aan Israel sodat hulle kan koers hou.

God herbevestig elke keer weer sy verbond met sy kinders. Dit gee ons sekerheid.

Gesang 508: 1

Ds EJA van Baalen
Parkrand

Ragab se belydenis

Josua 2: 1-24

Niemand het nog moed teen julle nie, want julle God, die Here, is God, bo in die hemel en onder op die aarde (Jos 2: 11). Aangrypende woorde van iemand wat God nie werklik ken nie. Ragab, een van die inwoners van die vreemde stad Jerigo, het gehoor van God. Sy het gehoor hoe God die waters van die Rietsee voor Israel laat wegdroog het. Sy het gehoor wat met die Amoritiese konings Sihon en Og gebeur het. Die verhale het haar oortuig van die grootheid en mag van God. Sy twyfel daarom nie dat die volk Israel hul stad Jerigo sal inneem nie. Daarom laat sy die verkenners 'n eed aflê om haar en haar gesin te spaar.

So speel Ragab, die onsedelike vrou, 'n belangrike rol in die uitvoering van God se wil. Sy, 'n prostituut, glo in God se mag en grootheid! Hierdie volksvreemde vrou is bereid om op hoorsê haar hele lewe in God se hande te plaas. Hierdie geloofsbelydenis van Ragab het die gevolg dat daar jare later, in Matteus 1: 5, na haar verwys kan word as 'n voormoeder van Jesus. Ook in Hebreërs word na haar verwys as 'n voorbeeld van geloof.

Dié gedeelte vertel aan die een kant hoe Josua, God se kind, vir die derde keer bevestiging kry van God se trou, en aan die ander kant hoe Ragab op hoorsê God bely as God in hemel en op aarde! So gebruik God hierdie vreemde vrou om sy beloftes te bevestig.

Hoeveel nimmer moet ons hoor voor ons kan glo?

Gesang 508: 2

Ds EJA van Baalen
Parkrand

Mei

Die teken van God se verbond

Josua 5: 2-9

God sluit 'n verbond met Abraham. Hy sal sorg dat Abraham 'n eie land het om in te woon en ook dat hy 'n groot nageslag sal hê. So onderneem God om vir Abraham te sorg. Op sy beurt moet Abraham belowe om homself en sy gesin met hart en siel aan God te wy. Met die verbondsluiting beveel God vir Abraham om homself en al die manne in sy huis te besny. Dit sou 'n sigbare teken wees dat God in 'n verbond met Abraham staan. Later bevestig God hierdie selfde verbond ook met geslagte na Abraham. God herbevestig sy beloftes aan Isak en Jakob en hul nageslag, sodat sy trou ook oor hulle waar kon wees.

Wanneer die volk Israel uiteindelik na meer as 400 jaar op die punt is om die beloofde land binne te trek, is dit God se verbondsbeloftes wat na baie geslagte in vervulling kom. God gee nou weer die opdrag dat al die manlike Israëliete besny moet word. So herbevestig God sy verbond van trou oor die volk, al word sy beloftes reeds hier vervul. Die sigbare teken was om die volk te herinner aan die lewende God se bemoeienis.

Ons is in die geloof nageslag van Abraham en daarom het ons steeds 'n verbond met die lewende God. Ons is gedoop en ons doop ons kinders in die naam van die Vader, die Seun en die Heilige Gees. Dit is ons sigbare teken dat God se trou oor ons van krag is. Dit is sodat ons sal onthou dat ons beseël en bekragtig is as die eiendom van God!

Gesang 292: 1

Ds EJA van Baalen
Parkrand

Die Here se ontmoeting met Josua

Josua 5: 13-15

Toe sê die leëraanvoerder van die Here vir Josua: 'Trek jou skoene uit, want die plek waarop jy staan, is 'n gewyde plek.' Josua het dit gedoen.

Hierdie ontmoeting van Josua laat mens terugdink aan die gebeure in Midian toe God aan Moses verskyn het. Hy was in God se teenwoordigheid en het sy skoene uitgetrek om eerbied aan God te betoon. Moses het die opdrag gehad om die volk uit Egipte uit te lei en Josua het die opdrag om die land wat die Here aan hulle belowe het, te verower. Dit was 'n oorlog waar God in beheer is. Om God se teenwoordigheid sigbaar te maak, moet die ark saamgedra word wanneer Israel om Jerigo marsjeer.

God bevestig sy getrouheid aan die verbond wat hy met die aartsvaders gesluit het. 'n Nuwe tydperk word vir Israel ingewy. Al die weerbare manne wat ongehoorsaam was aan God se woord is in die woestyn oorlede, die skande is uitgewis. Paasfees word gevier in die Jerigo-vlakte en daarna tree God in ontmoeting met Josua.

Baie later herhaal die geskiedenis homself as Christus met die wêreld in ontmoeting tree. 'n Nuwe tydperk word gebore. Dit wat skeiding gemaak het tussen God en mens word weggeneem. Soos Moses en Josua, moet ons in eerbied voor God buig. Nagmaal herinner aan God se ingrype. Met eerbied tree ons in ontmoeting met God.

Gesang 238: 1, 5

Ds EJA van Baalen
Parkrand

Mense wat God vergeet

Josua 7: 1-26

God belowe dat Hy sy belofte aan Israel sal nakom. Die groot stad Jerigo is 'n getuigenis van God se almag. God gee die oorwinning, dan trek die Israeliete op teen die stad Ai. 'n Onbenullige klein stadjie in vergelyking met Jerigo, maar God se verbond vra gehoorsaamheid aan sy bevel, en dit vra dat Israel moet onthou wie die oorwinning gee. Wanneer hulle 'n nederlaag ly teen die manne van Ai, word ondersoek ingestel. Akan was ongehoorsaam aan die bevel van die Here en het van die banoffer wat aan God behoort, vir homself gehou. Sy dade getuig van selfsug en geldsug. Deur die daad onteer hy God se groot Naam en hy word gestraf. Ook Josua trek op teen Ai, sonder om eers die Here te raadpleeg. Daarmee hou hy eerder rekening met die krag van sy militêre leër as met die feit dat God in beheer is.

Na die neerlaag gaan Josua op sy knieë. God se antwoord aan Israel is dat hulle sy verbond vergeet het. Een man se sonde en ongehoorsaamheid is die hele volk se sonde en ongehoorsaamheid. Akan en sy familie word met klippe doodgegooi. Die kwaad word uit hulle midde verwyder. Josua en die volksleiers verootmoedig hulle voor God. Die hoop klippe in die Akorlaagte is getuigenis van Israel se mislukking.

Hoeveel kliphope lê daar in jou lewe? Stille getuigenis dat ons so maklik vergeet. Stille getuigenis van ons mislukkings wanneer ons op onself probeer staatmaak. In sy genade gee God weer vir Josua en Israel 'n kans, soos God ook elke dag wanneer ons terugdraai na Hom weer opnuut sy genade oor ons uitstort.

Gesang 285: 1

Ds EJA van Baalen
Parkrand

Die wet van God

Josua 8: 30-35

Dit is die tweede keer dat Josua die verbond tussen God en sy volk onder die Israeliete se aandag bring. Eers is die verbond by Gilgal bevestig voor die intog. Nadat hulle Jerigo en Ai ingeneem het in die sentrale Gerisumberge, word 'n klipaltaar gebou en word daar maaltydoffers en brandoffers gebring.

By hulle op die berg is die ark van God, 'n simbool van God se teenwoordigheid. Die hele volk, mans, vrouens en kinders, is deel van die verbond. Die wet van die Here is, in ooreenstemming met die opdrag van Moses, op groot klippe wat met kalk afgewit is, geskryf. God se wet bevat twee komponente. Aan die een kant is daar seën en voorspoed vir hulle wat die wet van God nakom en leef binne God se opdrag. Aan die ander kant is daar teëspoed vir almal wat aan die Here ontrou is.

Elke Sondag luister ons steeds na die wet van die Here. God sê baie duidelik: *Ek bewys barmhartigheid selfs tot aan die duisendste geslag van dié wat my liefhet en my gebooie gehoorsaam, maar Ek straf die sonde van die vaders tot in die derde en die vierde geslag van dié wat my haat.* Ons moet God dien. Ons kan nie die wêreld, onself of enigiets anders bokant God stel nie.

As daar 'n liefde vir God in ons harte brand, druk sy wet nie swaar op ons skouers nie. Dan word dit 'n manier om dankie te sê, word dit 'n rigtingwyser in 'n deurmekaar wêreld. Ons bring nie meer brandoffers en maaltydoffers nie. Ons offer die beste wat ons het. *Jy moet die Here jou God liefhê met jou hele hart, met jou hele verstand en met al jou krag.*

Gesang 334: 2

Ds EJA van Baalen
Parkrand

Verleentheid word 'n geleentheid

Josua 10: 1-43

Die Gibioniete het op 'n slinkse manier 'n verdrag met Israel gesluit. Hulle het gemaak of hulle van 'n ver land af kom. Ou brood, verslete wysakke en stukkende skoene het die leiers van Israel oor- tuig. Later ontdek Israel dat die Gibioniete eintlik hulle bure is. Dit lei tot 'n groot verleentheid vir die volk, want die eed wat afgelê is, moet hulle eerbiedig.

As die vyf Amoritiese konings teen die Gibioniete optrek, word Israel by die oorlog betrek. God gebruik die verleentheid van Israel en omskep dit in 'n geleentheid. Met die hulp van die Here verslaan Israel die Amoritiese konings en neem nog ander stede in die suide van die land in.

Nadat die konings verslaan is, rig Israel nog 'n stapel klippe op - 'n sigbare getuieis dat God die oorwinning gee. Hy is die God wat mense se verleenthede kan omskep in geleenthede.

Soms lyk dit vir ons ook asof ons in 'n doodloopstraat staan. Daar waar ons self nie verder weet nie, daar is God egter gereed met die antwoord. Nie altyd die antwoord wat ons verwag nie, maar sy antwoord. Met die lewende God as bondgenoot kan ons die lewenspad met sekerheid en hoop aandurf. God omskep verleenthede in geleenthede. God omskep doodloopstrate in nuwe paaie. Soos die klipstapels daarvan getuig het, getuig die kruis op Golgota presies dieselfde. God gee die oorwinning.

Gesang 601: 1

Ds EJA van Baalen
Parkrand

Van afskeep kom onrus

Rigters 1: 18 – 3: 6

Die boek Rigters beskryf die gebeure in die Beloofde Land na die lewe en werk van Josua. In Josua se tyd het die volk die Here gedien, en het hulle nog al die groot daade beleef wat die Here gedoen het. Kenmerkend van sy tyd was die vermaning van die Here aan hom en die mense onder hom: *Wees sterk, wees vasberade. . . Wees veral baie sterk en baie vasberade in die uitvoering van die wet wat my dienaar Moses jou beveel het. Moet daarvan nie links of regs afwyk nie* (Jos 1: 6-7).

Hierdie vermaning was in die geslag na Josua nie meer helder voor die oë van die Israeliete nie. Al wat hulle moes doen, was om die goeie werk wat Josua begin het af te rond en hulle finaal te vestig in die land wat die Here hulle beloof het. Hierin was hulle egter nie baie sterk of baie vasberade nie. So bly verskeie vyandelike stede en gebiede in die hande van die inwoners van die land. Die Israeliete aanvaar dit maar so. Gaan woon hier en daar selfs tussen hulle, en maak gebruik van hulle arbeid. Nie te lank nie, of die gode van die inwoners van die land word aanloklik vir die Israeliete, en dit lei tot ongehoorsaamheid aan die Here! Weg van die Here af, word die Israeliete die prooi van roofbendes. So kom daar rus vir die vreemde nasies, en vir die Israeliete trane en onrus.

Afskeep en halwe geloof is nie goed genoeg nie. Ons verhouding met die Here vra toewyding, fyn sorg en keurige afronding in ons diens aan Hom.

Psalm 42: 1-3
(Lina Spies)

Ds JH van Heerden
Zimbabwe

4

Mei

Een wat nooit laat los nie

Rigters 3: 7-11

Die Israeliete doen wat verkeerd is in die oë van die Here. Hy gee hulle agt jaar lank oor in die hand van 'n vyandige koning. Hulle roep tot die Here om uitkoms en Hy stuur 'n redder, Otniël. Otniël verslaan die vyandige koning, en so kom daar 40 jaar lank vrede.

Dis die Here wat stuur, wat die stryd aanknoop en deurvoer. By herhaling kom hierdie volgorde van gebeure voor in die volgende 14 hoofstukke: verkeerd doen, straf, berou, uitkoms, vrede. Weer en weer, oor en oor. Stryd sonder ophou. Mens staan verstom oor die klaarblyklik eindelose verkeerd doen van die volk, en dan maar weer berou, en bid om uitkoms. Leer mense dan nooit? Tot mens met skok besef, is dit nie maar ook waar van ons nie?

Dit dwing ons tot grenslose verwondering dat die Here steeds bereid bly tot redding! *Ek sal my verbond met julle nooit verbreek nie* (Rig 2: 1).

Die Here is een wat stry, onvermoeid, geslag na geslag. Hy oorreed, vermaan, vergewe, red, weer en weer. Hy laat los nooit! Van sy stryd verstaan ons min, behalwe dat Hy dit steeds bly doen, ook vir ons. Dit bring lewe en 'n toekoms.

Gesang 391: 4, 6

Ds JH van Heerden
Zimbabwe

Klein Gideon

Rigters 6: 1-14

In vers 12 lees ons van Gideon se roeping as rigter. Dit gebeur waar hy in 'n parskuip besig was om koring uit te slaan. Dit was 'n vreemde plek vir koring uitslaan. Gewoonlik doen mens dit in 'n oop plek waar daar lekker wind waai. Gideon doen dit egter in 'n soort wegkruipplek, waarskynlik uit vrees vir die Midianiete. Nou nie eintlik die optrede van 'n vreeslose vegter nie!

Die Here verskyn aan hom in die gedaante van 'n engel, groet hom met 'n seën, en spreek hom aan as *dapper man*. Nóg Gideon nóg enige iemand anders het Gideon in daardie stadium beskou as een wat dié titel waardig was. Gideon is self verleë en uit die veld geslaan: *Ekskuus, Meneer?* Tog vervolg die Here: *Gaan met die krag wat jy het . . .*

Miskien het Gideon oor 'n potensiaal beskik wat ander mense nog nie raakgesien het nie, en wat hy self nog nie ontdek het nie. Of hy nou 'n ander mens word omdat die Here dit in hom na vore roep, en of die Here hom met die gawe van onverskrokke leierskap bemagtig, sal ons nie weet nie. Feit is, na hierdie ontmoeting kom daar 'n verandering in Gideon se lewe.

Ons behoort almal erns te maak met die manier waarop die Here ons aanspreek in sy Woord. *Kinders, geliefdes, uitverkorenes, aangesteldes*, om maar 'n paar voorbeelde te noem. Maak ons erns met hoe die Here ons sien? Deins ons dalk soms terug wanneer Hy ons roep en stuur, omdat ons meer waarde heg aan ons eie opinie oor onself as aan dit wat die Here in ons sien en skep?

Gesang 481: 2

Ds JH van Heerden
Zimbabwe

Bang maar gehoorsaam

Rigters 6: 14-29

Na baie twyfel oor die Here se opdrag en huiwering oor sy roeping, voer Gideon uiteindelik sy taak uit. Hy breek Baäl se altaar af en bou 'n altaar vir die Here. Hy bring 'n einde aan die verkeerde diens aan 'n afgod, en begin die regte diens aan die ware God. Voorwaar 'n lofwaardige deurbraak!

By die mooi wat hy doen, kan mens darem ook nie miskyk dat hy dit in die donker van die nag doen nie, want *hy was bang vir sy pa se familie en vir die stad se mense om dit oordag te doen*. Hy bly maar die versigtige, huiwerige mens wat hy was, al doen hy ten spyte daarvan wat die Here vra! Tog staan sy naam helder en opvallend opgeteken in die ry van die geloofshelde onder die Ou Verbond in Hebreërs 11: 32 – mense wat deur hulle optrede in geloof vandag nog aan ons voorgehou word as voorbeelde.

Dis duidelik dat die Here anders oordeel as ons wanneer dit kom by wat navolgenswaardig is en wat nie. Geloof maak dat mens dieselfde bly, maar tog ook heeltemal anders is!

Gesang 503: 2

Ds JH van Heerden
Zimbabwe

'n Gideonsbende

Rigters 7

Die Here wil hê dat 'n handjievol manne, net 300, 'n leërmag moet aanval wat so talryk is soos *die sand aan die see*. Sy manier van kies verwonder mens: nie die braafstes nie, maar uiteindelik dié wat soos *honde* water drink. Nie juis 'n vleierende eienskap vir die spreekwoordelike Gideonsbende van formaat nie! Hoe anders is die Here; soos Hy self sê in Jesaja 55: 8, *julle optrede is nie soos Myne nie* . . .

Professionele krygsmense beskryf graag die aanval in die nag op die stelling van Midian as 'n klassieke voorbeeld van verrassing in die aanval. Elkeen van Gideon se manne het 'n fakkel in 'n erdekruike weggesteek. As hulle die kruike breek, is daar skielik in die donker nag helder ligte uit die niet. En die bloedstollende klank van die ramshorings in die nagstilte, en die slagkreet van die Gideonsbende. Dis een te veel vir die Midianiete. In die chaos wat volg, maak hulle mekaar dood, en vlug in uiterste paniek. Krygslis op sy beste!

Die Rigtersboek weet anders. Die Here het vir Gideon gesê: *Ek kan Midian nie oorgee in die mag van soveel manne by jou nie. Israel sal teenoor my spog en sê: 'Ek het myself gered'*. Die leiers wat God gee, tree uitsonderlik lofwaardig op omdat hulle deur die Gees van die Here gelei word. Duidelik is dit die Here self wat sy mense lei en red. *Dit is nie deur 'n groot leër dat 'n koning wen nie, en nie deur groot krag dat 'n held behoue uitkom nie. Dit is die Here wat sorg* (Ps 33: 16, 18).

Psalm 33: 6-7

Ds JH van Heerden
Zimbabwe

Gideon struikel

Rigters 8

In die uitwissing van die vyand kan Gideon nie van halwe werk beskuldig word nie. Selfs na sy groot oorwinning in hoofstuk 7 vervolg hy die deel van die vyand wat weggekom het meedoënloos. Uitgeput, verdra hy dit selfs as sy eie mense ondankbaar en kleinlik teen hom uitvaar, en in die agtervolging, wanneer hy en sy manne moeg raak, weier om vir hulle kos te gee. Na die finale oorwinning is almal vol lof vir hom en wil hulle hom koning maak. Selfs dan hou hy steeds kop en vermaan hulle soos mens van 'n rigter verwag: *Die Here regeer oor julle.*

Tragies genoeg ontwyk hy op die ou end nie die versoeking om uit die ooringe, afgeneem van die Midianiete, 'n afgodsbeeld te maak wat aanbid word en wat lei tot ontrou aan die Here nie. Die verhaal van Gideon sluit af met die opmerking dat die Israeliete weer die Baäls begin vereer.

Almal het gesondig en is ver van God af, maar hulle word, sonder dat hulle dit verdien, op grond van sy genade vrygespreek vanweë die verlossing deur Jesus Christus (Rom 3: 23-24).

Gesang 476: 2, 4

Ds JH van Heerden
Zimbabwe

Enigste dogter, enigste Seun

Rigters 10: 6 – 11: 40

Weereens 'n verrassing vir ons: Die seun van 'n prostituut word 'n rigter! In nood gooi mense so maklik hulle beginsels oorboord. *Julle het my weggejaag... waarom kom julle nou dat julle in die moeilikheid is na my toe?* Jefta bevestig nie net sy naam as dapper soldaat nie, maar betoon hom ook as oortuigende diplomaat wat eers probeer onderhandel voordat oorgegaan word tot oorlog. As oorlog egter onvermydelik word, voer hy die kryg suksesvol tot oorwinning. Oorweldig deur dank vir die oorwinning maak hy 'n onbesonne belofte: *...die een wat my uit my huis tegemoetkom (sal) ek as brandoffer offer.*

Dan word die verhaal te veel vir ons, want by Jefta se tuiskoms verneem ons eers van sy dogter, sy enigste. Juis sy kom hom tegevoet met tamboeryne en koordanse. Haar vreugde oor haar pa word haar doodvonnis! Dat hy sy woord gestand doen, en sy daarin berus, maak die einde nie vir ons sagter of draagliker nie.

Die swaar dinge van die lewe laat ons soms weerloos, sonder raad, stukkend en seer. Gaan dit dalk te lig by ons verby dat die Woord ons herinner aan 'n ander Vader wie se Seun sy eniggebore, geliefde was? Dat hy nie soos Jefta in 'n onbesonne oomblik 'n besluit geneem het sonder om te besef waarheen dit sal lei nie? Die omvang en diepte van sy offer versag nie die pyn van ons seer nie. In die lewe, dood en opstanding van die laaste Rigter, Jesus Christus, is daar nie verligting nie, maar redding uit nood. Laat u wil geskied, o Heer!

Gesang 381: 1-3

Ds JH van Heerden
Zimbabwe

God werk op wonderlike maniere

Rigters 3: 12-30

Soms dink ons dat alle goeie dinge, soos voorspoed en geluk, van God kom, en siekte en teenspoed en terugslae van die duiwel. Die verhaal van Ehud wil egter vir ons sê dat God op 'n wonderlike wyse die gewone dinge wat rondom ons gebeur, gebruik om sy doel te bereik, sonder om noodwendig alles goed te keur.

Israel was onderdruk deur die Moabitiese vors Eglon. Die Here stuur die Benjaminiëter Ehud om die volk te verlos. Met die lees van die verhaal van Ehud en sy planne om die volk te verlos, kom ons af op 'n paar vreemde dinge, selfs skelmstreke en verraad, wat ons beslis nie met God se Wil sou assosieer nie.

Een ding is seker: God is 'n God wat verlos. Hy gebruik gewone, selfs wrede gebeurtenisse om met die geskiedenis en met die mens by 'n bepaalde punt uit te kom. En in Christus het Hy 'n Verlosser voorsien.

Psalm 33

Ds BC Oberholzer
Otjiwarongo/Outjo

Dien God volgens sy voorskrifte

Rigters 17: 1-6

Wanneer wanorde in 'n gemeenskap/volk/kerk heers, werk dit deur tot in die betrokkenes se geloofslewe. Ons is geskape om God te dien soos Hy dit voorskryf. Dit vereis dat ons onder alle omstandighede aan Hom gehoorsaam moet wees.

'n Sekere Miga het geld van sy ma gesteel. Die mense het so gou die wette van die Here vergeet dat die verbod op diefstal nie meer 'n indruk op hom gemaak het nie. Sy ma se praktiese geloofsbeoefening was nie beter nie. Sy het nie die regte perspektief op die verbod op doodslag nie. Daarom het sy 'n vloek uitgespreek oor die persoon wat haar geld gesteel het.

Sy neem die wraak van die Here in haar eie hande en dit mag 'n mens nie doen nie. Die seun gaan gee die geld terug en bely by sy ma dat dit hy was. Sy laat hom 'n afgodsbeeld maak daarvan.

Vandag ook word al hoe meer vreemde dinge verkondig. Ons as ouers en gesagsdraers van God sal ondubbelsinnig leiding moet neem om ons kinders en ondergeskiktes na die God van die Woord en sy beginsels terug te lei.

Gesang 190: 1-3

Ds BC Oberholzer
Otjiwarongo/Outjo

2

Mei

2

Ons kan God nie manipuleer nie

Rigters 18: 6-13

Die heiligdom waar God aanbid wou word, het in Silo gestaan. Miga se bidplek het die Here s'n nageboots, maar daar was belangrike verskille.

Miga het ook 'n bidhuis en 'n priesterskleed gehad, maar hy het dinge bygevoeg: Hy het nog 'n stel huisgode ook gehad, en hierdie nuwe groot godsbeeld.

Die Here se hoëpriesters was uit die geslag van Aäron. Miga het eers sy eie seun gewy en toe 'n rondloper Leviet.

Mei

Toe Jesus Christus aarde toe gekom het om vir ons sonde te kom sterf, het Hy juis alle menslike nabootsings en tussengangers uit die weg kom ruim deur enigiets anders as Homself as tussenganger na God oorbodig te verklaar. Dit is nou nie net oorbodig nie, maar word die kenmerk van valse geloof en selfs dwaalleer.

Jesus se lewe op aarde was ook voortdurend in konflik met mense en sisteme wat eiewillig gedoen het wat reg was in hulle eie oë – maar die eer van God en sy koninkryk gemis het.

Gesang 196: 1-3

Ds BC Oberholzer
Otjiwarongo/Outjo

Meer as wat menslik moontlik is

Handelinge 2: 1-47

Die apostels wat in tale van ander nasies begin praat het, het meer gesê as wat hulle besef het. Petrus preek en drieduisend mense kom tot geloof. Die priesterhoofde en die skrifgeleerdes ondervra Johannes en Petrus en kom agter dat hulle ongeleerde en eenvoudige mense is — en tog nie gewoon nie. Johannes en Petrus het meer reggekry as wat menslik moontlik is.

Johannes, 'n eenvoudige ongeleerde visserman, skryf die geskiedenis van Jesus op 'n manier wat die wêreld tweeduisend jaar later steeds aangryp! Dit is meer as wat menslik moontlik is.

Die gemeente in Korinte is saamgestel uit heidene met die verskriklikste godsdienstige gebruike. Voor die einde van die eerste eeu het hulle verander in een van die modelgemeentes — meer as wat menslik moontlik is.

Saadjies wat vir jare in die woestyn lê, ontkiem na die reën. Die sand het nie die vermoë nie, maar die saad en die reën bring hierdie onverwagte verandering in 'n barre woestyn.

Ons is ook voortdurend besig om beter te praat as wat ons kan praat, om beter te leef en beter te doen, om beter te wees as wat menslik moontlik is.

As lewe in die woestyn moontlik is, hoeveel te meer is dit moontlik in jou geestelike lewe! Maar ons sê so maklik ons kan nie meer nie...

Gesang 498

Ds BC Oberholzer
Otjiwarongo/Outjo

4

Mei

Die hemelvaart van Christus

Handelinge 1: 1-14

In die tyd waarin hierdie gebeure plaasvind, was dissipelskap glad nie onbekend nie. In die meeste gevalle het dit beteken dat 'n dissipel maar net die leer van sy leermeester verkondig. Dit word gou duidelik dat die leer van hierdie leermeester, Jesus, egter glad nie so sonder komplikasies sou wees nie. Hy moes sterf om die waarheid van sy verkondiging te bevestig. Hy is opgewek uit die dood om te bewys dat Hy meer as net 'n aardse leermeester was. Om alles te kroon, verdwyn Hy nou hier voor sy dissipels se oë, en boonop laat Hy hulle agter met 'n opdrag wat eers uitvoerbaar word nadat krag aan hulle geskenk word.

Ons as moderne lesers kan deur die genade van God die hele prentjie agterna sien en weet, ons is nie godverlate en verwonderd nie, want die feit dat Jesus in die hemel opvaar, beteken net dat Hy nou daar is vanwaar Hy sy heerskappy uitvoer, vanwaar Hy alomteenwoordig kan wees en van waar Hy sy Gees gestuur het om by ons en in ons en deur ons te werk.

Ons word ook nou soos die dissipels van Handelinge 1 verander om gestuurdes te word, met die volmag om getuies van God se liefde in Jesus Christus aan die wêreld te wees en deur die krag van die Heilige Gees bemaagtig te word om ons Goddelike opdragte uit te voer.

Gesang 429: 1-5

Ds BC Oberholzer
Otjiwarongo/Outjo

Onwetende verkondiging

Handelinge 16: 25

Paulus en Silas was vreemdelinge in Filippi en hulle is gearrester en sonder enige verhoor in die tronk gegooi. Dit was 'n donker, muwwerige, afgryslieke plek waar mense beslis nie lofliedere gesing het nie. Maar hierdie nag was anders. Dit was nie gewone mense wat in die tronk was nie: Dit was God se mense. Teen middernag was Paulus en Silas besig om te bid en tot lof van God te sing. En al was die tronkdeure oop, het hulle daar gebly.

Paulus en Silas het nie bedoel om iets met iemand in die tronk te doen te hê nie. Van die verkondiging waarmee hulle besig was, was hulle nie eers bewus nie. Hulle het nie eers geweet dat God dit wat hulle vanuit die geloof gedoen het, kon gebruik om by ander mense uit te kom nie. Hulle was besig om mense op te beur, 'n nuwe kans in die lewe te gee, en om vir 'n ewigheid daarna mense te verander, sonder dat hulle dit besef het!

Almal van ons is soms — sonder dat ons daarvan bewus is — verteenwoordigers van God. Sonder dat ons daarvan bewus is, raak ons iemand anders se lewe! Ons kleinste beweginkies raak mense op groot maniere. Ons sê dankie omdat ons krag gekry het vir die nuwe dag, en iemand agter ons skep moed om self ook weer op te staan.

Gesang 491: 1-4

Ds BC Oberholzer
Otjiwarongo/Outjo

Kyk na ons!

Handelinge 3: 1-10

Petrus en Johannes moet by die bedelaar by die Mooipoort verbygaan, maar God dwing hulle tot stilstand. Die lam man word hulle naaste!

Dan beveel Petrus hom: *Kyk na ons!* Die man kyk na hulle in die hoop dat hy iets van hulle gaan kry. Die feit dat hulle gaan stilstaan en met hom praat, die feit dat die verlamde man gedwing is om op te kyk, laat 'n nuwe behoefte in hom wakker word. Die liefde van Christus het hom ontmoet!

Geld het ek nie; maar wat ek het, gee ek vir jou: in die Naam van Jesus Christus van Nasaret, staan op en loop! Hy vat toe die man se regterhand en help hom op! Skielik was hy 'n ander mens. Nuutgemaak, nie deur 'n wetenskaplike benadering of deur 'n deeglike gevallestudie nie, ook nie deur 'n getekende blanko tjek nie. Gerehabiliteer, herstel deur die krag van God se liefde. Opgewek tot 'n nuttige en diensvaardige lewe, deur 'n mens wat in God se liefde 'n hand uitgesteek het om te help.

Mag ons ook bereid wees om te sê: *Kyk na ons*, bereid om te sê geld het jy nie nodig nie, maar geloof wel. Wat jy nodig het, is om aangeraak te word deur die liefde van Jesus Christus!

Gesang 526

Ds BC Oberholzer
Otjiwarongo/Outjo

U God is my God!

Rut 1: 1-22

Hierdie kortverhaal is gevul met die swaarkry wat mense dikwels ondervind, en kenmerkend van baie mense se lewens is.

Die swaarkry hier wentel rondom dreigende hongersnood en dood. Elimelek en sy vrou, Naomi, asook hulle twee seuns, Maglon en Kiljon, verlaat Betlehem in Juda om in 'n vreemde heidense land, Moab, 'n heenkome te soek. Aanvanklik gaan dit goed. Hulle ontkom aan die hongersnood, en skakel so goed in dat Maglon en Kiljon met Rut en Orpa, twee vroue van Moab, in die huwelik tree. Toe kom die dood op die toneel en Naomi verloor haar man en albei haar seuns.

Tog was daar 'n onverwagse nadraai. Teen alle ervaring in keer een van haar skoondogters, Rut, saam met Naomi terug na Juda waar die Here intussen 'n goeie oes gegee het. Die opskrif is geneem uit die plegtige verklaring van Rut dat sy sáám met Naomi teruggaan na Juda, en die belydenis dat sy aan dieselfde God glo.

Miskien moet weer gekyk word na Naomi en haar lewe. Ten spyte van swaarkry en dood ervaar sy God se getroue nabyheid in haar lewe. God antwoord deur die toevoeging van Rut na die verlies van haar man en seuns. Swaarkry en dood is nie tekens van God se afwesigheid in mense se lewens nie, maar dikwels slegs 'n ander vorm van sy áánwesigheid.

Die onvermoë van die mens om God te sien, blyk eeue later in Christus volkome.

Gesang 256: 1-2

Dr BJ van Wyk
Tsumeb

3

Mei

Genade vind in sy oë...

Rut 2: 1-23

Die kern van die dinge waarmee mense elke dag besig is, hou verband met hulle voortbestaan en die drang om te kan oorleef. Niemand wil wanneer hy oud geword het vir sy voortbestaan in ander mense se oë kyk nie. Dikwels verloop mense se planne soos hulle dit in die vooruitsig gestel het, maar soms word alles omvergegooi. Dit is in sulke omstandighede dat omstanders sal sê die mens wik, maar God beskik. Die skrywer van hierdie verhaal beklemtoon dat die mens wik én God beskik, omdat dit duidelik word dat elke mens verantwoordelikheid vir sy lewe aanvaar, maar dat God daarby betrokke is. Dit is een van die grootste misverstande waaronder gelowiges soms verkeer, veral as dit nie goed gaan nie, om te dink dat hulle deur God verlaat is.

Die lewe van Naomi en Rut gaan voort. Volgens die reg wat armes gehad het, gaan tel Rut are op agter die maaiers, en beland op die lande van Boas. Hy was 'n vermoënde man, en 'n familielid van Naomi. Dit loop uit op die ontmoeting en gesprek tussen Boas en Rut. Die kern van die gesprek setel in haar vraag aan hom: Waarom vind ek genade in u oë? (Rut 2: 10)

Op die vraag *waarom* is selde onmiddellik 'n antwoord. Hier word dit duidelik wanneer die verloop van die verhaal in ag geneem word. Die Here het dit so beskik, want hier is God se teenwoordigheid voelbaar. Dit is genade om genade te ontvang. Dit is God, Hy gee dit aan wie Hy wil!

Gesang 244: 1

Dr BJ van Wyk
Tsumeb

Wie is jy?

Rut 3: 1-18

Hierdie is 'n redelik belangrike vraag wat mense aan mekaar stel, veral aan vreemdelinge, maar dit is ook 'n vraag wat aan die self gestel moet word. Dit kry veral besondere betekenis as vraag in die lig van God se Woord, en die plek van die mens in sy skepping. Die Bybel maak groot erns met die mens as sondaar, en die vraag hoe 'n mens van sy sonde en ellende verlos kan word. Sonde in sy grusame gestalte, die ontdekking daarvan deur 'n mens wat dit biddend vra, beklemtoon die verlossing van God wat 'n sondaar God se sondaar maak, 'n verlose sondaar.

Boas vra ook die kritiese vraag. Hier is dit ietwat anders, want sy reputasie is op die spel. Hy word onderwerp aan die berekende planne wat Naomi maak om vir Rut 'n heenkome te vind sodat dit met haar goed gaan. Hy ontdek haar in die middel van die nag by sy voete en daarom is die vraag wie met hom verkeer vanselfsprekend. Sy vra hom om haar onder sy beskerming te neem, want hy is haar lossen. Kinderloosheid is juis deel van Naomi en Rut se kommer. Hy beloof om alles te doen wat sy vra, en nooi haar om die nag met hom deur te bring.

Dit is belangrik om te weet met wie jy te make het. Die noodsaak daarvan blyk daagliks in menseverhoudinge. Vaagheid daaroor ly soms tot verleentheid. Die Bybel wys ook op die belangrikheid daarvan (Heb 13: 2). Die vraag na identiteit met betrekking tot die medemens is 'n tweede vraag, want dit is 'n vraag wat eerstens aan elke mens self gerig word. Dit lê selfs nog verder terug. Want hy wat weet wie God is, sal ook beseef wie hy is.

Gesang 239: 2-3

Dr BJ van Wyk
Tsumeb

'n Skoen as teken

Rut 4: 1-22

'n Losser moes die grond van 'n familielid in die familie hou. Dit het hy gedoen deur met die weduwee van 'n familielid te trou en by haar kinders te verwek. Sodoende word die gestorwene van 'n nageslag verseker, en 'n erfgenaam vir die grond voorsien.

Die plegtigheid vind in die stadspoort plaas wanneer Boas in teenwoordigheid van tien leiers van die volk die lossingsreg bekom, die grond van Elimelek koop en sodoende Rut ook as vrou kry.

Die verhaal verteenwoordig die onafgebroke en vertroostende teenwoordigheid van God in die lewe van mense. Die verhaal is deurspek met lojaliteit tussen mens en medemens, verantwoordelikheid vir die eie lewe, en die samevattende vertroosting dat God in die lewe van mense werk.

In die gemeenskap waarin die transaksie plaasvind, is dit 'n skoen wat sigbaar die laaste woord spreek en die gebeure as regverdig stempel. Die stomme getuienis van die skoen bevestig ook die hand van God in die omstanders se lewe.

God spreek met mense op 'n besondere manier, sodat sy stem gehoor sal word en sy woorde begryplik sal wees. God maak sy Seun Jesus Christus deel van die menslike geslag. Hy word uit die menslike geslag gebore tot verlossing van alle mense.

God gebruik soms 'n skoen, wyn of brood, of sommer net 'n sondaar wat moet getuig van die groot daade van God.

Gesang 353: 1-3

Dr BJ van Wyk
Tsumeb

Junie

Dr BJ van Wyk

Ds HF la Grange

Ds C le Roux

Ds JH Barkhuizen

Ds E Verhage

Waarom?

1 Samuel 1: 1-8

Dit is een van die mees meedoënlose vrae in die lewens van mense, veral wanneer lewensomstandighede minder gunstig word en slegte tye beleef word. Dit is nog meer haglik as daar oënskynlik geen verband is tussen lewensomstandighede en die slegte gebeure wat skielik beleef word nie. Voorbeelde is die skielike dood van 'n kind, of ernstige siekte. Dit is moeilik om te verwerk as gelowiges die hulp en leiding van die Here gevra het vir 'n belangrike gebeurtenis, en alles loop skeef, so asof God nie naby is nie of hoegenaamd nie gehoor het nie.

Elkana het twee vrouens gehad, Hanna en Peninna. Peninna het kinders gehad, maar Hanna was kinderloos. In hulle tyd was kinderloosheid pynlik, 'n vernedering. Dit was 'n vrou se eer om aan haar man kinders te gee. Kinders het status aan ouers gegee en daarin was die gerusstelling dat hulle op hoë ouderdom deur die kinders versorg sal word.

'n Mens wonder waarom Hanna nie kinders gehad het nie, en waarom God toegelaat het dat sy daaroor leed verduur het.

Uit die verhaal blyk dat God nie nee gesê het nie, maar dat sy tyd anders was as wat Hanna verwag het. Dit help nie om rebels *waarom* te roep nie. Dit is beter om eerder belydend op die Here te wag.

Gesang 161: 1

Dr BJ van Wyk
Tsumeb

As... en mag!

1 Samuel 1: 8-19

Werklike afhanklikheid van God impliseer dat die mens niks het om God aan te bied nie, en ook oor geen eie vermoëns beskik nie. Daarom is geloof in tye van aanvegting en stryd meer opreg as wanneer dit met mense voorspoedig en blink gaan.

Hanna het niks gehad wat haar pyn kon verlig nie. Daar was niks in haar verlede of in haar gesin wat haar kon red nie. Niemand uit die gemeenskap kon haar red nie, ook niks anders uit haar lewensbestaan nie. Sy was kinderloos, en kon net op die Here wag en hoop dat haar lyding verlig sal word.

Tog was daar een laaste moontlikheid, 'n moontlikheid wat mense gewoonlik heel laaste beproef. Die woorde van die opskrif verplaas die klem weg van die mens en sy vermoëns na God toe. As God wil, kan enigiets gebeur. Daarom is dit ook so dat wanneer God besluit, mag dit gebeur, want die Here het so gesê.

Dit is Hanna se woorde: As die Here op haar ellende wou let, dān *mag* dit wees! Die skrywer meld dat sy nie meer bedruk was nie. Sy het geleer om haar nood vir die Here te gee. Dit is 'n lewenshouding waarby selfs die moderne mens ontsaglik sal baat. Niks het wesenlik verander nie; ons wag op die Here Jesus Christus wat weer op die wolke sal verskyn!

Gesang 563: 3-4

Dr BJ van Wyk
Tsumeb

'n Jubelende lied

1 Samuel 2: 1-10

Die gebed wat hier as 'n lied van vertroue opgeteken is, herinner aan die psalms. 'n Lied is die gevolg van gebeure wat in die verlede plaasgevind het. Die dinge waaroor mense praat, verwoord dikwels belewenisse en ervarings wat hulle meegemaak het. Daarom is dit verstaanbaar as iemand wat met sukses bekroon is bly is, of huil as hy hartseer is.

Hanna sing 'n loflied waarin onomwonde gestel word dat God geen gelyke het nie. Hy verhef die nederige en bring die hoogmoedige tot 'n val. Dit is opvallend hoe kontras gebruik word om die grootheid en die mag van God te beskryf. Terwyl die boog van magtiges verbreek word, kry dié wat gestruik het die nuwe krag. Wie versadig was, ly nou honger, en wie honger was, het nou genoeg om te eet. Opvallend word gestel dat die onvrugbare sewe in die wêreld bring en die een met baie kinders wegkwyn. Die kontras word beskryf aan die hand van lewe en dood, arm en ryk, geringes en armes wat van die ashoop verlos word om by vernames te sit. Hy het die aarde gegrondves, Hy beskerm sy getroue dienaars, maar die goddeloses se stemme word stil in die graf. Weerstand teen God is dwaas, Hy verleen krag aan die koning en sterkte aan sy gesalfde.

Dié gedeelte is 'n lied wat vertroue in God verwoord, 'n belydenis van die mens wat op die Here vertrou het. Eeue later klink dit opnuut op: *glo in God, glo ook in My!*

Psalm 25: 1

Dr BJ van Wyk
Tsumeb

Gemorste water

1 Samuel 7: 2-12

Wanneer die volk by Mispa bymekaarkom om te bid dat die Here hulle moet help teen die Filistyne, vat hulle doodgewone water en maak daarvan 'n teken. Hulle gooi die water voor die Here op die grond uit. So sê hulle hulle besef dat hul lewens, wat vir hulle nog so kosbaar voel, vir die Here so waardeloos is soos water wat op die grond gemors het. Hulle sê hulle is nikswerd, want hulle het teen die Here gesondig.

Wanneer ons kerke Pinkster vier, wil almal die soort wonders sien wat sal wys dat God die Heilige Gees hier is. Almal verwag om *mense* te sien wonders doen, soos om in vreemde tale te praat. Die laaste ding wat jy verwag om te kry, is 'n kerk in die verleentheid oor sy sonde! Maar daardie dag by Mispa kom sê Israel, soos 'n skaam kerk: Moet tog net nie in ons rigting kyk as julle tekens van God wil sien nie. Ons is gemorste water! Ons het teen die Here gesondig.

Ons soek in ons kerke dalk te veel na indrukwekkende mense, en kry gemorste water.

Gesang 470

Ds HF la Grange
Durban-Suid

Wegkruipertjie

1 Samuel 10 – 11

Soos in 'n speletjie kry Israel 'n koning. Eers word Saul in die geheim gesalf. Dan, wanneer die volk die dag by Mispa bymekaarkom om te loot wie die koning gaan wees, speel dié koning met hulle wegkruipertjie! Want as God vir Saul in die loting aanwys, kry hulle hom eers nie. Saul kruip soos 'n stout seun tussen die bondels bagasie weg! Hulle soek hom oral, maar dis God wat hom daar sien, en vir hulle sê waar om hom te gaan soek.

Toe Saul tussen hulle kom staan, is sommige beïndruk. Hy is groot en sterk, mooi! Maar nie almal is gelukkig nie. Baie het nie eens vir Saul geskenke gebring as huldeblyke nie. Trouens, die ouens wat Saul gesteun het, word die dapperes genoem! En ook hulle het dit nie uit hulle eie gedink nie: God het hulle harte geroer om so te voel.

Duidelik was dié geen demokratiese verkiesing nie. Hierdie was God se besluit, teen die wil van die mense in. Hulle het nie geglo hierdie mooi seun kan sy man staan nie. Dalk was die onderliggende verwyt teen God dat sy keuse nie die regte opsie was vir die harde werklikheid nie. So min is hul vertrouwe dat hulle, toe Nagas die Ammoniet hierna teen Israel optrek, sommer dadelik pleit vir 'n vredesverdrag van vernedering en slawerny.

So misgis ons ons elke dag met God. Elke dag moet ons 'n eie klein oorloggie wen om te bly glo God weet wat Hy doen.

Gesang 389

Ds HF la Grange
Durban-Suid

Doodgewone vrede

1 Samuel 7: 13-17

Net soos ons geneig is om God te wil soek in indrukwekkende goed, net so is ons geneig om God mis te kyk in die gewone dingetjies. Nes Israel God gevind het in groot oorwinnings oor hulle vyande, sit ons ook deesdae die kerk en bekyk op soek na grootse tekens en wonders wat wys: God werk hier in hierdie kerk.

In Israel was daar vrede na die oorlog teen die Filistyne, omdat die Here tot lank na die oorlog teen die Filistyne gebly het. Vir ten minste so lank as wat Samuel geleef het, was die Here teen die Filistyne. Die Here was teen die Amoriete ook, daarom was daar met hulle ook vrede.

Die Nuwe Testament het dit meer oor *vir* wie God is as *teen* wie. Jesus sê: *Vrede laat Ek vir julle na; my vrede gee Ek vir julle...* (Joh 14: 27). Hierdie vrede wat daar tussen God en sy vyande kom, kan jy net by Jesus kry. Jesus vat jou sonde weg, en jy hou op om teen God te veg. Dié vrede behoort jou meer te verras as die oorlog!

Gesang 467

Ds HF la Grange
Durban-Suid

Junie

Goeie regering?

1 Samuel 8

Israel wil soos ander volke ook 'n koning hê. Samuel word oud, en sy seuns is nie soos hulle pa nie. Israel wil 'n koning hê wat kan oorlog maak.

'n Koning is egter nie 'n waarborg van goeie regering nie. 'n Koning kan jou met belasting wurg, en hy kan later voel dis sy reg om vir homself goed toe te eien. Die koning regeer naderhand meer as net die land: hy regeer jou. Jy word die koning se slaaf, eerder as dat die koning jou beste belange dien.

Ons vergeet dis in mense dat die sonde sit, en dis net by God dat mens verlossing kry. Ons vergeet dat sonde die oorsaak is, en dat 'n goeie grondwet nie noodwendig gaan help nie. As Israel wou ontsnap uit korrupsie en wou naam maak onder die nasies, was 'n algemene verkiesing en 'n koning nie die antwoord nie, maar bekering tot God wel.

Gesang 466

Ds HF la Grange
Durban-Suid

Donkies en dominees

1 Samuel 9 en 10: 1-16

Op 'n dag raak Kis se donkies so weg dat Saul na drie dae se gesoek 'n siener gaan raadpleeg. Dié siener is 'n man van God, 'n profeet, iets soos 'n dominee. Samuel is sy naam.

Moet jou nie oor die donkies bekommer nie, sê dominee Samuel vir Saul, hulle is klaar gevind. Maar kom eet by my, en kom bly die nag by my oor... Wat dan volg, is niks anders nie as 'n werksonderhoud vir die vakante betrekking van Israel se nuwe koning. Teen die tyd dat Saul weer by die huis aankom, nog steeds sonder die donkies waarna hy oorspronklik gaan soek het, is hy Israel se eerste koning.

Soms is die steeks donkies jou beste dominees. Hulle vat jou nou nie juis waarheen jy wil gaan nie, maar waar God jou wil hê. Hierdie steeks donkies kry vir Saul by die kerk, en dis op 'n manier ook danksy dié trop verlore donkies dat Samuel vir Saul koning maak. Donkies en dominees is ewe bruikbaar in die Here se hand as Hy sy wil gedoen wil kry.

Waar die Gees van God werk, werk die wêreld anders – mense en donkies ook. Daar gebeur wat God wil hê: mense en donkies doen dit!

Gesang 434

Ds HF la Grange
Durban-Suid

Junie

'n Ander mens... een met 'n grondwet

1 Samuel 10: 1-16

Toe Saul omdraai om van Samuel af weg te gaan, het God reeds Saul se gesindheid verander. Al die tekens wat Samuel hom gegee het, het op daardie dag net so gebeur.

Later het dit soos 'n spreekwoord die land vol gelê dat Saul, die seun van Kis, nou ook een van die profete is – iemand wat God se werk doen. Dit was nog lank voor Saul in die openbaar gekroon is. Saul word daardie dag bekend daarvoor dat die Gees van die Here kragtig in hom werk.

Samuel het gesê dit gaan gebeur. Hy't gesê Saul sal op 'n groep profete afkom wat musiek maak, dat die Gees van God in Saul sal werk, dat hy soos 'n profeet sal begin optree en 'n ander mens sal word. *Wanneer hierdie tekens oor jou kom, moet jy doen wat jou hand vind om te doen, want God is by jou* (1 Sam 10: 7).

Israel het 'n nuwe koning, 'n ander mens as die Saul wat ons ken. In hierdie Saul werk die Gees van God. God is by koning Saul, en God is by Israel. God heers oor Saul en Israel.

Gesang 190

Ds HF la Grange
Durban-Suid

Eenooggenade

1 Samuel 10: 17 – 11: 15

Toe Nagas die Ammoniet optrek en Jabes in Gilead, naby waar Saul sy plaas ploeg, beleër, kom hy met voorbedagte rade om kragte te meet met Israel se jong koninkie. Maar nes Israel self, het Nagas nie met Israel se God rekening gehou nie.

Israel pleit by Nagas vir genade. En Nagas het 'n sagte hart: Hy sou Israel genadig wees en hulle lewe spaar, en net hulle regteroë uitsteek dat hulle kan sien wie is baas... Die volk maak nie planne om hulle te verset nie. Hulle maak sommer dadelik vrede met hulle blindheid: Hulle huil dat die trane spat terwyl hulle darem nog oë het om mee te huil!

Toe Saul dit hoor, het God se Gees hom woedend laat word. Hy kap die osse waarmee hy die lande omgeploeg het net daar in stukke, en stuur die bloedige oproepinstruksie in die land rond: Kom veg, of jou beeste bloei ook so. Die volk word vir die eerste keer banger vir Saul as vir Nagas. Hulle het soos een man aangemeld, en teen die volgende middag geen twee Ammoniete lewend langs mekaar op die slagveld laat oorbly nie.

Toe kon Israel sien hoe genadig God is. God maak ons nie tot skande nie, nie eers oor sonde nie! Hy kom by ons aan met die stukkende lyf van sy Seun, die Christus, en laat ons met albei oë sy genade sien wat heelmaak en lewe gee. Sy genade maak van Hom die slagoffer van sonde. Hy breek en bloei, juis sodat ons op die slagveld van sonde bymekaar kan kom: 'n hele skare vir hierdie nuwe lewe van vrede met God.

Gesang 602

Ds HF la Grange
Durban-Suid

junie

Dagon buig voor God

1 Samuel 5: 1-5

God het ook 'n humorsin! Dit is mos lagwekkend – die Filistyne wat die ark van God by die Israeliete gevat het en in hulle tempel neergesit het, langs die reuse beeld van hulle magtige god, Dagon. Maar toe hulle die volgende oggend daar kom, lê Dagon vooroor op sy gesig voor die ark van God, asof hy besig is om God te aanbid!

Wat 'n skok vir die trotse Filistyne! Eers was hulle baie vrolik – hulle het die Israeliete verslaan in die oorlog, en die ark van hulle God, dit wat vir die Israeliete heilig was, gesteel. Hulle het gedink die ark self is Israel se God. Deur hierdie daad wou hulle wys dat hulle ook op godsdienstige gebied die oorwinnaars is, dat hulle god sterker is as die God van die Israeliete.

Die tweede oggend sien hulle Dagon het weer omgeval, maar nou het sy kóp en hande afgebreek – 'n teken dat hy totaal magteloos is. Die Filistyne se plan het misluk: hul god het die stryd verloor en die God van Israel het baie duidelik gewys Hy is die magtigste God. Vir hulle is hul god verslaan in die stryd van die gode en daardie plek was nou heilig, daarom het hulle nooit weer daar getrap nie.

Daarna word die Filistyne met soveel plaë getref dat hulle uiteindelik besluit om die ark terug te stuur na Israel. Net soos wat God Hom nie laat uitdaag het deur 'n afgod nie, net so het Hy ook nie toegelaat dat die Filistyne Hom kaap en gevange hou vir hul eie doeleindes nie.

Gesang 445: 1-2

Ds C le Roux
Stellenbosch/Worcester

Wie dien vir wie?

1 Samuel 5: 1-5

Die verhaal van Dagon wat voor die ark stukkend geval het, herinner ons aan die Tien Gebooie. God is 'n jaloerse God – jaloers op ons aandag en jaloers op ons verering en aanbidding. Ons kan so maklik in ons eie lewens God ook laat meeding met afgode. Dit gebeur wanneer daar ander dinge in ons lewens is wat net so belangrik of selfs belangriker as God word. Dinge wat ons tyd so opeis dat ons nie meer tyd het om met God te kommunikeer of om God te dien nie. Of dinge wat maak dat dit nie meer belangrik is om aan God gehoorsaam te wees of om God met ons lewens te eer nie.

Kan jy dink wat sal gebeur as God besluit om daardie afgode in ons lewens ook voor Hom te laat stukkend val? As my beroep of besigheid dalk 'n afgod geword het in my lewe, of my studies, my sport, my ontspanning, ander mense...

Net so laat God Hom ook nie kaap deur mense vir hul eie doeleindes nie. Dink maar aan die sogenaamde *Bevrydingsteologie* waarvolgens mense geglo het God is net die God van die onderdruktes. Of kerke wat verkondig dat jy net gered kan word as jy aan hulle kerk behoort. Selfs iets so skrikwekkends soos die aanval van 11 September 2001 op die twee torings in New York: duisende mense dood in die naam van godsdiens!

Ons is daar om vir God te lewe, om Hom te dien. Hy is nie daar om ons te dien nie! Mag God altyd eerste kom in ons lewens en mag ons Hom altyd dien soos Hy van ons vra.

Gesang 499: 1, 3

Ds C le Roux
Stellenbosch/Worcester

2

Junie

As Hy ons roep tot sy diens...

1 Samuel 16: 1-5

Hoe kan ek gaan? As Saul dit hoor, sal hy my doodmaak! Kan ons Samuel kwalik neem dat hy bang was om iemand te gaan salf as koning terwyl die koning steeds regeer? Vandag nog word mense selfs doodgemaak as hulle saamsweer om 'n regering of regeerder te onttroon; hoeveel te meer in daardie tyd met 'n onstabiele koning soos Saul? Samuel het egter niks te vrees gehad nie, want dit was die Here wat hom gestuur het.

Hoekom is ons soms bang of huiwerig om ons roeping te gehoorsaam? Anders as Samuel, hoef ons darem nie meer vir ons lewe te vrees as ons aan ons roeping getrou wil wees nie. Miskien dink ons ons is nie bekwaam genoeg om die werk reg te doen nie, of is ons bang ons het nie genoeg tyd om dit te doen nie, of ons vrees mense se reaksie.

As God mense roep tot sy diens, skenk Hy ook die leiding, krag en wysheid. Soos Samuel behoort ons ook die versekering te hoor: *Ek sal jou meedeel wat jy moet doen.* Daardie mededeling geskied dalk op 'n ander wyse, deur middel van ander mense se hulp, of deur middel van studie of toerusting. Ons behoort nooit te weier waar God ons tot sy diens roep nie.

Waar het God jou gawes, jou vermoëns, jou hande en jou voete nodig om sy werk en sy kerk te laat voortgaan?

Gesang 486: 1, 4

Ds C le Roux
Stellenbosch/Worcester

As God ons kies

1 Samuel 16: 6-13

Isai se oudste seun was Eliab, 'n groot en mooi man. Hy het vir Samuel soos 'n koning gelyk, daarom het hy gedink hierdie moet die nuwe koning wees. Saul was ook 'n groot man, kop en skouers langer as die ander mense. Ons is mos ook altyd beïndruk deur sulke groot, sterk mense.

Tot Samuel se verbasing sê die Here vir hom dit is nie Eliab nie. Hy sê vir Samuel: Moenie na die uiterlike kyk nie. Saul was mooi en groot en sterk, maar sy hart was nie reg nie. As die Here ons kies, dan kyk Hy na ons harte. Hy kyk of ons regtig in Hom glo, en of ons regtig probeer om aan Hom gehoorsaam te wees, om Hom te dien en om te lewe soos Hy sê.

Uiteindelik is Dawid gekies, die jongste van Isai se agt seuns. Dit is nog vreemder, want in daardie tyd het die jongste kind laaste in die ry van belangrikheid gestaan. Hy was eintlik net goed om skape op te pas. Maar Samuel het onthou wat die Here gesê het: Dinge wat vir die mense belangrik is, is nie vir God belangrik nie. Al was Dawid nie so groot en sterk soos Eliab nie, en al was hy die heel jongste, het God hom gekies, omdat sy hart reg was.

God kies mense om aan Hom te behoort, om sy kinders te wees, en om vir Hom te werk in die kerk en die wêreld. So is elkeen van ons wat in Hom glo deur Hom gekies, maak nie saak hoe ons lyk of wat ons kan doen nie. Is ons harte reg, so reg dat ons tot sy beskikking is en aan Hom toegewy is, gereed vir enige diens?

Gesang 485: 1-2

Ds C le Roux
Stellenbosch/Worcester

4

Junie

Agter 'n dooie hond aan!

1 Samuel 24: 1-16

Eerbaarheid is 'n deug wat vandag nogal skaars is, maar dit is wat ons hier oor Dawid se optrede kan sê: Hy het eerbaar opgetree.

Hy moes vir sy lewe vlug omdat Saul hom wou doodmaak, maar hier kry hy die geleentheid. Saul slaap vas voor in die grot en Dawid kan tot by hom kom sonder dat Saul of een van sy soldate dit agterkom. Die feit dat hy 'n stuk van Saul se mantel kon afsny, wys dat Saul se lewe in sy hande was. In daardie tyd is 'n mens se klere as deel van jou persoon beskou. Later begin Dawid se gewete hom pla, want hy het die koning eintlik klaar skade gedoen. Dan slaan die eerbaarheid deur: *Mag die Here my daarvan bewaar dat ek my hand teen my koning, die gesalfde van die Here, oplig, want hy is die gesalfde van die Here* (1 Sam 24: 7).

So eer hy die werk van die Here deur Saul, want solank Saul koning is, is hy die gesalfde van die Here en moet hy wat Dawid is hom so beskou en daarvoor eer. Hy probeer hom eerder oortuig dat hy nie 'n bedreiging vir Saul is nie, en dat Saul se pogings om hom dood te maak net so goed is as om met 'n leër agter 'n dooie hond aan te gaan. Hy bedreig Saul net so min as wat 'n dooie hond hom sou bedreig.

Ware eerbaarheid het te doen met ons liefde en respek vir ons medemens, maar ook met ons liefde vir God, met die eer wat ons aan Hom wil bewys deur ons optrede. Ons moet weer besef dat eerbaarheid deel is van ons lewe tot eer van God. Met ons eerbare optrede teenoor ons medemens, ook ons vyand, betoon ons eer aan God.

Gesang 191: 1, 3

Ds C le Roux
Stellenbosch/Worcester

Wat wag in die toekoms?

1 Samuel 28: 1-10

Daar is mense wat sê hulle is in staat om dooies of die geeste van dooies op te roep. Ons as gelowiges glo nie in sulke dinge nie, maar dan lees ons hier dat Saul na so 'n dodebesweerster gegaan het en dat sy Samuel se gees oproep het. Daardie tyd was dit 'n vorm van waarsêery, dit wil sê 'n kommunikasie met hoër magte of geeste waardeur mense inligting probeer kry het oor dit wat hulle nie weet nie, veral dit wat in die toekoms lê.

Al was dit algemeen in daardie tyd, word dit in die Bybel uitdruklik verbied vir die volk van God. Saul het dus geweet hy doen 'n verkeerde ding, maar hy was so bang vir die Filistyne wat wou aanval, dat hy maar 'n kans gewaag het. Hy het die Here probeer raadpleeg, maar geen antwoord gekry nie. Nie eens die *urim* kon vir hom 'n antwoord gee nie. Dit was 'n klein voorwerp wat die priester in 'n sakkie gedra het en gebruik is om 'n ja of nee te kry oor 'n saak. Hulle het geglo dat God so vir hulle 'n antwoord gee.

Die uiteinde vir Saul was God se toorn. Dit is verkeerd om so iemand te raadpleeg, want dan vertrou ons nie op God alleen nie. Dit is verkeerd om die toekoms te wil sien en self die outeur daarvan te wil word. Ons lewe en ons toekoms is net in God se hande, daarom vertrou ons net op Hom.

Gesang 509: 1, 4

Ds C le Roux
Stellenbosch/Worcester

'n Stem uit die doderyk

1 Samuel 28: 11-19

Die vrou het seker iets vermoed. Sy het nie geweet dat dit Saul is nie, maar sy was bang iemand stel 'n lokval vir haar. Saul self het waarsêery verbied in die land, maar hy stel haar gerus en sy stem in om Samuel op te roep.

Kan mens regtig 'n dooie se gees oproep? Hierdie vrou het gesê sy kan, maar toe Samuel regtig opkom en met hulle praat, skrik sy, miskien omdat sy altyd mense bedrieg het? Dit was egter nie regtig sy wat hom opgeroep het nie, maar God wat op hierdie wyse vir Saul 'n boodskap gestuur het.

Die bedreiging van die Filistyne was reeds as gevolg van Saul se ongehoorsaamheid, nou gaan doen hy nog groter sonde om daarvan te probeer wegvlug. Weet hy dan nie dat God hom wil straf omdat hy ongehoorsaam was nie? Of was God dalk nie vir hom lemand met wie hy rekening moes hou nie?

Hy moes sy les leer; mens kan God nie ignoreer nie. Vandag lewe mense, selfs gelowiges, steeds asof God nie regtig bestaan nie. Ek probeer 'n goeie lewe lei, maar net so ver dit my pas. Daar is dikwels nie werklike erns met God se wil nie.

Dit help nie om van probleme te probeer wegvlug deur in die toekoms te wil kyk of op ander mense en dinge te vertrou nie. Vertrou op die Here, selfs in tye van bedreigings. Ons moet ons probleme in die oë kyk en dit aanpak, in vertroue op God, vertroue op Hom as lewende Here met wie ek regtig rekening hou in my lewe.

Psalm 119: 3, 19

Ds C le Roux
Stellenbosch/Worcester

Die mens wik, maar God beskik!

2 Samuel 3: 12-16

In hierdie gedeelte is twee mense, Dawid en Abner, besig om met mekaar te onderhandel. Ons kan sê hulle is met politieke onderhandelings besig. Abner weet Dawid het hom nie regtig nodig nie, maar hy het aansien en mag wat hy nie wil verloor nie. Sy voorstel aan Dawid is net sodat hy nie deur Dawid uitgeskuif moet word nie.

Dawid weet hy kan Abner maklik uit die pad stoot, maar hy is ook slim. Hy maak asof Abner vir hom belangrik is in sy plan om Israel onder hom te verenig as een staat. Maar Dawid het 'n oog op Mikal, die dogter van sy oorlede vriend Saul. Nou sê hy vir Abner: *Dis reg, bring net Mikal na my toe, en jy kan in jou posisie aanbly!* Dawid weet dat Mikal aan iemand anders behoort, maar wat maak dit saak? God se wil sal mos geskied, hy word koning oor Israel soos die Here dit wou hê, hy verenig Israel soos die Here dit wou hê. Die Here ly nie skade as hy so onderdeur darem vir homself ook sorg nie.

Mense volg dikwels die wil van God, maar op hulle eie manier. Hulle toets dit nie ook aan God se wil nie. Maar God het nie net 'n doel nie, Hy het ook 'n manier om daar te kom. Petrus kap maklik 'n soldaat se oor af om Jesus te beskerm, maar is dit God se manier?

Partykeer sit God iets in ons pad wat maak dat ons moet besluit hoe verder. Dit beteken nie dat God klaar besluit het *waarheen* ons pad loop nie, dit beteken soms net dat Hy wil hê ons moet dink oor *hoe* ons die pad loop!

Gesang 451: 1-3

Ds JH Barkhuizen
Weskus

Waar woorde uit 'n vals mond!

2 Samuel 3: 17-18

Omdat Abner sy plek in die *parlement* van Dawid wil behou, onderhandel hy nou met die volk. In sy argument sê hy vir hulle: *Doen dit nou, want die Here het gesê...* Abner is reg, die Here het gesê Hy wil 'n koninkryk vestig. Maar Abner gebruik die belofte van God vir sy eie sekuriteit, sy plan om sy aansien en plek te behou. Dit is juis sulke optredes van mense wat God se ware bedoeling van 'n koninkryk bederf. God het nie die beskerming en sekuriteit van volke in gedagte met sy nuwe koninkryk nie, maar eerder hulle verlossing. God wou deur Dawid 'n geestelike koninkryk vestig wat in die vervulling van die regte tyd sou voortbring: *'n Koning, en sy naam sal wees: Wonderbaar, Raadsman, almagtige God, ewige Vader, Vredevors! Aan sy koninkryk sal daar geen einde kom nie...*

Deur God se belofte niks meer te maak as materiële sekuriteit nie, word die kinders van Israel geestelik afgestomp sodat hulle nie die volle bedoeling van God se verbond verstaan nie.

Dikwels luister ons na gebede of politieke toesprake, en hoor ons hoe mense soek na dinge wat hulle nou moet bevredig. Jesus leer ons dat ons nie ons oë moet fokus op die dinge van hierdie wêreld nie. Dit hou nie waarde in vir altyd nie. Jesus leer ons om op God se koninkryk te fokus, want dit hou vir altyd. Ons kan altyd daarvan deel wees, selfs al sterf ons in hierdie wêreld.

Gesang 471

Ds JH Barkhuizen
Weskus

Die Koning se tafel

2 Samuel 9: 7-13

Om aan 'n koning se tafel te kon sit, was in daardie tyd 'n groot geleentheid. Wie by die koning kon aansit vir ete, was baie belangrik. Niemand sou dit waag om sulke mense skade aan te doen nie, want dan sou jy in onguns by die koning kom. Dawid verstaan self iets hiervan as hy in Psalm 23 sê: *U laat my by 'n feesmaal aansit terwyl my vyande moet kyk!* Ja, selfs vyande word magteloos as jy aan die tafel van die koning kan sit.

Aan die Nagmaaltafel sit ons aan die tafel van die *Koning*, en hoor ons Paulus se woorde aan die gemeente in Rome as hy in hoofstuk 8: 35 sê: *Wie kan ons van die liefde van Christus skei? Lyding of benoudheid of vervolging, honger of naaktheid, gevaar of swaard?*

Wanneer jy aan die koning se tafel sit, beteken dit ook dat jy sy eregas is. Dit maak die koning 'n gasheer, iemand wat self teenwoordig is. So is God in Christus self teenwoordig aan elke Nagmaaltafel. Dit sê vir ons dat God in Christus by ons is. Hy is self die Herder van sy kudde.

Aan die tafel leer jy ook iets van die liefde en genade van die gewer. Ons self was eens in ons sonde vyande van God, maar ons kan aan sy tafel kom sit as eregaste. Om die tafel kom daar 'n nuwe verhouding. In 2 Konings 6: 22-23 hoor ons Elisa vir sy koning sê: *Nee, moet hulle nie doodmaak nie. Sit vir hulle eetgoed en drinkgoed voor, dat hulle kan eet voordat hulle teruggaan na hulle koning toe. Die koning het vir hulle toe 'n groot feesmaal gegee!* Na hierdie feesmaal was die soldate nie meer vyande van die koning nie; hulle het hom nooit weer aangeval nie!

Gesang 253: 1-2

Restourasie sonder reformasie

2 Samuel 14: 1-24

Daar kan nooit herstel in verhoudings kom alvorens daar nie verandering in jouself plaasvind nie. Joab sien Absalom se woede en haat teenoor sy pa Dawid, maar hy sien ook Dawid se sagte en warm hart. Hy vrees vir die val van Dawid se koningskap indien die spanning tussen die twee nie opgelos word nie. Daarom probeer hy harte verander, want Dawid wil Absalom nie sien nie, en dié houding sal die spanning net groter maak en op 'n botsing uitloop.

In die verhaal van die verlore seun sien ons hierdie waarheid. Daar sou nooit herstel kon wees tussen die seun wat weggeloop het en die verlangende pa indien die seun nie 'n *reformasie* of verandering ondergaan het nie. Hy moes sy sonde eers erken en bely voor hy sy pa kon ontmoet, en hierdie verandering in hom het die pa beweeg tot vergifnis.

Tussen ons en God kan daar ook nie sinvolle herstel kom indien ons nie bereid is om te verander nie. Paulus noem dit 'n totale ommekeer, bekering. Wanneer ons ons sondes bely en 'n ommekeer maak, dan word die verhouding met God herstel. Die ommekeer is nie ons prestasie nie, maar God se genade in Jesus!

Dawid het wel toegegee dat Absalom na Jerusalem kon terugkeer, maar hy het ook beveel dat Absalom nie na hom toe kon kom nie. Ons weet almal wat die uiteinde was. Nie een wou *verander* of toegee nie, daar was nie *herstel* nie, en dood en hartseer het gevolg!

Gesang 480: 1-3

Ds JH Barkhuizen
Weskus

Die gehoorsame en die lojale!

2 Samuel 18: 9-17

In hierdie gedeelte speel die groot oorlog tussen Dawid se manne en Absalom en sy manne af. Absalom se hare raak gekoek tussen die takke van 'n laag groeiende akkerboom. Hy worstel magteloos terwyl hy hoor hoe die vyande naderkom. 'n Soldaat kom op hom af, en vertel vir Joab daarvan. Joab se eerste reaksie was om die soldaat te berispe omdat hy nie Absalom op die plek doodgemaak het nie. Die onbekende soldaat openbaar hier 'n mooi kwaliteit.

So baie van ons swig onder die druk van ander. Gelukkig is die mens wat nie toegee aan verkeerde druk nie. Die soldaat onthou Dawid se opdrag om nie iets aan Absalom te doen nie, en hy weier om Absalom dood te maak. Hy sou maklik kon toegee aan die opdrag van Joab; Absalom was tog die vyand! Joab sou hom ook goedsmoeds kon doodmaak in 'n woedebui, maar selfs dit beweeg nie die soldaat om toe te gee aan wat hy weet verkeerd is nie.

Aan die ander kant toon Joab ook 'n eienskap wat punte verdien! Om Absalom dood te maak, was inderdaad teen Dawid se versoek, maar Joab het self nie toegelaat dat sy liefde en lojaliteit teenoor Dawid van stryk gebring word deur Dawid se swakheid nie. Soms wil ons nie gevoelens seermaak nie, en dan gee ons in. In alle gevalle is dit nie die regte keuse nie.

Dit beteken nie dat ons tot sulke drastiese stappe moet oorgaan soos Joab nie. Ons het al baie gehoor *die middel heilig nie die doel nie*. Inderdaad, ons kan nie verkeerde dinge doen om 'n goeie doel te bereik nie.

Gesang 505: 1-3

Ds JH Barkhuizen
Weskus

Soos net 'n Vader kan...

2 Samuel 18: 30 – 19: 2

Hierdie gedeelte is seker een van die mees ontstellende tonele ooit opgeteken. Dawid huil nie net omdat hy gehoor het dat Absalom dood is nie, maar ook omdat hy besef dat hy as 'n pa met sy kind misluk het. Watter groter seer kan daar nie wees om as ouer byvoorbeeld te moet kyk hoe jou seun of dogter deur 'n hof tot tronkstraf gevonniss word, en jy weet dit is omdat jy gefaal het nie.

'n Sterk en egte vergelyking kan getref word tussen Dawid se smartkreet oor Absalom se dood en God se berou oor die sonde van die mens, wat uitgeloop het op die offer van Christus aan die kruis. *Soos 'n vader hom ontferm oor sy kinders, so ontferm die Here Hom oor dié wat Hom vrees* (Ps 103: 13). Hierdie woorde word vir ons die fondament van God se liefde. Dit wys vir ons hoe lief God die wêreld in Jesus Christus het. In Jesus lê God sy lewe af in ruil vir dié van sy verlore kinders. Dawid wens dat hy soos God sy eie lewe kon aflê in die plek van sy kind, maar vir hom is dit te laat...

Hierdie smartkrete van hulpelose ouers hoor ons te veel. Verhale soos hierdie is geleenthede vir ons as ouers om mooi na te dink oor ons verhoudings met ons kinders.

Vandag is nog 'n dag wat God in genade vir ons gee om hieraan te werk. Kom, ouers, moet nie dat ons wag totdat dit ook vir ons te laat is nie!

Gesang 532: 2-3

Ds JH Barkhuizen
Weskus

Verkeerde perd opgesaal?

2 Samuel 19: 15-23

Die dag toe Dawid uit Jerusalem vertrek om oorlog te maak teen Absalom, het hy baie vriende en ondersteuners gehad. Maar hy het ook dié gehad wat fél teen hom uitgevaar het.

Simeï was so 'n persoon. Hy het langs die koning gehardloop en hom sommer blatant gevloek. Hy het dalk sy somme gemaak en gereken dat Absalom maklik sou wen, en dat Dawid nie weer sou terugkom nie. Maar hy het die verkeerde perd opgesaal. Absalom was nie spreekwoordelik *die wenperd* wat eerste sy neus deur die poorte van Jerusalem gedruk het nie. Dit was Dawid. Nou het Simeï 'n groot probleem: Hy moet regmaak met die koning, of dalk die gevolge dra. Wanneer Simeï dan by Dawid kom en smee om vergifnis, hits die seuns van Seruja Dawid aan om Simeï dood te maak. Dawid steur hom nie aan die aanhitsing nie, en dit lyk asof hy Simeï vergewe het, maar dit was van korte duur. Later, in 1 Konings 2: 8-9, gee hy die opdrag dat Simeï gelikwideer word.

Soms saal ons ook die verkeerde perd op. Ons weet dat ons kanse vat, en ons ken die risiko's wat ons loop, maar dit is asof ons blind geword het vir die realiteit en die gevolge. As die gevolge ons inhaal, kom die spyt te laat. Nee, daar is net een perd om spreekwoordelik op te saal – dit bly die woord van God.

Mense wat leef volgens die woord van God, leef uit die seëninge wat daarin vir elke mens beloof word!

Gesang 541: 1-3

Ds JH Barkhuizen
Weskus

4

Junie

2 Samuel 5: 1-5

Dawid staan bekend as 'n *man na God se hart* (1 Sam 13: 14). Daarom word hy dikwels as rolmodel voorgehou. Dawid was inderdaad 'n uitstaande leier wat 'n losse groep stamme tot 'n koninkryk saamgebind het. Hy was 'n unieke militêre strateeg en het die grense van Israel se grondgebied uitgebou tot 'n ryk waarmee rekening gehou moes word. Hy het tradisies hoog geag, maar terselfdertyd die uitdagings van die tyd aanvaar. As hy gesondig het, het hy geluister na die vermanings van profete en priesters.

Tog het Dawid ook baie foute en gebreke gehad. Dat hy strome bloed laat vloei het, is geen oordrywing nie (vergelyk byvoorbeeld die strooptogte in 1 Samuel 27: 8-12). Sy owerspel met Batseba en die moord op haar man Urija sou hom vandag die doodstraf gekos het. As vader was hy dikwels nie in staat om sy kinders te beheer nie. Wanneer hierdie sy van Dawid aan die lig kom, moet sy voorbeeld eerder afgekeur word.

Tog herken ons iets van onself in Dawid. In hierdie sin is hy dus wel 'n voorbeeld, nie *vir* ons nie, maar *van* ons. Dawid se lofwaardigheid spruit nie bloot uit al sy goeie hoedanighede nie. Hy word as voorbeeld voorgehou omdat hy aan God vasgehou het in tye van voorspoed en teëspoed. As hy sukses behaal het, het hy aan God die eer gegee. Wanneer hy gesondig het, het hy sy skuld voor God erken en bely. Dít maak van Dawid 'n voorbeeld vir ander.

Gesang 231: 1, 3

Ds E Verhage
Bellville

2 Samuel 5: 6-25

Na 'n uitgerekte burgeroorlog word Dawid koning van die hele Israel. Jerusalem was om meer as een rede geskik om as hoofstad van die verenigde ryk te dien. Sy natuurlike ligging was 'n bate en die stad was maklik verdedigbaar. Jerusalem was beskou as Dawid se persoonlike besitting en is daarom ook *Dawidstad* genoem. As hoofstad het Jerusalem ook nie 'n verbinding met 'n spesifieke stam van Israel gehad nie en was dus uit stamooqpunt 'n neutrale stad.

Dawid se vrouens, byvrouens en kinders dui op die seëninge wat hy van die Here ontvang het. Sy talle nuwe vroue moenie vanuit 'n moderne, Christelike hoek beoordeel word nie. Meestal was dit om diplomatieke redes en in ooreenstemming met die algemene gebruik onder Oosterse konings wat dikwels politieke huwelike gesluit het.

Deur die gemeenskaplike vyand, die Filistyne, te verdryf, het Dawid verder gebou aan die onderlinge verhoudings tussen die noorde-like en suidelike stamme van Israel. Al hierdie dinge is oënskynlik normale gebeurtenisse van elke dag. Dawid sien dit egter as die Here wat sy bewind bestendig en seën. Sukses kan so maklik as die mens se prestasies beskou word. Sonder God en sy beskikking is geen sukses egter moontlik nie.

Gewoonlik sien ons God nie in die gewone, verklaarbare gebeurtenisse nie maar soek ons Hom net in uitsonderlike of opspraakwekkende gebeure. Tog is God se werkwyse dikwels die gewone dinge, die sleurgang van elke dag, soos in Dawid se geval. So wil God elkeen van ons in sy diens gebruik.

Gesang 304: 1, 2

God is alomteenwoordig

2 Samuel 7: 1-16

Dawid se paleis in Jerusalem was reeds voltooi en hy neem hom nou voor om vir die Here 'n tempel in Jerusalem te bou. Dit was nie vir hom aanvaarbaar dat hy in 'n paleis woon terwyl die verbonds-ark nog in 'n tydelike tent moes staan nie. Die Here wys egter die plan af. Die rede word nie vermeld nie. Dit kan wees omdat die antieke mens gedink het dat gode gebonde was aan hul tempels. Trouens, dit is presies wat later van die tempel gedink is. Omdat die Here in sy tempel woon, sou Hy Jerusalem móét red (Jer 7: 3-15) in tye van nood. Tydens die trek uit Egipte deur die woestyn tot in die beloofde land het die ark, die simbool van God se teenwoordigheid, nooit 'n vaste staanplek gehad nie. God was dus nooit aan 'n enkele plek verbind nie. Daarom het mense God ook nie tot daardie plek ingeperk nie.

God woon nie in 'n gebou ('n kerk) nie. Hy kan nie in 'n ritueel (die Nagmaal) of 'n voorwerp (die ark, die Bybel) vasgevang word nie. Dis alles maar net simbole van God se teenwoordigheid, nie God self nie. God is vry en verhewe bo alle menslike druk en manipulasie.

Dawid wou vir die Here 'n huis, 'n tempel, bou. Die Here het egter vir Dawid 'n koningshuis of dinastie gevestig. God het belowe dat Dawid se koningshuis en koningskap vir ewig sou bly voortbestaan. Dáárin blyk dan ook God se vryheid, almag en ewige trou.

Gesang 432: 2

Ds E Verhage
Bellville

2 Samuel 11: 1-27

Na sy owerspel met Batseba en haar swangerskap probeer Dawid om sy daad te verdoesel. Hy het eers die saak so probeer bewimpel dat dit moes lyk of Urija die pa van die kind is. Hy laat Urija van die slagveld af kom onder die voorwendsel dat hy verslag oor die oorlog moet kom doen. Hierna het Dawid hom huis toe gestuur. Urija het egter nie huis toe gegaan nie. Toe Dawid hom hierna uitvra, het hy verduidelik dat hy as soldaat nie by 'n vrou kon gaan slaap terwyl sy makkers, sy bevelvoerder en die ark op die slagveld is nie. Die volgende dag gaan Dawid selfs so ver om Urija dronk te maak met die doel om sy weerstand te probeer afbreek. Maar Urija wou nóg nie na sy huis toe gaan nie.

Al oplossing wat oorgebly het, was dat Urija uit die weg geruim moes word sodat Batseba Dawid se vrou kon word. Heel ironies gee Dawid aan Urija self die brief wat sy lot sou beseël. Joab het sonder aarseling Dawid se opdrag uitgevoer. Hy het Urija op 'n gevaarlike plek gesit waar die kans goed was dat hy nie die geveg sou oorleef nie. En Urija sneuwel.

Met die ontvouing van die drama rondom Dawid, Batseba en Urija skets die Bybel die misbruik van mag by diegene in 'n gesagsposisie. Gesag gee jou nie die reg om te maak soos jy wil nie. Om gesag te kan uitoefen, moet 'n mens gesag kan aanvaar. Daar is geen persoon wat soveel gesag beklee dat daar geen gesag bo-oor hom of haar is nie. Eers as mense besef dat hulle aan 'n gesag hoër as hulself, naamlik God, verantwoording moet doen, temper dit die moontlikheid om mag te misbruik.

Psalm 68: 6

Ds E Verhage
Bellville

8

Junie

Oordeel, belydenis en vergifnis

2 Samuel 12: 1-25

God roep Dawid tot verantwoording oor die moord op Urija. Met groot bekwaamheid vertel die profeet Natan 'n gelykenis asof dit 'n regsak is waaroor die koning uitspraak moet gee. Tipies van 'n gelykenis, oordryf hy (*groot troppe kleinvee en beeste teenoor een ou ooilammetjie*). Die gelykenis het die gewenste uitwerking, want Dawid is emosioneel ontsteld oor die saak. Sy uitspraak is doodstraf vir die skuldige en vergoeding vir die benadeelde persoon. Daarmee het Dawid ook sy eie oordeel gevel.

Hoewel God soveel vir Dawid gegee het, het hy Batseba sommer gevat en haar man vermoor. Dit was nie alleen sonde teen 'n medemens nie, maar ook minagting van God. As straf daarvoor sou iemand uit Dawid se eie huis sy vrouens vat en by hulle slaap, in die openbaar. Dít het Absalom gedoen om te wys dat hy die koningskap oorgeneem het (2 Sam 16: 21-22). Só sou Dawid in die openbaar verneder word vir wat hy in die geheim gedoen het.

Dawid bely sy skuld en ontvang vergifnis. Maar vergifnis is geen goedkoop vryskelding van die gevolge van die kwaad nie. Dawid moes die gevolge van sy dade dra. Die buite-egtelike kind wat hy by Batseba verwek het, sterwe. Boonop sou Dawid ook die een probleem na die ander in sy gesin ondervind. Van sy gesin af sou dit verder uitbrei na sy ryk en Dawid se koningskap in gevaar bring. Hieruit blyk dat sonde in die geheim gedoen onberekenbare gevolge in die openbaar kan hê.

Psalm 51: 1, 4

Ds E Verhage
Bellville

Ouerskap en beroep

2 Samuel 15: 1-14

Soos blyk uit sy militêre en administratiewe bekwaamhede, was Dawid 'n baie suksesvolle koning. Gedurende die daaropvolgende fase van sy regering was daar egter soveel ontevredenheid met sy bewind dat eers sy seun Absalom en later die Benjaminiet Seba genoeg steun bekom vir 'n opstand teen hom as koning.

Die rede daarvoor hang saam met Dawid se mislukking as vader en eggenoot. Mislukkings en ongelukkigheid in die huisgesin het soms ook nadelige gevolge in die beroepslewe. Hoewel Dawid 'n baie suksesvolle koning was, het hy dikwels as ouer misluk omdat hy sy kinders verkeerd hanteer het. Dit het nie net sy huisgesin benadeel nie, maar uiteindelik ook sy koningskap. Tog gaan dit nie net om foute wat met die opvoeding van kinders gemaak word nie. Almal doen dit immers. Die probleme met sy kinders het voortgevloei uit die probleme in Dawid se huwelikslewe en die gevolge daarvan. Wat in die huwelik gebeur, affekteer die hele gesin, en dit affekteer weer jou beroep en jou hele menswees.

'n Mens se beroep, hoe belangrik ook al, mag nooit nagejaag word ten koste van jou gesin nie. Beroepsukses moet op die vaste fondament van 'n gesonde gesinslewe staan. Daarom is die prioriteit die huisgesin, nie jou werk nie.

Psalm 128: 1-2

Ds E Verhage
Bellville

Julie

Ds E Verhage

Ds PD Rautenbach

Dr G.J. Malan

Ds GWM Oosthuizen

Ds JHL Truter

Ds S Schutte

2 Samuel 21: 7-9

Die verhaal van sewe onskuldige mans wat vir die daade van hulle pa of oupa boet, klink vreemd vir die moderne mens, veral vir 'n Christen. Dit moet egter gesien word teen die agtergrond van die opvatting dat die verbreking van 'n ooreenkoms ook teen die kinders gehou kan word (Eks 20: 5).

Dawid en die sewe nasate van Saul was almal slagoffers van die heersende strukture, vasgevang in die stelsels en opvattings wat op daardie tydstip aanvaar is. Strukture neig om koud en gevoelloos te wees. Die pyn van die slagoffer word dalk betreur, maar as 'n on-vermydelikheid van die stelsel geduld. Omdat 'n struktuur blameer word en nie die mens agter die struktuur nie, aanvaar niemand verantwoordelikheid daarvoor nie. So word die mens 'n slaaf en slagoffer van sy eie skepping.

Wanneer dit gebeur, het die sin van die struktuur verdwyn. Strukture is daar om te orden, nie om te oordeel nie; om te help, nie om te heers nie; om almal beter te laat lewe, nie om sommige te laat ly nie. Dit mag nooit die mens in sy menswees en in sy menswaardigheid aantast nie, maar moet hom of haar juis help om dit uit te bou. Buitendien: Wraak, hoe geregverdig dit ook al mag lyk, kan nooit vergoed vir die kwaad wat gedoen is nie. Trouens, dit vererger net sake. Dit lei tot 'n bose kringloop. Daarom sê die Bybel: *Moenie self wraak neem nie, geliefdes, maar laat dit oor aan die oordeel van God* (Rom 12: 19).

Psalm 94: 6-7

Ds E Verhage
Bellville

Hou jou aan God se woord

1 Konings 2: 1-12

Wanneer Dawid aan die einde van sy lewe kom, kies hy Salomo as sy troonopvolger. Tydens sy laaste gesprek met Salomo gee Dawid 'n belangrike opdrag aan hom. Salomo moet as koning sterk wees en soos 'n man optree, maar dit sal hy slegs kan doen as hy homself hou aan die volkome wil van God.

Dit was vir die skrywer van die boek Konings baie belangrik dat die koning iemand moet wees wat gehoorsaam is aan God se wil. Dit sou beteken dat hy as koning sy werk na behore sou doen. Hy sou regverdig optree. Hy sou die volk op die regte pad voorgaan, nie soos so baie ander konings wat afgode aanbid het en die volk verkeerd gelei het nie. Boonop sou hy verseker dat iemand uit sy eie nageslag as koning regeer.

Die mens wat hom aan God se woord hou, kan die toekoms met gemoedsrus en sekerheid ingaan. Want iemand wat in God glo en in dankbaarheid sy wil doen, ontvang van God die genade om as sy kind in die wêreld te leef. Boonop het ons die verantwoordelikheid om die lig van God se genade oor alle mense te laat skyn. Daarom het ons gehoorsaamheid aan God ook die effek dat dit mense na God toe trek, net soos Salomo sy volk op die regte pad moes voorgaan.

Dit is ook die boodskap wat elke ouer aan sy kind moet voorhou: Hou jou aan God se Woord. Dan sal jy enduit as gelowige in die wêreld kan oorleef.

Psalm 25: 2

Ds PD Rautenbach
Schweizer-Reneke

Julie

Vra van God die regte dinge

1 Konings 3: 2-15

Salomo openbaar die geloof om insig en kennis en gehoorsaamheid van God te vra. Hy kon gevra het om mag en glorie en rykdom van God te ontvang. Hy vra egter na insig om as regverdige koning oor die volk van God te regeer. Hy beskou dus sy koningskap as 'n roeping van God, en vra toerusting om na die beste van sy vermoë sy roeping te vervul.

Salomo se verhaal leer ons om eers na God se wil en God se genade te vra, eers die geloof in God na te streef. Die tydelike seëninge gee God vir ons, as dit sy wil is, oorvloedig. Psalm 127 sê *vir die wat hy liefhet gee die Here dit in hulle slaap*. In Matteus 6 sê Jesus Christus: *Beywer julle allereers vir die koninkryk van God en vir die wil van God, dan sal Hy julle ook al hierdie dinge gee*.

Ons kan vandag ook strewe na wêreldse sake soos mag en glorie en rykdom, maar dit bring 'n mens hoogstens 'n dolle gejaag na niks. Niks in die lewe is so belangrik as om in God te glo en in sy diens te staan nie. Elke beroep is in wese ook 'n roeping om God op 'n besondere wyse te dien.

Kom ons vra God dat Hy aan ons insig en wysheid en gehoorsaamheid sal gee om in alles waarmee ons besig is, eers te vra na die wil van God en Hom op dié wyse met ons hele lewe te dien.

Gesang 528: 1-3

Ds PD Rautenbach
Schweizer-Reneke

Ware liefde gee alles prys

1 Konings 3: 16-28

Hierdie is die welbekende verhaal van die twee vrouens wat elk 'n kind gehad het, maar een se kind het gesterf. Die ma wie se kind gesterf het, eis toe die ander vrou se kind vir haarself op. Die wysheid wat God aan Salomo gegee het, word onderstreep toe hy op 'n slim manier vasstel wie die kind se regte ma is. Die regte ma sou eerder die kind prysgee as om te sien dat hy middeleer gesny moes word soos Salomo voorstel.

Ons lees nie net van die wysheid van Salomo nie, maar ook van die wese van ware liefde. 'n Ma wat haar kind prysgee om hom te laat lewe!

Eeue later doen God meer as dit. Hy gee sy Seun prys, laat Hom aan die kruis offer om in ons plek te sterf om ons te laat lewe. So lief het God die wêreld gehad, Hy gee sy eie Seun sodat dié wat in Hom glo, nie verlore sal gaan nie, maar die ewige lewe kan hê.

Vir ons geld die boodskap nie minder nie. Ons moet God ook bid om wysheid, sodat ons elke dag van ons lewe wyse besluite kan neem waardeur God verheerlik moet word. In ons verhoudingslewe is wyse optrede wat gepaardgaan met liefde die wagwoord. As ons beweer dat ons waarlik liefhet, moet ons soms baie dinge prysgee. 'n Ouer moet baie dinge prysgee as hy lief is vir sy kinders. Elke gelowige moet in werklikheid sy eie lewe prysgee as hy werklik lief is vir God. *Elkeen wat sy lewe wil behou, sal dit verloor, maar elkeen wat sy lewe om my ontwil verloor, sal dit behou, sê Christus.*

Gesang 308: 1-5

Ds PD Rautenbach
Schweizer-Reneke

Julie

God is in sy kerk

1 Konings 8: 22-53

Nadat die tempel gebou is, is Salomo en die hele volk daar byeen. Salomo doen 'n kragtige gebed. Hy bely dat God die enigste God is, en dat God sy beloftes nakom. Hy bely ook dat mense van God afhanklik is en dat God die Een is wat sonde kan vergewe.

Hy bid veral dat God die tempel dag en nag onder sy sorg sal hou en dat God sy Naam daar sal vestig. So sal God sy teenwoordigheid in die tempel en by die volk bevestig. Dit sal hulle die vrymoedigheid gee om tot God te bid, hul skuld voor Hom te bely en om vergifnis te smee waar hulle oortree. Hulle sal God ook kan smee om hulle te versorg as droogtes en peste hulle knel of as hulle oorlog moet voer. Selfs vreemdelinge wat nie deel is van die volk nie, sal met vrymoedigheid tot God mag bid.

Die tempel was die middelpunt van die volk se geloofslewe. Daar is hulle geloof gevoed en kon hulle met God praat.

Vandag is die erediens die middelpunt van ons geloofslewe. Daar ontmoet ons God wanneer sy Woord aan ons verkondig word en sy Gees die Woord in ons harte waar maak. Daar kan ons ook ons afhanklikheid van God bely en God smee om vergifnis van al ons sonde. Daarom mag ons nooit die erediens verwaarloos nie, want dan verwaarloos ons die geloof wat God aan ons gegee het. Dan verbeur ons al die voorregte wat God ons wil gee.

Gesang 159: 1-3

Ds PD Rautenbach
Schweizer-Reneke

Leef soos gelowiges

1 Konings 8: 54-66

Salomo seën die volk en loof God omdat Hy al sy beloftes nakom. Hy bid dat God by die volk sal wees soos wat Hy by hulle voorvaders was. Maar hy bid ook dat God hulle gewillig sal maak om Hom te dien en gehoorsaam te wees aan die wil van God. Met die seëngroet verbind hy dus die volk opnuut aan God. Hy dra hulle op aan God en hy bid opnuut vir God se teenwoordigheid in hulle lewens.

In ons erediens is die seën wat die dominee uitspreek net so belangrik, want met die seëngroet bid hy as't ware dat God in menselewens teenwoordig sal wees en hulle met sy genade sal oorlaai. Daar kan niks belangriker vir enige mens wees as om te weet dat God elke dag in sy lewe teenwoordig is nie. Dis net God wat versorging en beskerming aan elkeen van ons bied. Dit is deel van God se genade dat ons op aarde mag leef en speel, maar dit is veral God se genade dat ons hoop mag hê vir die toekoms. Met hierdie toekoms word veral bedoel die lewe in God se heerlike hemelse koninkryk. Elkeen wat glo, sal nie verlore gaan nie, maar die ewige lewe hê.

Wanneer die seën oor die gemeente uitgespreek word, is dit veral met die oog op die hoop van 'n lewe tot in ewigheid in God se heerlijkheid. Elke gelowige behoort met 'n dankbare hart daarna te luister en dan as 'n dankbare gelowige, gehoorsaam aan God se Woord, elke dag in die wêreld te leef.

Gesang 588: 1-3

Ds PD Rautenbach
Schweizer-Reneke

Julie

Die kerk, meer as net 'n gebou

1 Konings 9: 1-9

God het gehoor toe Salomo bid. Hy belowe om die volk te versorg en te beskerm. Hy het die tempel geheilig, maar Hy doen dit sodat sy Naam grootgemaak en verheerlik kan word deur die volk, sodat die hele wêreld kan weet dat Hy God is.

God sal nie voortgaan met sy seëninge as die volk die rug op Hom keer nie. Hulle mag nie met die mond bely dat hulle God se kinders is en in Hom glo en dan met hulle lewe voor God en die wêreld iets anders uitstraal nie.

God hoor vandag steeds as ons bid, of as die dominee namens ons tot God bid. Hy wil steeds sy genade oorvloedig vir ons gee, maar Hy doen dit steeds sodat ons sy Naam sal verheerlik regoor die wêreld. Ons doen dit deur in die kerk God te dien en in die wêreld sy genade met ons optrede te vertoon. Die kerk en die gelowiges is die vensters waardeur die wêreld God moet sien. As ons optrede nie rym met God se Woord en God se liefde en genade nie, word die vensters dof en kan niemand God se genade sien nie.

Sodra dit in ons lewens die geval is, kan ons ook nie staatmaak op God se voortgesette genade vir ons nie, want dan het ons van ons kant af die verhouding tussen ons en God verbreek.

Onthou gerus, die kerk is meer as net 'n gebou. Dis die venster waardeur die wêreld God moet sien in ons lewens en optrede binne en buite die gebou.

Gesang 309: 1-3

Ds PD Rautenbach
Schweizer-Reneke

Mense keer die rug op God

1 Konings 9: 1-11

Hierdie gedeelte vertel die verhaal van Salomo se ontrou aan God. Al die goeie voornemens wat hy gehad het aan die begin, lê aan skerwe as hy hom laat verlei deur sy vrouens van heidense afkoms. Dit is juis hoekom die volk Israel van die begin af gewaarsku is om nie met die heidene te ondertrou nie. Dit plaas druk op jou verhouding met God, en baan die weg dat jy kan wegdwaal van God af en heidense gebruike aanvaar.

God kondig sy oordeel oor die volk aan. Die koningskap sal van Salomo se nageslag weggeneem word, maar een stam sal vir sy nageslag oorbly. Die ryk sal dus in twee skeur en iemand wat nie uit die koningshuis is nie sal oor die grootste deel van die volk regeer. Al die wysheid en roem wat God aan Salomo gegee het, word ongedaan gemaak deur Salomo se optrede en die hele volk dra die gevolge.

Elke gelowige ontvang die genade om God se kind te wees, om in God te mag glo, om die hoop te hê om God se heerlike ryk in te gaan. Tog is daar talle wat lam en tam word en die geloof prysgee ter wille van die rykdom en plesier van die tydelike lewe.

Daar is geen ander plek waar 'n mens rus en vrede vir jou gemoed kan kry behalwe by God nie. Daar is geen hoop wat die tydelike lewe bied wat kan vergelyk met die hoop wat God vir sondaarmense bied nie. Moet dus nie toelaat dat die tydelike lewe jou verswelg nie. Bly aan God getrou.

Gesang 273: 1, 2, 4

Ds PD Rautenbach
Schweizer-Reneke

Julie

God bly getrou, ook in sy oordeel

1 Konings 12: 1-19

Wanneer God in die lewens van mense optree, is hulle nie robotte nie. Mense soos Rehabeam vra raad, besluit daaroor en voer dit uit. Ander mense, soos Jerobeam en Israel, reageer weer met bepaalde optrede. As gevolg daarvan skeur die volk in twee groepe, elk met 'n eie koning en grondgebied. Die verteller interpreteer dit as 'n beskikking van die Here om die belofte van koningskap oor Israel aan Jerobeam waar te maak en sy oordeel oor Salomo se sonde te laat geld.

Ons kan God in sy besigwees met mense beskryf as *weerlose oormag*. Om in verhouding met sondaars te tree, is om God self *weerloos* te stel vir teleurstelling. Tog is God *oormag*: nie alleen van genade nie, maar ook van oordeel. God is genadig met Israel en sy konings, tot op 'n punt. Dan volg die oordeel, met die hoop op bekering. Hierdie oordeel word deur die gebruik van menslike besluite en optrede in werking gestel.

Die goeie nuus is dat God juis die oormag van sy genade wil laat geld om sondaars in die regte verhouding met God te laat leef. In Christus sien ons die oormag van God se genade aan die werk: genade wat oordeel wegneem en ons elke dag weer heelmaak, waar ons sonde stukkend en seer maak. God se genade maak ons egter nie robotte nie. Ons moet daarvoor dink, besluit hoe dit ons lewens raak, en dan optree! Wie glo, het die lewe (Joh 5: 24), wie nie glo nie, is reeds geoordeel (Joh 3: 18). God bly getrou, in genade en in oordeel. Hoe reageer ons?

Gesang 240: 1-2

Dr GJ Malan
Mosselbaai

Sonde as vrees

1 Konings 12: 25-32

Sonde is een van die begrippe in ons lewens wat soms verkeerd verstaan word. Ons dink meestal daaroor as ongehoorsaamheid. Dit is reg so. Die vraag is egter: Wat sit agter die ongehoorsaamheid? Jerobeam sondig deur twee goue kalwerbeelde te laat maak en alternatiewe heiligdomme vir Jerusalem daar te stel. Die kalwerbeelde kon gedien het as troon vir Jahwe (die Here), of kon verstaan gewees het as vrugbaarheidsgode. Dan en Bet-El was vroeër heiligdomme van Israel, wat met die sentralisering van die kultus by die tempel in Jerusalem in onbruik verval het. Israel was toe 'n tempelstaat, wat beteken dat die koning ook godsdienstige mag en aansien geniet het. Jerobeam was sonder hierdie mag, en hy vrees dat die volk na Rehabeam, wat wel godsdienstige mag en aansien het, sal terugkeer. Uit vrees vir verlies van aansien, mag en heerskappy doen Jerobeam sonde, is hy ongehoorsaam. Jerobeam vertrou op dit wat hy kan sien, en nie op die beloftes van God nie! Dis die oorsprong van sonde: vertroue op sigbare en verganklike dinge, en daarom vrees vir die verlies daarvan.

Die evangelie is dat Jesus ons nie alleen vergewe daarvoor nie, maar ons ook daarvan wil bevry. Om Jesus na te volg, het te make met selfverloëning en kruisdra. Dit beteken om nie meer vir jouself en dit wat jy sien, wat verganklik is, te leef nie, maar 'n nuwe leefwyse te leef waarin jy voortdurend aan jouself sterf. Die apostel Paulus verstaan ook die lewe van gelowige mense as 'n nuwe lewe (2 Kor 5: 11-19). Kom ons leef hierdie nuwe lewe!

Gesang 273:1, 3, 4

Dr GJ Malan
Mosselbaai

Dood van 'n seun as straf

1 Konings 14: 1-20

Die dood van 'n seun as straf oor die sonde van 'n mens is algemeen in die Ou Testament. Ons sien dit byvoorbeeld by die tiende plaag, waar die farao se oudste seun sterf weens die vader se onversetlikheid teenoor die Here. Ons sien dit ook met die dood van die seun wat Dawid by Batseba verwek het, as straf vir die owerspel van die vader. Hier sterf Jerobeam se seun as gevolg van die vader se afgodery. Dit is nie net die koning wat skuldig is nie, dis ook die volk Israel wat meegedoen het aan die afgodery. Hulle straf is Babiloniese ballingskap.

Nog 'n Ou-Testamentiese motief kom voor: Israel en haar konings se onvermoë om vir God 'n getroue verbondsvennoot te wees. Telkens stel Israel teleur. Pleks van die ander volke na Jahwe te lei, dien hulle ander volke se gode. In hierdie opsig is Israel tekenend van ons menslike natuur: om weg van God af op onself en ander dinge te vertrou. Calvyn het gesê die mens se hart is 'n afgodsfabriek wat onophoudelik afgode produseer.

Die Nuwe Testament herhaal die motief van 'n Seun wat sterf as straf vir die sonde van mense. Jesus se dood word geteken as versoeningsdood vir die sonde van die wêreld, omdat God die mensdom liefhet (Joh 3: 16). Dit beteken dat Jesus volkome alle straf vir mense se sonde gedra het. Verlies, skade en dood is nie vir gelowiges God se straf nie, en beteken ook nie God het Hom aan hulle onttrek nie. God is steeds by hulle: troosvol en liefdevol. Die Seun se dood waarborg dit!

Gesang 276: 1-2

Dr GJ Malan
Mosselbaai

Wat reg is in die Here se oë

1 Konings 15: 9-15

Asa, kleinseun van Rehabeam, het as koning van Juda 'n nuwe koers ingeslaan: terug na die Here en weg van die afgode! Anders as sy pa en oupa, was Asa iemand wat gedoen het wat reg was in die oë van die Here. Sy seun Josafat het in sy voetspore gevolg, maar die volgende konings, Joram en Ahasia, het weer afgode gedien. Hulle het gedoen wat verkeerd was in die oë van die Here. Dis asof die Here se pad met sy volk vergelyk kan word met 'n wipplankryery: dan is daar hoogtepunte, dan weer laagtepunte. Dan geloof, dan weer ongeloof.

Dis 'n bekende motief in die Ou Testament. Dink maar aan Abraham se wisseling tussen geloof en kleingeloof, en aan Israel met die tog deur die woestyn. Die verbasende bly dat Jahwe Hom nie aan hierdie volk onttrek het nie! Ja, God straf in sy trou Israel se ongehoorsaamheid, en neem met die ballingskap weg wat Hy eens beloof en gegee het: voorspoed, eie land en groot getalle. Tog maak God juis deur hierdie volk 'n nuwe begin, ook vir ons.

Ook ons ken die wipplankryery van ons verhouding met God: dan geloof, dan kleingeloof. Wanneer die wipplank onder is, en ons laagtepunte van kleingeloof en ongehoorsaamheid aan God beleef, beleef ons ook die sinloosheid van die lewe in gebroke verhouding met God. Omdat ons Jesus ken, ken ons ook die wonderlike belewenis van 'n heel verhouding met God. Juis dit laat ons telkens terugvlug na Christus, na die heling wat net Hy skenk. Jesus waarborg dat ons elke dag weer die regte koers kan inslaan: terug na God, na geloof, na gehoorsaamheid, na dit wat reg is in die oë van die Here!

Gesang 271: 1-2

Dr GJ Malan
Mosselbaai

Die Here se woorde word waar

1 Konings 15: 25-34

Valse profete se aankondigings is nie bewaarheid nie. Die verteller bevestig dat Agija 'n ware profeet was omdat sy aankondiging oor Jerobeam bewaarheid is: Sy hele nageslag is uitgeroei. Daarom dra Agija ook die ere naam: *dienaar van die Here*.

Die een wat Agija se profesie waar maak, is niemand anders nie as sy eie seun, Baesa! Dis Baesa wat Nadab, seun van Jerobeam, en sy nasate doodmaak, en in sy plek koning word. 'n Mens kan wonder wat sy motivering was: Was dit die eer van God, dus om die volk terug te lei na God? Of was dit dalk 'n sug na mag en rykdom? Of was dit eers met goeie bedoelings en het mag daarna verrotting gebring? Ons weet nie.

Een ding is seker: Baesa het ook geswig voor die afgode. Presies dieselfde lot tref Baesa en sy familie as wat Jerobeam getref het. Simri bring Baesa se nasate om die lewe. Hulle was ook die nasate van Agija, die profeet van die Here.

Mense se verhouding met God is nie iets wat staties, stabiel en veilig is nie. Selfs nie om familie van die Here se dienaar te wees, red jou nie! Om in 'n geloofsverhouding met God te staan, is om besig te wees met 'n leefwyse: die lewe voor die aangesig van die lewende God.

Die genade wat die Nuwe Testament verkondig, is dat God 'n houvast op ons het deur Christus, en ons nie sal laat vaar nie. Jesus is die Weg, die Waarheid en die Lewe – wat ons die nuwe leefwyse van geloof skenk.

Gesang 238: 1, 3, 5

Dr GJ Malan
Mosselbaai

Sewe dae van bloed

1 Konings 16: 8-22

Wat 'n koningshuis! Terwyl die volk oorlog maak teen die Filistyne, drink koning Ela hom smoordronk by die paleisopsigter se huis! Simri, een van sy onderdane, 'n hoë offisier wat die helfte van die strydwapmagte onder sy bevel het, vermoor hom en neem sy plek as koning! 'n Dronkaard, opgevolg deur 'n moordenaar: so lyk twee konings van Israel, van die Here se volk!

Simri was maar vir sewe dae koning maar dit was sewe dae van bloedvergieting, want die hele nageslag van Baesa moes uitgeroei word om te keer dat hulle weer aansprake maak op die troon, en Simri se mag bedreig. Vir mag, eer en rykdom veroorsaak Simri 'n bloedbad. Hy vertrou op en leef vir dinge wat verbygaan, en dit laat hom in die steek. In sy krisisuur kan dit hom nie red nie, en Simri neem sy eie lewe. Wie op verganklike dinge vertrou, vind in die smeltkroes dat so 'n lewe sinloos en tevergeefs is en die dood 'n welkome vriend.

Vir die kind van God is hierdie opsie ondenkbaar. Om kind van God te wees, beteken om die sin van jou lewe nie in die eerste plek in die seëninge te vind nie (en die lewe sinloos te verklaar by verlies aan seëninge nie), maar in die Een aan Wie jy behoort. Hy alleen gee die lewe betekenis, ook te midde van die grootste bedreigings en verliese. Wie dit glo, bely saam met Psalm 16 in bedreiging en gevaar: *Here, U is my lewe! By U is daar oorvloedige blydskap!* Bely saam met Paulus: *Ek lewe nie meer nie, maar Christus lewe in my.*

Gesang 516

Dr GJ Malan
Mosselbaai

4

Julie

Beroemd en berug

1 Konings 16: 23-28

Omri was 'n beroemde en magtige koning van Israel. Samaria is deur Omri as hoofstad van die Noordryk gevestig, gelyk in status aan Jerusalem.

Tog maak die skrywer nie melding van Omri se roem nie. Waarom nie? Die skrywer het 'n ander maatstaf as roem waaraan hy konings meet: of hulle doen wat reg is in die Here se oë! Dit gee die lewe die regte betekenis.

Vir die skrywer is Omri een wat verkeerd gedoen het in die Here se oë, en daarom eerder berug was as beroemd, in so 'n mate dat hy oor Omri sê dat hy slegter was as al sy voorgangers!

'n Mens sou nogal graag daarmee saamstem. Dis belangrik om te doen wat reg is in die Here se oë.

Ons mag dalk nou dink dat ons regter mag speel oor mense en mense daaraan meet of hulle God se wil doen. Maar Jesus herinner ons dat God ons danksy Christus nie meer meet nie. Ons wat vergifnis ontvang het, mag nie vergeet hoeveel God vir ons afgeskryf het nie. Sodra ons begin om mekaar te oordeel en berug te verklaar, herinner Jesus ons aan die balk in eie oog (Matt 7: 1-6)! Wie hulle eie berugtheid voor God erken, bly so besig daarmee dat daar nie tyd is om die splinter in 'n ander se oë te sien nie. Vergifnis mag ons nie verwaand maak nie, dit moet ons juis nugter en eerlik oor onself maak, sodat ons een ding nastreef: om die Here se wil te doen!

Gesang 250: 1-2

Dr GJ Malan
Mosselbaai

'n God van vlieë

2 Konings 1: 1-4

Kan 'n mens dit glo – die koning van Israel gaan na Baäl-Sebub, *die god van vlieë*, om hulp te seek in sy krisis! Dalk omdat die vlieë hom so gepla het rondom sy wonde?

Koning Ahasia het deur die latwerk in die bovertrek van sy huis geval en is ernstig beseer. In sy nood steun hy op 'n Filistynse bygeloof vir hulp. Omdat die verskyning van vlieë gewoonlik 'n teken was dat dit sou reën, was die bygeloof dat die vlieë met hul kom en gaan iets goeds voorspel. Hulle is gesien as draers van 'n wonderlike boodskap of orakel. Daarom is hulle vereër as boodskappers van die afgod Baäl-Sebub. Nou wil die koning van Israel by die afgod weet of hy vir hom goeie nuus het: Gaan hy gesond word? Die Here tree deur sy profeet tussenbeide en antwoord baie beslis dat hy sal sterf – wat ook gebeur.

Hoe baie *bygelofies* het ons *moderne* mense nie? Hoe maklik gryp ons in 'n krisis nie na mensgemaakte gode en gelowe om uitkoms te verkry nie? Het ons nie 'n almagtige God nie? Miskien aanbid of vereër ons nie vandag ander gode soos die volk Israel voortdurend in die versoeking was om te doen nie, maar voortdurend is ons tog besig om ons hulp uit verknorsings op allerhande ander plekke te seek as by God. Daar is net een God, die Vader van ons Here Jesus Christus, en sy mag strek baie verder as wat ons ooit kan dink of kan bid.

Gesang 190: 3

Ds GWM Oosthuizen
Polisiekapelaan: Pietersburg

Wanneer God se eer op die spel is

2 Konings 2: 23-25

Nadat die koninkryk van Israel na Salomo se dood in twee geskeur het, het Jerobeam koning van die noordelike ryk, Israel, geword. Omdat die tempel in Jerusalem was, in die suidelike ryk, Juda, was dit vir koning Jerobeam 'n ernstige probleem. Hy wou nie dat sy mense in Jerusalem gaan aanbid nie. Hulle is nou 'n koninkryk in eie reg en as Jerobeam se mense in 'n ander *land* gaan aanbid, sou dit nie tot voordeel van sy koningskap strek nie. Daarom het Jerobeam, teen God se uitdruklike bevel, in Israel ander aanbiddingsplekke vir sy mense laat oprig. Niemand in die noordelike ryk sou in Jerusalem gaan aanbid nie.

In die dorpie Bet-El was een van die *nuwe* aanbiddingsplekke. Op 'n keer is die profeet Elisa op reis en besoek hy dié dorpie. Met sy aankoms spot 'n klomp kinders hom: *Hoër op, kaalkop!* Dit verwys na Elisa se voorganger, die profeet Elia, wat met 'n strydwa en perde van vuur die hemel in geneem is. Hierdie gespot was met 'n man van God en dus ten diepste met die tempel en God self.

Ons as ouers moet nadink oor ons Doopbelofte: Kom ons dit in alle eerbied na? Of leer en hoor ons kinders by ons dat geloof sommer iets goedkoops en van minder belang is? Goedkoop geloof bring die dood!

Gesang 308: 1-2

Ds GWM Oosthuizen
Polisiekapelaan: Pietersburg

Dit gaan goed, dankie!

2 Konings 4: 8-37

Die Sunemmitiese vrou het vir haar man gesê dit gaan goed, sy moes net dringend by die profeet uitkom. Toe Gehasi haar tege-
moetgaan en vra hoe dit gaan, sê sy steeds dit gaan goed, dankie.
Dít terwyl haar enigste seun reeds dood was. Maar toe sy by die
man van God kom, het sy neergeval en aan sy voete vasgeklou!

Hierin lê iets van haar vasberadenheid en dringendheid om Elisa
self te sien. Dit gaan met haar goed omdat sy reeds oortuig was dat
God haar sál help om haar kind gesond te maak, al was hy dood.
Die feit dat sy so haastig is sonder om haar man te vertel dat hul
seun reeds dood is, getuig van haar geloof. Die reël was dat iemand
reeds dieselfde dag van afsterwe begrawe moes word, daarom
haar haas. Begrafnisreëlings was nie nodig nie, veel eerder die pro-
feet van God. Hy sal sorg!

Ons kan amper sê haar geloof maak haar *arrogant* teenoor God as
sy vir die profeet sê: *Meneer, het ek van u 'n seun gevra?* As Elisa
vir Gehasi vooruitstuur, is sy ook nie tevrede nie, eis sy dat die pro-
feet self sal gaan, want dié is 'n saak tussen haar en God. Haar vu-
righeid in geloof word nie teleurgestel nie. Die seun het sy oë oop-
gemaak en genies.

Soms moet mens jou kwellings en verdriet agterlaat en net glo en
met geloofsoorgawe na God gaan. Opregte geloof in God word
nie teleurgestel nie. God se liefde is juis vir doodgewone mense...

Gesang 518

Ds GWM Oosthuizen

Polisiekapelaan: Pietersburg

3

Julie

God se genade is oneindig groot

2 Konings 5: 1-15

'n Ramp tref 'n gesiene man, Naäman, die hoof van die leër – hy word melaats. In daardie tyd het dit 'n gewisse dood beteken, en hy sou uit sy pos afgedank en uit die samelewing verban word.

'n Slavinnetjie uit Israel vertel wat sy by haar ma geleer het. Daar is 'n man van God in Israel. As daar iemand is wat kan help, is dit die God van Israel. Uiteindelik kom Naäman by Elisa uit – en wat 'n te-leurstelling vir hierdie heiden!

Elisa ag dit nie eers van belang om hom met sy aankoms tegemoet te loop nie. Boonop gee Elisa vir Naäman opdrag om homself in die Jordaan te gaan bad. Die Jordaan was miskien vir Israel 'n heilige rivier, maar immers nie vir hierdie heiden nie. Hy gaan doen dit tog, teen sy sin en met geen geloof nie...

Dit was 'n ander Naäman wat vir 'n tweede keer voor die huis van Elisa stilhou. Nie net is hy van sy melaatsheid genees nie, maar op die koop toe is hy nie meer heiden nie: *Ek weet nou, daar is geen God op die hele aarde nie behalwe in Israel.*

Gesang 493: 2

Ds GWM Oosthuizen
Polisiekapelaan: Pietersburg

Ag, Meneer! Wat nou?

2 Konings 6: 8-23

Die Here laat die profeet se slaaf wonderlike dinge sien, terwyl Hy die bendes van die Arameërs met blindheid slaan sodat hulle niks sien nie!

Hier speel 'n dubbele wonderwerk hom af. Die profeet se slaaf sien die werklikheid rondom hom en is angsbevange. Maar die profeet bid vir hom om *geloof* en dan sien die slaaf skielik alles in 'n ander lig. Met oë van geloof sien hy die groot leërskaars van God raak! Geloof maak dat hy verby die wêreld met sy vrees en angs kan kyk en die onsigbare werklikheid van God sien en daarom rustig word!

Aan die ander kant: As Elisa in *geloof* bid, dan kan die Aramese bendes die sigbare en die voor die hand liggende dinge nie meer raaksien nie. Dit vul hulle met verwarring en angs.

Dalk moet ons in ons oomblikke van krisis nie so konsentreer op dit wat ons rondom ons sien nie. Ons moet juis dan bid vir oë van geloof sodat ons God kan raaksien. Ons krisis is gewoonlik nie die probleme wat ons rondom ons sien nie, maar dat ons ons so blind staar daarteen, dat ons nie meer vir God sien nie.

Mag God ons tog oë van geloof gee sodat ons, soos die Ou Vertaling dit mooi sê, *welgeluksalig* kan leef.

Gesang 601: 3

Ds GWM Oosthuizen
Polisiekapelaan: Pietersburg

Altyd die eie ek!

2 Konings 20: 12-18

Waarom die negatiewe reaksie van die profeet Jesaja toe Hiskia hom meedeel dat hy 'n goeie indruk op die ambassadeurs van Merodak-Baladan probeer maak het? So 'n goeie indruk kon tog net die saak van Israel bevorder in die oë van die vreemde koning!

In die gebeure net voor dié van ons Skrifgedeelte word aangrypend vertel hoedat Hiskia twee wonders uit die hand van God as't ware tegelyk beleef het. Eerstens het God Hiskia wonderbaarlik laat genees van 'n sweer aan sy lyf wat beslis sy dood sou beteken. Hiermee saam het God Hiskia laat sien hoedat God by magte is om selfs die son te laat terugbeweeg in sy gang. Maar wat doen Hiskia daarna? Toe hy besoekers ontvang wat na sy welstand verneem, begin hy onmiddellik om hulle te vertel en te wys watter groot en vername mens hy is. God se wonders jeens hom is klaar vergete!

Is dit nie maar die probleem met ons almal nie? Ons kan tog so vurig tot God bid wanneer ons in die ellende beland of wanneer ons baie graag iets in die lewe wil hê of bereik. Kom ons wonderbaarlik uit ons ellende, bereik ons ons ideale, is God skielik vergete. Met trots ontvang ons lof van ander mense, met trots kyk ons graag terug op ons suksesvolle loopbane – en die Gewer daarvan? Vergete...

Wat help dit 'n mens as hy die hele wêreld as wins verkry, maar homself verloor? Dis juis wanneer 'n mens jouself hoog en belangrik ag dat jy God verloor.

Gesang 521: 2

Ds GWM Oosthuizen
Polisiekapelaan: Pietersburg

Die einde?

2 Konings 25: 8-26

'n Geskiedenis met 'n hartverskeurende einde! Die vier pilare waarop die hele voortgang van die volk Israel gerus het, is daarmee heen. Hulle is hulle land kwyd, dié aanvanklike Beloofde Land, hulle hoofstad Jerusalem, vir alle praktiese doeleindes die koninklike geslagslyn uit Dawid, en boonop die tempel.

Al vier hierdie dinge was die tekens en waarborge vir Israel dat God altyd hulle God sou wees, hulle altyd sou beskerm en hulle nooit sou verlaat nie.

Daar waar die volk uiteindelik in Babilonië in ballingskap sit, in 'n vreemde land, met 'n vreemde hoofstad, vreemde koning en vreemde god, was alles vir Israel verlore. Elke enkele teken, bewys, waarborg van God se troue liefde is inderdaad vervang met 'n teken en bewys van die teenoorgestelde, naamlik dat God glad nie meer met hulle is nie.

God het hulle nie verlaat nie, maar Hy het wel alles van hulle weggeneem, selfs die waarborge van sy teenwoordigheid; omdat hulle vir God verlaat het. God laat toe dat hulle alles verloor sodat hulle kan insien wat hulle in Hom verloor het.

Die Skepper van hemel en aarde laat die werk van sy hande nie vaar nie. Bo verwagting en gebede het God die koningskap uit die geslag van Dawid laat voortgaan toe Jesus Christus na ons wêreld gekom het. Wanneer God Hom aan die kruis op Golgota verlaat, doen Hy dit sodat alles volbring kon word en God ons in Christus nooit meer verlaat nie.

Gesang 599: 3

Esra 1: 1-4

Koning Kores van Persië het 'n proklamasie laat afkondig. Deel daarvan staan in vers 3: *Enigiemand onder julle wat aan sy volk behoort – mag sy God by hom wees.* Hierdie is nie net 'n proklamasie nie, dit is ook 'n seën waarmee Kores die volk weggestuur het na hulle tuiste. Dit herinner sterk aan die seënbede aan die einde van 'n erediens. Een van die minder bekende seënbedes wat in die Christelike kerk na 'n erediens uitgespreek is, dateer uit die vierde eeu na Christus en het so gelui:

Die Here is voor jou om die weg gelyk te maak.

Die Here is langs jou om jou in sy arms toe te vou.

Die Here is agter jou om aanvalle van die Bose af te slaan.

Die Here is onder jou om jou te dra as jy mag val.

Die Here is binne-in jou om jou te inspireer.

Die Here is rondom jou om jou te beskerm.

Die Here is bo jou om jou te seën.

So seën die drie-enige Vader, Seun en Heilige Gees julle, van nou af tot in ewigheid.

Wat 'n heerlike en bemoedigende versekering om na die wêreld te gaan met die wete dat God die hele tyd by jou is en jou nie sal los nie. Christus het dit ook bevestig toe Hy sy dissipels na die wêreld uitgestuur het: *En onthou: Ek is by julle al die dae tot die voleinding van die wêreld* (Matt 28: 20).

Mag julle in staat wees om saam met al die gelowiges te begryp hoe wyd en ver en hoog en diep die liefde van God strek. Mag julle sy liefde ken, liefde wat ons verstand te bowe gaan, en mag julle heeltemal vervul word met die volheid van God.

Gesang 334: 1-3

Gemakshuisie

Esra 1: 5 – 2: 70

Die Judeërs kry die geleentheid om na jare se ballingskap in die vreemde na hul eie land terug te keer om die tempel in Jerusalem te gaan herbou. Koning Kores van Persië stel hulle vry en voorsien hulle boonop van wat hulle nodig het om tuis te kom. Hy besorg 'n klomp van hulle oorspronklike tempelskatte, wat deur Nebukadnesar gesteel is, terug en reël selfs vervoer na Jerusalem. Ons lees van 42 360 bannelinge wat die moed het om die moeisame tog terug aan te pak.

Wat die gedeelte ongelukkig nie sê nie, is hoeveel verkies het om in Persië in hul gemaksones agter te bly. Die opoffering was vir hulle net te veel. Baie het ryk geword in Persië en het die gemak geniet.

Hierdie is 'n ware weergawe van die volk van God in die Nuwe-Testamentiese tyd. Ons, wat die volk van God is, het alles by ons Koning ontvang om sy nuwe tempel – nie 'n gebou nie, maar die gemeenskap van gelowiges – te gaan opbou, maar dit het net te veel vir ons geword. Ons sit in ons gemaksones en die opoffering om uit te beweeg en ander te help, die evangelie te verkondig, mense se lewens te verander, is nie vir ons nie, want iemand anders kan dit maar gaan doen.

Verandering begin by jou. Staan op en gaan maak 'n verskil. Doen dit vir God en gaan bou sy nuwe tempel. Jy is vandag 'n Christen omdat iemand jou vertel het. Nou is dit jou beurt!

Gesang 308: 1-5

Ds JHL Truter
Letsitele

4

Julie

Omdat iemand gebid het

Esra 9: 1-9

In Johannes 11: 3 staan daar: *Die susters het iemand na Jesus toe gestuur om te sê: Here, hy vir wie U lief is, is siek.*

Let op die woord *iemand*. Hierdie persoon het nie 'n naam, geslag of herkoms gehad nie, maar was net iemand wat die vrymoedigheid gehad het om na God te gaan en 'n versoek te rig in verband met Lasarus. Ons het die voorreg om te weet wat die uitkoms van daardie versoek was en die magtige daad wat Christus verrig het. Vir God is dit nie belangrik wie jy is, hoe jonk of oud, watter status jy beklee of hoeveel jy besit nie. Vir God gaan dit veral daaroor dat jy gekom het!

Esra is so *iemand* in Esra 9: 1-9, wat na God toe gaan om te bid en 'n versoek te rig. Was hy in die eerste plek voor God oor sy eie sonde? Nee, hy het vir sy volk se sonde om genade gesmeek, want almal was korrup. Hulle het hulle aan afgode oorgegee: die priesters, Leviete, die volk, leiers en regeerders. Esra kom om God te vra om die volk te vergewe. Het hy die reg om so met vrymoedigheid na God toe te kom? Ja! God wil hê dat ons met Hom oor alles moet praat. Esra het namens sy volk by God ingetree en die uiteinde was dat 'n groot klomp mense hulle tot God bekeer het (Esra 10: 1).

Ons lees daaglik van korrupsie, diefstal, moord en motorkapings. Almal kyk na die regering om 'n verskil te maak. Miskien is dit tyd dat iemand bid soos Esra. Onthou, niks wat ons vra, is by God onmoontlik nie. Ons is almal daardie *iemand*. Bid vir ons volk en ons land, bid sonder ophou!

Gesang 267: 1-2

Ds JHL Truter
Letsitele

Leiersposisie

Nehemia 1: 1-11

Nehemia tree net soos Esra vir die volk by God in. Wat interessant is by beide, is die posisie waarin hulle gebid het. Esra het op sy knieë neergeval met sy hande uitgestrek na God toe (Esra 9: 5). Nehemia het gesit en dae lank getreur en gebid (Neh 1: 4).

Wat is die regte posisie waarin ons mag bid? Wat sê die Skrif? In die Bybel word daar na verskillende posisies verwys. Om die waarheid te sê, daar is omtrent nie 'n denkbare liggaamsposisie waarin mense in Bybelse tye nie gebid het nie.

Die priesters het tydens die tempeldiens voor God *gestaan* met hulle hande uitgestrek, handpalms na bo, hulle oë oop en na die hemel gerig. Dawid het die hele nag op die grond *gelê* en bid. Die algemene gebedsposisie was die *knielende* houding, soos Salomo doen met die tempelwydingsgebed voor die altaar. Die psalmdigter roep die volk op om te kniel voor die Here. Eliä kniel met sy gesig tussen sy knieë. In die Nuwe Testament het hulle gekniel soos Jesus in Getsemane, Petrus by die opwekking van Tabita en Paulus saam met die ouderlinge van Efese.

Uiteindelik gaan dit oor die gesindheid waarmee gebid word. Dit gaan nie oor die posisie van die liggaam nie, maar oor die posisie van die hart.

Dit maak nie saak waar ons is en hoe ons bid nie – doen dit net!

Gesang 266: 1

Ds JHL Truter
Letsitele

6

Julie

Nehemia 2: 1-20

Die stad Jerusalem is vernietig in 586 nC. Honderd en veertig jaar later kom 'n man met die naam Nehemia en hy het net een doel, soos hy dit vir die mense van Jerusalem gesê het: *Met die hulp van die Here kan ons hierdie muur herbou*. Hoor mooi wat Nehemia sê, want dit sluit aan by wat Paulus gesê het: *Ek is tot alles in staat deur Hom wat my krag gee* (Fil 4: 13).

Met God se krag, want Hy wil dit vir sy kinders gee, kan lewens herbou word. Niks is vir God onmoontlik nie. God is die Groot Herbouder van menslike tempels, soos ons in die Nuwe Testament beskryf word. Hy vernietig dikwels nie die gevolge van ons verkeerde optredes nie, maar Hy neem die pyn weg en help ons as ons wil opstaan. Ons lees dat: *As iemand val, bly hy nie lê nie, want die Here help hom op* (Ps 37: 24). Daar is troos en bemoediging vir stukkende lewens: *Kom na My toe, almal wat uitgeput en oorlaai is, en Ek sal julle rus gee. My juk is sag en my las is lig* (Matt 11: 28, 30). God vat nie die juk en die las weg nie, Hy help ons deur saam met ons daaraan te dra.

Miskien is jy iemand wie se lewe stukkend is. Nehemia het ook vir jou 'n boodskap: Met God se hulp kan jy jou lewe herbou. God wil hê jy moet oor begin, daarom het Jesus ook aan die kruis gesterf. Die vraag is net: Wil jy?

Gesang 512: 1-3

Ds JHL Truter
Letsitele

Vyande onder ons

Nehemia 5: 1-13

Die tempel is herbou en die volk is deur Esra opnuut aan God gewy. Hier kom Nehemia op die toneel, met die roeping om die veiligheidsmuur rondom die stad te herbou. Maar daar was 'n probleem. Dit was nie die vyand van buite wat die volk bedreig het nie, maar die vyand van binne. Die mense het onder mekaar begin veg en was afgunstig, jaloers en het mekaar niks gegun nie.

Die Here het laat skryf: *Jy moet jou naaste liefhê soos jouself. Maar julle byt en verskeur mekaar; pas op dat julle mekaar nie later heeltemal verslind nie* (Gal 5: 15). Onderlinge twis vernietig die kerk.

Ons moet ons wapenrusting aantrek volgens Efesiërs 6: 10-20 en die wêreld vir God oorwin. Die kerk is nie daar om na binne te veg nie, maar na buite. Ons roeping is om die evangelie van Christus aan die wêreld uit te leef, soos in 'n vertoonvenster. As die wêreld in ons vertoonvenster inkyk, wat sien hulle? 'n Klomp mense wat haat, skinder en baklei, of mense wat die laaste opdrag van God uitvoer: *Gaan na al die nasies toe en maak hulle my dissipels* (Matt 28: 20)?

Gesang 530: 1-3

Ds JHL Truter
Letsitele

3

Julie

Ons het belowe...

Nehemia 10: 1-39

Die volk onderteken opnuut 'n dokument en verseël dit met 'n eed. Hulle belowe om hulle opnuut aan die wet en gebooie van Moses te onderwerp. Hulle belowe diens aan God en sy kerk. Hulle belowe om die Sabbatdag te onderhou, hulle kinders kerk toe te bring, hulle offergawes te gee en behoeftiges te help.

Dit herinner sterk aan die beloftes wat ons gemaak het toe ons die dag belydenis van geloof afgelê het en toe ons ons kinders gedoop het. Ons het ook voor 'n skare geloofsgetuies opgestaan en belowe dat ons sal meewerk aan die uitbreiding van God se koninkryk.

Miskien is dit weer tyd dat ons almal in die kerk opnuut ons beloftes aan God herbevestig. God het die wette en gebooie aan ons voorgedra, nie om 'n pretbederwer te wees nie, maar om die mens gelukkig te maak. God het die mens se geluk op die hart. Die Bybel sê dit ook: *Die koninkryk van God is 'n saak van vrede en vreugde* (Rom 14: 17). Eintlik is ons dwaas. Geluk begin by diens aan God. Deur die beloftes aan God nie na te kom nie, vernietig ons onself.

Gesang 308: 1-5

Ds JHL. Truter
Letsitele

Vra voorbidding

Ester 4

Die Joodse volk wat as ballinge in die Persiese Ryk gewoon het, sou uitgeroei word. Ester, 'n Jodin, was egter koningin en haar oom, Mordegai, het haar hulp gevra. Sy moes die koning om genade gaan smEEK om haar volk te spaar. Haar oom het haar ook gevra om in ag te neem dat dit dalk juis die rede was waarom sy koningin geword het. God wou haar in sy diens gebruik.

Ons moet ook vra hoekom ons op 'n spesifieke plek en tyd hier op aarde lewe. Ek is nie maar per toeval hier nie. Watter taak het God vir my? Die opdrag van God kan gevaarlik wees, dit kan selfs my lewe eis en dis moontlik dat ek nie vir die opdrag kans sien nie.

Wat het Ester gedoen toe sy in so 'n situasie beland? Sy stuur 'n boodskap aan haar volksgenote en versoek hulle om drie dae lank te vas. Sy onderneem dat sy en haar kamerpersoneel dit ook sal doen. Dit het beteken dat hulle God se hulp en genade sou vra.

Gelowiges moet onthou dat hulle nie alleen is nie. Ons kan ander gelowiges se voorbidding ook vra as daar 'n krisis in ons lewens kom. Ouderlinge hoef nie alleen vir 'n sieke te bid nie maar kan die mense in die wyk vra om ook te bid. 'n Lidmaat kan ook die gemeente vra om vir 'n saak of 'n persoon te bid. Dit is nodig dat ons meer by mekaar betrokke sal raak, dat ons vir mekaar sal bid. Die Joodse volk het vir mekaar ingetree by God en Hy het hulle volk van uitwissing gered.

Gesang 238: 3

Ds S Schutte
Losberg

Wraakgedagtes vernietig jou

Ester 5: 9-14

Haman was bly, want hy is deur die koningin uitgenooi om saam met die koning by haar te kom eet. Min het hy geweet dit sou sy einde beteken. Hierdie tragiese verhaal beskryf hoe wraakgedagtes 'n mens kan vernietig. Haman was die regterhand van die koning maar hy kon die Jood, Mordegai, nie verdra nie. Wanneer hy hom gesien het, het dit hom omgekrap. Hy wou wraak neem omdat Mordegai nie voor hom wou buig nie. As jy iemand haat of met 'n wrok in jou hart rondloop, werk dit soos gif wat versprei en jou hele liggaam vergiftig. Haman was uiteindelik nie tevrede daarmee dat Mordegai doodgemaak moes word nie; hy het beplan om sommer die hele Joodse volk in die hele Persiese Ryk uit te wis.

Die haat het ook uitgekring na sy familie wat aanbeveel het dat 'n hoë galg gebou moes word om Mordegai op te hang, sodat almal dit kon sien. Maar toe gebeur wat in Spreuke 26: 27 geskryf is: *Wie 'n gat vir 'n ander grawe, val self daarin*. Haman en sy seuns is op die ou end aan daardie selfde galg opgehang.

Moet daarom nie langer met haatgedagtes voortlewe nie. Enige sondige gedagtes neem die tyd en ruimte op wat aan die Here behoort en moet daarom met sy hulp vermy word. Soos ons nou na Haman se tragiese lewe gekyk het, moet ons telkens ook weer na onself kyk en vra: Hoe lyk my gedagtewêreld elke dag? Jesus Christus het ons opdrag gegee om mekaar te vergewe en lief te hê.

Gesang 231: 3

Ds S Schutte
Losberg

Augustus

Ds S Schutte

Ds W Olivier

Ds SP Nolte

Ds A Thomas

Ds PC Swanepoel

Is alles net toeval?

Ester 6

Dit lyk vir ons asof toeval 'n groot rol speel in die boek Ester. Mordegai, die Joodse balling, ontdek 'n plan van paleisbeamptes om die koning van Persië dood te maak. Mordegai het die berig aan die koning deurgegee en die twee skuldiges is opgehang, maar Mordegai is nooit daarvoor beloon nie. Sy daad is vergeet, net soos die skinker vergeet het om Josef se vrylating te reël nadat hy die droom uitgelê het. Een aand, toe koning Ahasveros nie kon slaap nie, vra hy dat uit die geskiedenisboeke vir hom voorgelees word. Toe word juis hierdie gebeurtenis vir hom voorgelees. Mordegai word op 'n meer geleë tyd beloon, juis toe Haman in onguns geraak het by die koning en Mordegai die ereposisie kon inneem. So kon hy saam met Ester die uitwissing van die Joodse volk voorkom. Dié gebeurtenis word vandag nog deur die Jode tydens die Purimfees herdenk.

Ons besef alles kan eenvoudig nie toeval wees nie, maar dat daar 'n God is wat die beloftes aan sy volk nie vergeet het nie, alhoewel Hy hulle swaar gestraf het met die ballingskap. Dit is dieselfde God wat dit so beskik het dat die skinker later op 'n meer geleë tyd van Josef sou onthou, sodat hy die onderkoning van Egipte sou word om Jakob en sy seuns van 'n hongerdood te red.

Die naam van God word nie in die boek Ester genoem nie, maar dit is Hy wat sy volk nie vergeet nie. Toe Jesus gekom het na die wêreld toe, is dit dié God wat deur Hom ons Vader geword het.

Psalm 146: 1

Ds S Schutte
Losberg

Rampe en lofprysing

Job 1

Verskriklike rampe het Job getref. Die eerste en die derde ramp, die roof van sy osse en donkies en kamele, sou hy nog as gewone toeval kon beskou. Rooftogte het nog altyd plaasgevind. Maar as die weerlig sy kleinvee en wagers doodslaan, dan is dit anders. Die *vuur van God*, soos die oorspronklike taal dit beskryf, kom nie deur die toedoen van mense nie. Net so ook 'n sterk wind waardeur al sy kinders gesterf het. Job was oortuig dat dit van die Here gekom het. *Die Here het gegee en die Here het geneem!*

Het soortgelyke dinge al ander mense oorgekom? Sonder twyfel. In die vloedgolf na die aardbewing van 26 Desember 2004 het derduisende mense al hulle besittings en hulle geliefdes verloor. Natuurlik het daar in die vloedgolf ook duisende gelowiges oorleef wat alles verloor het. Maar 'n mens wonder regtig hoeveel van hierdie mense na die ramp gesê het wat Job gesê het en miskien boonop nog bygevoeg het: *Prys die Naam van die Here*. Dit spreek van 'n ware en egte geloof.

Kan 'n mens dan regtig die Here prys nadat soveel ellende in jou lewe gekom het? Ja, as jy soos Job besef dat die Here nie net dinge wat kosbaar is van jou kan wegneem nie, maar dat Hy ook in oorvloed vir ons dinge gee wat ons as vanselfsprekend aanvaar.

Terugslae en verliese tref natuurlik heidene sowel as kinders van die Here, maar sy kinders prys Hom onder alle omstandighede, omdat hulle weet dat Hy ook die Gewer is van die goeie.

Gesang 216: 1, 3

Ds S Schutte
Losberg

Vervloekte geboortedag

Job 3

Nadat elke ramp denkbaar Job getref het, het hy boonop siek geword en met sy lyf vol swere op die ashoop gaan sit. Sy vriende wat hom kom besoek het, was so geskok oor sy toestand dat hulle vir sewe dae daar by hom gesit het, sonder om 'n woord te sê. Job het toe begin praat en sy geboortedag vervloek.

Kan 'n mens jou voorstel dat jou lyding so swaar kan word dat jy jou geboortedag vervloek? Job het gewens dat daar liewer nooit so 'n dag moes gewees het nie. Hy het homself dus eintlik weggewens.

Dis 'n ander faset van sy lewe wat hier geskets word as die vroom, voorspoedige man van hoofstukke 1 en 2. Die lewe het vir hom geen sin meer nie en hy verlang na die dood. In so 'n situasie kan 'n mens maklik die hand aan jou eie lewe slaan. Wat 'n mens tref, is dat hy nie selfmoord gepleeg of God gelaster het nie. Hy het aanhou praat oor en met God.

Ons moet onthou dat God die Skepper is van die dae. Hy het gesê: *Laat daar lig wees... Dit het aand geword en dit het môre geword. Dit was die eerste dag.*

God het ook die geboortedag van Jesus Christus, ons Verlosser, geskep. Jesus maak my geboortedag die begin van die ewige lewe vir my.

Gesang 338: 1-2

Ds S Schutte
Losberg

God gee altyd uitkoms?

Job 5: 8-27

Gee God altyd uitkoms? Dis die indruk wat ons kry as ons hierdie woorde van een van die vriende van Job, Elifas, lees. Hy het aan Job die raad gegee om na God te gaan in sy nood, want God doen wonders, gee reën en red armes. Niemand kan sê dat die dinge wat Elifas gesê het, nie waar is nie. Doen goed en God sal jou beloon – doen kwaad en Hy sal jou straf. Dit is waarhede wat in die Ou en Nuwe Testament voorkom.

Ons moet egter onthou dat God nie hierdie sienings van Job se vriende aanvaar het nie. Die vriende het die lot wat Job getref het, nie reg verstaan en verklaar nie. Dit word eers aan die einde van die boek duidelik.

Elifas het Job aangemoedig om sy skuld te bely en geglo dat sy toestand dan sou verander. Dit sou dan 'n valse belydenis gewees het, want sy nood was 'n beproewing – dit het nie in sy lewe gekom deur sonde nie. Die argument van Elifas laat dit voorkom asof daar net een manier is waarop die Here met mense kan handel.

Die boek Job wil ons egter leer dat God nie altyd op dieselfde wyse in mense se lewens werk nie. Daar kom tye wanneer ook sy kinders nie van 'n siekbed opstaan nie of nie uit nood gered word nie. Dan is dit nie noodwendig 'n straf of 'n teken dat God sy kind verwerp het nie.

Gesang 509: 4

Ds S Schutte
Losberg

Straf of beproewing?

Job 42: 1-8

Aan die einde van die boek Job hoor ons dat God vir Job uit 'n storm geantwoord het en gevra het of Job by was toe God alles geskep het. Job kon nie antwoord nie. God het toe ook opdrag gegee dat sy vriende 'n offer moes bring en dat Job vir hulle moes bid. Job het gesond geword en ryker as voorheen, en weer kinders gehad.

God is in beheer van alles in sy skepping, al kan mense nie altyd sy dade verstaan nie. 'n Mens kan ook nie al die handelinge van God met die mense beskryf as blote strawwe vir sondes of belonings vir goeie dade nie. God se werk kan nie altyd deur ons verklaar word nie.

Hoewel dit geblyk het dat die swaar in Job se lewe 'n beproewing was, kan 'n mens natuurlik nie daaruit aflei dat alle rampe en teëspoed beproewings is nie. Dit is ook nie. God straf sy kinders ook en in Hebreërs 12 staan duidelik dat die Here die mense tug wat Hy liefhet. Galasiërs 6 sê dat wat 'n mens saai, sal hy maai. Daarteenoor sê 1 Petrus 3: 18 die volgende: *Ook Christus het eenmaal vir die sondes gely, die onskuldige vir die skuldige, om julle na God te bring.*

Die troos wat ons het wanneer ons ly of ander rondom ons sien ly, is dat ons weet dat die God wat beheer het oor sy hele skepping 'n God van liefde is.

Gesang 431: 1

Ds S Schutte
Losberg

Die Here lei die regverdiges

Psalm 1: 6

Waarlik, die Here lei die regverdiges op hulle pad, maar die pad van die goddeloses lei tot ondergang.

Die psalm word vir ons in eenvoudige terme geskryf om die Here se genade aan te toon. Die klem lê op ons doen en late nou, hier waar ons werksaam is. Getuig ons daade en woorde as gelowiges van die Here se genade in ons lewens?

Psalm 1 verwys na wysheid wat begin met die vrees van die Here. Die regverdige, die kind van die Here, is die een wie se lewe gekenmerk word deur 'n heilige vrees vir die Here. Hierdie lewensbegin sel behoort dus te blyk uit 'n gelowige se lewe. 'n Gelowige tree nie maar net op soos hy wil nie, 'n gelowige sê ook nie maar net wat hy wil nie. Hy doen en sê volgens die wil van die Here. Anders, wat is die verskil tussen die goddelose en die godvresende? Vir ons as gelowiges beteken dit 'n voortdurende oordenking van God se liefde en genade vir ons. Ons vind vreugde in die Woord van die Here en daarby het ons die wonderlike wete dat die Here die regverdiges lei op elke lewensterrein.

Voel dit of die lewe onregverdig is? Onthou, die genade en liefde van die Here is altyd daar. Lees die Woord gereeld, oordenk die Here se genade in jou lewe, en werk sodat jou werksaamhede 'n aangename dankoffer vir die Here sal wees.

Psalm 1: 1-3

Ds W Olivier
Meyerspark

Augustus

Help my, want U is getrou

Psalm 6: 3

*Ontferm U oor my, Here, want ek kwyn weg, maak my gesond,
Here, want my liggaam is uitgekeer.*

Koning Dawid, wat in sy glorie voor mense verskyn het en baie aansien geniet het, was skynbaar kommerloos. As hy in sy binnekamer kom, dan begin sy worsteling. Dan leer ons ook sy kommer ken. Ook sy siekte, ook sy vrees om dood te gaan. Dawid verwoord die emosies, gevoelens en siektetoestand wat ons as gelowiges dikwels beleef.

Dawid rig in sy lyding 'n dringende smeking tot God. Sy lyding dwing hom om na homself te kyk. Dit laat hom die diepte van sy sonde besef en raaksien, en tot die besef kom dat hy sy skuld moet bely voor God.

Ons tas gereeld die eer van God aan met ons sondes. Daarom verdien ons die oordeel en straf van God oor ons lewens. Ons enigste hoop is om in diepe smeking voor God ons sondes te bely en te smEEK vir genade. Só kom daar vergewing van ons sondes. Belydenis spruit voort uit geloof en nie andersom nie. 'n Goddelose weet nie van God nie, ken nie God se wet nie, en besef dus nie sy skuld en sonde nie. Hy vra ook nie vergifnis voor God vir sy sonde nie.

Skuldbelydenis bestaan uit twee dele: 'n besef van sonde en van die oordeel wat as straf op die sonde volg, en die wete dat ons sondes alleen vergewe kan word op grond van die versoendood van Jesus Christus aan die kruis op Golgota. Hieruit ontstaan ons begeerte om heilig en rein voor God te lewe en op Hom te vertrou vir sy leiding in my lewe.

Psalm 6: 1-4

Ds W Olivier
Meyerspark

Die geroep van die vrome

Psalm 10: 1-18

U het die gesmeek van die hulpeloses gehoor, Here. U gee hulle nuwe moed. U verhoor hulle gebed (Ps 10: 17).

Die psalmdigter leef hier onder moeilike omstandighede, want daar is 'n klomp teenstanders wat sy lewe bedreig en die lewe vir hom bitter moeilik maak. Dit lyk asof die goddeloses net van krag tot krag gaan en daar niks aan die saak gedoen word nie. Hulle beleef voorspoed. Hulle listige planne lewer 'n oes, hulle buit en verryk hulleself.

Die psalm eindig egter in 'n lofsang, want God hoor, God sien, God luister, God sal nie toelaat dat sy kinders vertrap word deur die goddeloses van die wêreld nie.

Die digter het by 'n geloofsantwoord uitgekóm deur sy worsteling. So is dit ook dikwels met ons. Deur worsteling laat God ons by geloofsantwoorde en perspektiewe uitkom wat ons andersins nie sou gehad het nie. Ons leef onder God se genade en kan jubel oor ons Heer en Koning, Jesus Christus, wat ons verlossing aan die kruis behaal het. Ons kan jubel oor die Heilige Gees wat in ons woon en ons lewens versterk. Ons kan altyd die goeie stryd van die geloof stry en staande bly, want deur alles dra die Here ons in sy hande van genade.

Psalm 10: 1-9

Ds W Olivier
Meyerspark

Hoe lank bly U my vergeet, Here?

Psalm 13

Ek hou vas aan u troue liefde, oor die uitkoms wat U gee, juig my hart. Ek wil sing tot eer van die Here, omdat Hy aan my goed gedoen het (Ps 13: 6).

Hierdie kort psalm is die gebedsworsteling van iemand wat in groot nood verkeer. Wat dit is, weet ons nie. Daar is slegs sprake van dae van kommer en die bedreiging van ernstige vyande. Die grootste saak wat Dawid bekommer, is dat die Here in die krisisoomblik *afwesig* is. Juis noudat Dawid die Here nodig het, is die Here nie daar nie, en daarom roep Dawid half verwytend uit: *Hoe lank...? Hoe lank...? Hoe lank...?* Vrees en angs begin hom oorval as hy dink dat die Here hom dalk verlaat het, want op sy eie kan hy nie aan gaan nie.

Dan gaan Dawid se verwyte oor in 'n hulpgeroep. Hy erken daarmee dat God kan help, ongeag die tye en omstandighede. Hy het opgehou om planne te maak, en wag nou net op die Here, want dit is nie tevergeefs nie.

In die laaste vers gaan die smeekgebed oor in 'n oorwinningslied. Dawid het in sy krisisuur ontdek dat die troue liefde van die Here nie ophou nie. Hy ontdek dat God nooit weg was nie.

Dikwels is dit juis gelowiges wat hierdie ontsettende worsteling in die lewe moet verduur, maar dan ontdek ons: God was die heeltyd aan my sy, met hulp, genade en liefde. Laat ons lewe in oorwinning tot eer van God.

Psalm 13: 1-3

Ds W Olivier
Meyerspark

In die woonplek van die Here

Psalm 15

Wie het die reg om in u woonplek te kom, Here?

As ons na die samelewing en die wêreld rondom ons kyk, wil ons antwoord: *Niemand*. As ons onself ernstig ondersoek, besef ons dat ons ver tekortsiet. Dit is net genade en 'n groot voorreg dat ons, wat nie verdien om voor God te mag verskyn nie, weekliks die geleentheid ontvang om in die teenwoordigheid van die Here te mag ingaan. Die psalm vermaan ook dat ons moet besef om in die woonplek van die Here in te gaan, is geen ligte saak nie; ons moet onself eers behoorlik ondersoek voor ons ingaan.

Vir die Israëliete was die tent van ontmoeting die heilige byeenkomplek vir die volk. Die volk het geweet dat om daar in te gaan, gepaardgaan met ontsag, eerbied en diepe respek. In ons moderne era is die kerk vir ons die simbool van God se woonplek in die wêreld.

Om in die woonplek van die Here te mag ingaan, is enersyds ons plig, maar andersyds 'n groot genadegawe. Aan die een kant is ons nie waardig om in die woonplek van die Here in te gaan nie, maar aan die ander kant is dit ongehoorsaamheid om dit nie te doen nie.

God is 'n jaloerse God en daarom het ons nie eintlik 'n ander keuse as om vir God te kies nie. 'n Keuse vir die wêreld is 'n keuse teen God. Die Sabbatdag in die woonplek van die Here is God se genadegawe aan ons as gelowiges in hierdie wêreld.

Psalm 15: 1-4

Ds W Olivier
Meyerspark

Veilig in die hande van die Here

Psalm 23

Die Here is my herder, ek kom niks kort nie.

Dawid kan met oortuiging praat van die Here as *my herder*. Omdat die Here sy goeie Herder is en so ook ons s'n, kies die Here vir die gelowige kudde die beste plekke uit om te rus. God gee weer nuwe lewenskrag na 'n lang dag en lei sy kudde van kinders langs die beste weë.

Dawid erken dat die lewe nie maar net 'n idilliese versorging van die Here is nie. Intendeel, die wêreld is vol gevare. Maar onmiddellik ondervang hy dit met die stok en die staf van die Here wat hom beskerm. Soos 'n herder 'n knopkierie dra en die wilde diere van die skape verjaag, so verjaag die Here ook die lewensgefare van sy kudde op hierdie lewenstog.

Ons word as gaste versorg en met gawes bedien in die huis van die Here, waar ons rus en vrede vind. Die sekerheid lê nie in onself nie, maar in God se genade.

Jesus Christus, ons goeie Herder, het sy lewe afgelê vir sy kudde. So is ons gered van die dodelikste gevaar, naamlik die verderf en verdoemenis. Die goeie Herder kan so 'n handeling net uitvoer vanuit volkome en volmaakte liefde. Daarom kan ons as gelowiges elke dag die liefde en genade van die Here ervaar.

Psalm 23: 1-3

(Totius)

Ds W Olivier
Meyerspark

Die Here is waarlik naby!

Psalm 34

Die Engel van die Here slaan sy laer op rondom dié wat die Here dien, en red hulle (Ps 34: 8).

In die wêreld met al sy uitdagings ervaar ons dikwels nood op die een of ander terrein van ons lewens. Hoe hanteer ons dit?

Dawid het in die nood beland toe koning Abimeleg hom wou doodmaak. Psalm 34 is 'n lied van dank aan God nadat hy vrygekome het. Hy probeer nie eens vir ons vertel van planne wat hy self gemaak het nie, maar net dat God hom gered het.

Dawid het hom gerig op die Here en weg van sy omstandighede. Dit is 'n kalm psalm wat getuig dat Dawid nie beangs geraak het nie, maar geweet het dat die Here hom sal verlos.

God is waarlik naby, God het Dawid aangeraak met sy teenwoordigheid en vir hom uitkoms geskenk. God het die gelowiges aangeraak deur Jesus Christus aan die kruis om vir eens en vir altyd vir ons die oorwinning te gee. Waarom sal Hy jou nie in jou nood aanraak met sy heilige teenwoordigheid nie?

Psalm 34: 1-5

Ds W Olivier
Meyerspark

Op en af geloof

Psalm 42

Baie van ons het al die rou emosies van Psalm 42 ervaar. Dat dit op en af gaan – die een oomblik breek die son deur, net om die volgende oomblik deur die pikdonkerte van smart verswelg te word. Die een oomblik is dit asof jy krag kry en wil vertrou op God, net om die volgende oomblik oorspoel te word deur twyfel en depressie. Die een oomblik is dit asof jy probeer vrede maak, net om die volgende oomblik verteer te word deur gevoelens van haat en wraak.

Dis hier waar ons verhale en die verhaal van die psalmskrywer mekaar ontmoet. Hy het ook berge gehad waaroor hy moes swoeg en sweet, en gate waardeur hy moes worstel. Hy het sy emosies eerlik met God gedeel. Hy het nie sy ervaring van die werklikheid teruggehou nie. Hy het selfs aan God erken dat hy twyfel oor God.

Dit is die verhaal van iemand wat wissel tussen hoop en wanhoop, vertroue en twyfel. Iemand wat bid, maar wat klaarblyklik moet leef sonder 'n antwoord van God af. 'n Eerlike lees van die psalm wys dat daar nie regtig 'n uitweg uit hierdie dilemma is nie.

Gesang 42

(TT Cloete)

Ds SP Nolte
Oostelike Pietersburg

Mag ek twyfel?

Psalm 42

Die Bybelskrywers erken die emosie van woede. Voel dit, ervaar dit, erken dit – teenoor jouself en teenoor ander. Praat met God daaroor. Praat jou hart uit.

Dikwels is ons ook vir God kwaad. Ons glo dat God in beheer is, maar dan vertel 'n slegte gebeurtenis 'n ander verhaal, 'n verhaal van God wat oënskynlik afwesig was. As dit jou ervaring is, is jy volgens die Bybel 'n mens – God se mens; 'n mens soos die skrywer van Psalm 42.

Op hierdie punt ontmoet ons verhale ook die verhaal van Jesus. Hy het in angs en nood gevra: *Vader, laat hierdie beker by My verbygaan*. En later: *My God, my God, waarom het U My verlaat?* Dieselfde ervaring as die psalmskrywer; dieselfde ervaring as wat ons dikwels in traumatiese tye het.

Wanneer ons trauma beleef, besef ons ons is soos kleipotte wat maklik breek. Na wie toe kan ons gaan met ons stukkende lewens? Ons kan maar net na God toe gaan, want God hou ons vas soos 'n ma haar kind vashou.

Gesang 519

Ds SP Nolte
Oostelike Pietersburg

God is betroubaar

Psalm 46

Die mense vir wie Psalm 46 geskryf is, was die heel bangste dat die aarde deur die see en die onderaardse waters oorstroom sou word. Hulle het baie anders oor die aarde gedink as ons. Hulle het gedink die aarde is 'n plat skyf en staan op pilare. Bo-oor die aarde is die hemelkoepel. Onder die aarde is daar water waarin allerhande bese magte woon. Wanneer hierdie bese magte om een of ander rede kwaad word, begin die onderaardse water en die see druis en skuim. Dit kan so erg word dat die pilare waarop die aarde staan, inmekaar tuimel – dan word die aarde deur die chaosmagte oorstroom. Dit was 'n verskriklike gedagte, want dit sou beteken dat God nie meer by hulle is nie.

Die psalmskrywer sê egter: Al gebeur ook dit waarvoor jy die heel bangste is, is God nog steeds by jou. God bly getrou, Hy beskerm dié wat aan Hom behoort.

Tog: Slegte dinge gebeur met goeie mense. Psalm 46 is nie 'n kitsantwoord op ons probleme nie. Dit is eerder 'n uitnodiging tot geloof en vertroue in God. Ons word aangemoedig om verby ons omstandighede te kyk en God, wat groter as alles en almal is, raak te sien.

Psalm 46: 1-2

Ds SP Nolte
Oostelike Pietersburg

God se almag bring vrede

Psalm 46

Psalm 46 sê God betoon sy almag op 'n eienaardige manier. In plaas van geweld, bring Hy vrede. God vernietig nie mense nie, Hy maak vrede tussen mense. Hierdie tema kom op baie plekke in die Ou Testament voor. Jesaja sê dat die oorlogswapens in landbou-implemente verander sal word, en dat 'n Seun gebore gaan word wat vrede sal bring (Jes 2, 9 en 11). Sagaria sê dat Israel se koning vrede tussen nasies sal bring (Sag 9).

Psalm 46 is nie geskryf met die oog op Jesus se geboorte nie, maar tog sal Jesus altyd vir ons as Christene die Een wees deur wie God sy almag teenoor mense bewys. Jesus, die Vredevors. Jesus se lewe, kruisdood en opstanding was allermens gewelddadige ingrype. Jesus het immers self gesê: *Geseënd is die vredemakers, want hulle sal kinders van God genoem word* (Matt 5: 9).

Efesiërs 2 sê dat Jesus Christus versoening en vrede tussen God en mense gebring het, én versoening en vrede tussen mense. Dan is dit logies dat ons, as volgelinge van Hom, ook geweld sal oorwin met vrede en genade.

Waar daar mense is, sal daar seker altyd geweld, haat en onvrede wees. Om God ernstig op te neem, beteken egter om te doen wat teen ons natuur is, naamlik om vrede te bring waar daar haat is, versoening waar daar konflik is. God het lankal die proses in ons lewens aan die gang gesit – as kinders van God moet ons dit voortsit.

Psalm 46: 3

Ds SP Nolte
Oostelike Pietersburg

God is bo almal verhewe

Psalm 47

Lof aan God omvat ons hele lewe. Om God te loof, is 'n lewenswyse. Hierdie psalm roep ons op tot lof aan die Here. 'n Besondere prentjie word van God geteken: Hy is die Here, die Allerhoogste; die groot Koning oor die hele aarde; die Koning van alle konings. Hy het Hom aan Israel verbind deur sy verbond met hulle. Hy word geloof omdat Hy hulle vyande aan hulle onderwerp het en vir hulle die beloofde land Kanaän gegee het.

Die psalm sê dat die hele aarde onder nuwe bestuur staan, naamlik onder God se bestuur. Om met hierdie belydenis te leef, het onder andere die volgende drie implikasies vir ons.

Politieke en sosiale implikasies. Alle mense in magposisies is aan God ondergeskik. Dit geld die mense vir wie ons werk, en dit geld ook ons indien ons mense het wat vir ons werk. Vir ons as Christene beteken dit dat ons ander mense met die waardes van God se koninkryk sal behandel – waardes soos regverdigheid, verdraagsaamheid, vergifnis, gelyke beregtiging, eerlikheid.

God sorg vir ons. Die verwysing na die verbond en die beloofde land dui daarop dat God mense liefhet en in hulle lewens betrokke is. Ons kan elke dag met hierdie perspektief leef.

Ontslag. Ons bely dat God Koning is oor ons hele lewe, daarom loof ons Hom met ons hele lewe. Nie net die ereiens nie, maar elke dag is 'n loflied aan God. Dit beteken seker nie dat ons elke dag op die wolke gaan loop nie, maar ons kan God loof omdat Hy in en deur alles by ons is.

Gesang 547

Ds SP Nolte
Oostelike Pietersburg

Lof en geregtigheid

Psalm 50

Godsdiens kan gevaarlik wees. Ons godsdiens kan vir ons belangriker word as God self. Wanneer dit gebeur, is daar baie godsdiens-tige rituele en gebruike, maar weinig gehoorsaamheid aan God. Dan is daar elke Sondag eredienste, maar in die week is daar nie eer aan God nie.

Psalm 50 sê dat godsdiens nie net 'n geestelike saak is nie, maar dat dit ons hele lewe van elke dag raak. Eintlik sê die psalm dat ons geloof, ons godsdiens, God se verbond met ons, intens politieke konsekwensies het – politiek in 'n breë sin, as gestalte gee aan die gemeenskap waarbinne ons leef.

Die probleem is nie Israel se godsdiens nie – hulle offer getrou aan God. Maar eintlik stel God nie regtig in die offers belang nie, want alles op aarde behoort in elk geval aan Hom. Wat vir God regtig belangrik is, is dat Israel Hom sal loof met hul lewens.

Godsdiens sonder 'n lewe van reg en geregtigheid is leeg. Godsdiens gaan nie net oor die vraag of jy seker is jy sal hemel toe gaan as jy doodgaan nie. God is baie ernstig oor die manier waarop ons Hom hier op aarde dien. Ons lof aan God is om 'n gemeenskap te help vorm waarin die waardes van God se koninkryk ernstig opgeneem word. Ons eredienste op Sondag sal altyd vir ons belangrik bly. Ons moet mekaar aanmoedig om dit nie te verwaarloos nie, maar ons moet mekaar ook aanspoor tot wat Paulus so treffend gesê het: Al wat van belang is, is geloof wat deur liefde tot daad oorgaan.

Psalm 146: 3, 5

Ds SP Nolte
Oostelike Pietersburg

Ek is jammer, Here...

Psalm 51

Ons ken die hartseer verhaal van Batseba, Uria, Dawid en die baba wat sterf. Dawid het gedink hy kan met die plan wegkom, maar die Here se profeet ontmasker hom. Toe skryf Dawid hierdie aangrypende psalm.

Psalm 51 wil ons bring by die punt om ons gebrokenheid, ons swakheid en veral ons sondigheid voor God te ontdek en te bely. Dit gaan oor 'n weerlose openheid voor God, want wat die Here wil hê, is verootmoediging: Hy sal 'n hart vol ootmoed en berou nie gering ag nie (vers 19).

Dit is in alle opsigte vir ons 'n vreemde ding om te doen. Ons trots en ons ego weerhou ons daarvan, maar ons kan dit doen, want ons is nuwe mense. Jesus het ons vrygemaak.

Dink net watter invloed dit in die kerk en in ons gemeenskappe sal hê as ons so eerlik kan wees. Soos Jakobus sê: *Bely julle sondes eerlik teenoor mekaar en bid vir mekaar, sodat julle gesond kan word* (Jak 5: 16).

Gesang 232

Ds SP Nolte
Oostelike Pietersburg

Daar is een ding wat ek nog wil doen!

Psalm 71

Ek het al baie gewonder wat die inhoud van my gebed sal wees as ek die dag oud geword het. Wat sal ek bid wanneer my leefwêreld uit 'n klein kamertjie bestaan en my dae eensaam en swaar en vol ellende is...

Die digter van Psalm 71 ken die donker dae van die lewe. Hy ken oudword. Hy bid tot God en sê: Here, ek is oud en grys, my kragte het ingeggee. Maar selfs in hierdie omstandighede sê hy: Ek sal gedurigdeur bly hoop, ek sal U altyd weer loof. Hy besef die uurglas van sy lewe hier op aarde is vinnig besig om uit te loop. Miskien sou ons verwag dat hy sal bid: Here, maak gesond, gee krag, gee gesondheid.

Die aangrypende van sy gebed is dat hy bid: Here, noudat ek oud en grys geword het, moet my tog nie alleen laat nie. Want daar is een ding wat hy steeds wil bly doen: dat ek nog aan die geslagte wat kom, kan vertel van u verlossingswerk, kan vertel van u werk en u mag.

Dié wat ouer is in jare het soveel meer lewenskennis en geloofswysheid en ervaring as die jonger geslag. Al kan hulle nie meer fisies hard werk of maklik beweeg nie, is daar een belangrike en noodsaaklike geloofsdaad wat hulle nog steeds kan bly doen: om te getuig van God wat hulle deur soveel jare gespaar het. Om te getuig van God teenoor hulle kinders en kleinkinders wat nie oor soveel lewenskennis en geloofservaring beskik nie. Mag ons gebed wees: Here, moet my nie alleen laat nie, gee my krag, dat ek nog aan die geslagte wat kom, kan vertel van u werk en u mag.

Psalm 146: 1, 3

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Wie is hierdie koning?

Psalm 72

Psalm 72 is waarskynlik 'n lied wat deel gevorm het van Israel se godsdienstige tradisie as die koning die troon bestyg het. Dit was 'n jaarlikse gebruik om die volk te herinner aan die koning van Israel wat regsprek, maar wat nog steeds net 'n instrument in God se hand is.

Bots hierdie vrome beskouing van 'n koning nie met die harde realiteit nie? Het politieke magte regtig voorspoed en vrede onder nasies bevorder, of eerder uitbuiting van die armes en verdruktes aangewakker? Of is Psalm 72 'n intense verlange na 'n ander samelewing waarin God se reg en God se vrede na vore kom?

Watter koning is hier ter sprake, en vir watter kroningsgeleentheid is die psalm bedoel? Naas die werklike historiese situasie van die koning van Israel wat die troon bestyg, het ons ook met 'n profetiese vooruitskouing te make. In Israel het hierdie voorstelling van die koning wat vrede bring, van die koning wat regsprek en geregtigheid onder almal laat uitkring, die hoop gebring van 'n Koning van alle konings.

Hoe herinner ons mekaar daaraan dat Jesus ons Koning is? Hoe maak ons hierdie verborge Koning sigbaar aan die wêreld? Waar is hierdie Koning en sy koninkryk? Psalm 72 sê daar waar sy Naam deur die nasies geroem word, waar die kerk in lofsange uitbreek, sodat God se ryk oor die wêreld kan uitbrei.

Gesang 389: 1-3

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Aan wie behoort jy?

Psalm 73

Psalm 73 getuig van iemand wat gewonder het of die geloof in God regtig die moeite werd is. Hy het sy lewe vergelyk met ander wat rondom hom geleef het; 'n groep mense wat 'n lewenstyl handhaaf waarvan God nie deel uitmaak nie; wat laster teen die hemel; wat God spot en sê: *Hoe sal God dit uitvind? Hoe sal die Allerhoogste dit weet?* Hulle lewe so anders as wat hierdie gelowige lewe, maar as hy sy lewe met hulle s'n vergelyk, lyk dit of hulle veel meer uit die lewe kry as hy.

Hierdie gelowige vertel sy lewensverhaal waarin hy God dien, waar hy elke dag die kwaad vermy en vashou aan die belydenis dat God vir sy kinders baie goed is. Maar, skryf hy in vers 14: *Elke nuwe dag het vir my teenslae gebring, en elke nuwe môre straf.*

Van vers 15 af plaas hy sy lewe voor God en dan kom hy tot die insig dat die seën van die goddelose maar net voorspoed is wat verbygaan.

Wat is vir jou die belangrikste in die lewe: daardie dinge wat aan jou behoort (besittings, status, rykdom), of die Een aan Wie jy behoort?

Gesang 502: 1-2

Ds A Thomas

Welgelegen-Pietersburg

Skyn God se beeld in jou?

Psalm 80

In Psalm 80 is daar 'n geroep na die God van Israel, na die Herder van Israel (vers 2), na die Eienaar van die wingerdstok van Israel (vers 9). Soos 'n refrein klink dit op, nie minder nie as drie keer. Die kreet van hierdie gelowige bly eenvoudig in die lug hang. Die psalm eindig nie met 'n sterk belydenis nie, maar met tempelgangers wat uitroep: *Here, almagtige God, laat dit weer met ons goed gaan, verskyn tog tot ons redding!*

Bly ons smekinge, ons hunkering na God om sin te maak uit die lewe, maar net 'n versugting wat in die lug hang? Nee, die antwoord op ons smeking lê toegedraai in 'n stal in Betlehem, en hang geesel aan 'n kruis op Golgota. Het God dan nie tot ons redding verskyn nie? Natuurlik het Hy! Dit is juis die Blye Evangelie! In Jesus Christus het God as Immanuel, *God met ons*, kom verskyn.

Ons verwag baie keer dat God ons moet kom verlos van ons aardse juk en stryd, of dat God my lewe gou moet heel met 'n wonderwerk. Terwyl verlossing in die Bybel in die eerste plek te make het met ons verlossing uit ons sondenood.

Verskyn God se beeld nog in jou, jy wat 'n verlose, dankbare kind van God is?

Gesang 396: 1, 3, 4

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Bybelse vreugde

Psalm 85

Die digter van Psalm 85 vra: *Wil U nie weer die lewe vir ons nuut maak sodat u volk hulle vreugde in U kan vind nie?* Terwyl hy nog aan die sug is, tree een van die tempelgangers na vore en uit sy mond kom 'n aangrypende aankondiging as hy sê: *Ek wil luister na wat God die Here sê, want sy woord bring vrede vir sy volk* (vers 9).

God se woord is die Blye Evangelie wat sê: Ons kan en moet met vreugde lewe, maar dan moet ons weet waaroor hierdie vreugde gaan. Vreugde gaan oor die geloofswaarheid dat ons geestelik dood was vanweë ons sonde, maar God het in Jesus Christus ons lewend gemaak deur die vloek van die sonde op Hom te neem! Is dit dan nie genoeg rede om bly te wees nie?

Daar is baie dinge wat ons die vreugde in die kerk kan ontnem. Miskien die ongeloofwaardigheid van gelowiges, onbetrokkenheid, finansies, dalende lidmaatgetalle. Die uiteinde kan wees dat die kerk nie meer die draer van blydschap is nie, maar van wanhoop en bekommernis. Dié probleme mag egter nooit 'n groter werklikheid word as die werklikheid van God nie. Daarom kan ek bly wees!

Gesang 492: 1-2

Ds A Thomas

Welgelegen-Pietersburg

Sing 'n nuwe loflied!

Psalm 98

Die digter van Psalm 98 het 'n ervaring van God wat hy nie vir homself kan hou nie. Hy wil hê dat die lof aan die Koning van die konings al hoe verder moet uitkring: Eers prys die Here se volk Hom, dan al die lande en uiteindelik is dit die hele skepping wat sy lof besing in hierdie psalm.

In daardie tyd het omringende volke hulle afgode op heuwels en berge aanbid. Die gebruik het ook onder Israel posgevat. Dink maar aan die opvatting onder Israel dat God vanuit die Sionsberg regeer en sy volk, die tempel en die stad Jerusalem beskerm. So het van die volke die see as afgod aanbid. Nou sê die skrywer: *Die see en alles daarin moet druis, die berge moet saam juig voor die Here.* Hy bely dus: Selfs daardie afgode op die berge en met die see as afgod is magteloos voor die God van Israel. Hulle moet voor God buig in swakheid – hulle sal nie anders kan as om die eer aan die ware God van Israel te bring nie.

Ons beleef 'n tyd van onrus, en tog belewe ons God se goedheid elke dag. Hoe kan ons God vir al sy goedheid prys? Deur in navolging van Psalm 98 'n nuwe lied te sing. Die Here het magtige dade gedoen – selfs die mag van die sonde en die dood kon Hom nie keer nie. Deur die krag van Jesus se opstanding het Hy die dood triomfantlik oorwin. Soos 'n klippe wat in die water val en rimpelings al wyer laat uitkring, so moet ons lof aan God verder en verder uitkring!

Psalm 33: 1-2

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Skuldkompleks of liefdesverklaring?

Psalm 100

Die tempelgangers word ten minste vier keer in die psalm opgeroep tot vreugde. *Juig tot eer van die Here. Dien die Here met blydschap! Kom voor Hom met gejubel! Gaan sy tempel binne met lofsange; prys sy Naam.* Maar waarom hierdie vrolikheid? Wat het die spontane gejubel en blydschap veroorsaak?

By daardie mense was daar 'n vreugde omdat hulle God erken het as die enigste ware God. God se daede in die geskiedenis was aan Israel die bewys dat Hy alleen God is.

Hoekom kan daar vandag by ons nie ook 'n spontane vreugde wees nie? Wat het intussen verander? Doen God nie meer vandag wonderdade nie? Is God dalk nie meer vir ons die enigste God nie?

Sommige van ons sien die evangelie as iets wat tydig en ontydig 'n vinger is wat ons vermaan, 'n evangelie wat mense daarvan weerhou om waarlik te lewe. Maar die evangelie van Jesus Christus wil nie 'n skuldkompleks by ons aanwakker nie. Dit is eerder 'n liefdesverklaring. Dit is eerder die Hand van God wat ons nadertrek om met vreugde en vryheid te lewe!

Gesang 329

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Wie wil wysheid hê?

Psalm 111

Ons ken die gedeelte in die Bybel waar die Here aan Salomo vra: *Wat wil jy hê moet Ek vir jou gee?* (1 Kon 3). Ons weet dat Salomo nie vir rykdom of mag vra nie, maar vir wysheid.

Wat is wysheid? Party mense sê wysheid is kennis, ander sê dit is om insig te hê. Sommige mense meen dit is om die regte ding op die regte tyd te doen, terwyl ander meen dit is om slim te wees.

Nee, wysheid is nie om slim te wees nie en dit is meer as om die regte ding op die regte tyd te doen. Wysheid is meer as blote kennis en dit is ook meer as om insig in die lewe te hê.

In Psalm 111: 10 leer ons nie presies wat wysheid is nie, maar slegs waar wysheid begin: *Wysheid begin met die dien van die Here!* Wysheid begin daar waar ons begin om die Here te dien. As jy dit doen, dan gee die Here aan jou wysheid.

Die eerste ding wat met 'n mens gebeur as jy wysheid van die Here af ontvang, is om Hom al die lof en die eer daarvoor te gee. Hierdie wysheid laat jou besef die Naam van die Here is heilig en dat die roem van die Here altyd sal bly staan.

Met hierdie wysheid wat van die Here af kom, leer jy elke dag iets nuuts van Hom ken en dan kan jy nie anders as om Hom met jou hele hart te loof nie.

Psalm 111

Ds PC Swanepoel
Derdepoort

Wat maak 'n mens met wysheid?

Psalm 117

Ons het gister geleer wysheid begin waar ons die Here dien. As ons die Here dien, gee Hy aan ons wysheid. Vandag kyk ons na wat ons met hierdie wysheid doen.

Die eerste ding wat ons kan doen met die wysheid wat ons van die Here ontvang, is om Hom te loof en te prys. Ons kan die Here net loof omdat ons Hom liefhet. Ons moet Hom in die eerste plek loof met ons gedagtes, dan met ons woorde en daarna met ons daade, want dit is ook wat Jesus bedoel as Hy ons wil leer om God lief te hê met ons hele hart, siel en liggaam, met alles wat in ons is!

Psalm 117 is nie net die kortste psalm nie, dit is ook die kortste hoofstuk in die Bybel. Dit staan boonop reg in die middel van die Bybel. Die Here wil hê ons moet goed verstaan die belangrikste wat ons van Hom moet weet, is wat in hierdie twee versies staan: Die hele wêreld, sonder uitsondering, moet God loof en prys omdat Hy God is! Sy liefde vir ons is so sterk dat daar geen einde aan is nie...

Met die wysheid wat ons van God ontvang wanneer ons Hom begin dien, leer ons dus in die eerste plek om God te loof. Ons loof God nie net met ons liedere nie, maar met alles wat ons dink, doen en sê. Onthou veral om die Here in jou gebed te loof en te prys...

Gesang 214

Ds PC Swanepoel
Derdepoort

Wysheid nie net vir ou mense nie

Psalm 119: 8-16

Ons dink soms wyse mense is ou manne met lang, grys baarde wat heeldag sit terwyl wyse woorde uit hul monde rol. Nee, wyse mense speel en lag en werk. Wyse mense is mense wat leef!

Psalm 119 staan bekend as een van die wysheidspsalms. Dit is 'n psalm wat ons wil leer hoe om opreg voor die Here te leef. Ons moenie wag tot ons eendag stokoud is voor ons begin om voor die Here te leef nie. Ons moet so gou moontlik begin, want anders mis ons so baie van die ware vreugde wat die lewe ons bied.

Ons is ook geneig om te dink die Wet van God is 'n sware las wat op ons skouers gelê is om te keer dat ons die lewe te veel geniet. Dis dwase mense wat só redeneer! Wyse mense weet die Wet is daar om ons toe te laat om juis die lewe soveel moontlik te geniet. As ons aan die Wet van God gehoorsaam is, sal ons die lewe in sy volheid geniet, sal ons nie ander mense seermaak nie en sal ons God ook nie bedroef of seermaak nie. Die Wet is dus nie daar om mense te laat swaarkry nie, maar om mense te beskerm.

As ons God begin dien terwyl ons nog jonk is, sal ons vroeg al die wysheid van God af kry om die lewe op die regte manier te geniet, om ons te *verlustig in sy voorskrifte*.

Psalm 104

Ds PC Swanepoel
Derdepoort

Wysheid se beloning

Psalm 126

Ons het vroeër gelees van Psalm 117 wat die boodskap van die Bybel saamvat, naamlik dat die hele wêreld, sonder uitsondering, God moet loof en prys net omdat Hy God is! Omdat daar geen einde is aan sy sterk liefde vir ons nie...

Dis vir ons maklik om God te loof as daar goeie dinge met ons gebeur, maar Psalm 126 sê dat ons hierdie goeie en liefdevolle God onder alle lewensomstandighede kan loof en prys – ook wanneer ons swaar en moeilike tye beleef. 'n Mens kan net só optree as jy die wysheid van God ontvang wanneer jy Hom begin dien.

Wanneer ons deur moeilike tye gaan, kan ons aan die verlede terugdink en sal ons onthou dat God ons altyd gehelp het toe ons in die nood was. Ons sal ook onthou dat die slegte tye nie vir ewig geduur het nie en dat ons ervaar het dat die sterke hand van God ons telkens opgelig en gedra het toe ons gedink het ons kan nie meer nie. Toe God ons gehelp het, het ons gelag en gesing oor die wonderlike manier waarop Hy in ons lewe ingegryp het. Sy goedheid was vir ons amper onwerklik. Ons kon selfs voor ander mense getuig dat God vir ons baie goed was.

Omdat die Here in die verlede vir ons baie goed was, sal Hy weer vir ons goed wees, nou en in die toekoms. Dié Here verander nooit nie en ons kan maar weet, al gaan dit nou sleg met ons, sal die Here weer ingryp!

Gesang 182

Ds PC Swanepoel
Derdepoort

Wysheid laat ons beter sien

Psalm 139

Het jy al skaak gespeel en gewens jy kan jou opponent se gedagtes lees sodat jy kan weet watter skuif hy op die skaakbord gaan maak? Maar dit sal 'n mens nogal bang maak as jy agterkom dat iemand jǒú gedagtes kan lees! Ons het baie gedagtes wat ons graag geheim sal wil hou, want as mense uitvind wat ons van hulle dink, is ons in groot moeilikheid.

Psalm 139 sê vir ons dat God alles van ons af weet. Hy weet selfs wat ons gaan sê nog voordat die woorde op ons tong is. Tog is God nie heeldag kwaad vir ons nie. Inteendeel, Hy het ons lief ten spyte van wat alles deur ons gedagtes gaan.

Ons kan niks vir God wegsteek nie en ook nie vir Hom wegkruip nie. Hierdie wete, sê die skrywer van dié mooi psalm, maak dat hy God beter kan sien. Skielik kan hy nou sien dat God hom geskep het, met sy eie vingers hom aanmekaargeweef het toe hy nog in sy ma se skoot was. Nou sien hy dat God hom werklik liefhet.

Met hierdie wysheid vra hy vir God om hom asseblief op die regte pad te hou. God weet alles en God kan alles doen, daarom moet God sy gedagtes ondersoek om te sien of hy nie die verkeerde gedagtes het nie en hom help om die regte dinge te dink, te sê en te doen.

Psalm 139

Ds PC Swanepoel
Derdepoort

September

Ds PC Swanepoel

Dr E van Eck

Ds P de Kock

Ds JH van Staden

Ds JAC Rossouw

Wysheid neem nie deel aan onreg nie

Psalm 141

In Spreuke 4: 23 lees ons: *Wees veral versigtig met wat in jou hart omgaan, want dit bepaal jou lewe!* Met hart word ons gedagtes bedoel. Ons moet baie versigtig wees wat ons dink, want ons gedagtes bepaal hoe ons gaan optree.

'n Wyse mens tree nie somer net op sonder om te dink nie. Psalm 141 voel baie sterk daaroor dat 'n mens nie somer net impulsief moet optree nie: *Sit 'n wag voor my mond, Here, hou tog wag oor wat ek sê.* 'n Mens kan jou gedagtes net suiwer hou deur gedurig te bid dat die Here jou sal lei. Dis wat die skrywer daarmee bedoel as hy sê: *Op U, Here my God, aan wie ek behoort, is my oë gerig.*

Bid ons dat die Here ons van slegte geselskap moet bewaar en dat die Here ons moet help om van verkeerde plekke af weg te bly? Ons het God nodig om ons te beskerm in 'n wêreld waar die duiwel die oorhand het. Ons het nodig dat sy hand ons sal bewaar teen die gevare waarin ons so maklik kan beland.

Hoe maklik word ons nie kwaad as ons tereggewys word oor iets wat ons verkeerd gedoen of gesê het nie. Dit is hoe dwase mense dink en optree. Hulle dink nie voor hulle praat nie en hulle laat hulle nie voorsê nie. Wyse mense se gebede is soos wierook voor God: dit het 'n aangename reuk!

Gesang 271

Ds PC Swanepoel
Derdepoot

Wysheid is om God te prys

Psalm 150

Die laaste psalm in die Bybel is 'n lofpsalm van begin tot einde! Wyse mense loof God met alles wat in hulle is en met alles waartoe hulle in staat is. Deur musiek en sang kan ons God met ons instrumente en met ons stemme loof. Die mooiste musiek in die heelal is wanneer gelowiges dankbaar hul lof aan God uitjubel!

Die psalm laat ons beseft dat die hele heelal, alles wat asemhaal, genoeg rede het om God herhaaldelik te prys. Mens, dier en plant moet God loof en ons moet God loof met ons hele lewe! Die skepping moet Hom loof en prys. Ons lofliedere moet die aarde vul!

Psalm 150 verwoord die manier waarop mense op God se skepping moet reageer. Ons moet Hom daarvoor loof. Om God te loof, is om dankbaar te wees oor sy liefde en genade, maar ook om met verwondering vervul te wees voor die asemrowende skepping van die almagtige God.

As ons maar net kan leer om God onder alle omstandighede te loof! As dit met ons goed gaan, is dit maklik om Hom te loof, maar ons moet leer om dit ook te doen as dit met ons sleg gaan. As ons hartseer is, as ons seergekry het, as ons drome nie wil uitwerk nie, as dit voel of alles teen ons is, moet ons God steeds prys.

Gesang 464

Ds PC Swanepoel
Derdepoort

Alles is nie tevergeefs nie!

Prediker 1: 1-11

Hoe kan 'n boek wat begin met die woorde *Alles kom tot niks* deel van die Bybel wees? Dit is so negatief. Die Woord van God se boodskap is tog een van hoop, en nie van hooploosheid nie.

Die boek Prediker is eintlik 'n feesboek. Dit is gelees wanneer Israel die loofhuttefees gevier het. Die fees het saamgeval met die insameling van die oes, 'n tyd van blydschap waarin God se mense bly kon wees oor die vrug van hulle arbeid, kon juig oor die feit dat God weer eens voorsien het. Israel het gedurende die fees ook die uittog uit Egipte herdenk, veral die feit dat God hulle in die woestyn versorg en bewaar het. Daar het hulle niks gehad nie, en nou het hulle land en grond, en hulle is versorg. Alles, al die swaarkry, was dus nie tevergeefs nie. Ook hulle harde werk in die ploeg- en plant-tyd was nie tevergeefs nie, want God het weer vir die oes gesorg.

Prediker 1: 1-11 sê dat daar niks nuut in die wêreld is nie. Alles wat gebeur, gaan verby, om maar net weer te gebeur. Die mens bly swoeg. Die lewe bly dieselfde. Kommer en hartseer is elke dag met ons, ook die sonde wat ons en ander vernietig.

In 'n sekere sin is dit waar. Ons lewe in 'n gebroke wêreld, maar ook in 'n wêreld waar God ons nuut maak. Dit gee God vir ons in Christus: die krag om elke dag nuut te dink, te leef en te doen. Daarom kan ons ook feesvier! In God is niks ooit tevergeefs nie!

Gesang 498

Dr E van Eck
Oos-Moot

Om werklik wys te wees

Prediker 1: 12-18

Prediker sê dat God aan die mens 'n harde taak gegee het om hom mee besig te hou. Baie van ons sal sê dit is waar. Die lewe is dikwels nie maklik nie. Ons werk hard. Ons verantwoordelikhede is baie. Ons sukkel om met alles by te bly.

Tog glo ons dat alles sin moet hê. Ons soek na sin, ons soek na geluk. Ons glo: As ek net hierdie saak afgehandel het, as ek net hierdie kwalifikasie bereik het, as ek net die bevordering gekry het, dan sal alles reg wees. Dan sal alles sin hê!

Net om telkens weer te ervaar: die bereiking van doelwitte, die vervulling van drome verander eintlik niks. Alles is maar weer dieselfde. Meer nog: Intussen het nuwe drome gekom, nuwe moontlikhede om dalk net geluk en sin te vind. Al is dit harde werk. Prediker het dit probeer, en op 'n harde manier uitgevind: Al ons planne en soeke na die sin van alles bring net teleurstelling en smart.

Prediker is hier reg: Geluk en sin sal nooit gevind word nie. Die mens kan maar bly soek, hy sal dit nie vind nie, want sin en geluk kan nie gevind word nie. Net God kan dit vir sy mense gee. Wie God in die genade gevind het, hoef nie meer te soek nie, want God alleen is sin en gee sin. Wie aan God deur Christus verbind is, se lewe het sin, want God se mense leef nie vir hulleself nie, maar vir God en vir God se ander mense. Alles wat hulle doen, is sinvol en maak hulle gelukkig, want sin en geluk lê nie in wat ons doen of bereik nie, maar in die feit dat ons God as ons Vader kan ken en mag aanroep.

Gesang 503

Dr E van Eck
Oos-Moot

God se gawes

Prediker 2: 17-26

Ons is soms so geneig om die gawes uit God se hand met die een hand te gryp, maar die Gewer van die gawes met die ander hand uit ons lewens te stoot. Ons wil alles hê, net nie vir God ook nie. Want dalk sal ons dan nie kan maak met ons gawes wat ons wil nie.

Gawes uit die hand van God is nie altyd die sogenaamde *groot dinge* nie. Wanneer God my kind na 'n ernstige motorongeluk wonderbaarlik laat herstel, sê ons dat dit 'n gawe uit die hand van God is. Of wanneer iemand wonderbaarlik 'n kapingsdrama oorleef. Dan sê ons dat ons kan sien dat God in die oomblik van nood naby was.

Natuurlik is dit waar, maar God se hand is nie net sekere tye in sekere situasies vir ons oop nie. Die lewe is 'n gawe uit die hand van God. Elke sonsopkoms beteken nuwe lewe, nog 'n gawe. Elke asemteug. Elke greintjie krag om te kan werk. Elke gedagte, elke stukkie insig. Elke glimlag, elke oomblik wanneer 'n kind onskuldig diep uit sy magie lag. Elke bord kos. Elke oomblik van saamwees met hulle vir wie ons lief is, elke oomblik van werk en ontspanning. God gee dit. God gee ons die lewe om dit alles te kan doen, te geniet en te ervaar.

Prediker sê dit mooi: Ons kan eet en geniet alleen omdat God dit vir ons moontlik maak. God seën ons nie ter wille van onself nie. Sy hand is nie oop sodat ons net in besit kan neem nie.

Liefde wat God aan my gee, moet ek vir ander gee. Vergifnis wat van God ontvang word, moet uitloop op vergifnis aan ander. So maak God ons en ander nuut. Gryp ons net, of gee ons ook?

Gesang 528

Dr E van Eck
Oos-Moot

God se tyd, nie ons s'n nie

Prediker 3: 1-14

Ons is dikwels maar baie ongeduldig. Veral wanneer ons glo dat die goeie met ons moet gebeur, wanneer die mooi dinge van die lewe ons pad moet kruis. Ons wil alles wat ons reken ons behoort te hê, nou hê.

God se tyd is egter nie ons tyd nie. God laat dinge gebeur soos dit moet. Hy weet altyd wanneer iets vir ons die beste is. God is nooit verkeerd nie.

Hy het bepaal wanneer daar geplant, gesaai en geoes sal word. Hy bepaal wanneer daar nuwe lewe moet korn, en wanneer daardie lewe beëindig moet word, want Hy is die Almagtige. Die Almagtige wat vir ons in liefde gee wat Hy weet ons nodig het, nie wat ons dink ons nodig het nie.

Daar is egter een saak wat God wil hê dadelik, elke oomblik van elke dag, sal en moet gebeur: Dit is dat ons onself daaglik, voortdurend, elke oomblik tot Hom sal bekeer. Dat ons sal seek na sy wil vir ons lewe. Dat ons sal smag om Hom in ons lewens teenwoordig te ervaar.

Bekering plaas ons binne God se wil en tyd. Eers wanneer ek my lewe onder God se beheer plaas, kan ek aanvaar dat sy wil in my lewe sal geskied. Dan eers kan ons aanvaar dat ons tyd in God se hand is, dat Hy weet wat wanneer vir my goed is. Want God weet die beste.

Gesang 203

Dr E van Eck
Oos-Moot

Lewe versigtig

Prediker 5: 1-6

Ons doen en praat dikwels voor ons dink. Die wyse woord van stilbly is dikwels nie deel van ons mondering nie. Ons reageer soms te vinnig, want ons kan mos.

Dinge wat ons al baie kere gedoen het, en selfs goed gedoen het, doen ons so half outomaties. Wanneer ons egter vir die eerste keer iets moet doen, is ons baie versigtiger. Ons vind eers uit wat presies van ons verwag word, dink en beplan mooi, en begin stadig en met konsentrasie. Veral wanneer ons iets net een keer kan doen, en dit daarom reg moet doen.

Ons beseft dit nie altyd nie, maar baie dinge in die lewe kan net een keer gedoen word, en daarom moet dit reg gedoen word. So iets is elke dag wat God vir ons gee; dit sal more nie meer daar wees nie. Ons het net een kans om elke nuwe dag so te lewe dat dit goed en reg sal wees. Maar omdat ons glo ons weet hoe om die lewe, maak ons so dikwels 'n mislukking van elke nuwe dag.

Wanneer laas het ons aan die begin van die dag vir God gevra wat ons in daardie dag moet doen, of hoe ons met ander moet praat?

Hoeveel ligsinnige opmerkings maak ons nie soms waaroor ons later spyt is nie? Hoeveel woorde wat soos bomme ander se lewens verwoes, slinger ons nie soms onnadenkend in die rigting van God se ander mense nie? Wees versigtig, sê Prediker, en poog om God te dien met alles wat jy doen en sê. Jy het dikwels net een kans. Gebruik daardie kans saam met God, nie sonder Hom nie!

Gesang 233

Dr E van Eck
Oos-Moot

Dien God met jou gawes

Prediker 9: 1-12

Ons sê dikwels dat God van ons verwag om te doen wat ons hand vind om te doen. Maar wat bedoel ons daarmee?

God se Woord laat ons nie in die duister hieroor nie. Wanneer God ons vra om Hom lief te hê, en ook al sy ander mense soos onself, vra God nie van ons om iets te doen waarvan ons niks weet nie. Ons weet tog wat die liefde beteken. God het dit vir ons baie duidelik op Golgota gewys. Daarom: Wanneer ons hand die oomblik vind om met liefde aan te raak of te vertroos, kan ons nie sê dat ons nie weet wat om te doen nie.

Dieselfde geld vergifnis. Iemand wat net een keer voor God met sy sonde en berou gestaan het, en opreg gesmeek het om vergifnis, en vergifnis ontvang het, weet wat dit beteken om vergewe te word. Hoe kan ons dan, wanneer ons die hand van vergifnis moet uitsteek, sê dat ons dit baie graag sou wou doen, maar nie regtig weet hoe nie?

God se gawes aan ons sluit sy liefde, vergifnis, genade, geduld, versorging en hulp in. Wanneer God hierdie gawes aan ons gee, gee Hy dit nie net om ons lewens sinvol te maak nie. Hy gee dit eintlik ook nie aan ons as besitting nie. Nee, God oorweldig ons met hierdie gawes om dit ook aan ander uit te deel.

Soos Hy versorg, moet ons versorg. Soos Hy met ons genadig is, moet ons ook met ander wees. Soos sy hande aanraak, moet ons hande ook aanraak. Dien God met jou eie gawes. So doen ons wat ons hand vind om te doen. So weet ons ook hoe ons dit moet doen.

Gesang 530

Dr E van Eck
Oos-Moot

September

Wees gehoorsaam

Prediker 12: 9-12

Ons weet dat 'n appelboom nie pere kan dra nie. Ook sal ons nie vye aan 'n druiwestok vind nie. Die kleinste kind weet dit. Jesus sê dit self: 'n Boom word aan sy vrugte geken.

In 2 Korintiërs 5: 17 sê Paulus dat iemand wat aan Christus behoort, 'n nuwe mens, God se mens geword het. Die oue het verbygegaan. Die ou mens moet daagliks begrawe word en ons moet, soos Prediker 12: 13 sê: *God dien en sy gebooie gehoorsaam.*

Hoe lyk die vrugte wat ons dra? Dra ons enige vrugte? Lastige vra-gies hierdie, sou 'n mens kon sê. Selfs onnodige vra-gies, want ek glo mos, ek kom mos in die kerk, ek lees mos my Bybel. Maar is dit genoeg? Is dit genoeg wanneer ons soms lewe soos ons wil? Hoeveel erns maak ons om God werklik te gehoorsaam? Is dit vir ons net so belangrik as om elke dag by die werk ons beste te gee? Watter beeld straal ons uit na die wêreld? Waaroor praat ons voor ons kinders?

Besef ons elke oomblik van elke dag dat ons God se verteenwoor-digers is? Dat wat ons doen en sê iets weerkaats van ons verhou-ding met God?

Goeie werke, die regte vrugte, bring ons nie in die hemel nie. Dit sê ons dikwels vir mekaar. Ons moet glo. God sê egter: die een wat glo, wat een van my bome is, sal die regte vrugte dra. Uit dankbaarheid vir verlossing, gawes, tyd, gesondheid, geleenthede, verantwoordelikhede en die lewe. Wys ons lewens nie dalk dat ons min hiervan verstaan nie?

Gesang 273

Dr E van Eck
Oos-Moot

God vra onself

Jesaja 1: 10-20

Jesaja 1 raak die kern, die hart van ons godsdiens, want dit gaan hier oor ons gemeenskap met God. Om tot God te bid, is 'n baie intieme manier van omgang met God. Hoe kan 'n onheilige mens wat met allerhande verkeerde dinge besig is, omgang met die heilige God beoefen?

Jesaja wys die volk op 'n denkfout, die vergissing dat godsdiens en wangedrag met mekaar gekombineer kan word. Die volk het gedink dat hulle kon leef soos hulle wou, terwyl hulle ook met hulle aanbidding van God kon voortgaan. Die volk was baie godsdiens-tig: Hulle het die tempel gereeld besoek, hulle offers gebring en hulle feeste gevier. Maar hulle was nie werklik op God gerig nie – hulle was met 'n skynvertoning besig.

Die diere-offer was veronderstel om 'n simbool van die aanbidders se berou, selfoorgawe en hernieuwe gehoorsaamheid te wees, maar dit het bloot 'n plaasvervanger geword: Ek het my godsdiens-tige pligte nagekom, nou hoef ek nie meer myself te gee nie.

As 'n mens vergeet dat jy voor die aangesig van God leef, kan jy maklik dink dat Hy tog nie weet wat jy doen of dink nie. Die aanbidders dink dat hy sy harteloosheid vir God kan wegsteek, terwyl hy tog met God se seëninge kan wegstap. Ware godsdiens was egter nog altyd om jouself as offer aan God te gee, om jouself in gehoorsaamheid aan God beskikbaar te stel. God wil nie ons tweede beste, naamlik ons goed, hê nie. Hy wil onself hê. Hy vra onvoorwaardelike oorgawe.

Gesang 433: 2-4

Ds P de Kock
Pierneef

Vir ons is 'n Seun gebore

Jesaja 8: 23 – 9: 6

In Israel se stikdonkerte het die lig skielik deurgebreek, die strale van 'n nuwe dag het oor Galilea begin skitter, daardie gebied wat so dikwels onder vyandelike magte moes deurloop. In een van Israel se donkerste ure sing Jesaja 'n lof- en danklied oor 'n glansende toekoms. Die nag moes plek maak vir 'n glansende lig omdat 'n Seun gebore is. In Jesaja se tyd was hierdie Seun nog nie eens gebore nie, maar hy praat asof dit reeds plaasgevind het. Jesaja het hier die lank beloofde Messias in gedagte.

Die konings van Israel was swak en sondig, maar die Messias is die ideale koning. Daarom sal daar vreugde wees die dag as hierdie Koning die troon bestyg. In die profeet se tyd was die troonbestyging 'n hele seremonie waartydens die koning vier of vyf nuwe name ontvang het. Die name was sinoniem met die wese en karakter van die nuwe koning. In die name weerklink sy vermoëns, sy aansprake, sy taak en opdrag.

Jesaja noem die vier name wat Christus sal ontvang wanneer Hy die troon in die eindtyd bestyg. *Wonderbare Raadsman* laat die klem val op dit wat ons menslike vermoëns heeltemal oorskry – Christus is die einde van ons radeloosheid. *Magtige God*, want Christus is in staat om sy onderdane teen elke mag te beskerm. *Ewige Vader*, want so ver as wat ons in die verlede kan terugkyk of in die toekoms kan intuïer, so ver strek sy Vaderskap. Hy was nog altyd 'n beskermingsfiguur vir gelowiges in tye van angste en nood. *Vredevoers*, want in sy ryk sal vrede 'n konkrete werklikheid wees wat daagliks deur almal ervaar sal word.

Gesang 345: 1-2

Ds P de Kock
Pierneef

Ons is genooïdes

Jesaja 24: 23; 25: 6-9

Jesaja 24-27 staan bekend as die Jesaja-apokalips. Apokalips beteken letterlik *oopmaak*. Die gordyn word vir ons so 'n bietjie oopgetrek, sodat ons vanuit hierdie lewe met sy swaarkry 'n blik kry op die ander kant waar daar geen trane of droefheid is nie.

Wat sien ons as Jesaja die gordyn vir ons ooptrek? Die dag van die Here wat aan die kom is, die groot toekoms waarop die wêreld-geskiedenis afstuur. Dit lê nog in die toekoms, maar vir die profeet is dit so 'n werklikheid dat hy nou reeds daaroor kan sing.

Op daardie dag sal daar op Sionsberg 'n feesmaal wees, 'n heilige maaltyd wat gemeenskap met God stig en ons naby aan Hom sal bring. Die feesmaal is nie net vir Israel bedoel nie, maar vir mense uit alle volkere (Jes 2: 2-3). Op daardie dag ontmoet ons nie net ander mense nie, maar in die besonder vir God, die Een op wie ons deur die eeue gewag het, na wie se ingrype ons met gespanne afwagting uitgesien het.

By dié vreugdefees sal God self die trane van elke gesig afvee. Ook die boek Openbaring beklemtoon dat daar geen plek meer vir droefheid sal wees nie. By die feesmaal is net die beste goed genoeg.

Ons moet altyd onthou dat ons op pad is na hierdie feesmaal, ons is genooïdes op grond van ons geloof in Jesus Christus. 'n Duur prys is betaal om ons plekke te reserveer. Moet dus nie toelaat dat enigiets u pootjie op pad daarheen nie.

Gesang 203: 1, 3

Ds P de Kock
Pierneef

Kyk, Hy kom!

Jesaja 40: 1-11

Jesaja was een van die ballinge in Babel in ongeveer 540 vC. Vir 'n lang tyd moes die volk klaarkom sonder enige spreke van God, maar nou was daar 'n boodskap van Hom: Die einde van die ballingskap het aangebreek, die terugkeer na hulle eie land was in sig, al sou dit eers ongeveer 100 jaar na Jesaja se dood plaasvind.

Dit was 'n blye boodskap, so anders as die klaagliedere waaraan die volk in ballingskap gewoond was. God was op pad om hulle te kom bevry. Vir Jesaja was die bevryding so werklik dat hy reeds die weg-bereider kon hoor roep: *Maak vir die Here 'n pad in die woestyn, maak in die barre wêreld 'n grootpad vir ons God!*

Dit sinspeel op die volk se geestelike lewe wat bar en droog was, omdat hulle weg van God geleef het, aan Hom ongehoorsaam was... en God woon nie by ongehoorsames nie. *Elke berg en rant moet gelykgrond word:* Dit is 'n aanduiding van hulle hoogmoed, en God woon nie by hoogmoediges nie. Hy woon by die nederiges.

Elke laagte moet opgevul word: In ballingskap het hulle in vertwyfeling weggesink, maar hulle moes hulleself regruk, want God woon ook nie by mense wat hulleself voortdurend bejammer nie.

Die profeet en die volk het God se boodskap geglo en dit het vir hulle bevryding gebring. Wat maak ons met God se boodskap, sy Woord wat mens geword het? Ons moet wakker word uit die dieptes van vertwyfeling, sodat die bevrydende Woord vastrapplek in ons lewens mag kry en ons die regte vrugte mag voortbring.

Gesang 587: 1-2

Ds P de Kock
Pierneef

Moenie jou blindstaar nie

Jesaja 43: 1-7

Hoe kan Jesaja die volk in ballingskap op so 'n dapper wyse bemoedig? Sy sekerheid is gegrond in die woorde: *want Ek is die Here jou God, die Heilige van Israel, jou Redder*. Hiermee is God voluit terug in die gesprek met sy volk. Dit is 'n lewegewende gesprek omdat dit oor die potensiaal beskik om hulle angste, vrees en ballingskap op te hef. God skuif die gordyn oop op 'n verbeeldingryke wêreld waarin Hy self handel, sorg en bevry.

Ons lewe is vasgevang tussen die harde werklikhede van die politiek en die ekonomie, en dit skep diepe angste by ons. Sonder kennis van die lewende God treur ons moederverlore en verstaan ons nie wat met ons gebeur nie. Soos die ballinge van Babel begin ons wonder oor God se betrokkenheid in ons lewens, ons twyfel of Hy nog regtig vir ons omgee.

Juis dan kom die kalme woorde: *Moenie bang wees nie*. Dit verseker elke vreesbevange mens dat God op 'n beslissende en betroubare manier handel. Dit verkondig God se soewereiniteit oor alle situasies wat as chaos, ballingskap en gevangenskap beleef word.

Daar is 'n ander werklikheid, God se werklikheid, waar vryheid, moed en hoop aan -mismoedige mense gegee word. 'n Wêreld waarin ons nie aan die oorheersing van allerhande magte uitgelewer is nie, maar aan die mag en loyaliteit van Iemand wat baie groter en sterker is as al die magte. Christus is die Heer van hierdie ander verborge werklikheid, en vanuit sy rykdom skenk Hy ruimskoots. Deur die geloof kry ons deel aan hierdie werklikheid.

Gesang 518

Ds P de Kock
Pierneef

Kom, almal wat dors is

Jesaja 55: 1-13

Ons dink soms daar is vir ons lewe en vryheid buite God om, sonder gehoorsaamheid aan Hom. Die volk in ballingskap het ook so gedink. In die vreemde land het baie van hulle van die Joodse godsdiens afgedwaal en die heidense godsdienste begin aanhang.

Jesaja het egter 'n boodskap van God aan alle Jode, aan die getroues, die twyfelaars, selfs aan dié wat agter ander gode aangeloop het: *Kom, almal wat dors is, kom na die water toe...* Dit is 'n uitnodiging om opnuut hulle vertroue in die Here te stel. 'n Lewe sonder God stel hoë eise aan die mens, sonder om sy diepste behoeftes te bevredig – keer terug na die lewende God. Dit is net Hy wat in al julle behoeftes kan voorsien.

Die volk kon miskien dink dat hulle oortredinge te veel en te groot was om tot God terug te keer. Ons dink vandag nog so. Die profeet se woorde is egter 'n aanmoediging dat ons dit kan waag om terug te keer, want God is anders as wat ons dink. God is anders in sy almag en in sy vergifnis, en dit maak Hom gans anders.

God se woord tot die volk in ballingskap, sy Woord tot ons, naamlik Christus, is magtig. Dit doen dinge, dit skep, dit verander, dit vernuwe, dit gee lewe. Die profeet gebruik 'n beeld uit die natuur: Reën kom uit die hemel en bereik altyd sy bestemming. Net so is dit met God se Woord. Ons luister na die Woord maar bly soms leweloos, asof onaangeraak. God het dit anders bedoel. Ons moet onself biddend daarvoor oopstel.

Gesang 484: 1, 3, 5

Ds P de Kock
Pierneef

Kom, Here, kom tog gou!

Jesaja 63: 15 – 64: 12

Hierdie gedeelte is een van die mees intense klaagliedere van die Godsvolk. Dit het sy ontstaan in die droewige omstandighede van die ballingskap, in die jaar 587 vC. God is goed, maar niks van sy daade van ontferming kan gesien word nie. Die veronderstelling is dat God Homself in sy woning in die hemel teruggetrek het, en daarmee ook sy liefde en ontferming.

By die volk is daar 'n definitiewe skuldbelydenis. Hulle erken dat hulle ontrou teenoor God was en hulleself só van die Lewensbron afgesny het. Hulle bid dat God hulle in sy groot genade sal vergewe. Dit is 'n besef van totale afhanklikheid van God: Hulle kan niks doen as Hy nie eers iets doen nie.

Die aanspreekvorm *Vader* in die Ou Testament is baie skaars. Dit roep beelde op van versorging, liefde, geduld, deernis en trou. Die Godsvolk bid om die koms van die Godsryk, die koms van die Messias, die laaste finale Godsverskyning.

God het hierdie smeekbede van sy volk gehoor en Homself na hulle gedraai, maar nie net na hulle nie, ook na ons. Hy het die hemele geskeur toe sy Seun mens geword het en onder ons kom woon het. Die Verlosser is gebore en dit impliseer vir elkeen van ons God se vergifnis, geduld, begrip, deernis en trou.

Daar is nog probleme waarmee ons worstel, maar in die geloof het ons geleer om daarmee saam te leef, terwyl ons volhardend bid om die finale vervulling van God se beloftes.

Psalm 71: 1, 6

Ds P de Kock
Pierneef

Verskonings

Jeremia 1: 4-8

Ons is altyd vol verskonings. Ons lewens het gejaagd geword. Tyd is beperk. Werkgewers verwag al hoe meer van werknemers.

Daarby het geleerdheid toegeneem. Mense is nou te goed gekwalifiseer om sekere take in die kerk te verrig. Daar is mos genoeg pensioenarisse met baie tyd en al die ervaring in die wêreld, en wie kan die saak van die Here beter dien as juis die gryskoppe met hulle wysheid? Die gevolg is dat dit al hoe makliker word om die werk waarvoor die Here ons wil gebruik, aan ander oor te laat.

Ook die jong en opkomende geslag, die mense met min tyd en oorvol programme, is hierby ingesluit. Sommige van hulle maak tyd vir die saak van die Here, maar baie sê: Ek het nie tyd nie; ek is nie bekwaam genoeg nie.

Net soos vir Jeremia sê die Here vir ons dat jeugdigheid en gebrek aan tyd of ervaring jou nie diskwalifiseer van diens aan God nie. God steur Hom nie aan ons verskonings nie. Wat ons ook al uitdink om weg te kom van ons roeping, God aanvaar dit nie. Hy sê net dat Hy jôu nodig het en dat Hy jou sal toerus vir die taak waarvoor Hy jou roep.

Jeremia kon homself nie losdraai uit sy roeping nie. God het hom eenvoudig gaan haal. Vandag roep God ons deur sy Woord en deur die gemeente en dit voel of Hy ons nie meer direk konfronteer nie. Ons dink ons kan makliker as Jeremia nee sê. Maar dit bly 'n roeping van God, direk deur sy Woord. Kan ons werklik vir Hom aanhou nee sê?

Gesang 531: 1-2

Ds JH van Staden
Bronkhorstspuit

Opregte berou

Jeremia 7: 1-11

Dinge was aan die kook in Israel. Afgesien van al die huishoudelike probleme het buitelandse magte Israel van alle kante bedreig. Die mense het angsbevange na die tempel gestroom en daar sekuriteit probeer vind. Is die tempel dan nie die woonplek van God nie? Is God nie onaantasbaar nie? God sal sy volk beskerm en hulle red!

Daarom roep hulle uit: *Ons is veilig! Dit is die Here se tempel, dit is die Here se tempel, dit is die Here se tempel!* Geen vreemde nasie sal ons oorval solank God in sy tempel is nie! God is aan ons kant! En die dominees ondersteun hulle. Niemand gaan hulle teë nie.

Dan gaan staan 'n man voor hulle. Sy naam is Jeremia en hy sê dat die volk hulleself gruwelik kul. Daar is geen veiligheid in die tempel nie, want die volk het God verlaat. Hulle pleeg onreg teenoor mekaar. Hulle is ongehoorsaam aan God. Hulle vertrou op leuens en verwaarloos die mense in nood. Hulle steel, pleeg egbreuk, lê vals ede af, en dien ander gode. Daarom sal Israel verwoes word.

Moet ons nie hierdie waarskuwing vandag duidelik hoor nie? Wat gaan in ons samelewing aan? Ons praat en veg oor die onregte wat ons aangedoen word, maar sê ons ooit iets oor die onreg wat ons mekaar aandoen? Ons kritiseer al wat leef en beef, behalwe onself en ons eie liefdeloosheid. Ootmoed is 'n woord wat ons so graag gebruik. Maar is daar nog by ons daardie bittere hartseer en pyn oor ons eie oortredings?

Gesang 241: 2

Ds JH van Staden
Bronkhorstspruit

Innige liefde vir God

Jeremia 14 – 15: 4

Dikwels kniel ons voor God en ons bid. Ons weet hoe ons moet bid. Ons bely ons sonde voor God. Ons spreek ons vertroue op God uit. Ons erken dat ons vir alles van Hom afhanklik is. En ons smeek: Here, seën ons! Vader, seën ons arbeid, sodat ons genoeg sal hê om van te lewe. Skenk ons gesondheid en lewenskrag.

Israel het dit ook gedoen – al die regte dinge. Tydens 'n groot droogte, met hongersnood om die draai, roep die volk 'n nasionale biddag uit. Hulle gaan kniel voor God. Hulle gebed is tegnies korrek. Hulle erken hulle skuld voor God. Hulle sê dat net God hulle kan help en dat hulle God volledig vertrou. En hulle smeek: Here, gee ons tog reën! Net U is ons hoop!

Maar God se antwoord is skrikwekkend. Ek wil niks van julle weet nie, hoor ons God sê. Julle korrekte gebede is verniet! Ek gaan nie vir julle reën gee nie, en julle sal vergaan! Israel se geloof het godsdienstigheid geword, 'n korrektheid wat roetine geword het en aan liefde vir God ontbreek het.

Ons verhouding met God het niks met tegniese korrektheid te doen nie. Ons kan alles reg doen, maar as ons God nie bo alles liefhet nie, is alles verniet. Kom ons hou dus op om van God redes te vra vir ons swak omstandighede. Die fout lê waarskynlik by onself. Laat ons regmaak wat verkeerd is. Laat ons God bo alles liefhê, en dan die gemoedsrus vind wat ons soek.

Gesang 530: 1-3

Ds JH van Staden
Bronkhorstspuit

Oorgerustheid

Jeremia 8: 4-13

Soms kan 'n mens dink dat jy alles reg doen. Jou geloofslewe lyk in orde. Jy gaan kerk toe, jy is redelik aktief in jou gemeente en meen dat jy so ver moontlik jou geloof uitlewe.

'n Mens word dan maklik gerus oor jouself. Kort voor lank kyk jy nie meer krities na jouself en jou geloofslewe nie. Jy gaan elke dag maar aan met jou roetine; 'n roetine waarvan jou geloof deel geword het.

In 'n sekere sin is dit ook wat met Israel gebeur het. Uiterlik het hulle alles gedoen en gesê wat God van hulle verwag het. Maar agterlangs het hulle 'n gebrek aan innigheid en diepte in hulle geloof gehad. Wat die ergste was, is dat hulle dit nie eers agtergekom het dat hulle God verlaat het nie. Niemand het meer berou oor hulle sonde gehad nie. Daarom kondig God 'n ontsettende oordeel oor Israel aan.

Dit is dalk die ergste vorm wat sonde kan aanneem – as jy nie eers meer jou sonde herken en daarom erken nie. Dan leef 'n mens voort in valse gerustheid asof niks verkeerd is nie. Dan wonder 'n mens nie meer oor jou lewe nie en stel jy nie meer vrae aan jouself nie.

Daarom is dit tydig en nodig om nie oorgerus te word oor jou geloof nie. Selfs al kom jy al die verpligtinge van die geloof na, behoort 'n mens gereed na jouself te kyk, en te vra: Is ek nog innig en opreg in my geloof?

Gesang 244: 1

Ds JH van Staden
Bronkhorstspuit

God is by ons

Jeremia 15: 10-18

Dikwels voel ons asof God van ons vergeet het. Veral wanneer die een ramp op die ander ons tref, kan ons begin dink dat God nie meer vir ons omgee nie. Waarskynlik is dit wat Jeremia ook gedink het. Luister net na een van sy uitsprake oor God: *Ek kan nie op U reken nie, net so min as op 'n stroom wat nie standhoudend is nie.*

Maar by hierdie bitterheid hou Jeremia se verhaal nie op nie. In hoofstuk 17 sê hy presies die teenoorgestelde! Iemand wat nie op die Here vertrou nie, sê hy, is soos 'n kaal bossie in droë wêreld. Maar iemand wat op die Here vertrou, is soos 'n boom wat by water geplant is en oorgenoeg het om van te lewe. Waarom sou Jeremia nou skielik omdraai en iets totaal anders sê?

Jeremia het die Here weer ontmoet. In hierdie ontmoeting het hy nuwe perspektief gekry oor die Here en sy verhouding met die Here. Hy het besef dat ware geluk lê in 'n innige en persoonlike verhouding met die Here, en nie in voorspoed, rykdom, aanvaarding en aardse sekuriteit nie.

Dit is waaroor geloof uiteindelik gaan: dat ons besef ons lewe in 'n gebroke wêreld, 'n wêreld waar dinge gebeur wat skrikwekkend is. Maar dat ons ook besef: die enigste sin van ons lewens is ons verhouding met God. Al gaan dit sleg, al beleef ons krisis na krisis – God is ons God. Hy is naby ons. Hy gee ons die krag wat ons nodig het. Hy alleen is vir ons genoeg. As ons so lewe, sal ons geestelik heel wees al kort so baie aardse dinge in ons lewens.

Gesang 498: 1-2

Ds JH van Staden
Bronkhorstspruit

God ons prioriteit

Jeremia 45

'n Mens kan nie anders nie as om baie simpatie met Baruk te hê. Baruk was 'n geleerde man vir sy tyd en opgelei as 'n sekretaris. Dit was destyds 'n lonende beroep, omdat min mense in daardie dae kon lees en skryf. 'n Sekretaris se taak was om korrespondensie te hanteer en wat sy werkgever dikteer, op te teken. Baruk het 'n toekoms van rykdom en roem voor hom gehad.

Baruk word toe Jeremia se sekretaris, en word ingetrek in die profeet se lewe. Jeremia moes baie hartseer oor God se oordeelsuitsprake teen Israel beleef en Baruk moes alles opskryf. Dit maak Baruk opstandig, want in plaas daarvan dat hy aan sy loopbaan kon bou, moes hy die oordeel van God teen Israel opteken.

Dan wys God Baruk deeglik tereg. Jeremia en Baruk se pyn en hartseer is niks in vergelyking met God s'n nie. God self het immers sy volk gekoester en gedra – en nou moet Hy hulle veroordeel. Hoe durf Baruk aan sy eie geluk en roem dink, terwyl God se tranes vloei? Hoe kan Baruk homself bejammer terwyl God se pyn oor sy volk soveel groter is?

Want dit is waaroor dit eintlik gaan – dat mense so vasgevang word in hulle eie voordeel en voorspoed dat God in hulle lewens verwaag. Dit is dalk een van die grootste geloofskrisisse van ons tyd. Ons vergeet van God omdat ons aan ons lewens wil bou. Het dit nie tyd geword dat ons minder oor onself dink en God weer sentraal in ons lewens maak nie?

Gesang 499: 1-2

Ds JH van Staden
Bronkhorstspuit

Toegewy aan God

Jeremia 4: 1-14

Nadat God hom geroep het om as profeet op te tree, besef Jeremia skielik die omvang van sy roeping. Hy sal voortdurend die oordeel van God oor Israel moet aankondig. Israel het God verlaat. Dit is Jeremia se taak om die volk eers terug te roep en as hulle nie wil luister nie, God se oordeel aan te kondig.

In hoofstuk 4 roep God nog sy volk terug na Hom toe. Bekeer julle tot My, vat weg julle afskuwelike afgode, leef in waarheid en doen reg, hoor ons God met sy volk praat. Verwyder alle ontrou uit julle harte en lewe volledig toegewy aan My! As julle dit doen, sal dit goed gaan met julle, maar as julle dit nie doen nie, sal my toorn oor julle losbreek.

Na so 'n geweldige waarskuwing sou ons verwag dat Israel sou luis-ter. Ongelukkig het hulle nie geluister nie en kondig Jeremia aan- houdend hierna God se oordeel oor sy volk aan. Telkens toon Jeremia aan dat Israel self nie gedink het die situasie is so krities nie, terwyl alles besig was om in duie te stort.

Voortdurend roep God sy kinders terug na Hom toe – ook vir ons. Deur sy Woord maak God aan ons bekend wat Hy van ons verwag. Ons behoort aan die hand van God se voorskrifte aanhoudend vrae aan onself te stel, krities na onself te kyk en seker te maak dat ons nog werklik opreg en toegewyd aan God lewe. Ons moet nie oor-gerus wees oor onself nie.

Gesang 532: 1-2

Ds JH van Staden
Bronkhorstspuit

God is by ons

Esegiël 2: 1 – 3: 21

God roep die profeet op: *Mens, staan regop, Ek wil met jou praat.* Ten spyte van 'n lang geskiedenis van ongehoorsaamheid en opstand soek God die volk op en volg Hy hulle tot by die Kebar-rivier. Hy doen dit omdat Hy hulle nie kan vergeet nie en Hy gebruik 'n swak profeet wat maar net 'n mens is.

Daar word 'n boekrol aan die profeet gegee om te eet. Dit moet sy lewe word, dit is wat hy moet gaan verkondig. Hierdie boodskap sal beslis die mense opstandig maak maar die profeet moet daarmee volhou, al raak dit hoe moeilik, want God sal hom bystaan.

Met die geboorte van Jesus Christus jare later is dit nog meer waar dat God die sondaarmens soek en volg, tot by die krip, die kruis op Golgota, en so ook vandag nog tot op die kansel en elke kerkbank. Swak sondaarmense word geroep om vir ander mense wat dit nog nie weet nie te vertel hoe God altyd met ons besig is.

God het ons die Heilige Gees gegee om ons met hierdie verkondiging te help, want dit is nie altyd vir ons maklik nie. Waar ons gehoorsaam is aan die oproep van God en die boodskap uitdra, kom mense agter dat daar 'n profeet onder hulle is, en word die gemeente 'n teken dat God 'n hart het vir mense, dat Hy oë het vir mense en hande het, wat sien en help waar daar nood is. Deur die werk van gelowiges is God by ons, ook vandag nog.

Gesang 159: 1-2

Ds JAC Rossouw
Trichardtsfontein

Valse profete

Esegiël 13: 1-13

As ons daaraan dink dat die Joodse volk met die ballingskap in 'n vreemde land was, kan ons verstaan dat die volk 'n boodskap wou hoor wat hulle nuwe hoop gee, wat hulle daarvan verseker dat die Here hulle nie vergeet het nie. Hulle moes egter eers 'n ander boodskap hoor, naamlik dat die volk hulle eers moet bekeer! Teen hierdie boodskap het hulle in opstand gekom omdat hulle ongehoorsaam was aan God.

Daar was egter valse profete wat gewild wou wees by die volk en vir die volk gesê het wat hulle graag wou hoor. Hulle het nie God se boodskap verkondig nie, want hulle het nie na hom geluister nie.

Daarom kan ons weet wat gaan gebeur. Hulle wil nie by die gat in die muur gaan staan nie. Hulle weet dit is te gevaarlik omdat die ergste aanvalle daar is. Ander mense kan maar daar gaan staan. Die valse profete word jakkalse genoem omdat hulle soveel skade kan aanrig. Hulle, die profete wat die heil moet bring, bring eintlik onheil. Hulle verstaan nie dat hulle juis by die gate moet staan en die aanslae verduur sodat die muur herstel kan word nie.

Valse profete verkondig 'n optimistiese godsdiens maar dit is nie die waarheid nie. Die ergste is dat hierdie profete later hulle eie onwaarhede begin glo. En die leuen werk soos 'n dwelmmiddel, sodat die mense ook later die valse boodskap glo.

Laat ons as gelowiges wat die amp van profeet het, die boodskap so dra dat ons as ware profete bevind sal word.

Gesang 255: 1-2

Ds JAC Rossouw
Trichardtsfontein

Die oordeel van God

Esegiël 14: 1-6; 15: 1-8

In hierdie gedeelte gaan dit om die inwoners van Jerusalem, die politieke maar veral ook die godsdienstige sentrum van die volk. Die beeld van die wingerd wys duidelik op die volk en terselfder tyd op die feit dat God die versorger van die wingerd in geheel is.

In die Nuwe Testament, Johannes 15, word die kerk in die beeld van die wingerd gesien as die gemeenskap van dié wat hulle totale lewe ontvang vanuit 'n innige verbondenheid met Jesus Christus. Geestelike lewe of kerklike lewe is dus 'n lewe in totale afhanklikheid van God. Ons kan dit anders stel: Kerkwees is ook bruidwees, die Bruidegom het met sy bloed vir haar betaal. Nou vertel die gedeelte vir ons van 'n dreigende gevaar: dat die bruid die Bruidegom verkul het, dat die veredelde wingerd nutteloos geword het.

Ons sal moet waak teen 'n verstarde godsdiens, teen 'n vormgodsdiens waarin die uiterlike en die seremoniële alles netjies in orde is, maar die hart ontbreek, 'n godsdiens wat harteloos geword het. In so 'n situasie moet die oordeel van God weer gehoor word. In die beelde wat gebruik word, is só 'n wingerd nutteloos. Daarom moet ons vandag nog weer hoor van die oordeel, want dan leer ons Hom weer waarlik ken as God en Here.

Dan kom ons opnuut tot die besef dat ons nie te doen het met politieke en/of ekonomiese magte nie, maar met die lewende God. As ons dit opnuut besef, dan weet ons ook: Hy is self die wingerdstok in Wie alleen ons kan lewe.

Gesang 273: 1-4

Ds JAC Rossouw
Trichardsfontein

Die vreugde van verlose sondaars

Esegiël 18: 1-32

Esegiël praat oor die bekering van rebelle, twyfelaars en ballinge in 'n wêreld wat baie ver weg is van hulle tempel en ander godsdienstige sekerhede soos die land en die patriargale gemeenskap. Hierdie twyfel en ballingskap lyk in ons tyd anders. Vandag leef mense in 'n wêreld van sosiale ongeregtheid, omgewingsbesoedeling, misdaad, korrupsie en so meer.

Wat Esegiël in hierdie gedeelte vra, word alleen moontlik as ons sien dat die verkryging van die nuwe gees die gawe van die Gees van God is. Dit is alleen deur die krag van die Gees dat 'n koue en dooie hart lewendig en polsend kan word. Dit is ook hierdie Gees wat ons nog altyd moet oortuig van sonde, die geregtigheid en die oordeel van God (Joh 16: 8).

Jy kan die lewe nie met gevoude hande oor jou laat kom nie! Nee, jy moet dit met albei hande aangryp omdat jy deur Christus, die Heer van die lewe, gegryp is! Die opening van 'n nuwe toekoms is nie iets wat sommer so gebeur nie! Dit is 'n roepstem tot mense wat die God van die lewe kritiseer, terwyl hulle self swaar dra aan die las van hulle eie skuld.

Daarom lyk dit asof die wêreld geen lewe het nie. Dié wat die lewe het, dink net aan hulleself, is so besig met hulleself dat hulle nie kans het om van die lewe uit te deel aan die wêreld nie. Mense wat nie lewe uitdeel nie, wat nie met verlore nes praat nie, staan nog buite die feesmaal en mis self die vreugde om kerk van verlose sondaars te wees.

Gesang 492: 1-2

Ds JAC Rossouw
Trichardtsfontein

Goedkoop genade?

Esegiël 20: 1-44

Esegiël kry die opdrag: *Mens, praat met die leiers van Israel*. Dan moet hy die oordeel aankondig, vanweë die afskuwelike dade van die voorvaders. Die volk moet presies weet waarom dit gaan. Daar is van die vroegste tye af verkeerd gehandel en daardeur het hulle die genade van God in sy gesig teruggegooi.

Die geskiedenis word in drie groot gedeeltes ingedeel:

Verblyf in Egipte: Die volk is deur God uitverkies tot volk, sonder dat daar enige verdienste was.

Die woestyntog: Tydens die tog word die volk telkens gestraf vir ongehoorsaamhede, maar nog steeds volhard hulle daarin.

In die beloofde land: Na al die ongehoorsaamheid bring God die volk tog in die beloofde land. Hier word die ongehoorsaamheid net meer.

Israel was dus van die begin af 'n ongehoorsame volk. Hulle moet dit insien sodat hulle kan verstaan waarom hulle in ballingskap weggevoer is. Maar God belowe dat Hy weer met hulle voor sal begin. Hy sal weer sy volk teruglei na hulle land waar hulle Hom weer kan aanbid en dien. Israel moet egter die straf vir hulle dade dra. Die genade van God is nie goedkoop nie.

Dit is tragies dat mense wat God se reddende genade ervaar het, tog weer van Hom kan wegdwaal. Die verhaal dien as waarskuwing vir ons vandag! God se belofte staan en is waar vir altyd. Hy sal weer en weer met ons van vooraf begin, maar ons moet weet sy genade is nie goedkoop nie, ons moet besef dat Hy God is.

Gesang 510: 1-4

Die swaard, God se oordeel

Esegiël 21: 1-17; 28-32

In hierdie hoofstuk is dit duidelik dat die oordeel van God nie kan uitbly nie. Die oordeel word in sy felheid beskryf as 'n swaard wat God sal uittrek. Die swaard is vlymskerp en sny aan albei kante. Die oordeel sal verskriklik wees.

Die een oomblik word oordeel aangekondig en dan weer verlossing, wat weer gevolg word deur oordeel. Hier is dit juis so dat die vorige gedeelte afsluit met 'n heilsboodskap en nou word dit opgevolg met 'n erge oordeelsaankondiging. Dit is verder duidelik dat hierdie oordeel met Israel te make het; die Here het nou hulle vyand geword.

Die oordeel word in drie agtereenvolgende gedeeltes aangekondig. Die erns van die aankondiging word so bevestig, saam met die verskriklikheid daarvan. Dit bevestig verder hoe ernstig die sondes van die volk is. Die middelste paragraaf maak dit duidelik dat die val van Israel deur die koning van Babel sal kom. Die hoofstuk sluit af met die woorde: *...want Ek, die Here, het gepraat.*

Alhoewel God hier die swaard as oordeel stuur, weet ons as gelowiges dit was nie die laaste woord wat Hy gespreek het nie. Die laaste woord wat God gespreek het, het Hy in Christus gedoen en dit was 'n finale verlossingswoord tot heil van alle mense wat dit aanvaar. Die oordeel staan egter vas vir hulle wat nie glo nie.

Gesang 585: 1-2

Ds JAC Rossouw
Trichardsfontein

Wat beteken: *Ek is die Here?*

Esegïel 25: 1-17

Die oordeelsaankondiging teen die Ammoriëte is nie 'n goeie teken vir Israel nie. In Israel se kontak met die ander vreemde volke het dit gegaan oor die feit dat die ander volke ook die God van Israel sou leer ken. Israel moes hierdie aankondigings ook duidelik hoor.

Die volke was elkeen skuldig aan vergrype teen Israel en daarom ook teen God. Daarom was die oordeel wat oor hulle aangekondig is regverdig. Israel moes egter in hul situasie verstaan dat die almagtige God, hulle God, ook in beheer is van die ander volke. Indien hulle gedink het dat hulle situasie van tydelike aard sou wees, omdat daar die moontlikheid is dat die Assiriërs weer deur iemand anders oorwin sou word, maak hulle 'n fout.

Met die profesie van Esegïel dat God se oordeel ook hierdie nasies sal tref, word dié moontlikheid finaal afgewys. Vir die volk Israel is daar ook geen hoop in die moontlikheid dat politieke alliansies of enige ander militêre ooreenkomste gesluit kan word nie.

Dit beteken dat God die Here die Almagtige is, dat Hy beheer het oor alles en almal. Vir ons as gelowiges is dit vandag nog 'n groot troos om dit te glo en te bely, want ons lewenslot is in Christus deur God omgekeer van ewige dood na ewige lewe. Niemand kan daaraan verander nie!

Gesang 590: 1-2

Ds JAC Rossouw
Trichardsfontein

Oktober

Ds P.J. Snyders

Ds S. Hoffman (sr)

Ds S. Hoffman (jr)

Ds J. van Immerzeel

Ds L.M.P. Swanepoel

Pas op, dit kan ons ook oorkom!

Amos 2: 4-16

Nêrens in die Bybel lees ons dat dit altyd met gelowiges goed sal gaan nie. Dis nogal belangrik, anders sou mense nê kon glo sodat dit met hulle goed kan gaan. Dan sou ons die Here nie dien omdat ons Hom liefhet nie, maar sodat dit met ons goed kan gaan.

Ongelukkig het Israel ook so gedink. Voorspoed was vir hulle 'n teken van geloof en seën van die Here. Teëspoed was straf van God op ongeloof en sonde.

In die tyd van Amos het die mense swaar gekry. 'n Nuwe politieke bestel het aan die orde gekom en ou lewenspatrone het verander. Belastinge het gestyg en daar was internasionale druk op Israel. Daarom het die mense met verwagting uitgesien na die koms van die Here, sodat Hy alles kon verander. Al wat ons moet doen, het hulle gedink, is om tempel toe te gaan, offers te bring en aan die godsdienstige rituele deel te neem.

Is dit nie maar net soos ons nie? Ons wag ook op die dag van die Here as dag van afrekening oor ander en as dag van herstel vir ons. Amos se boodskap is vir ons almal 'n groot skok: Die dag van die Here sal nie 'n dag van oordeel oor ons vyande inhou nie, want ook die volk van die Here sal onder die oordeel staan. Dan sal almal rekenskap moet gee. Hier word nie gevra of mense met hulle mond bely het dat Jesus lewe nie, nie gevra of mense kerk toe gegaan het of hulle offergawe gegee het nie. Die vraag is hoe mense geleef het.

Hoe lyk ons samelewing? Leef ons as kinders van God? Kan ander in ons die voorbeeld van Christus sien?

Gesang 215: 1, 3

Ds PJ Snyders
Noordelike Pietersburg

Hoe eg is ons geloof?

Amos 6: 1-14

Wanneer 'n mens konsert hou, bou jy dikwels dekortonele. Dit is vooraansigpaneel van die mooiste tonele, maar stap jy by die pragtige geboue in, is dit net geveerde karton.

So lyk die godsdienst, die etiek, die lewe van die mense in Amos se tyd. Daar is pragtige tonele, maar dis vals. Baje van ons lewens is ook pragtig, maar eintlik is daar nie veel inhoud nie. Ons floreer daarin om mekaar te ondergrawe, om kwaad te praat van mekaar, om mekaar te beskinder.

In Amos se tyd het mense na die heiligdomme gestroom en offers gebring en op godsdienstige wyse feesgevier. Maar onder die uitspattighede was 'n dodelike sweer, want in die mooi huise van gakapte klip was daar geweld en verwoesting, verdrukking en onreg. In die stede het mense alles van die beste gehad, maar agter die vertoon het baie valsheid gelê. En die Here het dit alles geweet.

Dan praat die skaapboer-profeet uit Tekoa met hulle! Hy kla hulle aan: Julle maak asof julle so godsdienstig is, julle roem daarop dat julle die uitverkore volk is, maar ellende wag op julle!

Volgens statistieke is 80% van Suid-Afrikaners Christene. Sien ons dit? In ons huise, huwelike, gesinne, in die sakewêreld?

Daarom kan ons maar Amos se boodskap ernstig opneem. Vra na die wil van die Here, haat wat verkeerd is en kom op vir dit wat reg is.

Gesang 280: 1-3

Ds PJ Snyders
Noordelike Pietersburg

Oktober

Die jeug word betrek

Daniël 1

Nebukadnesar begin by die jeug, by die kinders. Eers word hulle van hulle ouers losgeruk en daarna van God. Alles gebeur so stelselmatig. Die kinders word weggevoer van hulle ouerhuise af om as priesters in die Babelse paleis op te groei. In Babel was 'n nuwe tydgees aan die ontwikkel en om hierdie ommeswaai na 'n nuwe wêreldorde te laat plaasvind, word kinders gebruik. Nebukadnesar maak die ballingskap vir hulle lekker. Die beste kos, die beste geleentheid word vir hulle voorgesit. Hulle moes nooit kon terugverlang Jerusalem toe nie.

'n Veertienjarige seun word saam met sy vriende weggevoer. Daniël en sy drie vriende moes met God breek; daarvoor moes hulle skool verander word, hulle spyskaart en hulle name, want in hulle name moet daar iets vassit van die Babelse afgode.

Sodra ons dink alles is nou verlore, alles is donker, steek die Here 'n lig op. Sy ligdraer is die veertienjarige Daniël, wat later eerste minister sou word. Hy sou sterker word as Nebukadnesar. In vers 21 staan daar: *Daniël het in diens van die paleis gebly tot die eerste regeringsjaar van koning Kores.*

Waar staan ons vandag met ons kinders? Hoe behou ons ons kinders vir die Here? Deur gereeld te bid, vir ons kinders te bid, deur saam met ons kinders die bladsye van die Bybel vuil te vat.

Gesang 478: 1

Ds PJ Snyders
Noordelike Pietersburg

Die skrif is aan die muur...

Daniël 5

Belsasar hou 'n groot fees. Eintlik is die tyd daarvoor nie reg nie, dis oorlog en die Babelryk is besig om onder te gaan. Die omstandighede is tragies, die toekoms onseker, maar die koning en sy manne drink uit die goue bekers van die vroeëre Jerusalemse tempel.

Dis op dié oomblik dat God ingryp. Niemand was daarop voorberei nie, al sit hulle met God se bekers in die hand.

Eers stuur God die koninginmoeder wat vertel van die man van God wat die vreemde geskrif teen die wit mure van die paleis kan verklaar: die vreemde woorde *mene, mene tekel ufarsin... getel, getel, geweeg en verdeel*. God laat Hom nie vergeet nie. God waarsku Belsasar dat hy Hom nie kan vergeet nie. Op daardie wit mure van destyds was die groot veldslae en oorlogoorwinnings in gips uitgekerf. Daar op daardie wit mure sou God nou ook sy oorwinning uitkerf. Daardie selfde nag word Belsasar vermoor.

Wat God geskryf het, is vervul. Goddank was daardie woorde nie die laaste nie. God het sy Woord vir ons laat skryf. Hy het die Woord Mens laat word. Jesus Christus het na ons gekom.

God weeg en tel ons ook. Ons innerlike – ons opregtheid, eerlikheid, gehoorsaamheid, liefde, dankbaarheid...

Gesang 192: 1, 3

Ds PJ Snyders
Noordelike Pietersburg

Daniël 6

Daniël was nou al omtrent negentig jaar oud. Hy het as veertienjarige in Babel gekom. Hy was bekend vir sy standvastigheid, sy wysheid, sy krag en daardie mooi vaste gewoonte van hom om te bid, maar nou beland hy in die leeu kuil.

In Psalm 137 lees ons hoe daar van Israel in die ballingskapyd geskryf is: *By die riviere van Babel, daar het ons gesit, en ons trane het gevloei as ons aan Sion dink. Aan die wilgerbome in daardie land het ons ons liere opgehang.* Die volk van Daniël ween, hulle ken geen vreugde meer nie, hulle sing nie eens meer nie.

Daar teenoor staan Daniël – hy ween nie, ons lees eerder hoe hy gereeld bid en God prys en dank.

Daniël was 'n Israëliet sonder 'n ouerhuis, hy is nie in sy eie land nie, sy opvoeding, sy gewoontes, alles het die mense in Babel van hom af probeer wegvat. Maar sy gereelde gebedslewe, sy geloof, was vir hulle 'n probleem. Niemand kon dit van Daniël wegvat nie. Daniël met sy geloof was 'n magtige bondgenoot waarmee geen mens of leeu rekening gehou het nie. Daniël se geloofskrag en gebedskrag gaan hand aan hand.

Toe Darius, die koning, daar aankom en bekommerd na Daniël roep, antwoord hy dat God hom beskerm het. Sy getuienis is ook 'n dankgebed.

Wat beteken ons gebede vir ons? Deur sy lewe wat aanbidding was, kon Paulus sê: *Ek is tot alles in staat deur Christus wat my krag gee.*

Gesang 280: 1-3

✱

Ds PJ Snyders
Noordelike Pietersburg

Ontrou... en tog!

Hosea 1; 2: 1, 4, 12, 13

Die verhaal van Hosea is 'n verhaal van gekrenkte liefde, onverbreekbare trou. Hosea, 'n profeet van die Here, het met sy vrou getrou omdat die Here hom daartoe beveel het. Waarom gee die Here die verskriklike opdrag dat Hosea met 'n prostituut moet trou? Daar is moontlik drie redes:

- God wou Israel se eie ontrouheid uitwys. Praat het nie meer gehelp nie, daarom pas die Here hierdie skokterapie toe. Israel moes sien hoe hulle lyk. Ons moet sien en onself herken in ons eie ontrouheid. God oorlaai ons dag na dag met seëninge. Tog het ons soveel ander liefdes in ons lewens.

- Hosea se huwelik is ook 'n demonstrasie van smart – God se smart oor 'n ontroue volk. Israel moes sien wat hulle aan 'n troue God doen. En wat doen ons nie aan die Here nie? Is ons sonde nie vir God 'n pyniging nie?

- Maar Hosea se huwelik demonstreer ook God se trou. Ten spyte van alles, spreek Hy sy liefde uit in die lyding en menswording van Jesus Christus. Onbegryplik!

Gesang 334: 1-4

Ds PJ Snyders
Noordelike Pietersburg

Hosea 3

Die Here kom weer by Hosea met 'n opdrag: Hosea moet 'n verhouding aangaan met sy eie vervreemde vrou. Watter spanning, agterdog en onsekerheid moes dit nie meebring nie?

Die Here het ander profete, soos Elia en Jona, ook met moeilike opdragte opgesaal, maar hierdie opdrag net vir Hosea gegee. Israel moes sien hoe hulle lyk en hoe God is. Gomer is ontrou aan Hosea en het ander mans liefgehad. En so doen Israel ten spyte van wat God alles vir hulle gedoen het. Israel word met 'n slegte vrou vergelyk, 'n vrou wat geen reaksie toon op die opregte liefde van haar man nie.

God koop nie net terug nie, Hy wen ook terug. Daarom moet daar 'n nuwe binding plaasvind en dit neem tyd. Die ou bande moet afgesny word, die trou wat die Here verlang, moet nie halfhartig wees nie. Daarom stel Hosea voor dat die vrou vir 'n tyd lank net op hom aangewese moet wees. Israel sal vir 'n lang tyd sonder haar basiese instellings moet klaarkom: regering, kultus – middele waarop die volk hom verlaat het, pleks van op die Here. Daarna sal die volk hulle bekeer.

Bekering is die uitvloeisel van God se werk in ons. Dit is onafwendbaar as God eers suiwerend en vernuwend met ons besig geraak het. Bekering is 'n terugkeer na die Here terwyl ons bewus is van ons ontrouheid, maar ook weet dat by Hom ons enigste redding geleë is.

Gesang 215: 3

Ds PJ Snyders
Noordelike Pietersburg

My wil? God se wil?

Jona 4: 1-11

God gebruik die *ongehoorsaamheid* van Jona om nog mense te red. Jona protesteer en probeer God se opdrag ontduik en vlug na Tarsis. Dink net: Hy moet God se boodskap aan sy vyande bring!

God stuur die storm. Die heidene bid tot hulle afgode. Wanneer Jona se skuld bekend word, bid die heidense matrose tot die enigste ware God om redding. As God hulle help, besef hulle hoe magtig God werklik is. Hulle eer Hom, offer en maak geloftes.

God verwerp ook nie vir Jona nie. Uit louter genade red Hy hom deur middel van die vis. Jona bid 'n dankgebed. Wanneer die heidene in Nineve Jona se boodskap hoor, reageer hulle onmiddellik: bely hulle skuld, verootmoedig hulle voor God, en toon diepe berou. Ons genadige God red hulle lewens. Hieroor is Jona so boos dat hy bid om eerder te sterwe. Tog besef Jona dat God soewerein is.

Besef ons dit ook? Ons het ook 'n opdrag van God. Ons kan nie van ons roeping wegvlug nie, want God hou ons verlede, hede en toekoms in sy hande. God wil mense se lewens red! Erken ons God se almag en soewereiniteit en is ons bereid om die boodskap van redding aan 'n verwarde wêreld oor te dra? Dit is elke gelowige se roeping en taak!

Gesang 486: 1, 3, 4

Ds S Hoffman (sr)
Waterberg

Oktober

Straf en belofte

Miga 2: 1-13

Daar heers korrupsie dwarsdeur die gemeenskap. Die maghebbers palm alle besittings vir hulleself in. God sal hierdie onreg nie verdra nie, maar wel straf. Vir 'n samelewing waar korrupsie en oneerlikheid die norm geword het, bestaan daar geen hoop nie.

Wanneer Miga hierdie profesie uitspreek, word hy heftig teengestaan deur die valse profete. Hulle paai die volk deur te sê: God belooft vir sy verbondsvolk net goeie dinge.

Miga reageer deur die volk se sonde uit te wys: Hulle het teen God gedraai. Hulle is nie opreg in hulle diens aan God en sy gebod nie. Hulle het self deur ongehoorsaamheid die verbond verbreek. Hulle sal alles verloor en uit die stad en land verjaag word. Miga spot met die valse profete wat rondlopers en bedrieërs is, wat net sê wat die volk graag wil hoor.

Gelukkig eindig alles nie by God se oordeel nie. Daar is 'n groepie oor wat getrou bly. God sal self die gehoorsame gelowiges bymekaarmaak en versorg.

Rondom ons sien ons ook onreg, sedelike verval, ontheiliging van die dag van die Here. Ons is deel van 'n volk wat al hoe meer afval- lig word van die enigste ware God. God se oordeel oor onreg is onafwendbaar. Gaan ons God se oordeel ontduik? Bkering tot God is ons enigste hoop! Dan sal God se genade weer sigbaar word. Al word dit donker om ons, ons weet gelukkig dat 'n kind van God in die donkerste oomblikke steeds kan bly hoop op sy red- dende genade!

Psalm 58: 1, 4

Ds S Hoffman (sr)
Waterberg

Hoop volg op beproewing

Miga 5: 6-14

Miga het so pas 'n oordeel uitgespreek oor die leiers en die gereeders van die land. Hulle vat die volk se goed af en verryk hulleself. Geen reg en geregtigheid geskied nie. Tog is hulle so vermetel om hulp van God te verwag. God verseker hulle dat Hy nie sal luister as hulle roep nie. Die geestelike leiers verkondig nie die ware woord van God nie, maar sê wat mense wil hoor, en doen dit teen betaling.

Die volk hou nie meer God se wil as norm nie. Selfsug en gierigheid vier hoogty. Miga het werklik kontak met God. Hy het die moed om God se boodskap bekend te maak. Te midde van hierdie haggelike omstandighede, is daar tog die hoop dat God alles sal herstel.

Miga kondig aan dat God alles *kan* herstel. Hy is almagtig en genadig. Hy wil hulle help, maar hulle sal eers deur die smeltkroes moet gaan. Miga doen 'n beroep op die volk om hulle tot die Here te bekeer en hulle lewe aan God te wy. Hy bid dat God die vyande sal vernietig sodat die volk die spesiale taak wat aan hulle opgelê is, sal uitvoer. 'n Sterk appèl kom tot die volk om nie langer hulle vertroue te stel in mensgemaakte hulpmiddels, militêre mag, toorkuns, afgodsdienste, ensovoorts, nie.

Vandag is vir die Afrikaner 'n historiese gedenkdag, vroeër bekend as *Krugerdag*. Die kern van Afrikaner-nasionalisme was vir ons nog nooit iets anders as om in gehoorsaamheid aan God se woord te woon en te werk nie. Laat niks ons ywer vir God en ons dankbaarheid demp nie.

Psalm 130: 1-2
(TT Cloete)

Ds S Hoffman (sr)
Waterberg

Genade seëvier oor sonde

Miga 7: 8-20

God wys sy volk op hulle sonde. Hulle godsdiens is oppervlakkig en hulle tree oneerlik teenoor mekaar op. God as regter vra: Wat het Hy verkeerd gedoen? Hy was vir hulle net goed!

Die volk kan nie insien wat hulle verkeerd doen nie, en verstaan nie dat God ontevrede is nie. Miga verduidelik aan hulle: Dis julle vorm-godsdiens wat aanstoot gee! God wil dat hulle liefde en trou ook aan hulle medemense sal betoon, soos wat God dit aan hulle bewys. In plaas daarvan buit die handelaars die armes uit en word geweld gepleeg teenoor weerloses – God gaan dit straf. Moord en onreg vier hoogty, terwyl alle morele waardes verval. Vir hierdie samelewing is daar geen hoop meer nie, maar vir Miga wat op God vertrou, is daar wel hoop.

Dié wat in God glo en op Hom vertrou, sal genade ontvang. Al sou alles om hulle vergaan, hulle liefdevolle God is nog daar. Die stad lê wel in puin omdat God dit toegelaat het weens die volk se sonde, maar Hy kan weer vergewe en die vyande straf. Miga kondig aan dat verlossing naby is.

Die volk bid dat God sal ingryp. God sal hulle red ten aanskoue van al die vyande. God self gee die versekering dat Hy sal vergewe en alles weer nuut sal maak. Hy is 'n genadige God. So het Hy homself ook aan ons geopenbaar toe Hy sy enigste Seun na ons gestuur het, sodat ons gered kan word en hoop mag hê in hierdie korrupte wêreld – hoop op die ewige heerlikheid wat kom!

Gesang 244: 1

Ds S Hoffman (sr)
Waterberg

Die Here sal vergeld

Nahum 1: 2-8

Hierdie gedeelte is in die vorm van 'n gedig geskryf. In hierdie kort gediggie word 'n bepaalde voorstelling van God gemaak. In verse 2 en 3 word God beskryf as 'n God wat Hom wreek teen sy teenstanders, maar dit beskryf Hom ook as 'n lankmoedige God.

In verse 3-6 lees ons hoe die natuur op God se verskyning reageer. Die winde, wolke en water neem die wyk voor sy aangesig! Die groenigheid verdor, die berge bewe en alles deins terug wanneer God verskyn. Ons sien dat God Hom op sy vyande kan wreek met natuurverskynsels of natuurrampe. Niks en niemand is teen sy gramskap bestand nie.

Tog is God ook goed, 'n toevlug in tyd van nood, en kan sy kinders veilig en geborge by Hom skuil.

Hieruit leer ons dat niemand op aarde teen God weerstand kan bied nie. Hy is die almagtige skepper van alles, wat steeds ten volle in beheer van alles is. Die ganse skepping is in sy mag. Al die nasies en volke op aarde, die hele geskiedenis van volke, word deur God beheer.

God is lankmoedig en getrou teenoor diegene wat in Hom glo en op Hom vertrou, maar Hy vernietig almal wat op hulle eie mag vertrou en hulle mag misbruik.

Psalm 75: 1-4

Ds S Hoffman (sr)
Waterberg

Onheil vir die vyand

Nahum 1: 9-14

God tree hier spesifiek teen die Assiriërs op. Wat hulle ook al beplan teen Juda, dit sal misluk. Die planne teen Juda is planne teen God, want God vereenselwig Hom met sy volk se lot. Omdat God al die mag het, sal selfs hulle koning se planne teen God misluk.

Die woorde *So sê die Here* wat die profeet gebruik, laat ons die erns van die boodskap besef. Voor God se oordeel hou niks stand nie. God gaan die juk verbreek wat die Assiriërs op Juda gelê het, God belooft om Juda se vernedering weg te neem. God neem ook die roem en eer van die Assiriese koning weg. Die Assiriërs se afgode word totaal vernietig, en selfs die koning se graf word onteer.

In ons dag kan ons ook daarvan verseker wees dat dieselfde God, die skepper en onderhouer wat ons aanbid, steeds alle mag het. Hy heers en beheer die natuur, asook die verloop van die hele wêreld se geskiedenis. Wanneer die gelowiges verdruk word, kan ons ook weet dat God die Bose se mag kan en sal breek, al kom dit ook hoe sterk en magtig voor.

God kan die las en vernedering van die gelowiges wegneem. God sal ook die roem, mag en eer van die wrede oorheersers en magsmisbruikers wegneem. God wat die enigste ware God is, maak ook al die afgode van die vyand tot niet.

Vir ons kan dit ook vandag troos om te weet: God regeer en heers oor almal en alles, omdat Hy alleen al die mag het.

Psalm 94: 1, 2, 3, 8, 9

Ds S Hoffman (sr)
Waterberg

Ondergang van Assirië

Nahum 1: 15 – 2: 13

Die goeie nuus word aangekondig: Nineve sal vernietig word. Die volk moet solank voorberei vir die groot fees wat gehou gaan word. Hulle gaan aanskou hoe die stad vernietig word. Die profeet hef 'n spotlied aan oor die sterk *leeu* (Assirië) waarvoor hulle nie meer bang hoef te wees nie. Die Here daag self die Assiriërs uit en breek al die mag waarop hulle gesteun het: diplomatieke mag, wapens, ekonomie en leërmag.

In ons tyd kan ons ook in omstandighede beland waar magsmisbruik plaasvind. Dit kan so erg word dat dit lyk asof geen uitkoms moontlik is nie. Die boek Nahum leer ons dat ons 'n God aanbid wat magtiger is as enige ander vyandelike mag. Magte van geweld en onderdrukking is slegs tydelik. Die almagtige God is ewig!

Geen mag op aarde kan teen God se mag standhou nie. God wat alles self geskep het en beheer, sal oor die Bose seëvier. Soms verloop alles nie volgens ons planne nie, maar die regverdige God sal op die regte tyd – sy tyd – die Bose vernietig.

Psalm 53: 1-6

Ds S Hoffman (sr)
Waterberg

4

Oktober

Waarom? Hoe lank nog, Here!

Habakuk 1: 1-17

Die profeet kla by God oor die onreg en die ellende wat hy moet aanskou. Mense word onderdruk en met geweld mishandel, die wet word verontagsaam en slegte mense kry oënskynlik die oorhand oor die goeies.

Ons word nog steeds vandag met dieselfde realiteite gekonfronteer. Omdat ons in 'n gebroke wêreld leef, sal ons vandag dalk ook ongeregtigheid en ellende beleef. Dalk voel jy ook soms soos die profeet Habakuk of jy magteloos uitgelewer is aan omstandighede.

God sê dat Hy die Galdeërs sal stuur om die volk te verdelg; hulle eie mag is vir hulle soos 'n god, hulle vernietig alles en almal wat voorkom. Die profeet reageer op hierdie antwoord van God met nog 'n dringender klag. Hy worstel met die Here en maak aanspraak op die goeie eienskappe van God. Hy ken God as die ewige, heilige, magtige rots, die een op wie 'n mens kan vertrou, die God van geregtigheid.

Hierdie worsteling van die profeet is nog steeds deel van elke gelowige se lewe. Ons leef ook in die spanning tussen die ongeregtigheid van die aardse lewe en die wete en vertroue dat God geregtigheid sal laat geskied in sy groot liefde.

Dit is nie sleg of verkeerd om vrae aan God te vra en selfs soms by Hom te kla nie. Dit bring verdieping en versterking van 'n mens se geloof as jy deur so 'n worsteling met God kommunikeer en na Hom begin luister.

Gesang 575: 1-3

Ds S Hoffman (jr)
Warmbad

Wees stil in God se teenwoordigheid

Habakuk 2: 1-20

Worsteling kry sin wanneer dit jou by 'n plek bring waar jy na God begin luister. Die profeet sê hy wil wag om te verneem wat die Here vir hom wil sê. Dit is asof die ongeduld en die gefrustreerde klag *Hoe lank nog, Here!* begin kwyn en plek maak vir 'n ander tipe ingesteldheid. Die profeet is nou bereid om na God te begin luister.

Ons leef in so 'n gejaagde wêreld waar die horlosie elke oomblik beheer en waar alles vinnig moet gebeur. Dit voel dalk of die lewe 'n mens saamsleur soos 'n magtige stroom water en jy kry net nie kans om vir 'n oomblik te stop nie. Dit is jammer dat die lewe vandag so baie van ons tyd opeis, net om te kan oorleef, want baie keer is dit nodig om stil te word en te wag voordat jy God se stem kan hoor. Die Here sê aan die profeet om geduldig te bly wag, want sy openbaring sal beslis kom.

Ons ongeduld veroorsaak baie keer dat ons ontrou is aan die Here. Ons wil dalk hê dat God soos die wêreld met kitsoplossings vir ons probleme moet opdaag en alles sommer so maklik en gou moet oplos. Selfs die kerk en die ampsdraers moet flinke diens lewer, kitsantwoorde en oplossings verskaf en baie gou maak om te help, anders raak ons ontevrede met die diens en soek 'n *beter* kerk. Die profeet leer in hierdie gedeelte dat 'n mens geduldig moet wag op God se stem, want baie keer is die oplossing vir ons bekommernisse en vrae nie in woorde te vind nie, maar opgesluit in die stilte van God se teenwoordigheid.

Gesang 573: 1-3

Ds S Hoffman (jr)
Warmbad

Oktober

Habakuk 3: 1-19

Die profeet het deur sy worsteling en vrae geleer om stil te word in God se teenwoordigheid en te luister. Die profeet besef weer opnuut wie God is, hoe groot en onbeskryflik sy mag is. God is vir hom soos 'n magtige krygsman wat kom om hom te red. Selfs die natuur en die ganse skepping sidder voor sy almag. God laat geregtigheid geskied en verlos hom van sy vyande.

Ons as Nuwe-Testamentiese gelowiges kan ook soos die profeet onder die indruk van God se almag kom, as ons stil raak en besef wie God werklik is, hoe onbegryplik groot en magtig. As ons onthou wat Hy vir ons kom doen het deur Jesus Christus ons Here, hoe Hy die grootste vyande, ons sonde en dood, verslaan het, kan ons ook saam met die profeet begin jubel.

Die profeet se omstandighede is nog steeds moeilik, Jerusalem is nog steeds vernietig deur die Babiloniërs. Hy leef steeds in 'n gebroke wêreld, maar sy perspektief het verander. Hy het besef dat die almagtige God by hom is, en daarom kan hy sê *nogtans*. Al sou alles om hom vernietig word, *nogtans* sal hy in die Here jubel, sal hy juig in God sy redder!

Mag ons ook te midde van moeilike omstandighede, ten spyte van die hartseer, nood en ellende in die wêreld, deur ons vrae en worsteling werk, stil word in sy teenwoordigheid, na Hom luister, besef dat Hy by ons is, en met 'n *nogtans*-geloof die lewe ingaan, want die Here ons God gee vir ons die krag. Hy laat ons veilig loop!

Gesang 516: 1

Ds S Hoffman (jr)
Warmbad

Die dag van die Here kom!

Sefanja 1: 1-18

Die boek Sefanja begin met 'n oordeelsuitspraak: Die Here waar-sku dat Hy alles sal vernietig omdat die mense nie op Hom vertrou nie, maar afgode aanbid. Hulle vra nie na sy wil nie en raadpleeg Hom nie meer nie.

Ons wat onself Christene noem, kan ook maklik dieselfde fout maak. Ons aanbid die drie-enige God en sweer ware trou aan Hom wanneer ons belydenis doen van ons geloof, maar baie keer maak ons staat op ander dinge of mense eerder as om op God te vertrou.

Die dag van die Here is 'n tema wat dikwels in die Bybel voorkom. Dit word meestal beskryf as 'n dag van verlossing en oorwinning, maar hier skets die profeet dit as 'n dag van oordeel en straf. Ons praat graag met mekaar oor God se liefde en genade en vergeet so maklik dat Hy ook verwag dat ons uit dankbaarheid met gehoorsame nederigheid, afhanklik van Hom sal lewe. Ons God is die God van liefde, maar Hy haat ook die sonde en laat dit nie ongestraf bly nie. Daar kom ook vir elkeen van ons 'n dag, dalk nog hierdie dag, waarop ons verantwoording sal moet doen van ons lewe op aarde.

In Jesus Christus het ons as gelowiges egter die versekering dat ons nie met vrees hoeft te wag op God se oordeel nie, maar met hoop kan uitsien na die dag van die Here. Mag ons elke dag lewe met die wete dat die Here se dag naby is. Mag ons so met ootmoed voor God lewe dat ons nie bang hoeft te wees nie, maar met vreugde kan bid vir sy koms.

Gesang 571: 1-4

Ds S Hoffman (jr)
Warmbad

Ruk jou lewe reg!

Sefanja 2: 1-15

Die profeet roep die volk op om hulle reg te ruk voordat die dag van die Here aanbreek. Ons sê maklik vir iemand *ruk jou reg*, maar dit is soms nodig dat ons ook ons geestelike lewens begin regruk. Die profeet sê dat 'n mens dit doen deur na die wil van die Here te vra, deur nederig te wees, deur te doen wat die Here wil en geregtigheid na te streef.

Die profeet beskryf God se almag deur te vertel hoe Hy al die groot en magtige nasies rondom sy volk sal vernietig. Hulle afgode, wapens en alles waarop hulle staatmaak, help niks, want God is bo almal verhewe.

Kom ons gaan ruk weer elkeen onself reg, deur af te sien van die aardse dinge waarop ons so maklik vertrou. Ons klim af van die trone van ons eie hoogmoed wat ons vir onself bou en ons buig laag in ootmoed voor God se troon. Ons vergeet van al die dinge wat ons so graag wil doen en wil hê, en ons vra wat sy wil vir ons lewens is. Ons hou op om te strewe na aardse genot, geluk, voorspoed en rykdom en ons strewe na God se geregtigheid.

Ons behoort elke dag so onder die indruk van God se grootheid en almag te leef dat ons nie anders kan as om met dankbare gehoorsaamheid net op Hom te vertrou nie. Mag God jou vandag die krag gee om dit te doen.

Gesang 578: 1-3

Ds S Hoffman (jr)
Warmbad

God ruk my lewe reg

Sefanja 3: 1-20

Die laaste gedeelte van die boek praat weer van 'n dag of tyd wat God sal laat aanbreek, maar nou kom daar 'n dimensie by. Daardie dag sal steeds 'n dag van oordeel en straf vir die hoogmoediges wees. God sal dié wat ontrou is steeds laat boet, maar dit sal ook 'n dag van vreugde wees. God self sal mense se lippe rein maak en hulle verander, sodat hulle Hom kan aanroep en dien.

God laat die ootmoediges en die nederiges wat op Hom vertrou nie in die steek nie, Hy pas hulle self op soos 'n goeie Herder sodat hulle vir niks bang hoeft te wees of hoeft te skrik nie. Die Here self sal hulle lot verander.

God het in Jesus Christus ook ons lot kom verander. Ons wat eintlik deur God se toorn vernietig moes word oor ons selfsug, hoogmoed en sonde, word deur God self verlos. Hy is al een wat 'n mens se lewe werklik kan verander. Hy kan jou gedagtes, woorde, dade en jou lot verander, sodat jy nie met vrees hoeft te lewe nie, maar kan uitsien na 'n nuwe *dag van die Here* waar ons by Hom sal wees in sy heerlike teenwoordigheid.

Mag God ons in hierdie dag deur sy Gees so lei dat ons as nuwe mense saam met Hom kan lewe!

Gesang 491: 1, 3, 5

Ds S Hoffman (jr)
Warmbad

Neem ter harte wat met julle gebeur

Haggai 1

Die boek Haggai, een van die na-ballingskapse profeteboeke, vertel hoe Israel na die ballingskap onder leiding van Serubbabel begin het om die tempel te herbou. Maar nou, 14 jaar later, staan daar onkruid in plaas van mure op die fundamente. In stede van die huis van God te herstel, bou die volk liewers huise en loopbane vir hulleself. Haggai praat daarom met die volk oor hulle prioriteite, sodat Israel die belangrike dinge eerste moet stel. Die tempel was die simbool van God se teenwoordigheid onder sy mense en solank dit 'n ruïne gebly het, het God ook nie die belangrikste plek in sy mense se lewens ingeneem nie.

Wat van ons? Hoe lyk ons prioriteite? Hoe moet ons as Christene ons lewens inrig? Hoeveel moet ons bid? En wanneer? Hoeveel offergawe moet ons gee en waarvoor?

Die terugkerende ballinge het toegelaat dat goeie dinge die plek inneem van die beste. Met ons gaan dit nie veel beter nie. As ons eerste strewe die wil van God is, gaan ons prioriteite ook reg wees. Onthou Jesus se woorde in Matteus 6: 33: *...beywer julle allereers vir die koninkryk van God en vir die wil van God, dan sal Hy julle ook al hierdie dinge gee.*

Gesang 276: 1-2

Ds PJ Snyders
Noordelike Pietersburg

Vergewende liefde

Sagaria 1: 12-17

Die liefde wat die Here vir sy volk Juda het, is groter as wat ons kan verstaan. Ons sien die saak gewoonlik so: Jy gee iemand 'n kans en miskien nog 'n kans of twee, maar uiteindelik is jou geduld op en skryf jy die persoon af.

In die eerste hoofstuk van hierdie boek word die vergewensgesindheid van die Here teenoor sy volk baie goed beskryf. Die voorgeslagte van die volk het teenoor die Here gesondig. Hulle is terdeë gestraf. Die mense van daardie tyd het gesondig net soos hulle voorvaders, hulle is ook daarvoor gestraf. Die Here sê dat Hy nogtans 'n nuwe tyd van voorspoed gaan laat aanbreek. Hy gaan weer in Jerusalem gediën word en sy volk gaan weer in opregtheid voor Hom lewe. So probeer die profeet Sagaria die saak stel en die boodskap oordra aan sy mense.

Dit laat die mense opnuut moed skep en gee hulle hernude ywer om vir die saak van die Here hulle beste te lewer. Wanneer dit lyk of alles tot niet gaan en verlore is, help dit ons om opnuut weer in die vergewende liefde van God te begin glo. Ons erken dat daar baie verkeerd is in ons lewens. Daar is baie verkeerde dinge gedoen in die verlede waarvan ons nou die gevolge moet dra.

Ons glo egter dat die Here ons kan en sal vergewe en dat Hy ons sal help om te herstel. Laat ons terugkeer na sy manier van doen en opnuut weer ons lewens aan Hom wy, sodat Hy weer sal heers in ons lewens. Ons toekoms is immers in God se liefdevolle hande.

Gesang 577: 1-3

Ds J van Immerzeel
Silverton

Veel meer as wat ons ooit kan dink!

Sagaria 2: 3-9

Ons droom gewoonlik oor wat ons graag wil hê. Die lewe ontwikkel egter so dat ons naderhand met minder tevrede is as wat ons in die begin wou gehad het. By die Here is dit anders. Die ideale wat Hy vir ons as gelowiges stel, word baie groter as wat ons ooit aanvanklik kon dink.

Die gesig wat Sagaria gebruik om hierdie saak te illustreer, is dié van die jong man wat met 'n maatlyn loop om Jerusalem te gaan afmeet, om te sien hoe lank en hoe breed hy moet wees. Die engel gee toe 'n boodskap aan die jong man dat die nuwe Jerusalem 'n stad sonder mure gaan wees en dat die Here die stad sal beskerm en self daar teenwoordig sal wees.

Die vermoë van die Here is baie magtiger as wat ons ooit kan besef. Ons is nogal die mening toegedaan dat ons groot kan dink. By die Here is ons groot denke maar klein en gering. Ons onderskat onself heeltemal. Ons kan baie meer regkry as ons leer om deur die oë van die Here na onself te kyk. Hy wil die grootste dinge deur ons laat gebeur. Laat ons ons kleingeloof oorwin en ons deur die geloof laat lei. Die Here is soos 'n vuur rondom ons om ons te beskerm en Hy laat sy krag 'n magtige teenwoordigheid in ons wees om ons te versterk. Met ons wil die Here veel meer vermag as wat ons in ons grootste drome ooit kon dink. Laat ons dan voluit in die geloof leef met die wete dat selfs ons stoutste verwagtinge in die geloof oortref sal word.

Gesang 464: 1, 4

Ds J van Immerzeel
Silverton

Maak reg wat verkeerd is

Sagaria 7: 7-14

In alle opregtheid vra ons of ons nog die formele take van ons godsdiens moet uitvoer. Ons twyfel aan die noodsaaklikheid van die Sondagviering en die fees- en gedenkdae met hulle eredienste.

Dieselfde vraag het opgekom by die mense tot wie Sagaria sy boodskap moes rig. *Moet ons nog in die vyfde maand huil en vas soos ons nou al jare lank doen?* Hulle vra of hul gebruike nog enige sin het. Die antwoord wat gegee word, is dat die Here nie soseer op die vasdae en seremonies gesteld is nie, maar wel op die manier waarop dit gevier word.

Hoe kan jy 'n vasdag vier met alle uiterlike skyn en jou hart is nie regtig daarin nie? Wat is die gesindheid waarmee jy jou godsdiens beoefen? Ons kan sê dat godsdiensbeoefening sonder die regte geloof maar leë godsdiens is.

Gebede, lofprijsing, prediking en luister na die Woord van die Here is nie veel werd as dit maar net uiterlike vertoon is sonder dat die inwendige bekering en opregtheid van leefwyse daarmee gepaardgaan nie.

Die profeet Sagaria stel dit so: As daar onreg gepleeg word in die alledaagse lewe en daar geen liefde en barmhartigheid vir die medemens in nood is nie, dan bots godsdiens en lewe met mekaar. Dan is dit nodig dat die godsdiens eers die lewe verander en opreg maak. Dan sal die Sondagviering vir ons noodsaaklik wees en nie iets wat sonder sin en betekenis geword het nie.

Gesang 511: 1-2

Ds J van Immerzeel
Silverton

Sagaria 11: 4-14

Leiers wat 'n magsposisie beklee en dit misbruik om hulle volgelinge uit te buit en hulself te verryk, is geen respek of eerbied werd nie. Die Here het die punt bereik waar Hy die volk in die hande van sulke leiers oorgee. Hulle wil nie die leiding en sorg van die Here as herder aanvaar nie.

Hier word selfs weer 'n slag probeer en 'n nuwe herder word gegee wat met twee kieries, *Vriendelikheid* en *Vereniging*, iets moes probeer uitrig. Dit het ook nie gewerk nie en die mense is toe aan hulle eie lot oorgelaat, wat tot hulle ondergang gelei het. Die nuwe herder kry die karige loon van dertig stukke silwer en in opdrag van die Here gooi hy dit vir die pottbakker wat waarskynlik vir hulle nog 'n nuwe afgod sal fabriseer. Hulle wil mos verkeerd wees, laat hulle dan nou maar heeltemal verkeerd wees.

Die Here is toornig oor sy volk. Niks wat Hy laat gebeur, slegte herders of goeie herders, het enige indruk gemaak of positiewe resultate opgelewer nie. Die volk het hulle nie tot die Here bekeer nie. Nou moet die herder wat alles verkeerd doen maar oorneem.

Die Here probeer soms alles om ons tot ander insigte te bring. Ons is verskriklik en alles word van ons weggeneem, maar nog wil ons nie luister nie. Dinge wat met ons gebeur, is meesal ons eie skuld, maar die reaksie daarop is belangrik. Verander ons ons lewens en ons houding en gesindheid teenoor die Here en ons medemens? Aanvaar ons die Here as enigste goeie Herder aan wie ons getrou wil bly? Dit is waarom dit gaan.

Psalm 23: 1-2

Ds J van Immerzeel
Silverton

Die Here is die enigste God

Sagaria 14: 8-11

Op die ou einde is dit wat vir ons as gelowiges saakmaak, die feit dat die Here die enigste God is. Dit is wat die lewe van geloof en toewyding die moeite werd maak. Ons het toe nie verniet swaargeskry, opgeoffer en verloor nie. Die diens aan die Here was toe al die tyd die regte manier van lewe.

Nie alleen ons pogings en deursettingsvermoë om van die saak van die Here iets te probeer maak nie, maar ook die moeite van die Here met ons is vir ons 'n rede tot dankbaarheid. Dit het baie keer vir ons gelyk of Hy met ons moed opgegee het. Maar elke keer het Hy weer teruggekeer en weer met ons probeer, totdat Hy op die ou einde as oorwinnaar uit die stryd getree het.

Die Here sal sy mag uiteindelik ten toon stel. Daar sal nie meer getwyfel kan word of Hy werklik die enigste God is nie. Daarvoor is sy optrede te groot en sy ingrype te drasties. Vir twyfel is daar geen geleentheid meer nie. Die tekens is te oorweldigend.

Kyk ons nie te maklik die groot ingrype van die Here in ons bestaan mis nie? Mis ons nie die wonderlike en oorweldigende handeling en werke van die Here nie? Lewens word verander, die geskiedenis word verander, redding en verlossing vind plaas, die Bose word oorweldig en die lewe van miljoene mense word verryk. Dit is die dae van die Here en ons is bevoorreg om daarin te lewe. Laat ons dit raaksien en weer eens bely: *Die Here is die enigste God en sy Naam die enigste Naam.*

Gesang 205: 1-2

Ds J van Immerzeel
Silverton

Ons is self die oorsaak

Maleagi 1: 11-14

Al is omstandighede hoe sleg, verdien die Here om sy regmatige eer te ontvang. Dit is nie vir ons om die Here se optrede te probeer beoordeel en Hom as minderwaardig te sien nie. Die ergste is dat ons Hom nog so behandel ook.

Die mense in Maleagi se tyd het nie veel van die Here gedink nie. Hulle het die swakste wat hulle gehad het aan Hom geoffer. Die Here spreek die wens uit dat hulle dan maar liewer nie moes geoffer het nie en die tempel se deure maar eerder moes gesluit het. Hy wil Hom nie laat beledig nie. Selfs die heidene weet van beter en offer ordentlike offers.

Wat ons van die Here dink, gaan bepaal hoe ons teenoor Hom optree. Wat jy van die Here se wette en verordeninge dink, gaan bepaal hoe jy lewe en met watter oortuigings jy lewe. Sien jy die Here in so 'n ernstige lig dat jy net die beste vir Hom wil doen? Of is die Here se saak vir jou van minder belang?

Ons wonder hoekom ons so agteruitgaan. Hoekom word ons lewens so minderwaardig? Is dit nie dalk omdat ons die dinge van die Here in so 'n minderwaardige lig sien nie? Wat jy van die Here dink, gaan bepaal wat jy bereid is om vir die Here te doen. As dit niks is nie, gaan jy niks doen nie en gevolglik niks word nie. As dit baie is, gaan jy baie doen en ook baie vreugde en voorspoed ervaar.

Gesang 528: 1-3

Ds J van Immerzeel
Silverton

Geloof en twyfel

Maleagi 3: 13-18

Die mees ingrypende gebeurtenis in die lewe van 'n gelowige is die stryd tussen geloof en twyfel. 'n Mens dink baie keer dat die dinge wat jy glo nie waar is nie.

Hierdie mense het ook begin wonder oor dit wat hulle glo. Hulle het geglo dat daar 'n belofde uitkoms en redding vir hulle voorlê. Die tyd het egter verbygegaan en niks daarvan het gebeur nie. Hulle het begin wonder en twyfel in hulle geloof. Wag maak 'n mens nie alleen ongeduldig nie, dit maak jou ook onseker.

Die lewens van die mense wat sonder die Here lewe en wat maak soos wat hulle goëddink sonder dat daar iets slegs met hulle gebeur, lyk aantreklik. Die gelowige wil soms ook so word en so lewe. Daar ontstaan 'n knaende twyfel oor die sin van diens aan die Here van Israel. Die vraag word gestel of dit enige sin het om die Here se gebooie te onderhou en Hom te erken as Almagtige voor Wie ons skuldig staan en van Wie ons vergifnis moet ontvang. Mense kom tot die gevolgtrekking dat godsdiens nutteloos is en gevolglik is God se diens aan ons ook niks werd nie. Waarom dan al die bohaai oor kerkwees en gelowigwees en opregwees en getrouwees?

Dit is waarom dit gaan – omdat die Here se oordeel sal uitwys dat ons wat dink dat ons verloor het, eintlik wenners is. Wat baat dit my om alles in die wêreld te besit en wat die Here betref, is ek niks of het ek niks nie? Dit is waarom ons moet volhard in geloof in die Here en ons aan Hom moet toewy ons lewe lank.

Gesang 488: 1, 4, 5

Ds J van Immerzeel
Silverton

3

Oktober

Die evangelie waarom ons jubel

Romeine 1: 1-17

Dieselfde Here wat die Christene in Rome by die lees van die Romeinebrief deur sy Heilige Gees aangespreek het, wil dit vandag steeds met ons doen. Al verskil ons lewensomstandighede baie van dié van die destydse gelowiges in Rome, bly die waarheid van die evangelie aktueel en kragtig. God die Heilige Gees, wat vir Paulus geïnspireer het om die Romeinebrief te skryf, wil vandag ook hierdie selfde brief gebruik om ons oë opnuut te fokus op die ewige waarhede en beloftes van God in sy Woord.

In Romeine 1: 16-17 word die inhoud van die hele Romeinebrief in 'n neutedop saamgevat. *Ek skaam my nie oor die evangelie nie.* Paulus bedoel: *Ek jubel oor die evangelie.* Waarom? Omdat die evangelie die redding bring wat elke mens broodnodig het. Elke mens worstel met die vraag: Hoe kan ek van die ewige straf oor die sonde gered word? Ware redding word nie verkry deur ontvlugting, pille, vermaak of droomvakansies nie.

Romeine 1: 16 gee die antwoord. Die evangelie, die blye boodskap oor die koms, die lyding, die kruis, die opstanding en die hemelvaart van Jesus Christus, is die enigste bron, die enigste krag, wat redding aan sondaars skenk. Daar kan vir die sondaarmens geen heerliker nuus wees nie. Daarom weerklink die redding van sondaars soos 'n refrein dwarsdeur die Romeinebrief.

Is ons by hierdie redding ingesluit? God sluit niemand uit nie. Elkeen wat die evangelie van Jesus Christus hoor, en dit glo, sal gered word. Hiervoor kan ons God op sy woord neem.

Gesang 255: 1-3

Ds LMP Swanepoel
Ebenhaézer

Alle mense is sondaars voor God

Romeine 1: 18 – 3: 20

Die Romeinebrief vertel van die diepgewortelde sonde in alle mense. Niemand kan op homself trots wees nie. Die mens gee in sy lewe van elke dag nie aan God die eer en die dank wat Hom toekom nie. Ons wil nie toelaat dat God werklik ons GOD sal wees nie, want dit sal te veel van ons eis. Terselfdertyd wil ons egter ook nie sonder godsdiens wees nie. Daarom maak ons 'n plan. Ons wil God verander. Ons wil God so *klein* maak dat ons Hom kan begryp en Hom tot ons eie voordeel kan gebruik. Die werklikheid is: Ons maak vir ons 'n god na ons beeld en gelykenis, 'n ander god as die God van die Woord.

In die beskuldigdebank staan die postmoderne mens, dié mens wat baie beïndruk is met sy vermoë om self te kies, te besluit en te bepaal hoe hy sy lewe wil leef. Die klagstaat teen ons is verdorend. Die aanklag is die feit dat die mens nie wil toelaat dat God sy lewe regeer nie, dat hy die Woord van God hoor, maar hom nie daaraan steur nie. Dat hy die heerlikheid en die liefde van God ervaar, maar Hom nie dank en eer nie. Het jy vandag al jou sonde voor God bely? Nie net dit wat jy gedoen het nie, maar in besonder dit wat jy is – gebore sondaar!

Die uitspraak is duidelik: Skuldig! Hierdie uitspraak, hierdie sondebef, moet elkeen van ons opnuut na God terugdryf. God sal sy verlore kinders wat na Hom toe terugkeer met ope arms ontvang. Jesus, ons Here, het mos self gesê: *Geseënd is dié wat weet hoe afhanklik hulle van God is, want aan hulle behoort die koninkryk van die hemel.*

Gesang 230: 1-3

Ds LMP Swanepoel
Ebenhaézer

O
Oktober

Die groot vryspraak

Romeine 3: 21-29

Maar nou het die vryspraak... in werking getree... God gee dit sonder onderskeid aan almal wat glo. Die sondaar ontvang eindelose genade. Ons wat God soveel keer uit ons lewens wegskuif, ontvang vryspraak. Die skuldiges word onskuldig verklaar. Die ou tydvak van die Wet en die ou verbond is verby. Die tyd van genade, die tyd van die Heilige Gees, het aangebreek. Alles het nuut geword. Ons, die skuldiges, kan van die beskuldigdebank af wegstap en 'n nuwe lewe begin. Ons kan tot in ewigheid die beloftes van God beleef!

Hoe het hierdie verstommende vryspraak oor ons 'n werklikheid geword? Jesus Christus het dit vir ons moontlik gemaak. God het Jesus *gegee as offer wat deur sy bloed versoening bewerk het vir dié wat glo*. Hy was die offerlam wat in ons plek geslag is. Ons is vrygespreek sonder dat ons dit verdien. Die onbeskryflike groot genade van God aan ons is verniet. Jesus Christus het betaal. Hy het aan die kruis gesterf!

Die groot genadewonder van die evangelie is die uitspraak van God wat op grond van die kruisoffer van Jesus bewerk is. Oor ons weergalm die vreugdevolle vryspraak: God spreek sondaars vry van al hulle sondeskuld. God die Heilige Gees het op kragtige wyse gewerk sodat die ware evangelie gehoor kon word. Dit is beslis die grootse genade wat ons ooit kan beleef. Wie van ons kan na so 'n vryspraak nog ondankbaar en sonder jubelende blydschap voortleef?

Gesang 510: 1-4

Ds LMP Swanepoel
Ebenhaézer

November

Ds LMP Swaripoel

Ds NJS Steenekamp

Ds A Thomas

Ds JJC Koekemoer

Ds A van Zyl

Die gawe van geloof

Romeine 3: 21-31; Efesiërs 2: 1-10

Geloof is die enigste vereiste om vrygespreek te word. Geloof is die paspoort waarmee ons die nuwe lewe van genade kan binnegaan. Maar baie mense het probleme met die begrip *geloof*. Aan die een kant glo ons dat die vermoë om te glo van God af kom. Ons is vanweë ons sondige natuur te swak om uit ons eie krag tot geloof te kom. Dit is alleen deur die krag van God die Heilige Gees dat ons tot geloof kan kom. Aan die ander kant is daar die voorwaarde dat ons moet glo om aan die vryspraak deel te kry. Nou is die vraag: Kom geloof van God of kom dit uit onself?

Ons moet nooit die genadewerk wat God in ons doen, en ons antwoord daarop, teenoor mekaar stel nie. Hierdie twee sake loop altyd saam. Dit is byvoorbeeld God wat ons heilig, maar terselfdertyd word ons ook opgeroep om van ons kant af die heiligmaking te beoefen. Dit is God wat in ons die berou oor die sonde bewerk, maar ons moet nog self ons sonde bely. As God nie die geloof in ons harte plant nie, sal ons nooit tot geloof kom nie. Geloof is nie ons eie prestasie nie – dit is 'n gawe van God (Ef 1: 8-9).

Ons sal egter nooit God se vryspraak ontvang as ons nie ook die geloofshand na Hom toe uitsteek nie. Hy gee die geleentheid dat ons na Hom toe kan uitreik. Ek moet my geloofshand in beweging bring om God se vryspraak vir my toe te eien. Geloof is my bedelaarshand waarmee ek God se geskenk my eie maak. Ons is beslis die rykste bedelaars wat op hierdie aarde loop. Deur die geloof het ons die vryspraak van God ontvang.

Gesang 293: 1, 6

Ds LMP Swanepoel
Ebenhaëzer

Die Christusfamilie

Romeine 5: 1-21

Daar is verlore mense en daar is verlore mense. Hierdie feit beeld Paulus uit deur die Adamfamilie en die Christusfamilie teenoor mekaar te stel. Daar is twee familiehoofde, daarom is daar ook twee nageslagte.

Vir die Westerse mens is familiewaardes nie van groot belang nie. Hy sien homself as 'n individu in eie reg. In die Bybel word die individu nie sonder meer in die middelpunt gestel nie. Hy word in die eerste plek as deel van die familie gereken. Die lot van die familie is sy lot. In hierdie familie is die familiehoof baie belangrik. Die familiehoof bepaal die wel en wee van elke lid van die familie. In ons Skrifgedeelte gaan dit oor twee sulke familiehoofde – Adam en Christus. Dit gaan oor die Adamfamilie waarby alle mense ingesluit is, en oor die Christusfamilie waarvan al die gelowiges deel is.

Voor of sonder ons vryspraak behoort ons almal aan die Adamfamilie. Ons familiehoof is Adam. Adam is *die een deur wie die sonde in die wêreld gekom het, en so het die dood tot al die mense deurgedring*. Ons verbondenheid aan ons Adamfamiliehoof het van ons almal sondaars en terdoodveroordeeldes gemaak.

Aan God die dank. Die evangelie van Jesus Christus weerklink ook helder oor ons. Op grond van die kruisoffer van Jesus word die vryspraak oor ons waar. Elke mens wat dit deur die geloof vasgryp, word herskep. Hy word 'n nuwe mens, deel van die Christusfamilie, vir ewig kind van God.

Gesang 590: 1-2

Ds LMP Swanepoel
Ebenhaézer

Lewend vir God

Romeine 6: 1-11

In die voorafgaande gedeeltes is klem gelê op die oorvloed van God se genade. Kan die vrygespreekte gelowiges nou maar lustig sondig sodat die genade meer kan word? Paulus se antwoord hierop is: *Beslis nie*. Hoekom nie? Omdat ons vir die sonde dood is. Doop is die uiterlike handeling waarmee ons ingelyf word in Christus se dood. Ons het op grond van die vryspraak so een geword met Christus dat dit wat met Hom gebeur het, ook met ons gebeur het. Christus is gekruisig, Hy het gesterf en is begrawe. Kragtens ons verbondenheid met Christus is dit presies wat ook met ons gebeur het. Die *ou sondige mens* is saam met Jesus gekruisig en het gesterf.

Maar nog 'n ding het met ons gebeur. Ons het saam met Jesus uit die dood uit opgestaan. Ons is nuutgemaakte mense wat nou 'n *nuwe lewe kan lei*. Nou lewe ons vir God. Kragtens ons status as nuutgemaakte mense is dit ondenkbaar dat ons nog langer sal sondig.

Nou is daar die angskreet in ons harte: Ek sondig dan nog! Beteken dit dat ek nie werklik gered is nie? Nee, dit is nie wat Paulus sê nie. Kragtens sy status, kragtens die feit dat die ou mens gesterf het en 'n nuwe mens opgestaan het, is die sonde 'n onmoontlike werklikheid. In die praktyk is die sonde egter steeds 'n moontlike werklikheid. Die sonde is ondenkbaar, maar die feit is dat ons steeds die ondenkbare doen. Die oproep uit Romeine is: Veg teen die sonde wat nog in jou oorgebly het. Leef biddend. Pleit om die geloofskrag sodat jy ooreenkomstig jou status as nuwe mens kan leef.

Gesang 491: 1-5

Ds LMP Swanepoel
Ebenhaézer

Ons ís kinders van God

Romeine 8: 1-17

God die Heilige Gees stel ons in staat om die vryspraak wat ons ontvang het, voluit te beleef. Ons hoor die vreugdeboodskap: *Almal wat hulle deur die Gees laat lei, is kinders van God.* Die verhouding waarin ons tot God staan, is nie dié van 'n slaaf wat vir sy eienaar bang is nie. Ons verhouding met God is dié van 'n kind wat sy pa van harte liefhet en hom van harte respekteer. Ons kind-van-God-wees verskil wel van dié van Jesus Christus, omdat ons tot kinders van God aangeneem is. Dit verminder egter nie die liefde van God vir ons, sy kinders, nie.

Die Gees skep 'n kind-van-God-wees gesindheid in ons harte. Dit is immers die Gees wat ons tot God laat roep: *Abba! Abba* het dieselfde gevoelswaarde as ons woord *Pappa*. Met hierdie woord het Jesus sy Vader aangespreek wanneer Hy gebid het. Die genade-wonder is dat die Gees ons in staat stel om, soos Jesus, ons God as *Abba* aan te spreek. Ons kan met God praat met dieselfde innigheid van 'n kind wat sy vader liefhet en vertrou.

Die hartseer is dat soveel van ons nog met 'n slawehart rondloop. Die werklike kind-van-God-wees wat die Gees gee, maak alles anders. Die Gees leer ons om voluit vir my Vader in die hemel te leef omdat ek Hom liefhet.

Om alles te kroon, is ons as Geesvervulde kinders van God ook nog *erfgename van God*. Elkeen wat in hierdie lewe deel in die lyding van Christus, sal saam met Hom die vreugde van die ewige as erfdeel ontvang.

Gesang 200: 3

Ds LMP Swanepoel
Ebenhaézer

Op gelyke voet

1 Korintiërs 3: 5-15

Een van die waardevolle besittings van menige gemeente is die klompie konsistoriefoto's van die vorige predikante. Dekades (en eeue!) later, is kleinighede en eenaardighede meestal vergete en is daar net die herinnering aan goeie werk wat gedoen is. Waar dit die geval is, is dit 'n stille getuigenis dat die predikant besef het dat sy werk ondergeskik is aan God se werk. God is die Een wat laat groei.

Tog gaan dit oor baie meer mense as die predikante. As gelowiges binne die kerk is ons ook almal gelykwaardig – ons staan, net soos die predikante onderling, op gelyke voet met mekaar. Lidmate se bouwerk aan die gemeente is deurslaggewend. Almal se arbeid, nie net ter wille van die finansiële sake nie maar ook in die verkondiging van Christus, laat die kerk groei. Geen gelowige mag dus met 'n meerderwaardige houding oor die werk van medegelowiges beslis nie.

Daar kan wel sprake wees van kwaliteitsverskille tussen die werk van gelowiges. Tog kom dit eers aan die lig op die dag van Christus se koms. Hy sal alles na waarde oordeel en die goue werk en die strooiwerk onderskei. Tog bly sy genade so groot dat die gelowiges gered sal word, selfs al het hulle werke verlore gegaan.

In die lig hiervan kan ons met blymoedige dankbaarheid tot eer van die Here in die kerk werk. Ons doen dit sonder om mekaar te veroordeel.

Gesang 523

Ds NJS Steenekamp
Middelburg

Die heilige tempel

1 Korintiërs 3: 16-17

Heelwat van ons se eerste kennismaking met die konsep *tempel van God* was iewers in Graad 1 toe ons moes hoor dat ons nie op ons hande moet skryf nie! Paulus se beeld gaan hierdie idee dat die menslike liggaam die tempel van die Here is, ver te bowe.

Hy praat hier met gelowiges en nie met 'n enkeling nie. Die tempel van God is die gelowiges en dit is só omdat die Gees van die Here in ons woon. Almal saam is die tempel van die Here en die fondament van die tempel is die werk en die liefde van Christus. Christus bly altyd die fondament deurdat die Heilige Gees in ons lewens teenwoordig bly en in ons midde besig is. Ons is dus nooit weg van die invloedseer van God nie en mens kan dus tereg opmerk dat gelowiges altyd in die gemeenskap van die Here verkeer.

Dit lei daartoe dat ons met geweldige respek van die kerk van Christus moet praat. Alles loop nie altyd in die kerk na wense nie en soms word gruwelike foute gemaak wat maar eerder kon gebly het. Tog bly die kerk heilig, want God is in die kerk teenwoordig.

Gesang 435

Ds NJS Steenekamp
Middelburg

November

Swaarkry en Godsvertroue

2 Korintiërs 1: 1-11

Pyn, swaarkry en lyding word in die Westerse wêreld so ver moontlik verskuif uit die normale lewenswêreld. Hospitale en inrigtings vervreem ons van vorme van lyding wat in ander wêrelddele in die familie- en gesinskring hanteer word.

Paulus gaan hier van die standpunt uit dat lyding nie net normaal is nie, maar dat dit ook op grond van die betrokkenheid van Christus 'n positiewe saak kan wees. In ons tyd het dit moeilik geword om te dink dat lyding ook kan kom vanweë Christus of selfs ons geloof in Hom. Nog vreemder is die gedagte dat die bemoediging wat Hy in ons lyding aan ons gee, juis tot die voordeel van die gelowiges kan wees, aangesien ons op grond daarvan ook ander kan bemoedig.

Paulus vertel dat hulle nood en swaarkry ondervind het tot op die punt dat hulle gevoel het hulle gaan sterf. In daardie oomblikke het die besef deurgebreek: Ons word beproef sodat ons op God kan vertrou en nie op onself nie. Skielik is die lyding wat hulle ervaar het nie meer iets wat net hulle lewenskwaliteit aan bande gelê het nie; dit het nie meer gegaan oor hulle ongerief nie, maar hulle kon insien dat dit hulle in staat sou stel om ook ander mense sinvol te bemoedig.

Hulle lyding het hulle geneem tot nuwe hoop. Deur die lyding breek 'n nuwe toekomspektief aan: God sal in die toekoms steeds met ons wees en Hy sal ons in die toekoms steeds red. Dit is 'n boodskap wat almal in nood by die gelowiges moet hoor.

Gesang 489: 2

Ds NJS Steenekamp
Middelburg

God sien verder as ons!

2 Korintiërs 2: 12-17

Paulus gee ons hier 'n kykie in sy lewe as apostel. Ten spyte van sy geloof en die verkondiging van die evangelie, was hy by dié geleentheid nie gerus nie, aangesien Titus nie in Troas was waar hy hom verwag het nie. Goeie onderlinge verhoudinge sterk die gelowige vir sy taak in die wêreld. Ook Paulus was afhanklik van mense wat hom kon ondersteun.

Wat op die oog af lyk na teleurstelling wat mislukking baar – Paulus se vertrek na Masedonië toe – blyk ook iets te wees waaroor Paulus God kan dank. Hy kom onder die indruk dat hy steeds besig is om die kennis van Christus te versprei, al was dit dan nie soos hy gedink het dit behoort te verloop nie.

Dit is ook vir ons noodsaaklik om kennis te neem dat God ons kan meevoer in sy triomftog. So dikwels is ons perspektiewe op ons verkondigingswerk, ons begrip van ons rol in die kerk en die wêreld, baie beperk. Dit is asof ons vergeet dat alles wat anderkant ons horisonne lê en vir ons onsigbaar is, bekend is aan God en dat Hy ons dalk ten spyte van ons wanbegrip stuur na plekke en geleenthede waar Hy ons tot sy eer wil gebruik. Soms lê ons teleurstellings en ons tekortkominge ons aan bande en neig ons om wat ons vermag het, te bestempel as mislukkings. Dit is in sulke omstandighede dat ons moet onthou dat God sy knegte kan gebruik soos Hy wil. Hy kan ons wat een is met Christus meevoer om sy wil te volbring.

Psalm 42

Ds NJS Steenekamp
Middelburg

Julle is die brief

2 Korintiërs 3: 1-11

Aanbevelingsbriewe word gewoonlik geskryf deur 'n betroubare persoon wat twee partye met mekaar in verhouding wil laat tree tot een af albei partye se voordeel. Die skrywer van die aanbevelingsbrief moet dus aan albei die partye bekend wees as betroubaar. Dit lyk hier asof daar een of ander vertrouensbreuk tussen die gemeente en Paulus ontstaan het. Hy vra immers 'n snaakse vraag oor wie van wie aanbevelingsbriewe nodig het.

Hy stel egter self die saak in perspektief. Die gemeente is die aanbevelingsbrief. Daar is niks meer as dit nodig om oor die waarheid van God te getuig en oor die heerlikheid van sy verbond te praat nie.

In die lewe van die gelowiges is dit sigbaar dat hulle deur die Gees van die Here beheers word en in Hom lewe. Al bydrae wat Paulus hulle gelever het, was om die aanvanklike verkondiging te doen – die skryfwerk, soos hy dit in vers 3 noem. Hulle lewe – en daarvoor vertrou hy deur Christus op God – word deur die Gees beheer.

Is ons lewens nog kenbaar en onderskeibaar as 'n aanbevelingsbrief vir die wêreld? Kan daar bloot na ons gekyk word en dan gesê word: 'n Mens wat só leef, moet God ken! Sou dit nie die geval wees nie, is dit jammer. Ook ons bekwaamheid – en dié van die leeraars na wie se verkondiging ons luister – kom immers van die Gees van God. Ons werk, ons verkondiging, ons liefdesdiens, alles wat ons doen, behoort kenbaar te wees as die letters van die evangelie wat in ons harte geskryf is. Dan is ons aanbevelingsbriewe vir die wêreld.

Gesang 308

Ds NJS Steenekamp
Middelburg

Aanvaar die versoening

2 Korintiërs 5: 12-21

Die één taak wat God nie aan mense toevertrou het nie, is om te oordeel, maar dit is die taak wat ons die graagste uit sy hande wil neem! Die ergste is dat ons met ons kortsigtige menslike maatstawwe oordeel. Paulus herinner ons dat Christus vroeër beoordeel is. Wanneer dit gebeur, is Jesus 'n steen des aanstoots vir die menslike wil en rede en is sowel sy genadewerk as sy verwagting dat ons in liefde moet leef onder verdenking.

Gelowiges is nuwe mense. Aangesien hulle deur die werk van God 'n nuwe lewe ontvang het en 'n nuwe lewe leef, kan hulle as gesante van Christus in die wêreld optree.

Die boodskap wat Christene in die wêreld moet laat hoor, is eenvoudig: *God het die wêreld met Homself versoen deur die werk van Jesus Christus. Hy reken mense hulle oortredings nie toe nie.* Hierdie boodskap is nie net groots in die Goddelike liefde wat daardeur sigbaar word nie, dit is ook ongelooflik in die genade daarvan.

Die boodskap is so eenvoudig dat ons dit moeilik aanvaar! Ons wil meer doen en meer hê om te doen. Dit is asof ons nie erg het aan 'n liefdevolle God wat in louter genade na ons uitreik en ons op grond van sy liefde, alleen om Jesus ontwil, red nie.

Moenie God die Vader en die Seun en hulle genade oor ons langer met menslike maatstawwe oordeel nie. Nee, aanvaar die versoening wat God bewerk het! Verkondig dit aan 'n smagtende wêreld.

Gesang 501

Ds NJS Steenekamp
Middelburg

Saam in een juk?

2 Korintiërs 6: 14-18

Mense word so stil-stil ongelowiges. Hulle raak kerkvervreem en leer vreemde gewoontes aan. Aktiwiteite wat mens nie met die Christelike lewe assosieer nie, word hulle tydverdrywe. Op 'n dag sê hulle dat hulle nie meer glo nie en dat God dood is.

Die Korintiërs het twee duisend jaar gelede al gehoor dat daar onderskeid getref moet word tussen praktyke van die lig en die duisternis. Paulus het taamlik reguit daaroor gepraat: *Moenie met ongelowiges in dieselfde juk trek nie.*

Vir ons is dit soms moeilik om hier perspektief te behou. Ons is lief vir die mense wat al verder van *God en gebod* af beweeg. Ons staan met baie van hulle vir jare in 'n verhouding. Ons moet daarop bedag wees dat ons ook teenoor hulle steeds 'n taak het. Dit is juis in ons dat hulle soms die laaste voorbeelde vind van die liefde van God vir mense. Dit is juis in ons hantering van hulle twyfel en agterdog, van hulle kritiek en argwaan teen die kerk, dat hulle dalk nog kan sien dat hulle saak nie altyd so waterdig is soos hulle dink nie.

Tog moet ons nie saam met hulle trek nie. Daar kom 'n punt waar mens moet sê: Soos wat ek die geloof verstaan, is hierdie dinge wat julle nou doen en waarvan julle verwag ek deel moet wees, nie reg nie. 'n Gelowige kan sterk standpunt inneem en in 'n ander rigting stap, bloot omdat hy nie dieselfde belange het as 'n ongelowige nie. Ons mag ons afsonder van hulle wat nie aan God eer wil gee nie. Bring eerder daardie tyd deur in besinning oor die betekenis daarvan om tempel en volk van God te wees.

Psalm 125

Ds NJS Steenekamp
Middelburg

'n Nuwe begin!

Galasiërs 2: 15-21

Ons wens soms ons kan die verlede vergeet en nuut begin. Die wonder van die evangelie is dat dit getuig hoe God nuut begin met sy kinders. Ons het baie kerklike feesdae wat ons herinner aan die nuwe begin wat God met ons maak.

Oor 'n maand is dit Kersfees, wanneer God met ons nuut begin deur die geboorte van die Verlosser. Op Goeie Vrydag maak God met ons 'n nuwe begin in Jesus Christus wat vir ons sonde boet. God maak ook met ons 'n nuwe begin op elke nuwe dag. Ons hoor elke Sondag die nuwe begin wat God met ons maak as ons van sy genade hoor wat daar vir ons is in Christus Jesus. Ons ervaar dit ook wanneer mense wonderbaarlik herstel nadat dokters anders verwag het. Ons beleef die nuwe begin wat God met ons maak as ons elke dag sy Woord oopmaak en bewus raak van sy liefde.

Daarom moet ons lewe soos nuwe mense. Daarom moet ek aan myself sterf sodat Jesus Christus in my lewe kan opstaan. Ons moet soos Paulus in Galasiërs 2 kan sê: *Maar nou is dit nie meer ek wat lewe nie, maar Christus wat in my lewe!*

God maak met ons 'n nuwe begin deur Jesus Christus. Daarom moet ons ook met mekaar 'n nuwe begin maak. Met my kind wat ek dalk verwaarloos, met my huweliksmaat, met my kollega by die werk. 'n Nuwe lewe voor die aangesig van God. Want nou is dit nie meer ek wat lewe nie, maar Christus wat in my lewe

Gesang 370: 1, 5

Ds A Thomas

Welgelegen-Pietersburg

Die krag wat in jou werk

Efesiërs 1: 15-23

Wanneer ons Nagmaal vier, doen ons dit om versterk te word in die geloof. Om God weer so te ontmoet aan sy tafel deur die tekens van brood en wyn, dat ons opnuut bewus word van ons eie ellende. Bowenal, dat ons opnuut weer die genade van God deur die kruisdood van Jesus Christus tasbaar en sigbaar kan beleef. Staan ons met lewensvreugde van die tafel af op, so versterk in die geloof dat ons bo ons aardse omstandighede uitstyg?

Paulus bid veral om twee sake. Hy bid dat God deur sy Gees so in hierdie mense sal werk dat hulle tot ware kennis kan kom van God, en hy bid dat hulle geloofsoë verhelder moet word. Dan sal hulle kan sien watter rykdom daar is in die erfenis wat God vir gelowiges bestem het, en hoe groot God se krag is wat in gelowiges werk.

Ons hou dikwels nie die belofte van 'n ewige lewe in gedagte nie. Hierdie erfenis wat vir God se kinders bestem is, maak ons skatryk, hemelryk!

As ons iets wil verstaan van God se krag in ons lewens, moet ons stilstaan by die kruis op Golgota en die leë graf. Want dieselfde krag wat Christus uit die dood opgewek het, is werksaam in ons lewens.

Mag God deur sy Gees ons so versterk tydens die Nagmaal dat ons tot 'n vurige liefde vir God en vir mekaar beweeg word. Dan kan Paulus se aangrypende gebed ook ons gebed vir mekaar word!

Gesang 523: 1

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Kyk terug in die verlede

Efesiërs 2: 1-10

Die manier waarop 'n mens na die verlede kyk, beïnvloed hoe jy na die toekoms kyk. Ons lewe in tye waar die mens en sy vermoëns al hoe meer in die middelpunt kom staan het. Dit is 'n wêreld waar die sonde en verlorenheid van die mensdom nie meer saak maak nie. Dit is 'n wêreld waar die mens eintlik nie 'n verlosser nodig het nie, maar met sy verstand en tegnologie sy eie heil kan bewerk.

So 'n wêreldbeeld maak Christus se kruisdood eintlik oorbodig en verlossing beteken dan nie meer noodwendig verlossing van die mensdom uit die sonde nie. Dit beteken hoogstens dat God die wêreld moet verlos van die oorloë, siekte en die ellende van ons tyd.

Paulus stel vir ons die teendeel. Hy sê ons moet terugkyk na die verlede. Om onder die indruk te kom van die oorweldigende krag van God, is dit goed dat ons eers terugkyk. As ons in die geloof terugkyk, sien ons dat ons vroeër dood was, want die sonde en oortredings wat vroeër ons lewenswyse gekenmerk het, het ons verhouding met God tot niet gemaak. Waar die band met God gebreek is, is die mens dood.

Dit is eers as ons terugkyk in die geloof, en ons verlorenheid weens die sonde besef, dat ons onder die indruk kom van God se groot genade. Dit is hierdie Gods genade wat my stem tot berou, tot dankbaarheid, tot hoop en tot blymoedigheid! Wie twyfel aan God se bemoëienis, moet terugkyk in geloof. Aan die kruis op Golgota sal ons God in sy groot liefde vind.

Gesang 396: 1, 3, 4

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Waarvoor bid jy?

Efesiërs 3: 14-21

Die merkwaardige van hierdie gebed van Paulus is dat hy in 'n krisis verkeer. Waarskynlik sit hy in die tronk, maar sy gebed is nie gerig op homself en sy eie krisis nie. Nee, hy bid vir die omstandighede van ander.

Paulus bid nie hier om uiterlike krag en gesondheid nie, maar om die krag van God se Gees wat in gelowiges se harte moet werk. Hy bid nie vir een of ander aardse wonder in hulle lewens nie. Hy bid om die geloofswonder dat hierdie gelowiges deur die geloof iets van die diepte en hoogte en wydte van God se liefde sal begryp.

Hoe lyk ons gebede? Bid ons nog vir mekaar? Bid ons nog vir die nood van ander? Die gebed van 'n gelowige het 'n kragtige uitwerking. Efesiërs 3 roep ons op om opnuut vir mekaar te bid, nie net vir aardse nood en ons liggaamlike behoeftes nie, maar om vir mekaar voorbidding te doen, ook en veral wat geloofsake betref.

Soms kan ons niks aan ander se fisieke toestand doen nie. Paulus leer ons: Bid vir mekaar, dat God deur sy Gees krag sal skenk om daardie persoon innerlik sterk te maak, sodat hy sy kruis kan dra.

Bid vir mense, sodat hulle iets van God se liefde kan verstaan. Want sy liefde is 'n Goddelike krag wat enigiets kan oorbrug.

Gesang 332: 1-4

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

God het sy merk op jou geplaas!

Efesiërs 4: 17-32

Ons leef 'n gejaagde lewe. Soms voel dit of jy maar net in die lewe ronddobber tussen die verspeelde geleenthede van gister en die bekommernisse van môre. Watter onuitspreeklike troos hou Efesiërs 4 dan nie in nie! God se Woord verkondig kragdadig: Daar is iemand, God die Heilige Gees, wat ons bind aan die geskiedenis, aan dit wat was, maar ook aan die toekoms, aan dit wat moet gebeur.

In Efesiërs 4: 30 staan geskrywe: *Moenie die Heilige Gees van God bedroef nie, want Hy het julle as die eiendom van God beseël met die oog op die verlossingsdag.* Beseël beteken om 'n merk op iets te plaas, om eienaarskap te bevestig. God het ons sy eiendom gemaak, ons behoort aan Hom.

Hoe het God ons beseël? Deur Jesus Christus se kruisdood het God ons vir ewig en altyd syne gemaak. Hy stuur sy Gees om ons van hierdie reddingsdade te oortuig.

Ons kan Paulus se woorde ter harte neem: Ons is nie uitgelewer tussen gister en môre nie. Ons behoort vandag en tot in alle ewigheid aan God die Vader.

Gesang 292: 1-2

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Is jy slegs bewaker van die gebooie?

Efesiërs 4: 25 – 5: 5

Die Tien Gebooie wek soms by ons die idee van *wette* wat ons nie mag oortree nie. Dit wil ons egter nie passiewe Christene maak wat net sorg dat ons nie 'n gebod oortree nie. Dit wil ook juis aan ons sê hoe ons moet lewe, hoe ons die positiewe moet gaan doen! Ek moet nie net bewaker wees van die gebooie nie, maar ook doener daarvan.

Paulus sê wanneer ons die ou lewe afgelê het en soos kinders van God lewe, moet ons nie alleen die valsheid aflê nie, ons moet die plek van ons ou sondige bestaan met 'n nuwe inhoud vul. Ons moet onder mekaar ook die waarheid begin praat.

Dit is miskien maklik om 'n bewaker te wees van die agtste gebod wat sê ek mag nie steel nie, maar dit is veel moeiliker om 'n positiewe doener van hierdie gebod te word as ek deur harde werk op 'n eerbare manier self in my lewensonderhoud moet voorsien, sodat ek iets aan die armes kan gee!

Dit is dalk maklik om op te hou vloek, maar die moeilike deel is om die positiewe te gaan uitelef, om goed en opbouend te praat van ander.

Jesús het in Matteus 15 gesê: *Dit is nie wat by die mond ingaan wat die mens onrein maak nie. Maar wat by die mond uitkom, dit maak 'n mens onrein.*

Gesang 249: 1, 7, 9

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Vervul met die Heilige Gees

Efesiërs 5: 6-20

Paulus vra dat die Efesiërs hulle met die Heilige Gees moet laat vervul. Om met die Gees vervul te word, beteken om jou leeg te maak van jouself en jou in gehoorsaamheid oor te gee aan God. Dan word jou lewe deur die Gees beheer. Jy hoef nie noodwendig in ander tale te begin praat nie. Paulus noem veral die feit dat mense tot eer van God sing en Hom dank as egte uitingsvorme van die vervulling met die Heilige Gees.

Om Jesus as Here te bely, is die kern van ons geloof. Elkeen wat glo en Jesus as Here bely, het die Gees ontvang, want sonder die Gees sou dit nie moontlik wees nie.

Vervulling met die Heilige Gees staan nie los van die geloof nie. Wie glo en bely dat Jesus die Christus is, doen dit nie uit homself nie, maar deur God se Gees wat in sy hart werk.

Hoe God se Gees in ons lewens werk, is dikwels onverstaanbaar. Ons moet ons diep gelowig, kinderlik afhanklik, laat lei deur God se Gees.

Gesang 442: 1-2

Ds A Thomas
Welgelegen-Pietersburg

Aangespoor deur die genade

Filippense 1: 1-11

Ten spyte van Paulus se gevangenskap en 'n doodsvonnis wat oor sy kop hang, vergeet hy nie van God en ook nie van die gemeente Filippi nie. Paulus weet dat God hóm nie vergeet het nie. Die goeie werk wat God in die gelowige begin het, sal Hy ook voltooi. Van begin tot einde het die Here die sê en is Hy in beheer. Daarom het Paulus volle vertroue in God.

Hierdie vertroue stel hom in staat om weg te kyk van homself en sy lyding. Hy kyk eerder na die gemeente wat sy gemoed met dankbaarheid en blydschap vervul. Tussen hom en die gemeente is daar 'n baie spesiale verhouding – miskien omdat Filippi die eerste gemeente was wat Paulus in Europa gestig het. Beslis ook omdat hulle in die genade deel wat hy ontvang het om lyding te kan hanteer en die evangelie te verdedig en te bevestig.

Vanuit hierdie verhouding met God en die gemeente spoor Paulus hulle dan aan om hulle liefde al hoe meer te laat toeneem *in begrip en fyn aanvoeling*. Liefde maak 'n mens sensitief vir mekaar. Liefde kyk weg van jouself na die ander toe. In die gevangenis demonstreer Paulus hierdie liefde.

Ook ons moet ons lewens deur die liefde laat beheers. Die liefde moet ons op koers hou. Ons moet wegkyk van onself en eerder oor ander besorg wees.

Van begin tot einde is verlossing die werk van die Here. Laat ons tog aangespoor word deur die genade van God!

Gesang 244: 5

Ds JJC Koekemoer
Marble Hall

Gehoorsaam tot in die dood

Filippense 2: 3-11

Binne die Christelike lewe is daar géén ruimte vir eersug en selfsug nie. Die beginsel is eerder dat jy die ander in nederigheid sal dien. Die natuurlike neiging van die mens druis egter daarteen in. Die mens wil graag besit, inpalm, belangrik wees, eer hê. Eie belange geniet altyd voorkeur. Vir die Filippense, en ook vir ons, is die beginsel van ware nederigheid en gehoorsaamheid baie moeilik om uit te leef.

Paulus vestig egter ons aandag daarop dat ware nederigheid en gehoorsaamheid nie te veel van Jesus gevra het nie. Jesus het nie vasgeklem aan sy *bestaan op Godgelyke wyse* nie. Hy het nie gehuiwer om 'n slaaf te word nie. Hy het nie gestuit voor die dood aan die kruis nie. Die vernedering daarvan was kleiner as die vasberadenheid om gehoorsaam te bly aan God. Die belange van mense was vir Jesus van groter belang as sy eie lewe. Jesus was inderdaad gehoorsaam tot in die dood.

Vanuit hierdie gehoorsaamheid tot in die dood het God vir Jesus tot die hoogste eer verhef. Jesus se gehoorsaamheid het Hom die Here tot in ewigheid gemaak. Deur die kruis het Jesus die kroon verwerf. Dáárom kan Paulus sonder huiwering vra dat hierdie gesindheid ook in gelowiges moet wees.

Op elke terrein van jou lewe moet hierdie beginsel toegepas word. In jou huis en huwelik, in jou werk, in die samelewing, selfs as motoris. Oral moet die gesindheid van Christus in gelowiges wees. Die Here sal jou die krag gee om Hom daarin na te volg.

Gesang 334: 1, 4

Ds JJC Koekemoer
Marble Hall

November

Ligdraers in die wêreld

Filippense 2: 12-18

Christene word dikwels as skynheilig geëtiketteer, omdat ons dikwels een ding bely maar 'n ander ding doen. Paulus beklemtoon die belangrikheid van 'n gesonde Christelike lewe. In so 'n lewe gaan dit om gehoorsaamheid; om bo verdenking, opreg en onberispelik te lewe; om geloof as 'n offer in diens van God te beskou; en om blydschap in daardie geloof te ervaar.

Dit is nie altyd maklik om 'n gesonde Christelike lewe te leef nie. Só 'n lewe is nie op menslike prestasie nie, maar op die genade van God gebou. Góð maak ons bekwaam om ligdraers te wees.

Teenoor die lewe van die gelowige staan dié van die ongelowige. Christene het 'n verantwoordelikheid teenoor ongelowiges. Die gelowige se lewe moet anders as dié van die ongelowige wees. Die Christen as ligdraer se lewenstyl moet in ooreenstemming met die evangelie wees. Jou boodskap is eers geloofwaardig wanneer jy die daad by die woord voeg. Uit dankbaarheid moet die goeie nuus van verlossing in 'n nuwe lewe gedemonstreer word.

Die Christen as ligdraer moet ook bewustelik die waarheid van die evangelie uitdra. Christus, die *lig vir die wêreld*, moet verkondig word. Die gelowige is dit aan God en aan die wêreld verskuldig.

Hoe beantwoord ons eie lewens hieraan? Verkondig ons Christus? Lewe ons in ooreenstemming met die evangelie? Is ons lewens werklik anders as dié van ander?

Gesang 308: 1, 5

Ds JJC Koekemoer
Marble Hall

Oor bates en laste

Filippense 3: 1-14

Enige mens vertrou maklik op homself wanneer hy dink dat hy aan die verwagtinge van mense of die gemeenskap voldoen. Dit gebeur wanneer jy gesien word as 'n *goeie* mens.

Paulus het ook in hierdie strik getrap. Hy noem 'n klomp dinge waarop hy vroeër vertrou het. Dit was inderdaad dinge waarmee hy die gemeenskap beïndruk en hoë aansien geniet het. Hy is 'n Israeliet, uit die stam van Benjamin, 'n Fariseër, 'n vervolger van die kerk en 'n onberispelike onderhouer van die wet van Moses.

Dit alles het hy gebruik *om vryspraak te kry*. Sommige van die dinge is lofwaardig. Om trots te wees op jou afkoms en om die wet te onderhou, is nie verkeerd nie. Dit mag egter nie die motivering wees vir vryspraak nie.

Ter wille van Christus is al hierdie aanvanklike bates egter nou vir Paulus verwerplik. Dit het inderdaad in sy pad gestaan om Christus te leer ken. Daarom besluit hy om dit prys te gee en Christus as bate te verkry.

Paulus besef dat dit wat bates was, eintlik laste was, en wat laste was, eintlik bates. Sy poging om deur wetsonderhouding vryspraak te ontvang, word nou vervang deur sy geloof in Christus. Sy verhouding met God is herstel.

Hoe dink jy oor dit wat jy bates in jou lewe noem? Sien mense jou as 'n *goeie* mens? Vertrou jy op eie insigte, status, posisie, geleerdheid, besittings? Vertrou eerder op Christus!

Gesang 514: 1

Ds JJC Koekemoer
Marble Hall

Die Here is naby!

Filippense 4: 2-9

Paulus leef in terme van één allesoorheersende werklikheid: Die Here is naby. Al sit hy in die tronk, moedig Paulus die gemeente van Filippi aan om bly te wees. Hy was self vol vreugde, omdat hy geweet het dat Jesus Christus met hom was.

Paulus pas hierdie werklikheid ook toe ten opsigte van bepaalde gedrag en gesindhede in die gemeente. Vir twiste is daar nie plek nie. Doen alles om eensgesindheid te verkry, want die Here is naby!

Geloof is 'n saak van blydschap, al gaan dit ook met swaarkry gepaard. Blydschap moet nie afhanklik wees van uiterlike omstandighede nie, want die Here is naby!

Christene moet insiklik wees teenoor alle mense. Iemand wat weet dat hy uit die genade van die Here leef, sal ook teenoor ander mense so optree, want die Here is naby!

Christene moet hulle besorgdhede in gebed na die Here bring. Bid tot God wat kán en sál sorg, want die Here is naby! Christene kan verseker wees van vrede in hulle gemoed. Hierdie vrede word deur God gegee, want die Here is naby!

Die denke en dade van mense moet onder die heerskappy van God staan. Maak genoeg tyd vir die Bybel as voedingsbron en leef dit wat jy glo gehoorsaam uit. Want die Here is naby!

Sal iemand wat vandag na jou kyk iets hiervan in jou lewe raaksien?

Gesang 509: 1, 5

Ds JJC Koekemoer
Marble Hall

In verbondheid met Christus

Kolossense 2: 1

In Kolossense 2: 6 en 7 word die reëls vir Christenskap deur Paulus uiteengesit.

Die eerste reël is dat Jesus Christus as Here *aangeneem* moet word. Dit is 'n handeling waarby ons as mense die inisiatief het. Christene het Jesus Christus ontvang en aanvaar as die Here van hulle lewe.

Die tweede reël is dat die Christen in *verbondenheid* met Christus moet lewe. Hierdie verbondenheid moet in jou hele lewe sigbaar word.

Die Christen is daarom *gewortel* in Christus. Jou lewe, alles wat jy doen, is die takke van die plant. Maar die wortel van die plant, wat die groeikrag, stewigheid en lewe van die plant bepaal, is Christus.

Die Christen is daarom ook op Christus *gebou*. 'n Christen se lewe is soos 'n huis met al sy vertrekke. Elkeen van die vertrekke is op Christus as fondament gebou.

Die Christen *staan ook vas* in die geloof soos *hy geleer is*.

Die Christen is vervul met oorvloedige *dankbaarheid*, want sy lewensboom se blare is groen en dra vrug omdat Christus sy wortel is. Jou lewenshuis staan stewig omdat Christus die fondament is. God se genade vervul die Christen met dankbaarheid.

Gesang 273: 1, 3

Ds JJC Koekemoer
Marble Hall

Volg Jesus na in sy hemelvaart!

Kolossense 3: 1-17

Die gemeente in Kolosse was verward oor twee dwaalleringe in hulle midde. Die eerste was dat God nie ten volle in Christus aanwesig is nie en dat die verering van engele nodig is omdat hulle die verloop van die wêreld beheer.

Die tweede dwaallering van die gnostiek het geleer dat alle materie (ook die liggaam van die mens) boos is. Die mens se dade is daarom óf van geen belang nie, óf 'n asketiese lewenshouding is nodig om die begeertes van die liggaam te onderdruk.

Wanneer Paulus hierdie dwaalleringe beveg, doen hy dit met Jesus se hemelvaart! Omdat God volledig in Christus woon, kan die Christene ook, vanweë hulle verbondenheid aan Hom, deel in die lewe van Christus. Hy verduidelik hoe Christelike gedrag wel moet lyk as jy Christus aanvaar het en jou ou natuur laat sterf het.

Volgens Paulus moet onsedelikheid, onreinheid, wellus, slegte begeertes, gierigheid, woede, haat, nyd, vloek, vuil taal en lieg vermy word. Dit bring die straf van God. Eenheid onder mekaar, meelewendheid, goedgesindheid, nederigheid, sagmoedigheid, verdraagsaamheid, liefde vir mekaar en om alles te sê en te doen in die Naam van die Here en Hom te dank – dít moet die Christen najaag.

Paulus pleit: *...strewen na dinge daarbo waar Christus is.* Die Christen moet sy lewe teen die agtergrond van die ewigheid sien, want wie deel in die kruis van Christus, deel in sy kroon. Wie deel in Christus se hemelvaart, deel in sy oorwinning, en leef as 'n nuwe mens!

Gesang 429: 1, 4

Ds JJC Koekemoer
Marble Hall

Hoeveel tyd het ons nodig?

1 Tessalonisense 2: 17 – 3: 13

Paulus, Silvanus (Silas) en Timoteus het maar 'n kort tydjie by die gemeente in Tessalonika deurgebring. Verseker nie vir so lank as wat Paulus graag daar sou wou wees nie. Hulle moes inderhaas uit die stad padgee as gevolg van teenkanting teen die verkondiging van die evangelie. Die merkwaardige is dat hulle nog steeds die besoek as suksesvol beskryf. Daar het mense die evangelie gehoor en aangeneem! Selfs nadat Paulus Timoteus teruggestuur het om vas te stel hoe dit met hulle geloof gaan, is die goeie nuus: *omdat julle vas staan in die Here, leef ons nou weer werklik!*

Jesus se amptelike bediening op aarde was maar drie jaar. Hoeveel tyd het ons nodig? Benut ons elke sekonde vir dit waarvoor ons gemeente is, gelowiges is: die verkondiging van die blye evangelie? Hoeveel tyd het ons nodig om mekaar, jou man of vrou, jou kinders, jou familie, jou vriende, jou broers en susters in geloof, jou gemeenskap, van Jesus Christus te vertel?

Dit is die eerste Adventsweek, ons is op pad na die krip. Advents-tyd, wanneer ons na onself moet kyk, jou lewe moet oordink, besin oor waarmee jy besig is. Gebruik dan nou die tyd om te besin. Ons gaan voor die stal in Betlehem staan. Nou is die tyd dat jy moet besin wat jy gaan doen met wat Christus vir jou gedoen het. Met jou genadetyd...

Gesang 515

Ds A van Zyl
Vrede

Wees nugter!

1 Tessalonisense 2: 1-13

Mag 'n mens krities wees en nie sonder meer alles net so aanvaar nie? Natuurlik moet 'n mens vir jouself kan dink en evalueer. Daar is 'n groot verskil tussen 'n foutvinderige mens en 'n kritiese denker. Die eerste sal 'n mens nooit kan oortuig van 'n ander standpunt of siening nie. Die tweede sal na jou feite luister en redes noem waarom hy/sy saamstem of nie.

Hoe treffend skryf Paulus nie aan die gemeente in Tessalonika nie dat 'n mens tog maar jou gesonde verstand moet gebruik en jou eie mening en oordeel moet kan vorm. *Met vleitaal het ons ons nooit opgehou nie, soos julle trouens weet... ons het nooit daarna gestreef dat die mense ons sou eer nie.* Ons het nie gesê wat ons dink die mense wil hoor nie. Ons het nie gedoen wat ons dink die mense gedoen wou hê nie. Nee, Tessalonisense, ons het vir onself gedink en 'n eie mening gevorm. Ons was nie onbetrokke by julle of ander gemeentes nie. Dit wat ons doen, doen ons met ons hele lewe. Ons het nie weggehardloop nie.

Paulus is 'n kritiese denker van formaat. Hy skroom nie om te sê wat hy wil sê nie! Gaan kyk maar net in dieselfde brief aan die Tessalonisense: Volksgenote wat nie die woord van God hoor nie, *nou is dit klaar, die oordeel van God het hulle begin tref* (1 Tess 2: 16). Lê julle nog meer daarop toe om te lewe soos wat God wil hê dat julle moet lewe.

Gesang 323: 2

Ds A van Zyl
Vrede

Trots en blydschap!

1 Tessalonisense 2: 14-20

Wat is die gevolge van kritiese denke en dade? Mishandeling en belediging, felle teenkanting, vervolging. In die geloof, by die kerk, ja, selfs onder gelowiges en volksgenote is dit nie anders nie.

As ek van iemand verskil, of as niemand na my wil luister nie, wat maak ek? As dit oor God en die waarheid gaan, sal jy nie kan stilbly of ophou nie. Dan sal ons weer en weer teruggaan of aanhou en aanhou. Net soos Paulus alles in sy vermoë probeer het om weer by die gemeente uit te kom. *Wie anders tog as julle is ons hoop en ons blydschap, die kroon op ons werk waarop ons trots sal wees wanneer ons met sy wederkoms voor die Here Jesus sal verskyn?* (1 Tess 2: 19)

Dit gaan vir Paulus oor die verkondiging van die koninkryk. Ons sal onself gedurigdeur moet ondersoek en toets of ons besig is met 'n moedswillige foutvindingery of met die deurdink en deurleef van my geloof, my gemeente, my kerk en my wêreld. Met ander woorde, daar waar God jou geroep het om te leef, te wees en sy koninkryk te verkondig.

Sy koninkryk is sy gemeente op aarde. Ons wat in en deur gemeentewees afgesonder is, is heilig om God te dien en te eer. Dit is ons wat in Adventstyd Betlehem toe gaan en op Opstandingsondag van die leë graf gaan wegstap. Dit is ons vir wie Paulus sê: *Julle is immers ons trots en blydschap!*

Gesang 330

Ds A van Zyl
Vrede

Bemoesieke Basie en Babsie

1 Tessalonisense 4: 9-12; Handeling 17

Ons weet nou reeds dat Paulus, Silas en Timoteus haastig uit Tessalonika moes padgee. In Handeling 17 lees ons van die oproer in Tessalonika. Die Joodse leiers het Paulus nie op grond van sy boodskap verwerp nie, maar bloot omdat hulle jaloers was op sy gewildheid. Hulle het die mense se gemoedere dus opgesweep omdat hulle motiewe nie suiwer was nie en omdat hulle selfsugtig was. Hulle het 'n groepie leeglêers ingespan om deel te wees van die oproer. Dit is dus glad nie vreemd nie dat Paulus in 1 Tessalonisense 5 en in 2 Tessalonisense byna 'n hele hoofstuk wy aan die plig om te werk!

Wat die lidmate van die gemeente en die leeglêers wat hulle ore sonder meer uitgeleen het betref, is Paulus op die man af. Ons moet krities kan evalueer en besluit of iemand die waarheid verkondig of nie. Ons moet versigtig wees vir allerhande skinderstories. Skinderstories is interessant en dikwels vir ons opwindend. Dit laat 'n mens voel of jy oor geklassifiseerde inligting beskik! Ons dink ons weet iets wat niemand anders weet nie en dit laat ons voel of ons mag het.

Dikwels raak gelowiges op hol oor 'n artikel of 'n program sonder om seker te maak van die feite. Net soos 'n mens in woorde kan lieg as jy eenkant alleen met iemand praat, kan jy die waarheid verdraai as jy iets skryf of verfilm.

Ons het egter die verantwoordelikheid om seker te maak van die waarheid voordat ons enigiets glo.

Gesang 276

Ds A van Zyl
Vrede

Mense met hoop...

1 Tessalonisense 4: 13-18

As ons by 'n oop graf staan, troos ons mekaar met die wete dat al die dooies weer uit die dood gaan opstaan. Deur die eeue wonder gelowiges oor die manier waarop dooies uit die dood opgewek gaan word en hoe die opstandingsliggaam gaan lyk. Paulus antwoord: *ons wil hê, bedroefdes, dat julle nie onkundig moet wees oor wat met die ontslapenes gaan gebeur nie. Dan sal julle ook nie treur soos die ander mense wat geen hoop het nie.*

As die wederkoms nou sou plaasvind, moet ons eers sterf en dan weer lewend word? Die kwessie in 1 Tessalonisense 4 was die verandering wat sal plaasvind by dié wat nog lewe op die oomblik van die Here Jesus se wederkoms en of die lewendes eerste by Christus sal wees voor dié wat uit die grafte opstaan.

Nee, met Christus se koms sal die gelowiges wat nog lewe se liggame verander en met onsterflikheid beklee word. Die ou liggaam word 'n nuutgemaakte liggaam. Die kinders van God, lewend op die aarde of in die graf, sal Jesus se stem herken en Hom ontmoet soos Hy weer aarde toe kom. Intussen wag die gestorwe gelowiges in die hemel en ons op die aarde op die koms van die Here Jesus en die opstanding of verandering van ons liggame.

Paulus het die Tessalonisense met die hoop op die opstanding bemoedig. Net so kan ons mekaar daarmee bemoedig. Met Jesus Christus se terugkoms sal alle gelowiges vir altyd saam by die Here wees. Daar kom dus 'n herontmoeting om nooit weer geskei te word nie. 'n Wonderlike toekoms lê vir ons voor, saam met ons Here op hierdie aarde, nadat dit deur Hom nuut gemaak is!

Gesang 602

Ds A van Zyl
Vrede

Desember

Ds A van Zyl

Ds RL van der Westhuizen

Ds RG Lee

Ds HT van der Linde

Ds JPJ Wagenaar

Wag vir die wederkoms

2 Tessalonisense 1: 5-12; 2 Tessalonisense 3

Die wederkoms: wat verwag ons? Daardie moment wanneer ons uiteindelik van aangesig tot aangesig voor en by die lewende God gaan wees. Dit is te veel, te groot vir ons om te deurdink. Ons is tegelykertyd natuurlik ook angsbevange om al ons sonde oopgeplek te sien. Ons weet nie altyd of ons na die wederkoms uitsien of daarvoor bang is nie.

Dit laat ons wonder: waarvoor leef ek, werk ek, bestaan ek?

...as iemand nie wil werk nie, moet hy ook nie eet nie. Paulus bedoel dat as iemand nie fisies werk nie, gaan hy nie geld hê om kos te koop nie. As jy dan wil sit en wag vir die wederkoms soos sommige gemeentelêde in Tessalonika gedoen het, kan jy nie van ander gelowiges verwag om vir jou te bly sorg nie! Hy gebruik homself, Silas en Timoteus as voorbeeld. *Ons het nie daar by julle leeggelê of op ander geteer nie. Inteendeel, ons het dag en nag geswoeg en gesweet om nie vir een van julle 'n las te wees nie.*

Dis die eerste Adventsweek. Paulus bemoedig: Moenie moeg raak nie! Moenie moedeloos word nie. Moenie 'n leeglêer wees nie. Nie fisies nie, en ook nie in die geloof nie! Ons is broers en susters in die Here Jesus Christus wat op sy wederkoms wag. Ons gaan die geboorte, kruisiging en opstanding van Christus vier; dood en lewe; sonde en verlossing; angs en vreugde; bang wees vir en uitsien na. Dit is waarvoor ons leef en bestaan.

Mag God ons waardig maak vir die lewe waartoe Hy ons geroep het...

Gesang 332

Ds A van Zyl
Vrede

Luiheid is...

2 Tessalonisense 3: 6-15

'n Passiewe gelowige, 'n onbetrokke lidmaat, is 'n gevaar vir homself en vir die gemeente! Daarom beveel Paulus: *Onttrek julle aan elke broer wat leegle en hom nie hou aan die opdragte wat julle van ons ontvang het nie.* In vers 14 sê hy: Neem kennis van hom en ignoreer hom dan. Vermy hom, bly weg van hom af, sodat hy kan skaam kry! As iemand nie betrokke wil wees nie, los hom uit. Hy gaan eendag met die wederkoms voor God staan en verduidelik.

God roep ons op 'n spesifieke plek waar Hy ons nodig het om sy koninkryk te laat wees. As Hy jou roep om in hiêrde gemeente nóú iets te doen, beteken dit hiêr. Moenie dink jy verdien ekstra punte by God as jy barmhartigheid of offergawes of wat ook al op 'n ander plek gaan doen of gee nie. Dit is dalk maar net om jou gewete te sus.

Paulus sê jy moet skaam kry, jou gewete moet jou aankla. As God jou roep, dan roep Hy jou. Of dit nou is om die Woord te verkondig, of om siekes te besoek, of om te help om geld in te samel vir behoeftiges, of om na 'n erediens tee te skink. Paulus sê: *Doen alles van harte asof vir die Here!* Dit is immers Hy wat gaan oordeel.

Gesang 550

Ds A van Zyl
Vrede

Die Here het dit vir my gedoen

Lukas 1 : 5-25

Advent is 'n tyd van verwagting, die tyd waarin ons voorberei vir die viering van die koms van die Here, die Here wat in Betlehem gebore word in die volheid van die tyd, en wat weer op die wolke sal kom.

Om saam met Lukas die pad na die krip in Betlehem te loop, na die geboorte van Jesus Christus die Here, vra van ons om eers stil te staan by twee belangrike gebeure in die aanloop tot Jesus se geboorte: die geboorte van Johannes die Doper en die besoek van die engel Gabriël aan die maagd Maria. Dit berei ons voor op die geboorte van die Redder van die wêreld. Dit berei ons voor op God se grootheid en sy almag. Dit leer ons dat God menslike beperkinge oorkom sodat daar heil vir die wêreld kan wees.

Sagaria en Elisabet was kinderloos omdat Elisabet onvrugbaar was. Boonop was albei reeds op gevorderde leeftyd. Teen dit alles in word sy swanger en bring Johannes die Doper in die wêreld, hy wat aan die mense van sy tyd die blye boodskap bekendgemaak het, wat die weg berei vir die Messias om te kom. Hy wat roep tot bekering: Maak julle gereed vir die koms van die Messias. Bekeer julle tot die lewende God!

God se ingrype in die lewe van mense vra elke dag erkenning van sy liefde en genade, 'n daaglikse terugkeer na sy Woord. Om op pad te wees na die kind van Betlehem is om opnuut te hoor van God se grootheid, sy genade en sy liefde vir my. Om opnuut te hoor dat hy menslike beperkinge deurbreek het sodat ek en jy kan lewe!

Gesang 334: 1, 4

Ds RL van der Westhuizen
Zeerust

Ek is tot beskikking van die Here

Lukas 1: 26-38

In die sesde maand van Elisabet se swangerskap besoek die engel van die Here vir Maria, 'n maagd in Nasaret. Sy was verloof aan Josef. In daardie samelewing en tyd was verlowing 'n ernstige saak. Dit het 'n jaar geduur en was omtrent so bindend soos 'n huwelik.

Net so belangrik was maagdelikheid. In haar omstandighede sou Maria se vriende met haar spot, Josef sou haar moontlik gelos het en sy sou gebrandmerk word as 'n straatvrou. Sy sou sonder eer en sonder versorging uitgelewer gewees het aan aalmoese.

Daarom dat die nuus dat sy swanger sou word en 'n kind in die wêreld bring en dat dit deur die krag van die Allerhoogste sou wees, haar eintlik alleen en kwesbaar gemaak het. Onaanvaarbaar vir Josef en vir die mense van haar tyd. Maar Maria se antwoord was: *Ek is tot beskikking van die Here. Laat met my gebeur wat u gesê het.*

Sonder dat sy alles verstaan, stel sy haarself tot beskikking van God by wie alle dinge moontlik is. Sy aanvaar dat God haar roep ten spyte van al die risiko's en alles wat kan skeefloop.

God kom na hierdie wêreld nie deur die wil of toedoen van 'n mens nie. Jesus Christus kom na hierdie aarde as die Seun van die Allerhoogste. Hy kom as die Een wat bestem is om te heers as Koning tot in ewigheid. Dit is genade dat God sondige mense gebruik om sy wil te laat geskied. Is jy ook tot sy beskikking?

Gesang 318: 1-2

Ds RL van der Westhuizen
Zeerust

Navolger of dissipel? (1)

Lukas 14: 25-33

Dit is moontlik om 'n navolger van Jesus Christus te wees sonder dat jy 'n dissipel is. En is dit nie juis die probleem van geloof en van die kerk en van baie lidmate van die kerk nie? So baie is navolgers maar nie dissipels nie.

In die antieke tyd het 'n koning wat oorlog gaan maak het teen 'n ander koning sy soldate saamgevat, kamp opgeslaan en van daar af aangeval. Daar was altyd mense wat die kamp gevolg het maar nooit soldate geword het nie. Hulle was die navolgers.

Dit is waarteen die Here mense wat Hom wil volg, waarsku. Hy praat met hulle oor die eise van ware dissipelskap. Wie Jesus wil volg, moet 'n deurslaggewende keuse maak: om afstand te doen van alles wat vir my meer kosbaar is as Jesus. My ouers, my man of vrou, my kinders, broers en susters, ja, selfs my eie lewe, mag nooit belangriker wees as God, as Christus Jesus nie!

In Hom kom 'n nuwe verband tot stand. Ons kry 'n nuwe Vader wat ons oneindig liefhet en vir ewig wil laat lewe. Ons kry nuwe broers en susters in die geloof, na wie ons moet omsien. 'n Nuwe bestaan kom tot stand wanneer jy dissipel van Jesus Christus word.

Psalm 116: 1-2

Ds RL van der Westhuizen
Zeerust

Navolger of dissipel? (2)

Lukas 14: 25-33

Dit gebeur dikwels dat ons aardse familie en vriende en ook ons self tussen God en ons staan. My eiewaan en hardkoppigheid, my geestelike luiheid en ondankbaarheid, my onbetrokkenheid of louheid, my valse trots maak dat ek 'n navolger is, iewers op die boeke van die kerk, maar nêrens as soldaat in die voorste linie van die geloof nie! Nie alles wat my ouers, kinders, my man of vrou, broers en susters sê en doen is altyd reg en goed en in lyn met God se Woord nie. Ware dissipelskap vra om teenoor die verkeerde te staan en dit nie sonder meer te aanvaar nie, om my met volle oorgawe aan God te verbind.

Jesus stel ook selfverloëning as voorwaarde vir ware dissipelskap. *Iemand wat nie sy eie kruis dra en agter My aan kom nie, kan nie my dissipel wees nie* (Luk 14: 27).

In daardie tyd sou mense onmiddellik geweet het wat dit beteken as jy jou kruis moes opneem en dra. Misdadigers wat deur die Romeinse owerheid gevonnissen is om gekruisig te word, moes self die dwarsbalk op hulle skouers dra na die plek waar hulle tereggestel sou word. Dit sou 'n simbool word van die feit dat geloof in Christus van ons opoffering en prysgawe vra. Die pad van geloof is nie vir my gemak of voordeel nie. Nee, dit is 'n pad van dankbare gehoorsaamheid en diens aan God, van opoffer en prysgee, van Sondag in die erediens wees, van 'n ruim en voldoende offergawe vir die diaken sodat die kerk van die Here kan voortgaan, van getrou wees aan my vrou of man, eerlik in my besigheid, billik teenoor my werksmense, barmhartig teenoor hulle wat nood het.

Gesang 335: 1-2

Ds RL van der Westhuizen
Zeerust

Die Koning kom, Hy kom weer!

Psalm 24

Geloof moet altyd hoopvol en wagterend wees. Daarom verkondig die Ou Testament dat die Here kom en die Nuwe Testament dat Hy weer kom! Daarom is die opdrag ook vir ons wat in hierdie tyd lewe en glo, om oop te maak vir die komende Here, met verwagterende vreugde oop te maak vir die Here wat kom!

In hierdie psalm klink die gedagte op van 'n koning wat moet ingaan, 'n Koning groter as Dawid en groter as die Israelitiese koning wat die troon moet bestyg, 'n magtige Koning, sterk en geweldig, die Here, oorwinnaar in elke stryd.

Die vreugde en belangrikheid van gerig wees op die Koning wat moet ingaan na sy eiendom, kom hier na vore. Dit gaan in die psalm oor die koms van die koning na sy volk, die koms van God na sy gemeente, hulle wat aan Hom behoort. Dit word 'n lied wat Israel gesing het uit eerbied vir en uit verlange na God.

In Christus kom God na hierdie wêreld. Daarom kom die opdrag om oop te maak en bly te wees nie net na die poorte van Jerusalem nie, maar ook tot die poorte van elke ander stad, tot die poorte van elke gemeente, tot die poorte van elke huis en elke hart.

Die opdrag kom na elkeen van ons: Maak oop en wees verheug! Maak nog groter oop, dat Hy, die Koning, kan inkom. Op pad na Kersfees vra geloof van ons om volhardend te hoop dat die Here wat gekom het na sy eiendom om te red en te verlos, weer na hierdie wêreld sal kom. Ons moet biddend wag op God.

Gesang 326: 1, 4

Ds RL van der Westhuizen
Zeerust

Kom laat ons bid

Efesiërs 3: 14-20

Geloof is in baie opsigte soos 'n geslypte diamant. So 'n diamant het vele kante, vele vlakke, tog bly dit dieselfde kosbare diamant.

Die eerste kant van geloof is dat dit van my vra om my op God te verlaat. Die tweede aspek is opregtheid en gehoorsaamheid aan God. Ons lees hier ook van 'n derde aspek: Geloof is om biddend in hierdie lewe te staan. Dit vra 'n spesifieke lewenshouding en gesindheid.

Wanneer Paulus hom rig tot die gemeente in Efese, is dit juis hierdie oortuiging wat maak dat hy vir die gemeente bid. Eintlik is dit bietjie vreemd wat hy hier doen, want hulle is tog gelowiges wat weet van God en tog bid hy dat hulle weer opnuut God sal ken...

Hy bid dat God deur sy Gees aan hulle krag sal gee om innerlik sterk te wees, dat Christus deur geloof in hulle harte sal woon, dat hulle in die liefde gegrondves sal wees en sal begryp wat die omvang van God se liefde vir ons is, hoe wyd en ver en hoog en diep God se liefde is.

Is dit die ingesteldheid wat daar by ons is? Juis nou, wanneer ons so maklik verstrengel raak in die wêreld se voorbereidings vir Kersfees, is dit nodig om opnuut biddend te glo en te lewe.

Kom ons bid saam dat elke gelowige weer opnuut God sal ken, die wydte, die diepte en die omvang van sy liefde.

Gesang 281: 1, 3

Ds RL van der Westhuizen
Zeerust

Bid vir die hemelse vrede

Psalm 122

As dit goed gaan met die kerk, gaan dit goed met sy gelowige lidmate. As dit egter sleg gaan met die kerk, gaan dit sleg met sy lidmate.

Die kerk is 'n instelling van God om vir gelowiges 'n ruimte te bied waar hulle kan aanbid. God maak Homself ook bekend deur sy Woord waar Hy aanbid word.

Psalm 122 kry sy betekenis teen die agtergrond van die ballingskap. Die geboue van Jerusalem was platgeslaan. Die volk van God was weggevoer na die vreemde. En tog klink die vreugde op: *Ek was bly toe hulle vir my gesê het: Kom ons gaan na die huis van die Here toe.*

Ons kan ons verlustig in die vastigheid wat daar in die kerk is. Die mure van elke kerkgebou in ons land kan platgestoot word, maar die kerk sal bly voortbestaan. Waar gelowiges onder die geklank van die Woord bymekaar kom, daar is kerk, onvernietigbare kerk!

Daarom is die kerk die ruimte waarheen ek kan vlug met my verdriet en nood, en tog ook met die gebed in my hart dat dit goed sal gaan met die kerk. Soms voel dit vir ons of die kerk nie gaan oorleef nie. Daar is talle bedreigings en die kerk is kwesbaar.

Kom ons verwoord ons vreugde oor die kerk en die geleentheid om deel te wees van die kerk. Kom ons staan opnuut in verwondering oor die vastigheid wat God in sy kerk gee. Kom ons bid dat dit goed sal gaan met die kerk, dat daar hemelse vrede sal wees.

Gesang 478: 1-2

Ds RL van der Westhuizen
Zeerust

Ek skaam my nie vir Christus

Romeine 1: 8-17

Ons hoor dikwels van mense wat negatief is oor die evangelie van Christus. Soms is dit apologeties, asof ons skaam is dat ons Christene is. Sommige is selfs apologeties oor Jesus Christus se geboorte uit die maagd Maria. Paulus stel dit hier onomwonde dat hy nie skaam is vir Christus nie. Omdat Paulus nog nie in Rome is nie, kan party mense dalk meen dat hy bang is om die evangelie van Christus in hierdie groot stad met sy onsedelikheid, sy bygeloof en ydele trots te kom preek. Vir Paulus is die krag van God egter magtiger as die krag en mag van die trotse Rome.

Soos Paulus kan ons as Christene vandag ook sê: *Ek skaam my nie oor die evangelie nie*. Ons moet ook baie duidelik sê ons skaam ons nie oor die geboorte van Jesus in 'n stal in Betlehem nie. Ons skaam ons nie oor die maagd Maria nie. Ons skaam ons nie oor die feit dat Christus die Seun van God is nie. Ons skaam ons nie oor sy wonderwerke wat baie mense vandag wil bevraagteken nie. Vir ons as Christene is dit die krag sodat ons kan weet Jesus doen ook aan my die wonder om my as kind terug te neem. Ons skaam ons nie oor sy woorde (Bybel) nie, want die krag van sy woorde lê daarin dat Hy self sê: *Die hemel en die aarde sal verbygaan maar my woorde sal nooit verbygaan nie*. Ek skaam my ook nie oor Jesus as my Verlosser nie, Hy wat my kom soek het, wat na hierdie wêreld gekom het om ons te red. Net Christus Jesus, as Gekruisigde.

Gesang 514

Ds RG Lee
Ventersdorp

Ons buitekant

Matteus 23: 13-28

In vers 25 lees ons: *Ellende wag vir julle... Julle maak die buitekant van die beker en die skottel skoon, maar binne is hulle vol hebsug en onmatigheid.* So het elkeen van ons ook 'n buitekant, waar ons altyd die beste wil lyk en die beste voet wil voorsit. Die openbare mening is vir ons belangrik. Baie van ons is egter maar net gepoleerde drinkbekers. Ons buitekant en ons binnekant is nie altyd dieselfde nie. Ons is dikwels huigelaars met ons vroom woorde, gebruike en gesprekke, maar agter alles sit 'n koue hart. Dan moet ons ook maar hoor: *Ellende wag vir julle.*

Daarom moet ons altyd waak teen huigelry en geveinsdheid – waak teen 'n buitekant wat gepoleer is terwyl ons binnekant verrot is, 'n buitekant wat Sondae in die erediens sit met 'n binnekant wat onheil beplan en 'n hart wat koud is, 'n buitekant soos 'n witgeverfde grafsteen maar binne vol doodsbeendere, 'n buitekant wat nie 'n ware weergawe van ons binnekant weerspieël nie. Ons is soms soos 'n Kersboom wat buitekant vol mooi liggies en versiersels in allerhande kleure is om die mense te betower maar wat nie vrugte dra wat by 'n Christen pas nie. In hierdie Kersboomwêreld wil God vir ons kom sê dat Hy ons so lief het dat Hy sy Seun vir ons gegee het – in 'n krip sonder versiersels en sonder betowering van mense. In hierdie Kersboomwêreld kom vat Hy ons hand en lei ons deur die kruis na die Vaderland – wil Hy vir ons kom sê soos aan Maria: *Aan my koningskap sal daar geen einde wees nie.* Daarom kan ons bid dat ons binneste aan Hom moet behoort en dat ons buitekant sal getuig van sy liefde en genade.

Gesang 334

Ds RG Lee
Ventersdorp

Vol genade en waarheid

Johannes 1: 1-18

Een van die bekendste gedeeltes oor Jesus se koms na hierdie aarde lees ons in vers 14: *Die Woord het mens geword en onder ons kom woon. Ons het sy heerlikheid gesien, die heerlikheid wat Hy as die enigste Seun van die Vader het, vol genade en waarheid.* Johannes verwys na Christus as die Woord wat mens geword en onder ons kom woon het. Vir Johannes was dit 'n heerlikheid wat hy gesien het, 'n heerlikheid wat Jesus as enigste Seun van die Vader het.

Ons sondaarhart skrik as ons van hierdie heerlikheid hoor. Ons wil eerder op 'n afstand staan en van ver alles gadeslaan. Sê nou maar Jesus roep my soos Hy die tollenaar geroep het. Sê nou maar Hy praat met my oor my sondes, oor my erediensbywoning, oor my betrokkenheid by die gemeente, oor my verskonings wat nie altyd die waarheid is nie. Sê nou maar Hy vra my hoekom ek Hom ver-ruil het vir die genot wat die wêreld my bied. Sê nou maar Hy sê vir my ook ek is 'n lui en 'n slegte slaaf en dat Hy my nie ken nie. Sê nou Hy sê dat hulle my in die diepste duisternis daarbuite moet weggooi, daar waar daar 'n geweën en 'n gekners van tande sal wees.

Maar nou sê Hy dit nie. Johannes sê Hy is vol genade en waarheid. Alhoewel Hy die sonde wat ek doen haat, het Hy my as sondaar lief. So het krankes na die soom van sy kleed gegryp op soek na genesing en kindertjies het gekom om geseën te word. Genade op genade word voltooi aan die kruis, die genadewerk wat by die krip begin is. Daar sien ons sy heerlikheid, vol genade en waarheid.

Gesang 510

Ds RG Lee
Ventersdorp

Daar was skaapwagters

Lukas 2: 8-20

Daar was skaapwagters wat die blye boodskap van die engel van die Here heel eerste gehoor het. Hulle was eenvoudige herders wat dié nag, soos elke ander nag, oor hul skape wag gehou het. Daar in die veld hoor hulle die goeie tyding dat daar vandag in die stad van Dawid die Verlosser, Christus die Here, gebore is. Skaapwagters het gehoor van die Kindjie in 'n krip. Nie maghebbers en konings of groot generaals nie. In die volheid van die tyd het die nag van alle nagte aangebreek – die nag waarin die Lig van die wêreld gebore word. Hy is ontvang van die Heilige Gees, gebore uit die maagd Maria. 'n Verhaal van God wat mens geword het in 'n stal in Betlehem. Hierdie Kindjie moes hulle Jesus noem, want dit is Hy wat sy volk van hulle sondes sal verlos. In daardie nag van alle nagte is 'n Lig in die wêreld aangesteek wat nooit weer uitgedoof sal word nie. Nie die sonde en haat, twis en rusie of al die stryd van hierdie wêreld sal daardie Lig uitdoof nie. Inteendeel, Hy het juis gekom om die sonde van hierdie wêreld te oorwin, want in Johannes 3: 16 lees ons: *God het die wêreld so liefgehad dat Hy sy enigste Seun gegee het, sodat dié wat in Hom glo, nie verlore sal gaan nie maar die ewige lewe sal hê* (Joh 3: 16).

Die skaapwagters het alles net so gelaat en Hom gaan seek. So gaan miljoene Christene vanjaar weer Kersdag tegemoet. Vir baie mense is die wyse van sy koms 'n struikelblok omdat hulle weier om dit kinderlik en gelowig te aanvaar. Maar ons wat Hom ken, dank God dat Hy juis op hierdie wyse gekom het.

Gesang 338

Ds RG Lee
Ventersdorp

Wrakke op die lewenspad

Matteus 11: 25-30

Baie keer sien ons langs die pad wrakke van motors wat in ongelukke betrokke was. Dit laat treurige gedagtes by ons opkom. Dadelik wonder ons wat gebeur het en hoeveel mense beseer is en hoeveel mense dalk gesterf het. Die droewigste van alles is altyd die wrak van 'n mens se lewe.

Die ongelukke op ons lewenspad: 'n Huwelik wat op die rotse is soos die wrak van 'n groot skip wat op die rotse geloop het. 'n Skeuring tussen geliefdes wat soos die skeur in 'n huis na die aardbewing sy wrakke nalaat. 'n Donker skaduwee weens die sonde wat die Lig in ons verdoof. Die merke van al hierdie wrakke is soms op ons gesigte gekerf. Die merk van ons ongehoorsaamheid, ons sondige natuur en die las van die erfsonde.

Dan lees ons dat Jesus gekom het. Hy wat ook die wrakke op ons lewenspad raakgesien het. Vir elke lewenswrak het Hy gekom sodat ons kan hoor: *Kom na My toe, almal wat vermoeid en belas is, en Ek sal julle rus gee.*

Vir elke lewenswrak wil Hy sê: Ek is by jou, Ek is soos 'n skaduwee aan jou regterhand. Vir elke lewenswrak wil Hy sê: Ek is die Herder en jy met al jou littekens is deel van my kudde... Vir elke lewenswrak was Ek aan die kruis en het Ek sy skuld gedra. Ek is jou Verlosser en my naam is Jesus Christus, die Here. Kom na My toe, want jy is my kind.

Gesang 244

Ds RG Lee
Ventersdorp

Samgar en die stok

Rigters 3: 12-31

In vers 31 lees ons dat Samgar met 'n stok ses honderd Filistyne doodgeslaan het en so vir Israel gered het. Sou ons op 'n plek kon staan en na hierdie gebeure kyk, sou ons dadelik gedink het dat Samgar nooit die stryd sou wen nie. Miskien moes hy uitgestel het of beter wapens gekry het. Maar hierdie vers wil eintlik vir ons sê dat wanneer die geestelike vyand op ons afstorm, ons nie kan of mag uitstel nie, al is ons in die minderheid. Ook wil dit vir ons sê dat ons maar die wapens moet gebruik wat ons het, al is dit hoe eenvoudig. Gelukkig maak ons 'n groot telfout wanneer ons na Samgar en die ses honderd Filistyne kyk – groter en magtiger as hulle almal is God. Sonder God sou Samgar met al die wapens in die wêreld nie die oorwinnaar wees nie, maar met God was die stok genoeg.

Samgar was maar net 'n gewone mens. Hy het nie skilde of borswapens of swaarde of spiese gehad nie. Ook was hy nie 'n militaris wat al die fynere militêre kunsies geken het nie. Al wat hy by hom gehad het, was die stok, en met God en hierdie stok wen hy op die slagveld en word Israel gered. Dit gaan dus nie oor die gereedskap of die wapens wat ons gebruik nie, maar of ons God saamneem op ons lewenspad. Ons moet nooit die telfout maak om God nie by te tel wanneer ons in krisis beland nie. Ons vyande is altyd meer as ons, soms meer as seshonderd teen een, maar ons almal is geroep as krygsmannetjies van God. Ook in ons geskiedenis het ons 'n voorbeeld by Bloedrivier waar die vyand oorweldigend was, maar met God is die oorwinning behaal. Op die kruis hoor ons weer van God se oorwinning waar sy Seun Jesus Christus oor die sonde triomfeer.

Gesang 405

Ds RG Lee
Ventersdorp

Die stryd en die oorwinning

Genesis 3

Ek stel vyandskap tussen jou en die vrou, tussen jou nageslag en haar nageslag. Haar nageslag sal jou die kop vermorsel en jy sal hom in die hakskeen byt. In hierdie profetiese verse is daar van stryd en oorwinning sprake. Dis die eerste aanduiding in die Bybel van die stryd tussen Satan en God. En dis die verdere trant van die Bybel: die bose wat toeslaan, maar God wat oorwin. Dit strek soos 'n goue lyn dwarsdeur die Skrif. In die lewe van Kain en Abel, Josef, Simson, Dawid, Job. Die Satan byt, maar God se oorwinning breek telkens deur.

Met Jesus se geboorte op aarde bereik dit 'n klimaks. Herodus voer 'n kindermoord uit om Christus se koms en invloed te keer, maar die engelielied verkondig steeds: Eer aan God in die hoogste hemel...

Uiteindelik aan die kruis roep Jesus uit: *My God, my God, waarom het U My verlaat?* Die pyn en lyding is op die spits gedryf. Jesus se lyding en straf was asof God Hom verlaat het! Dit was die pyn wat Jesus in sy felste vorm gevoel het. Maar Hy kon ook uitroep: *Dit is volbring!* So sterf Hy. En Hy staan op, op die derde dag daarna, om die kop van die slang te vermorsel!

Die stryd duur vandag nog voort. Stryd en oorwinning is in ons lewens ingeweef. In die Kerstyd kan ons onthou dat Christus reeds oorwin het. Eenmaal sal die stryd verby wees en sal God die nuwe aarde en die nuwe hemel ons deel laat word.

Gesang 366: 1

Ds HT van der Linde
Groot Marico

Hoe sal jy eendag sterf?

Lukas 2: 25-32

Wat is jou siening van die dood? Is jy bang, of het jy rustigheid en vrede, miskien selfs 'n verlange, dat God jou maar kan kom haal? Daar is diegene wat die dood tegemoet gaan met angs, en ander wat volkome vrede en rustigheid het as hulle weet die laaste uur het aangebreek.

Simeon is 'n bejaarde van wie ons lees in die Nuwe Testament. Ons lees van hom net dat hy die kindjie Jesus in sy arms neem en aan sy hart druk. Dis asof die ou en die nuwe bedeling mekaar daarmee die hand gee. Daarom sy woorde: *Here, laat u dienaar nou in vrede gaan... omdat my oë u verlossing gesien het wat U gereed gemaak het voor die oë van al die volke.* Dis sy versoek terwyl hy Jesus as mens (en as God) teen sy hart vasdruk. Wat 'n pragtige belydenis van 'n bejaarde gelowige!

Die Bybel leer ons as gelowiges om die harde werklikheid van die dood in perspektief te sien. Die antwoord lê by die Jesuskind wat later as Seun van God aan die kruis op Golgota gesterf het en op die Sondagmôre opgestaan het. Hy lewe tot vandag toe... Daarom hoef ons nie die dood te vrees nie. Wie Jesus Christus as sy Verlosser liefhet, kan soos Simeon in vrede sterf.

Gesang 367

Ds HT van der Linde
Groot Marico

Mense kom en gaan, maar God bly...

Lukas 2: 1-7

Keiser Augustus het 'n bevel uitgevaardig dat 'n volkstelling in die hele ryk gehou moes word. Dit was deel van sy plan om een wêreldryk te skep, tot vergoding van die keiser. Daar was dus twee ryke werksaam: dié van die keiser en dié van God.

Die Romeinse ryk van Augustus het uiteindelik ineengestort in bloed en rook en puin. Na hom was daar nog baie regeerders met dieselfde agendas. Hulle het verrys, net om daarna vir ewig vernietig te word. Maar die ryk van die Kindjie Jesus Christus sal bestaan tot in ewigheid. Steeds vergader die Here sy kerk, week na week, jaar in en jaar uit.

Ons hoef nie te vrees dat die geskiedenis uit God se hand sal glip en sy koninkryk gekeer sal kan word nie. Dwarsdeur alles wat ons sien en hoor, regeer God.

Kersfees bevestig dat die ryk van Christus gekom het. Nou, 20 eeue later, bestaan dit nog. En God sal gee dat dit tot in ewigheid bly bestaan.

Gesang 318: 1-3

Ds HT van der Linde
Groot Marico

Vrede vra tevredenheid

Lukas 2: 14, Johannes 14: 27-31

Vrede word nie voor die voet aan alle mense toegesê nie. Dit gaan slegs aan diegene in wie God 'n welbehagie het. Met ander woorde, sy uitverkorenes wat Jesus as hulle Verlosser aanvaar. Hierdie vrede in God is die vrede van 'n nuutbekeerde mens.

Ken jy daardie vrede en vergenoegdheid? Te veel van ons probeer om uit ons omstandighede weg te vlug of om dit te ontken. Vergenoegdheid beteken om vrede te maak met jou omstandighede, omdat dit deel is van God se raadsplan met jou lewe. Dis eers as jy aanvaar het dat dit nou eenmaal jou huidige omstandighede is en dat jy op die oomblik niks daaraan kan doen nie, dat jy werklik kan sê jy het vrede.

Dis die vrede waarvan die engele gepraat het. 'n Vrede wat God jou skenk, 'n innerlike kalmte wat die bron word waaruit energie voortkom om te lewe. Om vrede te hê, is dus om te vertrou dat God daar sal wees.

Wat het Jesus vir ons nagelaat? Rykdom, roem, eer? Nee, Hy sê: *Vrede laat Ek vir julle na* (Joh 14: 27).

Wat sal jy vir jou geliefdes nalaat?

Gesang 365

Ds HT van der Linde
Groot Marico

Wat is liefde?

1 Korintiërs 12: 27 – 13: 13

Paulus wys ons daarop dat ons as mense verskil. Ons lyk, dink, praat en leef in baie opsigte verskillend. Ons drome, aspirasies en prestasies sal ook verskil, want ons het verskillende gawes. Daarom is verskille en rusies soms onafwendbaar.

Dan wys hy ons op iets nog veel belangriker. Dis 'n saak wat alle ander sake oortref. Dit oortref selfs geloof en hoop – en dis die liefde!

Jy met die wrok in jou hart of jou haat vir 'n sekere persoon oor iets wat in die verlede gebeur het: Dis tyd om die hoofstuk oor die liefde weer rustig te bestudeer.

Kerstyd herinner ons hoe God sy liefde vir ons kom wys het. Hy het sy Seun Jesus vir ons mens laat word en Hy het uiteindelik die hoogste offer van liefde vir ons gebring: Hy het sy lewe vir ons afgelê.

Liefde word gewys deur wat jy bereid is om te offer. *Die liefde is geduldig... Die liefde is nie afgunstig nie... Dis nie liggeraak nie... Dit hou ñie boek van die kwaad nie. Dit bedek alles, glo alles, hoop alles, verdra alles.* Dis hoe God se liefde lyk! Het jy dié liefde in jou lewe? Bid daarvoor en werk elke dag daaraan.

Gesang 334

Ds HT van der Linde
Groot Marico

Matteus 1: 18-25

Kersfees word geassosieer met vreugde, want ons vier Jesus Christus se geboortedag. Die engele het daarvoor gejuig. Maria het uit blydschap 'n loflied gesing. Die wyse manne het geskenke gebring. Die skaapwagters was oorstelp en het die Here geprys. Tog is daar 'n ander sy van Kersfees wat mens maklik miskyk. Ons kan dit Kersfeessmart noem.

Josef en Maria was nie getroud nie, net verloof. Dan hoor hy dat sy swanger is en hy weet hy is nie die pa nie. Hoe verward moes hy nie gewees het nie. Dink net aan Josef en Maria se smart op die lang rit na Betlehem, tydens hul stryd om plek te vind vir die geboorte.

Toe volg Herodes se kindermoorde. Seuntjies van twee jaar en jonger word doodgemaak omdat hy vrees dat hy onttroon sou word. So het Kerstyd baie mense in rou gedompel. En so was Jesus se hele aardse lewe later 'n weg van lyding, want die koninkryk van God word so verwerklik.

Dalk gaan jy ook die Kerstyd in met 'n drag lyding. Trane, pyn, angste – dra jou lyding met waardigheid en volhard in die geloof. Eendag sal ons deel hê aan 'n bedeling waar ons vreugde nie deur pyn, trane en dood versteur sal word nie. Die dinge van nou het dan vir altyd verbygegaan.

Gesang 366

Ds HT van der Linde
Groot Marico

So het dit begin...

Markus 1

Daar is net één evangelie wat die blye boodskap bring dat Jesus Christus as die Verlosser na die wêreld gekom het. Vier verskillende persone het die verhaal van Jesus Christus beskryf, elkeen met sy eie styl en in 'n ander Evangelie.

Johannes gaan in die Ou-Testamentiese geskiedenis die verste terug as hy beskryf dat die Woord vlees geword het. Hy gebruik dieselfde woorde as wat by die aanvang van die skeppingsverhaal in Genesis 1: 1 verskyn: *In die begin*. Met sy koms en oorwinning oor die sonde en die dood word 'n nuwe wêreld geskep en aan die sondaarmens die vooruitsig gebied van 'n nuwe hemel en 'n nuwe aarde – sy ewige tuiste!

Lukas beskryf die geslagsregister van Jesus en neem Jesus se verhaal terug tot by Adam. Die verhaal van Adam vertel hoe die mens in sonde val en voor God moet wegkruip. Toe kom Jesus en deur sy verlossende genade kan ons nou en ewig as God se kinders by Hom bly.

Matteus begin ook met die geslagsregister en gaan terug tot by Abraham met wie God 'n verbond gesluit het. Die koms van Jesus herbevestig dit. Hy is ons God en ons moet sy kinders wees wat Hom gehoorsaam en dien.

Markus gaan terug tot by Jesaja, en verwys na Johannes die Doper wat Jesus sal vooruitgaan. Met die koms van Jesus het sy koninkryk deurgebreek in hierdie gebroke wêreld.

Gesang 335: 1

Ds JPI Wagenaar
Johannesburg-Wes

'n Paleis en 'n stal

Lukas 2: 1-7

Ons hoor van teenstellende gebeure, van mag en skynbare onmag. Van 'n bevel wat gegee en gehoorsaam moet word en van die onafwendbare gebeurtenis as 'n swanger vrou geboorteskenk. Van 'n magtige heerser voor wie mense neerbuig en van 'n hulpelose, pasgebore kindjie wat in doeke toegedraai is. Van 'n oorvol dorp waar families in vrolikheid bymekaar is en hul saamwees vier en van die nederigheid en onsekerheid oor die toekoms waarmee 'n kindjie in die wêreld kom. Van 'n keiserlike bevel wat aan almal bekend is en van 'n onopgemerkte geboorte. Van 'n paleis en 'n stal. Van Augustus en van Jesus!

Hierdie skerp teenstellings is steeds kenmerkend van Kersfees. Belangrike besluite wat die lewens van baie mense raak, word deur maghebbers en wêreldorganisasies geneem. Oorloë word gevoer in 'n poging om vrede op die aarde te bring. Te midde van die wonders van moderne tegnologie, word die wêreld nie 'n beter en veiliger plek nie. Sedelike verval is aan die orde van die dag. Kersfees is vir talle bloot oppervlakkige feesvierings.

In die stilte van die stal is die ware Kersfees. Wie in die geloof stilword by die Kind in die krip, wat later die Man aan die kruis sou word, ontdek in Kersfees die ingrype van die grote God en sy verlossende genade wat aan die mens ware vrede, vreugde en ewige hoop gee.

Gesang 348: 1

Ds JPJ Wagenaar
Johannesburg-Wes

Gister, nou, môre

Matteus 2: 1-12; Lukas 2: 8-20

Die Adventsweke voor Kersfees gee aan die kerk en elke gelowige die geleentheid om voor te berei sodat hierdie belangrike feesdag in gelowige opregtheid gevier kan word. Ná die wêreld se oppervlakkige feeste kom 'n groot leegheid. Gelowiges moet vra: Wat beteken die geboorte van Jesus Christus vir my?

Ons hoor dat daar by die geboorte van Jesus sterrekykers uit die ooste, skaapwagters uit die velde en engele uit die hemel teenwoordig was. Die sterrekykers kom as't ware uit die verlede, uit die Ou-Testamentiese geskiedenis, by Jesus se geboorteplek aan. Hulle het die ster gesien wat hulle volgens die Skrifgeleerdes na die plek sou lei waar die koning van die Jode gebore sou word. Die skaapwagters is op die velde van Betlehem besig met hul gewone dagtaak. Die engele uit die hemel besing by die geboorteplek die eer van God en vrede op aarde voordat hulle na die hemel teruggaan waar hulle, volgens Openbaring 7, God se lof vir ewig besing.

Jesus Christus se koms, sy sterwe en opstanding het ingrypende betekenis vir ons verlede, hede en toekoms. Jesus Christus het gekom om ons van ons skuld, ons sonde, ons verlede te bevry. Sy bloed was ons skoon. Sy koms gee inhoud aan ons lewe van elke dag. Dit maak ons mense met 'n toekoms. Die volmaakte is nie op hierdie aarde nie en die graf is nie die einde nie. Ons wag op die volmaaktheid van die Koninkryk van God!

Gesang 266

Ds JPJ Wagenaar
Johannesburg-Wes

Ben-Oni word Benjamin

Genesis 35

Ragel treur oor haar kinders. Met die geboorte van Jesus was hierdie woorde reeds eeue lank 'n bekende spreekwoord. Die profeet Jeremia het daarmee die ellende van die ballingskap uitgedruk. In die geboorteverhaal van Jesus haal Lukas ook hierdie woorde aan waar hy berig oor die kindermoord wat deur koning Herodes beveel is.

Ons lees in Genesis 35 dat Jakob en sy reisgeselskap op pad is na Bet-El, soos die Here aan hom die opdrag gegee het. As hulle by Efrata (Betlehem) kom, breek die tyd aan vir die swanger Ragel om geboorte te gee. *Maar Ragel was aan die sterf en terwyl sy haar laaste asem uitblaas, noem sy die seuntjie Ben-Oni. Sy pa het hom egter Benjamin genoem* (Gen 35: 18). Sy gee haar seuntjie die naam *Ben-Oni*, wat *seun van my smarte* of *swaarkryseun* beteken. In haar lewe het sy baie hartseer en pyn beleef en dit is begryplik dat sy by haar sterwe haar seun Ben-Oni noem. Sy pa noem hom egter Benjamin, wat *seun van die regterkant* of *gelukskind* beteken. Dit is sy twaalfde (volmaakte getal) seun wat gebore is en hy leef in die geloofsekerheid dat die Here 'n doel met sy lewe het.

Ben-Oni en *Benjamin* is ook op Jesus van toepassing. Hy is ook 'n man van smarte, maar hy word die Oorwinnaar. Ons is dikwels ook op aarde Ben-Oni, maar deur Jesus word ons ook Benjamin. Ons kan nou reeds leef as oorwinnaars.

Gesang 389 :1, 3

Ds JPJ Wagenaar
Johannesburg-Wes

'n Verrassing!

Johannes 2

As die wyn opraak, kom die vrolikheid van die bruilof wat 'n paar dae sou duur, as't ware tot 'n einde. Wanneer Jesus die water van ses klipkanne, wat elkeen ongeveer honderd liter bevat, in wyn verander, sê Hy daarmee: Laat die feesvierings voortgaan! Hy bring immers die vreugde in die lewe terug. Die mens van die sondeval word geskilder as 'n vreugdelose swerwer wat pyn beleef en swe-tend sy brood verdien. Die boodskap van Jesus is egter dat die mens – ook ons vandag – vreugde en geluk mag beleef! Die ses groot klipkanne vol wyn was veel meer as wat hulle nodig gehad het, maar hulle staan daar in die bruilofsaal as die stille getuies van die oorvloed van die Here se genade en sorg.

Ook ons wat so dikwels oor baie dinge kla, moet maar net 'n slag om ons kyk en ons sal in ons lewens baie dinge sien wat getuig van die Here se genade. Jesus keer die orde om: Jesus gee die beste laaste. Johannes skryf in Openbaring oor die volmaaktheid en die heerlijkheid van die Godstad wat op die gelowige wag wanneer die gebroke aardse bestaan verby is. Daarom kan ons leef met die hoop op die toekoms.

Gesang 602: 1, 5

Ds JPJ Wagenaar
Johannesburg-Wes

8

Desember

Matteus 11: 1-15

Johannes die Doper, 'n man van die veld, is deur Herodes in die tronk gesit omdat hy Herodes bestraf het weens sy losbandigheid. Johannes was Jesus se voorloper. In die woestyn van Judea het Johannes vurig gepreek: Bekeer julle, want die koninkryk van die hemel het naby gekom. Hy is die een wat die profeet Jesaja bedoel het toe hy gesê het: Maak die pad vir die Here gereed. Nou begin die twyfel aan hom knaag. Is Jesus werklik die Messias? Hy sien dan niks van die volmaaktheid van die koninkryk van God nie. Daarom stuur hy van sy volgelingen na Jesus toe met dié vraag: *Is U die Een wat sou kom of moet ons 'n ander een verwag?*

Jesus beantwoord die vraag deur ook aan te haal uit Jesaja (hoofstuk 35). Soos Johannes sy koms voorspel het, stuur Hy hierdie boodskap: *Gaan vertel vir Johannes wat julle hoor en sien: Blindes sien, lammes loop, melaatses word gereinig, dowes hoor, dooies word opgewek, en aan armes word die evangelie verkondig. En gelukkig is elkeen wat nie aan My begin twyfel nie.* Ja, Hy is die Een wat sou kom! Hy is die Messias! Hy is God met ons! Die koninkryk van die hemel het naby gekom!

Met hierdie sekerheid kan ook ons terugkyk en die volle betekenis van Kersfees aangryp. Daarom kan ons nie net stilstaan by die Kindjie in die krip nie. Hy was ook later die Man aan die kruis. Hy het die dood oorwin. Hy het opgevaar na die hemel. Hy is by ons tot die voleinding van die wêreld.

Gesang 599 : 1, 3

Ds JPJ Wagenaar
Johannesburg-Wes

Die einde, maar die nuwe begin

Handelinge 1: 1-11

In die wêreld eindig die viering van Kersfees op 25 Desember. Die gesprekke wentel nou eerder rondom die nuwe jaar.

Vir die kerk en elke gelowige moet dit egter anders wees. Ons durf nie net vir 'n moment stilstaan by die Kind in die krip nie. Die geboorte van Jesus is nie die afsluiting van 'n lang verwagting nie. Die betekenis van die koms van die Verlosser, die Christus, word immers nie vir ons in sy volle en diepste betekenis geopenbaar as ons net stilstaan by die Kindjie wat in doeke toegedraai is en in die krip lê nie. Die vier Evangelies eindig met die verhaal van die opstanding van Jesus Christus nadat Hy gely het en gekruisig en begrawe is ter wille van die sonde van die mens in die wêreld. Hy het gekom om so die sondaarmens met God te versoen.

Aan die begin van die boek Handelinge lees ons van Jesus se hemelvaart. Hier begin die geskiedenis en opdrag van die kerk wat nou wag op die wederkoms van die Here. Die Heilige Gees word uitgestort om by ons te bly en in ons te woon. So word 'n einde 'n nuwe begin. By sy hemelvaart sê Jesus: Ek is by julle al die dae tot die voleinding van die wêreld.

Gesang 427: 1

Ds JPJ Wagenaar
Johannesburg-Wes

Kies die lewe!

Deuteronomium 30: 11-20

Hier hoor ons hoe die Godsmen Moses aan die einde van sy lewe aan die woord is. Hy stel aan Israel die gesindheid waarmee hulle die toekoms moet aanpak ten einde 'n sinvolle en inhoudryke lewe te lei. Hy sê: *Kies die lewe...* Ook vir ons wat nou die nuwe jaar tegemoetgaan, lê daar 'n besondere oproep in. Hy noem ook drie eienskappe wat so 'n lewe inhou: *Om die Here jou God lief te hê, Hom te gehoorsaam en Hom aan te hang, sal vir jou lewe gee.*

God toon sy groot liefde aan ons deur sy verlossende genade in Jesus Christus wat nou en ewig aan ons lewens betekenis gee. Daarom moet ons met woorde, gedagtes en dae ons *liefde* aan Hom as die enigste ware God betoon. Om Hom te *gehoorsaam*, beteken om sy woord te hoor en te doen soos sy woord sê. Ons hoor sy woord in die prediking op Sondag en waar ons die Bybel lees. Dit moet ons optrede op elke lewensterrein elke dag bepaal. Om Hom *aan te hang* beteken om aan Hom vas te hou met dankbaarheid in voorspoed en met geduld in beproewings. Ons durf nie net vra dat die Here by ons sal bly nie. Deur sy woord en Gees gelei, moet ons ook by Hom bly.

Wie so 'n lewe kies, gee inhoud, betekenis en hoop aan sy lewe, ten spyte van alles wat in hierdie gebroke wêreld op ons wag.

Gesang 604: 1, 4

Ds JPJ Wagenaar
Johannesburg-Wes

Januarie 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
	1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Februarie 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

Maart 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

April 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Mei 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Junie 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Julie 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Augustus 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

September 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Oktober 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

November 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Desember 2006

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Januarie 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Februarie 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

Maart 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

April 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Mei 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Junie 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Julie 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Augustus 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

September 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Oktober 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

November 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Desember 2005

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Januarie 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Februarie 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Maart 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

April 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Mei 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Junie 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Julie 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Augustus 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

September 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Oktober 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

November 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Desember 2007

So	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

